

Den här texten är endast avsedd som ett dokumentationshjälpmedel och har ingen rättslig verkan. EU-institutionerna tar inget ansvar för innehållet. De autentiska versionerna av motsvarande rättsakter, inklusive ingresserna, publiceras i Europeiska unionens officiella tidning och finns i EUR-Lex. De officiella texterna är direkt tillgängliga via länkarna i det här dokumentet

► B **KOMMISSIONENS FÖRORDNING (EU) nr 1178/2011**
av den 3 november 2011
om tekniska krav och administrativa förfaranden avseende ► C1 flygande personal ◄ inom den
civila luftfarten i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 216/2008
(Text av betydelse för EES)
(EUT L 311, 25.11.2011, s. 1)

Ändrad genom:

		Officiella tidningen		
		nr	sida	datum
► <u>M1</u>	Kommissionens förordning (EU) nr 290/2012 av den 30 mars 2012	L 100	1	5.4.2012
► <u>M2</u>	Kommissionens förordning (EU) nr 70/2014 av den 27 januari 2014	L 23	25	28.1.2014
► <u>M3</u>	Kommissionens förordning (EU) nr 245/2014 av den 13 mars 2014	L 74	33	14.3.2014
► <u>M4</u>	Kommissionens förordning (EU) nr 2015/445 av den 17 mars 2015	L 74	1	18.3.2015
► <u>M5</u>	Kommissionens förordning (EU) 2016/539 av den 6 april 2016	L 91	1	7.4.2016
► <u>M6</u>	Kommissionens förordning (EU) 2018/1065 av den 27 juli 2018	L 192	31	30.7.2018
► <u>M7</u>	Kommissionens förordning (EU) 2018/1119 av den 31 juli 2018	L 204	13	13.8.2018
► <u>M8</u>	Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2018/1974 av den 14 december 2018	L 326	1	20.12.2018
► <u>M9</u>	Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2019/27 av den 19 december 2018	L 8	1	10.1.2019
► <u>M10</u>	Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2019/430 av den 18 mars 2019	L 75	66	19.3.2019

Rättad genom:

- C1 Rättelse, EUT L 106, 16.4.2013, s. 14 (1178/2011)
- C2 Rättelse, EUT L 107, 17.4.2013, s. 7 (290/2012)
- C3 Rättelse, EUT L 149, 13.6.2017, s. 98 (1178/2011)

▼B**KOMMISSIONENS FÖRORDNING (EU) nr 1178/2011**

av den 3 november 2011

om tekniska krav och administrativa förfaranden avseende
►C1 flygande personal ◀ inom den civila luftfarten i enlighet
 med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 216/2008

(Text av betydelse för EES)

*Artikel 1***Syfte**

I den här förordningen fastställs närmare bestämmelser om följande:

1. Olika behörigheter för flygcertifikat, villkor för att utfärda, bibehålla, ändra, begränsa, tillfälligt dra in eller återkalla certifikat, rättigheter och skyldigheter för innehavare av flygcertifikat, villkor för konvertering av befintliga nationella flygcertifikat och nationella certifikat för flygmaskinister till flygcertifikat samt villkor för godtagande av certifikat från tredjeland.
2. Certifiering av personer som ansvarar för flygutbildning eller utbildning i flygsimulator och för att bedöma piloters kompetens.
3. Olika medicinska intyg för piloter, villkor för att utfärda, bibehålla, ändra, begränsa, tillfälligt dra in eller återkalla medicinska intyg, rättigheter och skyldigheter för innehavare av medicinska intyg samt villkor för att konvertera nationella medicinska intyg till allmänt erkända medicinska intyg.
4. Certifiering av flygläkare samt under vilka villkor allmänläkare får fungera som flygläkare.
5. Periodiska flygmedicinska bedömningar av kabinbesättningsmedlemmar, samt kvalifikationer för de personer som är ansvariga för dessa bedömningar.

▼M1

6. Villkoren för att utfärda, behålla, ändra, begränsa, tillfälligt upphäva eller återkalla kabinbesättningsintyg samt rättigheterna och skyldigheterna för innehavarna av dessa intyg.

▼C2

7. Villkoren för att utfärda, behålla, ändra, begränsa, tillfälligt upphäva eller återkalla godkännanden för pilotutbildningsorganisationer och flygmedicinska centrum som medverkar i kvalificering och flygmedicinsk bedömning av flygande personal inom civil luftfart.

▼M1

8. Kraven för certifiering av utbildningshjälpmedel för flygsimulering och av de organisationer som hanterar och använder sådana hjälpmedel.
9. De krav som medlemsstaterna, byrån och organisationerna måste uppfylla i fråga om administration och ledningssystem, i enlighet med de regler som avses i punkterna 1 till 8.

▼B*Artikel 2***Definitioner**

I denna förordning gäller följande definitioner:

1. *Del FCL-certifikat*: ett certifikat som utfärdats för en flygbesättningsmedlem och som uppfyller kraven i bilaga I.
2. *JAR*: gemensam luftfartsbestämmelse som antagits av de gemensamma luftfartsmyndigheterna och som är tillämplig den 30 juni 2009.
3. *flygcertifikat för lätta flygplan (LAPL)*: flygcertifikat för fritidsflygning enligt artikel 7 i förordning (EG) nr 216/2008.
4. *JAR-förenligt certifikat*: flygcertifikat och tillhörande behörigheter, certifikat, auktorisationer och/eller kvalifikationer, som utfärdats eller erkänts, i enlighet med nationell lagstiftning som återspeglar JAR och förfaranden, av en medlemsstat som har genomfört relevant JAR och som har rekommenderats för ömsesidigt erkännande inom de gemensamma luftfartsmyndigheternas system för en sådan JAR.
5. *icke JAR-förenligt certifikat*: flygcertifikat som utfärdats eller erkänts av en medlemsstat i enlighet med nationell lagstiftning och som inte har rekommenderats för ömsesidigt erkännande med avseende på relevant JAR.
6. *tillgodoräknande*: erkännande av tidigare erfarenheter eller kvalifikationer.
7. *tillgodoräknanderapport*: rapport som ligger till grund för erkännande av tidigare erfarenheter eller kvalifikationer.
8. *konverteringsrapport*: en rapport på grundval av vilken ett certifikat får konverteras till ett Del FCL-certifikat.
9. *JAR-förenligt medicinskt intyg för piloter och certifikat för flygläkare*: certifikat som utfärdats eller erkänts, i enlighet med nationell lagstiftning som återspeglar JAR och förfaranden, av en medlemsstat som har genomfört relevant JAR och som har rekommenderats för ömsesidigt erkännande inom de gemensamma luftfartsmyndigheternas system för en sådan JAR.
10. *icke JAR-förenligt medicinskt intyg för piloter och certifikat för flygläkare*: certifikat som utfärdats eller erkänts av en medlemsstat i enlighet med nationell lagstiftning och som inte har rekommenderats för ömsesidigt erkännande med avseende på relevant JAR.

▼M1

11. *kabinbesättningsmedlem*: besättningsmedlem med erforderlig kompetens, som inte tillhör flygbesättningen eller den tekniska besättningen, som av en operatör utsetts till uppgifter som hänger samman med passagerar- och flygsäkerhet under flygning.
12. *flygande personal*: flygbesättning och kabinbesättning.

▼ **M1**

13. *JAR-förenligt certifikat, godkännande eller organisation*: i de gemensamma luftfartsbestämmelserna: certifikat eller godkännanden som utfärdats eller organisationer som certifierats, godkänts, registrerats eller erkänts, i enlighet med nationell lagstiftning som återspeglar JAR och förfaranden, av en medlemsstat som har genomfört relevant JAR och som har rekommenderats för ömsesidigt erkännande inom de gemensamma luftfartsmyndigheternas system för en sådan JAR.

▼ **M7**

14. *godtagbart sätt att uppfylla kraven (Acceptable Means of Compliance, AMC)*: icke-bindande standarder som antas av byrån för att visa sätt att uppfylla kraven i förordning (EG) nr 216/2008 och dess tillämpningsföreskrifter.
15. *alternativt sätt att uppfylla kraven (Alternative Means of Compliance, AltMoC)*: sätt att uppfylla kraven som föreslås som alternativ till ett existerande godtagbart sätt att uppfylla kraven eller som utgör ett förslag till ett nytt sätt att uppfylla kraven i förordning (EG) nr 216/2008 och dess tillämpningsföreskrifter för vilka byrån inte har antagit några tillhörande godtagbara sätt att uppfylla kraven.
16. *godkänd utbildningsorganisation (Approved Training Organisation, ATO)*: en organisation som har rätt att tillhandahålla utbildning för piloter på grundval av ett godkännande som utfärdats i enlighet med artikel 10a.1 första stycket.
17. *utbildningshjälpmedel för grundläggande instrumentflygning (Basic Instrument Training Device, BITD)*: markbaserat utbildningshjälpmedel för utbildning av piloter vilket motsvarar elevstationen för en flygplansklass och vilket kan använda skärmbaserade instrumentpaneler och fjäderbelastade styrorgan och utgör en utbildningsplattform för åtminstone de procedurmässiga aspekterna av instrumentflygning.
18. *certifieringsspecifikationer (Certification Specifications, CS)*: tekniska standarder som antagits av byrån och som anger metoder som kan användas av en organisation i certifieringssyfte.
19. *flyginstruktör (Flight Instructor, FI)*: instruktör med befogenhet att tillhandahålla utbildning, i enlighet med kapitel J i bilaga I (Del-FCL), i ett luftfartyg.
20. *utbildningshjälpmedel för flygsimulering (Flight Simulation Training Device, FSTD)*: ett hjälpmedel för utbildning av piloter vilket
 - a) för flygplan utgörs av flygsimulator (*Full Flight Simulator, FFS*), flygutbildningshjälpmedel (*Flight Training Device, FTD*), utbildningshjälpmedel för flygträning och navigationsprocedurer (*Flight and Navigation Procedures Trainer, FNPT*) eller utbildningshjälpmedel för grundläggande instrumentflygning (*Basic Instrument Training Devices, BITD*),
 - b) för helikoptrar utgörs av flygsimulator (*Full Flight Simulator, FFS*), flygutbildningshjälpmedel (*Flight Training Device, FTD*) eller utbildningshjälpmedel för flygträning och navigationsprocedurer (*Flight and Navigation Procedures Trainer, FNPT*).
21. *kvalificering för FSTD*: nivå som anger den tekniska kapaciteten hos ett utbildningshjälpmedel för flygsimulering (FSTD) enligt dess certifieringsspecifikationer.

▼ **M7**

22. *huvudsakligt verksamhetsställe*: en organisations huvudkontor eller säte där de huvudsakliga finansiella funktionerna och den operativa ledningen av den verksamhet som avses i denna förordning utövas.

▼ **M9**

- 22a. *ARO.RAMP*: kapitel RAMP i bilaga II till förordningen om tillhandahållande av flygdrift.
- 22b. *automatiskt validerat*: ett godtagande, utan formaliteter, som medges av en fördragsslutande Icao-stat som förtecknas i Icao-bilagan, av ett certifikat som utfärdats för en flygbesättningsmedlem av en stat i enlighet med bilaga 1 till Chicagokonventionen.
- 22c. *Icao-bilaga*: en bilaga till ett automatiskt validerat certifikat som utfärdats för en flygbesättningsmedlem i enlighet med bilaga 1 till Chicagokonventionen, som nämns under punkt XIII i certifikatet som utfärdats för en flygbesättningsmedlem.

▼ **M7**

23. *kvalificeringsguide för FSTD (Qualification Test Guide, QTG)*: dokument som är upprättat för att visa att prestandan och egenskaperna för handhavande i ett utbildningshjälpmedel för flygsimulering (FSTD) representerar prestandan och egenskaperna i luftfartyg, flygplansklass eller helikoptertyp, simulerade inom föreskrivna begränsningar, och att alla tillämpliga krav har uppfyllts. Dokumentet innehåller både data för luftfartyget, flygplansklassen eller helikoptertypen och FSTD-data som används för att stödja valideringen.
24. *deklarerad utbildningsorganisation (Declared Training Organisation, DTO)*: en organisation som har rätt att tillhandahålla utbildning för piloter på grundval av en deklaration som lämnats i enlighet med artikel 10a.1 andra stycket.
25. *DTO-utbildningsprogram*: ett dokument som upprättats av en DTO och som i detalj beskriver den utbildningskurs som tillhandahålls av denna DTO.

▼ **M3***Artikel 3***Pilotcertifiering och medicinska intyg**

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 8 i denna förordning ska piloter på luftfartyg som avses i artikel 4.1 b och c och artikel 4.5 i förordning (EG) nr 216/2008 efterleva de tekniska krav och administrativa förfaranden som anges i bilaga I och bilaga IV till den här förordningen.
2. Trots befogenheterna för innehavare av flygcertifikat som anges i bilaga I till denna förordning, får innehavare av flygcertifikat utfärda i enlighet med kapitel B eller C i bilaga I till denna förordning utföra flygningar som avses i artikel 6.4 a i förordning (EU) nr 965/2012. Detta påverkar inte efterlevnaden av eventuella ytterligare krav som ställs för persontransporter eller utveckling av kommersiell verksamhet som definieras i kapitel B eller C i bilaga I till den här förordningen.

▼ B

Artikel 4

Befintliga nationella flygcertifikat

1. JAR-förenliga certifikat som medlemsstater har utfärdat eller erkänt före ►**M1** den dag då denna förordning börjar gälla ◀ ska anses ha utfärdats i enlighet med denna förordning. Medlemsstaterna ska senast ►**M1** den 8 april 2018 ◀ ersätta dessa certifikat med certifikat som överensstämmer med det format som fastställs i Del ARA.

2. Icke JAR-förenliga certifikat inklusive därtill knutna behörigheter, behörighetsbevis, auktorisationer och/eller kvalifikationer som medlemsstater har utfärdat eller erkänt före ikraftträdandet av denna förordning, ska av den medlemsstat som utfärdade certifikatet konverteras till Del FCL-certifikat.

3. Icke JAR-förenliga certifikat ska konverteras till Del FCL-certifikat och tillhörande behörigheter eller behörighetsbevis i enlighet med

a) bestämmelserna i bilaga II, eller

b) de delar som fastställs i en konverteringsrapport.

4. Konverteringsrapporten ska

a) utarbetas av den medlemsstat som utfärdade flygcertifikatet i samråd med Europeiska byrån för luftfartssäkerhet (nedan kallad *byrån*),

b) beskriva de nationella krav som ligger till grund för utfärdandet av flygcertifikaten,

c) ange räckvidden för de befogenheter som har tilldelats piloterna,

d) ange för vilka av kraven i bilaga I som tillgodoserande ska ske,

e) ange eventuella begränsningar som ska införas för Del FCL-certifikaten samt vilka krav som piloten ska uppfylla för att dessa begränsningar ska kunna avlägsnas.

5. Konverteringsrapporten ska innehålla kopior av alla handlingar som är nödvändiga för att styrka de uppgifter som avses i punkt 4 a–e, inklusive kopior av tillämpliga nationella krav och förfaranden. När konverteringsrapporten utarbetas ska medlemsstaterna sträva efter att piloterna så långt det är möjligt ska kunna upprätthålla nuvarande räckvidd för sin verksamhet.

6. Trots vad som sägs i punkterna 1 och 3 ska innehavare av behörighet för klassinstruktör eller klasskontrollant som har befogenheter för komplexa enpilotsflygplan med höga prestanda få dessa befogenheter konverterade till behörigheter för typinstruktör eller typkontrollant för enpilotsflygplan.

▼ M10

7. En medlemsstat får på följande villkor ge elever som följer en LAPL-utbildning begränsade befogenheter utan övervakning innan de uppfyller alla krav för utfärdandet av ett LAPL:

▼ M10

- a) Befogenheternas omfattning ska grundas på en bedömning av säkerhetsriskerna, som utförs av medlemsstaten, och ta hänsyn till omfattningen av den utbildning som krävs för att den avsedda nivån för pilotkompetens ska uppnås.
- b) Befogenheterna ska vara begränsade till följande:
 - i) Hela eller en del av det nationella territoriet för den medlemsstat som beviljat tillståndet.
 - ii) Luftfartyg som är registrerade i den medlemsstat som beviljat tillståndet.
 - iii) Flygplan och helikoptrar, båda som enmotoriga kolvmotorflygplan med en maximal startmassa på högst 2 000 kg, segelflygplan och ballonger.
- c) Innehavaren av ett sådant tillstånd som ansöker om utfärdande av ett LAPL ska få tillgodoräkna den utbildning som utförs inom ramen för tillståndet, som medlemsstaten fastställer på grundval av en rekommendation från en deklarerad eller godkänd utbildningsorganisation.
- d) Medlemsstaten ska vart tredje år lämna in periodiska rapporter och bedömningar av säkerhetsrisker till kommissionen och byrån.
- e) Medlemsstaterna ska övervaka användningen av tillstånd som utfärdas enligt denna punkt för att säkerställa en godtagbar luftfartssäkerhetsnivå och vidta lämpliga åtgärder om en ökad risk eller något säkerhetsproblem konstateras.

▼ M3

8. Till och med den ► **M10** 8 april 2021 ◀ får en medlemsstat utfärda en auktorisation till en pilot att utöva särskilda begränsade befogenheter att framföra flygplan enligt instrumentflygregler innan piloten uppfyller samtliga krav som är nödvändiga för utfärdande av en instrumentbehörighet i enlighet med denna förordning, på följande villkor:

- a) En medlemsstat får utfärda dessa tillstånd endast när detta är berättigat på grund av ett särskilt lokalt behov som inte kan tillgodoses med de behörigheter som fastställs i denna förordning.
- b) Omfattningen av de befogenheter som beviljas genom auktorisationen ska grundas på en bedömning av säkerhetsriskerna, utförd av medlemsstaten, och ta hänsyn till omfattningen av den utbildning som krävs för att den avsedda nivån för pilotkompetens ska uppnås.
- c) Befogenheterna som beviljas i auktorisationen ska begränsas till luftområdet över medlemsstatens nationella territorium eller delar av det.
- d) Auktorisationen ska utfärdas till sökande som har genomgått lämplig utbildning med kvalificerade instruktörer och uppvisat den kompetens som krävs för en kvalificerad kontrollant, enligt beslut av medlemsstaten.
- e) Medlemsstaten ska underrätta kommissionen, Easa och de andra medlemsstaterna om de särskilda omständigheterna för denna auktorisering, inklusive dess berättigande och bedömningen av säkerhetsriskerna.

▼ M3

- f) Medlemsstaten ska övervaka verksamheten i samband med auktoriseringen för att säkerställa en godtagbar säkerhetsnivå och vidta lämpliga åtgärder om en ökad risk eller något säkerhetsproblem konstateras.
- g) Medlemsstaten ska granska säkerhetsaspekterna av auktoriseringens genomförande och lämna in en rapport till kommissionen senast den 8 april 2017.

▼ M6

- 9. För de certifikat som utfärdats före den 19 augusti 2018 ska medlemsstaterna uppfylla de krav som anges i punkt a) andra stycket i ARA.FCL.200 ändrad genom kommissionens förordning (EU) 2018/1065 ⁽¹⁾ senast den 31 december 2022.

▼ M5*Artikel 4a***Instrumentbehörighet med PBN-befogenheter (prestandabaserad navigering)**

1. Piloter får flyga i enlighet med procedurer för prestandabaserad navigering (PBN) endast efter det att de har beviljats PBN-befogenheter som ett tillägg till sin instrumentbehörighet (IR).
2. En pilot ska beviljas PBN-befogenheter när han eller hon uppfyller samtliga följande krav:
 - a) Piloten har med godkänt resultat genomgått en kurs med teoriutbildning inklusive PBN, i enlighet med FCL.615 i bilaga I (Del-FCL).
 - b) Piloten har med godkänt resultat genomgått flygutbildning inklusive PBN, i enlighet med FCL.615 i bilaga I (Del-FCL).
 - c) Piloten har med godkänt resultat genomgått antingen ett flygprov i enlighet med tillägg 7 till bilaga I (Del-FCL) eller ett flygprov eller en kompetenskontroll i enlighet med tillägg 9 till bilaga I (Del-FCL).
3. Kraven i punkterna 2 a och b ska anses ha uppfyllts när den behöriga myndigheten anser att den kompetens som förvärvats, antingen genom utbildning eller genom kännedom om PBN-verksamhet, är likvärdig med den kompetens som förvärvats genom de kurser som avses i punkterna 2 a och b, och piloten på ett sätt som är tillfredsställande för kontrollanten vid den kompetenskontroll eller det flygprov som avses i punkt 2 c visar att han/hon har sådan kompetens.
4. Dokumentation om godkänt påvisande av PBN-kompetens ska, efter slutförande av det flygprov eller den kompetenskontroll som avses i punkt 2 c, föras in i pilotens loggbok eller motsvarande dokumentation och undertecknas av den kontrollant som genomförde provet eller kontrollen.

⁽¹⁾ Kommissionens förordning (EU) 2018/1065 av den 27 juli 2018 om ändring av förordning (EU) nr 1178/2011 vad gäller automatisk validering av EU-certifikat som utfärdats för en flygbesättningsmedlem och utbildning i start och landning (EUT L 192, 30.7.2018, s. 31).

▼M5

5. IR-piloter utan PBN-befogenheter får endast flyga på flygvägar och inflygningar som inte kräver PBN-befogenheter, och inga PBN-punkter ska krävas för förnyelser av deras IR, till och med den 25 augusti 2020; efter det datumet ska PBN-befogenheter krävas för varje IR.

▼B*Artikel 5***Befintliga nationella medicinska intyg för piloter och certifikat för flygläkare**

1. JAR-förenliga medicinska intyg för piloter och certifikat för flygläkare utfärdade eller erkända av en medlemsstat innan denna förordning börjar tillämpas ska anses ha utfärdats i enlighet med denna förordning.
2. Medlemsstaterna ska senast den 8 april 2017 ersätta medicinska intyg för piloter och certifikat för flygläkare med certifikat som överensstämmer med det format som fastställs i Del ARA.
3. Icke JAR-förenliga medicinska intyg för piloter och certifikat för flygläkare som utfärdats av en medlemsstat innan denna förordning börjar tillämpas ska fortsätta att gälla fram till dagen för nästa förlängning eller till den 8 april 2017, beroende på vilket som inträffar först.
4. Förlängningen av de intyg och certifikat som avses i punkterna 1 och 2 ska vara förenlig med bestämmelserna i bilaga IV.

*Artikel 6***Konvertering av kvalifikationer för flygprov**

1. Piloter som innan denna förordning börjar tillämpas utfört flygprov i kategori 1 och 2 enligt definitionen i bilagan till kommissionens förordning (EG) nr 1702/2003 ⁽¹⁾, eller som har lett utbildning för testpiloter, ska få sina flygtestkvalifikationer konverterade till flygtestbehörigheter i enlighet med bilaga I till den här förordningen samt i tillämpliga fall till behörighetsbevis för flygtestinstruktör av den medlemsstat som har utfärdat flygtestkvalifikationerna.
2. Denna konvertering ska utföras i enlighet med en konverteringsrapport som uppfyller kraven i artikel 4.4 och 4.5.

*Artikel 7***Befintliga nationella certifikat för flygmaskinister**

1. För att konvertera certifikat för flygmaskinister, som utfärdats i enlighet med bilaga 1 till Chicagokonventionen, till Del FCL-certifikat ska innehavaren ansöka hos den medlemsstat som utfärdat certifikaten.

⁽¹⁾ EUT L 243, 27.9.2003, s. 6.

▼B

2. Certifikat för flygmaskinister ska konverteras till Del FCL-certifikat i enlighet med en konverteringsrapport som uppfyller kraven i artikel 4.4 och 4.5.

3. Vid ansökan om trafikflygarcertifikat (ATPL) för flygplan ska bestämmelserna om tillgodoräknande i FCL.510.A c 2 i bilaga I tillämpas.

*Artikel 8***Villkor för godtagande av certifikat från tredjeland****▼M4**

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 12 i förordning (EG) nr 216/2008 och om det inte finns några avtal mellan unionen och ett tredjeland som omfattar pilotcertifiering får medlemsstaterna godta certifikat från tredjeland, behörigheter eller behörighetsbevis och tillhörande medicinska intyg som utfärdats av eller på uppdrag av tredjeland, i enlighet med bestämmelserna i bilaga III till denna förordning.

▼B

2. Personer som ansöker om Del FCL-certifikat och som redan innehåller åtminstone motsvarande certifikat, behörighet eller behörighetsbevis som utfärdats av ett tredjeland i enlighet med bilaga 1 till Chicagokonventionen ska uppfylla alla kraven i bilaga I till denna förordning, fränsett att kraven på kurslängd, antal lektioner och specifika utbildningstimmar får reduceras.

3. Hur mycket sökanden får tillgodoräkna sig ska fastställas av den medlemsstat som piloten lämnar sin ansökan till på grundval av en rekommendation från en godkänd utbildningsorganisation.

4. Innehavare av ett ATPL som har utfärdats av ett tredjeland eller på ett tredjelandets vägnar i enlighet med bilaga 1 till Chicagokonventionen, vilka har uppfyllt erfarenhetskraven för utfärdande av ett ATPL i relevant kategori av luftfartyg enligt kapitel F i bilaga I till denna förordning, får till fullo tillgodoräkna sig detta när det gäller kraven att genomgå en utbildningskurs före teori- och flygprov, förutsatt att certifikatet från tredjeland innehåller en giltig typbehörighet för det luftfartyg som ska användas på ATPL-flygprovet.

5. Typbehörigheter för flygplan eller helikopter får utfärdas till innehavare av Del FCL-certifikat som uppfyller de krav för utfärdande av dessa behörigheter som har fastställts av ett tredjeland. Dessa behörigheter begränsas till luftfartyg som är registrerade i detta tredjeland. Denna begränsning får avlägsnas när piloten uppfyller kraven under punkt C.1 i bilaga III.

▼B*Artikel 9***Tillgodoräknande av utbildning som har påbörjats innan denna förordning börjar tillämpas**

1. När det gäller utfärdande av Del FCL-certifikat i enlighet med bilaga I ska utbildning som har påbörjats innan denna förordning börjar tillämpas i enlighet med de gemensamma luftfartsmyndigheternas krav och förfaranden under tillsyn av en medlemsstat som rekommenderats för ömsesidigt erkännande inom de gemensamma luftfartsmyndigheternas system i förhållande till relevant JAR, tillgodoräknas till fullo, förutsatt att utbildning och prov slutförs senast den 8 april 2016.

2. Utbildning som har påbörjats innan denna förordning börjar tillämpas i enlighet med bilaga 1 till Chicagokonventionen ska tillgodoräknas när det gäller utfärdande av Del FCL-certifikat på grundval av en tillgodoräknanderapport som har utarbetats av medlemsstaten i samråd med byrån.

3. I tillgodoräknanderapporten ska följande anges: utbildningens omfattning, vilka Del FCL-krav som tillgodoräknandet avser samt, i tillämpliga fall, vilka krav som sökande behöver uppfylla för att Del FCL-certifikat ska kunna utfärdas. Rapporten ska inbegripa kopior av alla handlingar som krävs för att styrka utbildningens omfattning samt av de nationella bestämmelser och förfaranden som utbildningen har inletts i enlighet med.

▼M2*Artikel 9a***Utbildning för typbehörighet och uppgifter om driftslämplighet**

1. Om det i bilagorna till denna förordning hänvisas till uppgifter om driftslämplighet som fastställts i enlighet med förordning (EU) nr 748/2012, och det inte finns sådana uppgifter för den relevanta typen av luftfartyg, ska den som ansöker om en typbehörighetskurs endast uppfylla bestämmelserna i bilagorna till förordning (EU) nr 1178/2011.

2. Typbehörighetskurser som godkänts före godkännandet av den kursplan som minimalt krävs för pilotcertifieringsutbildning i uppgifter om driftslämplighet för den relevanta typen av luftfartyg i enlighet med förordning (EU) nr 748/2012 ska omfatta de obligatoriska utbildningsdelarna senast den 18 december 2017 eller inom två år efter godkännandet av uppgifterna om driftslämplighet, beroende på vilket datum som är senast.

▼B*Artikel 10***Tillgodoräknande av flygcertifikat som erhållits under militärtjänstgöring**

1. Militära flygbesättningsmedlemmar som önskar erhålla Del FCL-certifikat ska ansöka i den medlemsstat i vilken de har tjänstgjort.

▼B

2. Kunskaper, erfarenhet och färdigheter som har förvärvats under militärtjänstgöring ska tillgodoräknas mot de gällande kraven i bilaga I i enlighet med en tillgodoräknanderapport som har utarbetats av medlemsstaten i samråd med byrån.

3. Tillgodoräknanderapporten ska

a) ange vilka nationella krav som ligger till grund för utfärdandet av militära certifikat, behörigheter, behörighetsbevis, auktorisationer och/eller kvalifikationer,

b) ange räckvidden för de befogenheter som har tilldelats piloterna,

c) ange för vilka av kraven i bilaga I som tillgodoräknande ska ske,

d) ange eventuella begränsningar som kan behöva införas för Del FCL-certifikaten och vilka krav som piloterna ska uppfylla för att dessa begränsningar ska kunna avlägsnas,

e) inbegripa kopior av alla handlingar som krävs för att styrka det ovanstående, åtföljt av kopior av tillämpliga nationella krav och förfaranden.

▼M1*Artikel 10a***Pilotutbildningsorganisationer****▼M7**

1. Organisationer ska i enlighet med artikel 7.3 i förordning (EG) nr 216/2008 ha rätt att tillhandahålla utbildning för piloter som deltar i trafik med luftfartyg som avses i artikel 4.1 b och c i förordning (EG) nr 216/2008 endast om dessa organisationer av den behöriga myndigheten har tilldelats ett godkännande som bekräftar att de uppfyller de grundläggande krav som fastställs i bilaga III till förordning (EG) nr 216/2008 och kraven i bilaga VII till denna förordning.

Med avvikelse från artikel 7.3 i förordning (EG) nr 216/2008 och första stycket i denna punkt ska organisationer emellertid ha rätt att tillhandahålla den utbildning som avses i punkt DTO.GEN.110 i bilaga VIII till denna förordning utan sådant godkännande om de har lämnat en deklaration till den behöriga myndigheten i enlighet med kraven i punkt DTO.GEN.115 i den bilagan och, om så krävs enligt punkt DTO.GEN.230 c i den bilagan, den behöriga myndigheten har godkänt utbildningsprogrammet.

▼M1

2. Pilotutbildningsorganisationer som innehar godkännanden som är JAR-förenliga och som utfärdats eller erkänts av en medlemsstat innan denna förordning börjar gälla ska anses inneha godkännande utfärdat i enlighet med denna förordning.

I sådana fall ska organisationens befogenheter begränsas till de befogenheter som omfattas av det godkännande som medlemsstaten utfärdat.

▼ M1

Utan att det påverkar artikel 2 ska pilotutbildningsorganisationer senast den 8 april 2014 anpassa sina ledningssystem, utbildningsprogram, förfaranden och manualer så att de är förenliga med bilaga VII.

▼ M7

3. JAR-förenliga utbildningsorganisationer ska tillåtas tillhandahålla utbildning för ett privatflygarcertifikat (PPL) inom Del-FCL, för tillhörande behörigheter som omfattas av registreringsförfarandet och för flygcertifikat för lätta luftfartyg (LAPL) till och med den 8 april 2019 utan att iakttä bestämmelserna i bilagorna VII och VIII, under förutsättning att de registrerats före den 8 april 2015.

▼ M1

4. Medlemsstaterna ska senast den 8 april 2017 ersätta de godkännanden som avses i första stycket i punkt 2 med godkännanden enligt det format som anges i bilaga VI.

▼ M5

5. Pilotutbildningsorganisationer ska säkerställa att de IR-utbildningskurser de tillhandahåller inbegriper utbildning för PBN-befogenheter som uppfyller kraven i bilaga I (Del-FCL) senast den 25 augusti 2020.

▼ M1*Artikel 10b***Utbildningshjälpmedel för flygsimulering**

1. Utbildningshjälpmedel för flygsimulering som används för utbildning, testning och kontroll av piloter, med undantag för utbildningshjälpmedel under utveckling som används för flygtestutbildning, ska överensstämma med de tekniska krav och administrativa förfaranden som anges i bilagorna VI och VII och ska vara kvalificerade.

2. JAR-förenliga kvalificeringscertifikat för utbildningshjälpmedel för flygsimulering som utfärdats eller erkänts innan denna förordning börjar gälla ska anses ha utfärdats i enlighet med denna förordning.

3. Medlemsstaterna ska senast den 8 april 2017 ersätta de certifikat som avses i punkt 2 med kvalificeringscertifikat enligt det format som anges i bilaga VI.

*Artikel 10c***Flygmedicinska centrum**

1. Flygmedicinska centrum ska uppfylla de tekniska krav och administrativa förfaranden som anges i bilagorna VI och VII och ska certifieras.

2. JAR-förenliga godkännanden av flygmedicinska centrum som utfärdats eller erkänts av en medlemsstat innan denna förordning börjar gälla ska anses ha utfärdats i enlighet med denna förordning.

Flygmedicinska centrum ska senast den 8 april 2014 anpassa sina ledningssystem, utbildningsprogram, förfaranden och manualer så att de överensstämmer med bilaga VII.

▼M1

3. Medlemsstaterna ska senast den 8 april 2017 ersätta de godkännanden av flygmedicinska centrum som avses i punkt 2 första stycket med certifikat enligt det format som anges i bilaga VI.

▼B*Artikel 11***Kabinbesättningens medicinska lämplighet**

1. Kabinbesättningsmedlemmar som deltar i trafik med luftfartyg som avses i artikel 4.1 b och c i förordning (EG) nr 216/2008 ska efterleva de tekniska krav och administrativa förfaranden som anges i bilaga IV.

2. Medicinska undersökningar eller bedömningar av kabinbesättningsmedlemmar som gjordes i enlighet med rådets förordning (EEG) nr 3922/91 ⁽¹⁾ och som fortfarande är giltiga då denna förordning börjar tillämpas ska anses vara giltiga enligt denna förordning till och med det datum som inträffar först av följande:

- a) Utgången av den giltighetsperiod som bestäms av den behöriga myndigheten i enlighet med förordning (EEG) nr 3922/91, eller
- b) utgången av den giltighetsperiod som avses i punkt MED.C.005 i bilaga IV.

Giltighetsperioden ska räknas från och med dagen för den sista medicinska undersökningen eller bedömningen.

Efter utgången av giltighetsperioden ska alla flygmedicinska bedömningar göras i enlighet med bilaga IV.

▼M1*Artikel 11a***Kabinbesättningskvalifikationer och tillhörande intyg**

1. Kabinbesättningsmedlemmar som deltar i kommersiell trafik med luftfartyg enligt artikel 4.1 b och 4.1 c i förordning (EG) nr 216/2008 ska vara kvalificerade och inneha intyg om detta i enlighet med de tekniska krav och administrativa förfaranden som fastställs i bilagorna V och VI.

2. Kabinbesättningsmedlemmar som vid tillämpningen av denna förordning innehar ett intyg avseende säkerhetsutbildning som har utfärdats i enlighet med förordning (EEG) nr 3922/91 (nedan kallad *EU-OPS*)

- a) ska anses följa denna förordning om de uppfyller tillämpliga krav om utbildning, kontroll och aktuell erfarenhet i EU-OPS, eller
- b) om de inte uppfyller tillämpliga krav om utbildning, kontroll och aktuell erfarenhet i EU-OPS, genomgå all den utbildning och kontroll som krävs innan de anses följa denna förordning, eller

⁽¹⁾ EGT L 373, 31.12.1991, s. 4.

▼ M1

c) om de inte har utfört kommersiell trafik med flygplan på mer än fem år, genomgå grundutbildningen och sammanhörande examination enligt bilaga V innan de anses följa denna förordning.

3. De intyg avseende säkerhetsutbildning som har utfärdats enligt EU-OPS ska ersättas med kabinbesättningsintyg i det format som fastställs i bilaga VI senast den 8 april 2017.

4. Kabinbesättningsmedlemmar som deltar i kommersiell trafik med helikopter vid tillämpningen av denna förordning

a) ska anses uppfylla grundutbildningskraven i bilaga V om de uppfyller tillämpliga krav om utbildning, kontroll och aktuell erfarenhet i de gemensamma luftfartsbestämmelserna (JAR) för kommersiella lufttransporter med helikopter, eller

b) om de inte uppfyller tillämpliga krav om utbildning, kontroll och aktuell erfarenhet i de gemensamma luftfartsbestämmelserna (JAR) för kommersiella lufttransporter med helikopter, ska de genomgå all relevant utbildning och kontroll som krävs för att bedriva verksamhet på helikopter, fränsett grundutbildningen, innan de anses följa denna förordning, eller

c) om de inte har utfört kommersiell trafik med helikopter i mer än fem år, ska de genomgå grundutbildningen och sammanhörande examination enligt bilaga V innan de anses följa denna förordning.

5. Utan att det påverkar artikel 2 ska kabinbesättningsintyg i det format som fastställs i bilaga VI utfärdas till alla kabinbesättningsmedlemmar som deltar i kommersiell trafik med helikopter senast den 8 april 2013.

*Artikel 11b***Tillsynsbefogenheter**

1. Medlemsstaterna ska utse ett eller flera organ som behörig myndighet inom respektive medlemsstat, och tilldela den de befogenheter och tillhörande ansvar som krävs för certifiering och tillsyn av personer och organisationer som omfattas av förordning (EG) nr 216/2008 och dess tillämpningsföreskrifter.

2. Om en medlemsstat utser mer än ett organ som behörig myndighet ska

a) varje organs behörighetsområde klart definieras i fråga om ansvar och geografiskt område,

b) samordning inrättas mellan dessa organ så att effektiv tillsyn över alla organisationer och personer som omfattas av förordning (EG) nr 216/2008 och dess genomförandebestämmelser garanteras inom ramen för organens respektive behörighetsområden.

3. Medlemsstaterna ska se till att den/de behöriga myndigheten/myndigheterna har tillräckliga resurser för att garantera tillsyn över alla personer och organisationer som omfattas av deras tillsynsprogram, och även tillräckliga resurser för att efterleva kraven i denna förordning.

▼ M1

4. Medlemsstaterna ska se till att den/de behöriga myndighetens/ myndigheternas personal inte utövar tillsynsverksamhet om det är uppenbart att denna direkt eller indirekt kan leda till intressekonflikter, i synnerhet i form av familjeintressen eller ekonomiska intressen.
5. Personal som av den behöriga myndigheten bemyndigats att utföra certifierings- och/eller tillsynsverksamhet ska bemyndigas att minst utföra följande uppgifter:
 - a) Granska dokumentation, uppgifter, förfaranden och annat material som berör genomförandet av certifierings- och/eller tillsynsverksamhet.
 - b) Göra kopior av eller utdrag ur sådan dokumentation och sådana uppgifter, förfaranden och annat material.
 - c) Begära muntliga redogörelser på plats.
 - d) Beträda berörda lokaler, anläggningar eller transportmedel.
 - e) Genomföra revisioner, utredningar, granskningar, inspektioner inbegripet rampinspektioner och oanmälda inspektioner.
 - f) Vidta eller initiera verkställighetsåtgärder enligt vad som är lämpligt.
6. Uppgifterna enligt punkt 5 ska utföras i enlighet med lagstiftningen i den berörda medlemsstaten.

*Artikel 11c***Övergångsbestämmelser**

För organisationer för vilka byrån är den behöriga myndigheten i enlighet med artikel 21.1 b i förordning (EG) nr 216/2008 ska

- a) medlemsstaterna senast den 8 april 2013 till byrån överföra all dokumentation avseende tillsynen av dessa organisationer,
- b) certifieringsförfaranden som inletts av en medlemsstat före den 8 april 2012 slutföras av den medlemsstaten i samordning med byrån. Byrån ska överta allt ansvar som behörig myndighet för sådana organisationer så snart certifikatet utfärdats av den berörda medlemsstaten.

▼ B*Artikel 12***Ikraftträdande och tillämpning**

1. Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Den ska tillämpas från och med den 8 april 2012.

▼ M1

1b. Genom undantag från punkt 1 kan medlemsstaterna besluta att inte tillämpa bestämmelserna i bilagorna I till IV förrän den 8 april 2013.

▼ M4

2. Genom undantag från punkt 1 får medlemsstaterna besluta att till och med den 8 april 2015 inte tillämpa följande bestämmelser i bilaga I:

- a) Bestämmelserna om flygcertifikat för vertikalstartande/-landande luftfartyg och luftskepp.
- b) Bestämmelserna i punkt FCL.820.
- c) För helikoptrar, bestämmelserna i sektion 8 i kapitel J.
- d) Bestämmelserna i sektion 11 i kapitel J.

▼ M7

2a. Genom undantag från punkt 1 får medlemsstaterna besluta att inte tillämpa följande bestämmelser till och med den 8 april 2020:

- 1. Bestämmelserna i bilaga I om flygcertifikat för segelflygplan och ballonger.
- 2. Bestämmelserna i bilagorna VII och VIII avseende en utbildningsorganisation som tillhandahåller utbildning enbart för ett nationellt certifikat som i enlighet med artikel 4.3 i förordning (EU) nr 1178/2011 berättigar till omvandling till ett flygcertifikat för lätta luftfartyg (LAPL) för segelflygplan eller ballonger enligt Del-FCL, ett segelflygarcertifikat (SPL) enligt Del-FCL eller ett ballongflygarcertifikat (BPL) enligt Del-FCL.
- 3. Bestämmelserna i kapitel B i bilaga I.

▼ B

3. Genom undantag från punkt 1 får medlemsstaterna besluta att inte konvertera icke JAR-förenliga flygplans- och helikoptercertifikat som de har utfärdat till och med den 8 april 2014.

▼ M8

4. Genom undantag från punkt 1 får medlemsstaterna besluta att inte tillämpa bestämmelserna i denna förordning till och med den 20 juni 2020 för piloter som innehar certifikat och tillhörande medicinskt intyg som utfärdats av ett tredjeland som utför icke-kommersiell trafik med luftfartyg enligt artikel 2.1 b i eller ii i förordning (EU) 2018/1139. Medlemsstaterna ska offentliggöra dessa beslut.

▼ B

5. Genom undantag från punkt 1 får medlemsstaterna besluta att inte tillämpa bestämmelserna i sektion 3 i kapitel B i bilaga IV till och med den 8 april 2015.

6. Genom undantag från punkt 1 får medlemsstaterna besluta att inte tillämpa bestämmelserna i kapitel C i bilaga IV till och med den 8 april 2014.

▼B

7. När en medlemsstat använder sig av bestämmelserna i ►**M1** punkterna 1b till 6 ◀ ska den meddela kommissionen och byrån. Denna anmälan ska beskriva skälen till ett sådant undantag samt programmet för genomförande med planerade åtgärder och tillhörande tidsplan.

▼M8

8. Genom undantag från punkt 1 ska punkt FCL.315.A, led a andra meningen i punkt FCL.410.A och led c i punkt FCL.725.A i bilaga I (Del-FCL) tillämpas från och med den 20 december 2019.

▼B

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

▼ B*BILAGA I***[DEL FCL]****KAPITEL A*****ALLMÄNNA KRAV*****FCL.001 Behörig myndighet**

I denna del ska den behöriga myndigheten vara den myndighet som utses av den medlemsstat hos vilken en person ansöker om utfärdande av flygcertifikat eller tillhörande behörigheter eller behörighetsbevis.

FCL.005 Tillämpningsområde

I denna del fastställs kraven för utfärdande av flygcertifikat och tillhörande behörigheter och behörighetsbevis samt villkor för deras giltighet och användning.

FCL.010 Definitioner

I denna del gäller följande definitioner:

avancerad flygning: med ett luftfartyg avsiktligt utförda manövrer, som innebär en plötslig förändring av dess läge, ett onormalt läge eller en onormal acceleration, som inte krävs vid normal flygning eller vid utbildning för andra certifikat eller behörigheter än behörigheten för avancerad flygning.

flygplan: luftfartyg tyngre än luften som framdrivs av en kraftkälla och som erhåller sin lyftkraft under flygning genom luftens dynamiska reaktion mot dess fasta vingar.

flygplan som ska brukas med en biträdande pilot: en typ av flygplan som ska flygas med en biträdande pilot enligt vad som anges i flyghandboken eller i drifttillståndet.

▼ M5

vinkeloperation: en instrumentinflygning där det maximalt tolerabla felet/den maximalt tolerabla avvikelsen i förhållande till den planerade banan uttrycks som nålarnas utslag på CDI (Course Deviation Indicator) eller en likvärdig display i cockpit.

▼ B

luftfartyg: maskin som kan få bärkraft i atmosfären genom andra luftreaktioner än luftens reaktioner mot jordytan.

flygsinne: att genomgående visa gott omdöme och att ha väl utvecklade kunskaper, färdigheter och attityder avseende flygning.

luftskepp: luftfartyg som är lättare än luften och som har framdrivningsanordning, med undantag för varmluftsskepp, som i denna del ingår i definitionen av ballonger.

ballong: luftfartyg som är lättare än luften, som saknar framdrivningsanordning och som upprätthåller flygningen med hjälp av gas eller en luftburen brännare. I denna del anses ett varmluftsskepp också utgöra en ballong, trots att det har framdrivningsanordning.

▼ M7**▼ B**

kategori av luftfartyg: kategorisering av luftfartyg enligt angivna grundläggande egenskaper, t.ex. flygplan, vertikalstartande/-landande luftfartyg, helikopter, luftskepp, segelflygplan, friballong.

flygplansklass: kategorisering av enpilotsflygplan som inte kräver typbehörighet.

ballongklass: kategorisering av ballonger utifrån de lyftmedel som används för att upprätthålla flygning.

kommersiell flygtransport: transport av passagerare, gods eller post mot ersättning.

▼B

kompetens: en kombination av färdigheter, kunskaper och attityder som krävs för att utföra en uppgift till den standard som föreskrivs.

kompetensdel: ett förfarande som består av en uppgift som har en utlösande händelse och en avslutande händelse som klart definierar dess gränser, och som har ett märkbart resultat.

kompetensenhet: en separat del som består av ett antal kompetensdelar.

biträdande pilot: en aktiv pilot som inte är befälhavare i ett luftfartyg som kräver fler än en pilot. Begreppet biträdande pilot innefattar dock inte en pilot som endast är ombord i syfte att få utbildning till ett certifikat eller en behörighet.

distansflygning: en flygning mellan en startpunkt och en ankomstpunkt efter en förhandsplanerad sträcka där standardförfaranden för navigering används.

biträdande avlösningspilot: pilot som avlöser den biträdande piloten från hans/hennes uppgifter vid manöverorganen under marschfasen vid en flygning i flerpilotsverksamhet över FL 200.

dubbelkommandotid: flygtid eller instrumenttid på marken under vilken en person erhåller flygutbildning av en härtill behörig instruktör.

fel: åtgärder eller passivitet från flygbesättningen som leder till avvikelser från organisatoriska eller flygrelaterade avsikter eller förväntningar.

hantering av fel: den process som upptäcker och svarar på fel med motåtgärder som minskar eller eliminerar konsekvenserna av fel och som minskar sannolikheten för fel eller för att luftfartyg ska hamna i oönskade situationer.

flygsimulator (FFS, Full Flight Simulator): återgivning i fullstorlek av cockpit av viss typ eller visst fabrikat, viss modell och serie av luftfartyg, inklusive sammankoppling av all utrustning och alla datorprogram som krävs för att återge luftfartyget i mark- och flygverksamhet, ett visuellt system som ger utblick från cockpit samt ett rörelsesystem som simulerar de krafter som uppstår vid flygning.

flygtid:

i flygplan, turmotorsegelflygplan och vertikalstartande/-landande luftfartyg: den totala tiden räknad från det att ett luftfartyg bringas i rörelse i avsikt att starta till dess att det efter flygning bringas att stanna,

i helikopter: den totala tiden räknad från det att helikopterns rotor börjar röra sig till dess att helikoptern står stilla efter flygning och rotorerna har stannat,

i luftskepp: den totala tiden från det att ett luftskepp frigörs från masten i avsikt att starta till dess att det bringas att stanna efter flygning och förtöjs vid masten,

i segelflygplan: den totala tiden räknad från det att segelflygplanet bringas i rörelse i avsikt att starta till dess att det efter flygning bringas att stanna,

i ballong: den totala tiden räknad från det att korgen lämnar marken i avsikt att flyga till dess att den står stilla på marken efter flygning.

flygtid enligt IFR (instrumentflygreglerna): all flygtid då luftfartyget framförs enligt instrumentflygreglerna.

▼B

flygutbildningshjälpmedel (FTD, Flight Training Device): återgivning i fullstorlek av instrument, utrustning, paneler och manöverorgan för en viss typ av luftfartyg i ett öppet cockpitråde eller i en sluten luftfartygcockpit, inklusive sammankoppling av all utrustning och alla datorprogram som krävs för att återge luftfartyget under mark- och flygförhållanden i den omfattning som systemen är installerade i anordningen. Här krävs det varken ett rörelsesystem som simulerar de krafter som uppstår vid flygning eller ett visuellt system, fränsett för FTD(H) nivå 2 och 3, där visuella system måste ingå.

utbildningshjälpmedel för flygträning och navigationsprocedurer (FNPT, Flight and Navigation Procedures Trainer): utbildningshjälpmedel som återger ett luftfartygs förarutrymme eller cockpitmiljön, inklusive sammankoppling av utrustning och datorprogram som krävs för att återge en typ eller klass av luftfartyg i flygverksamhet i en sådan omfattning som systemen verkar fungera i ett luftfartyg.

grupp av ballonger: kategorisering av ballonger utifrån höljets storlek eller kapacitet.

helikopter: luftfartyg som är tyngre än luft och som vid flygning får sin lyftkraft huvudsakligen från luftens reaktioner på en eller flera motordrivna rotorerna på i huvudsak vertikala axlar.

instrumenttid under flygning: flygtid under vilken en pilot kontrollerar ett luftfartyg med hjälp av enbart instrument.

instrumenttid på marken: tid under vilken en pilot erhåller utbildning i simulerad instrumentflygning i utbildningshjälpmedel för flygsimulering (FSTD).

instrumenttid: instrumenttid under flygning eller instrumenttid på marken.

▼M5

linjär operation: en instrumentinflygning där det maximalt tolerabla felet/den maximalt tolerabla avvikelserna i förhållande till den planerade banan uttrycks i längdenheter, exempelvis nautiska mil, för sidledsavvikelse från önskad bana.

LNAV: lateral navigering.

LPV: kurssändare med vägledning i höjddled (Localiser Performance with Vertical Guidance).

▼B

flerpilotsverksamhet:

i flygplan: en verksamhet som kräver minst två piloter som tillämpar samarbete i flerpilotsbesättning (MCC) i antingen flerpilots- eller enpilotsflygplan,

i helikoptrar: en verksamhet som kräver minst två piloter som tillämpar samarbete i flerpilotsbesättning (MCC) på flerpilotshelikoptrar.

samarbete i flerpilotsbesättning (MCC): flygbesättningens funktion som en samarbetsgrupp under ledning av befälhavaren.

flerpilotsluftfartyg:

för flygplan: flygplan certifierade för verksamhet med en besättning som består av minst två piloter.

för helikoptrar, luftskepp och vertikalstartande/-landande luftfartyg: en typ av luftfartyg som måste flygas med en biträdande pilot enligt vad som anges i flyghandboken, drifttillståndet eller motsvarande dokument.

natt: perioden mellan den borgerliga skymningens slut och den borgerliga gryningens början, eller annan period mellan solnedgång och soluppgång som föreskrivs av berörd myndighet, som har fastställts av medlemsstaten.

andra utbildningshjälpmedel (OTD): andra utbildningshjälpmedel än flygsimulatorer, flygutbildningshjälpmedel eller utbildningshjälpmedel för flygträning och navigationsprocedurer som medför möjligheter till träning när det inte behövs en komplett cockpitmiljö.

▼ **M5**

prestandabaserad navigering (PBN): områdesnavigering baserad på prestandakrav för luftfartyg som navigerar längs en ATS-flygväg, enligt en instrumentinflygningsprocedur eller i ett angivet luftrum.

▼ **B**

kriterier för prestanda: en enkel, utvärderande redogörelse av det erforderliga resultatet av kompetensdelen och en beskrivning av de kriterier som används för att bedöma om den prestandanivå som krävs har uppnåtts.

befälhavare (PIC): pilot som är ansvarig för framförande och säkerhet under flygning.

befälhavare under övervakning (PICUS): biträdande pilot som under övervakning av befälhavaren utför en befälhavares uppgifter.

vertikalstartande/-landande luftfartyg: luftfartyg som får vertikal lyftkraft och framdrivning/lyftkraft under flygning från rotoror med variabel geometri eller från motorer/framdrivningsanordningar som är fästa vid eller integrerade i luftfartygets skrov eller vingar.

motordrivet segelflygplan: luftfartyg med en eller flera motorer som när motorn eller motorerna inte är i gång har egenskaper som ett segelflygplan.

privatflygare: pilot som innehar ett certifikat som inte tillåter att luftfartyg framförs i verksamhet för vilken ersättning utbetalas, med undantag för utbildning eller examinering enligt denna del.

kompetenskontroll: uppvisande av färdigheter för att förlänga eller förnya behörigheter, inbegripet sådana muntliga prov som kan krävas.

förnyande (av t.ex. en behörighet eller ett behörighetsbevis): den administrativa åtgärd som vidtas efter det att en behörighet eller ett behörighetsbevis har upphört att gälla och som förnyar befogenheterna enligt behörigheten eller behörighetsbeviset för ytterligare en angiven tidsperiod som följer efter det att angivna krav har uppfyllts.

förlängning (av t.ex. en behörighet eller ett behörighetsbevis): den administrativa åtgärd som vidtas under den tid som en behörighet eller ett behörighetsbevis gäller och som tillåter innehavaren att fortsätta att utöva befogenheter enligt behörigheten eller behörighetsbeviset för ytterligare en angiven tidsperiod som följer efter det att angivna krav har uppfyllts.

▼ **M5**

RNP APCH: en PBN-specifikation som används för instrumentinflygningar.

RNP APCH-operation ned till LNAV-minima: en 2D-instrumentinflygning där vägledningen i sidled är baserad på GNSS-positionering.

RNP APCH-operation ned till LNAV/VNAV-minima: en 3D-instrumentinflygning där vägledningen i sidled är baserad på GNSS-positionering och vägledningen i höjddled tillhandahålls antingen genom Baro-VNAV-funktionen eller genom GNSS-positionering inklusive SBAS.

RNP APCH-operation ned till LPV-minima: en 3D-instrumentinflygning där vägledningen i både sidled och höjddled är baserad på GNSS-positionering inklusive SBAS.

RNP AR APCH: en navigeringsspecifikation som används för instrumentinflygningar som kräver ett särskilt godkännande.

▼ **B**

routesektor: en flygning som omfattar start, avgång, marschflygning i minst 15 minuter, ankomst, inflygning och landning.

▼ B

segelflygplan: luftfartyg som är tyngre än luft och som vid flygning får sin lyftkraft från luftens dynamiska reaktion mot dess fasta lyfttytor; det är inte beroende av en motor för friflygning.

enpilotsflygplan: flygplan certifierade att framföras av en pilot.

flygprov: uppvisande av färdigheter inför utfärdande av certifikat eller behörighet, inbegripet sådana muntliga prov som kan krävas.

enkelkommandotid: flygtid under vilken en pilot under utbildning är den enda personen ombord på ett luftfartyg.

elevbefälhavare (SPIC): pilot under utbildning som agerar som befälhavare på en flygning med en flyginstruktör där instruktören endast iakttar eleven utan att påverka eller kontrollera flygningen.

hot: händelser eller fel som inträffar som flygbesättningen inte kan påverka, som ökar den operativa komplexiteten och som måste hanteras för att säkerhetsmarginalerna ska upprätthållas.

hantering av hot: den process som upptäcker och svarar på hot med motåtgärder som minskar eller eliminerar konsekvenserna av hot och minskar sannolikheten för fel eller för att luftfartyg ska hamna i oönskade situationer.

▼ M5

tredimensionell (3D) instrumentinflygning: en instrumentinflygning där navigeringsvägledning i både sidled och höjddled används.

▼ B

turmotorsegelflygplan (TMG): en särskild klass av motordrivet segelflygplan med en fast monterad, icke-infällbar motor och icke-infällbar propeller. Det ska kunna starta och stiga av egen kraft i enlighet med sin flyghandbok.

▼ M5

tvådimensionell (2D) instrumentinflygning: en instrumentinflygning där endast navigeringsvägledning i sidled används.

▼ B

typ av luftfartyg: kategorisering av luftfartyg som kräver typbehörighet, vilken fastställs i OSD-informationen (Operational Suitability Data) i enlighet med Del 21, och som inbegriper alla luftfartyg av samma grundkonstruktion, vilket även innefattar alla modifieringar som inte medför förändringar i handhavande eller flygegenskaper.

▼ M5

VNAV: vertikal navigering.

▼ M3

FCL.015 Ansökan om och utfärdande, förlängning och förnyelse av certifikat, behörigheter och behörighetsbevis

▼ B

- a) Ansökan om utfärdande, förlängning eller förnyelse av flygcertifikat och tillhörande behörigheter och behörighetsbevis ska göras till den behöriga myndigheten i sådan form och på sådant sätt som fastställts av denna myndighet. Ansökan ska åtföljas av upplysningar som styrker att sökanden uppfyller de krav för utfärdande, förlängning eller förnyelse av certifikatet eller behörighetsbeviset samt tillhörande behörigheter eller behörighetstillägg som fastställs i denna del samt Del Medical.
- b) Om de befogenheter som tilldelas genom certifikat, behörighet eller behörighetsbevis begränsas eller utökas, ska den behöriga myndighetens godkännande anges i certifikatet eller behörighetsbeviset.
- c) En person får aldrig inneha mer än ett certifikat per kategori av luftfartyg som har utfärdats i överensstämmelse med denna del.

▼B

- d) Ansökan om utfärdande av ett certifikat för en annan kategori av luftfartyg eller för utfärdande av ytterligare behörigheter eller behörighetsbevis samt ändring, förlängning eller förnyelse av dessa certifikat, behörigheter eller behörighetsbevis ska göras till den behöriga myndighet som först utfärdade flygcertifikatet, utom i de fall när piloten har begärt att den behöriga myndigheten ska ändras och att hans/hennes certifierings- och hälsouppgifter ska överföras till den myndigheten.

▼M3**FCL.020 Elev under grundflygutbildning**

- a) En elev under grundflygutbildning får inte flyga ensam utan godkännande och övervakning av en flyginstruktör.
- b) Vid den första ensamflygningen ska en elev under flygutbildning
- 1) för flygplan, helikoptrar och luftskepp vara minst 16 år gammal,
 - 2) för segelflygplan och ballonger vara minst 14 år gammal.

FCL.025 Teoriprov för utfärdande av certifikat och behörigheter**▼B**

- a) *Sökandens skyldigheter*

▼M3

- 1) En sökande ska genomföra hela serien av teoriprov för ett visst certifikat eller en viss behörighet i en och samma medlemsstat.

▼M7

- 2) En sökande ska genomföra ett teoriprov endast efter rekommendation från den deklarerade utbildningsorganisation (DTO) eller den godkända utbildningsorganisation (ATO) som ansvarar för den sökandes utbildning, och sedan den sökande genomgått lämpliga delar av den teoretiska utbildningskursen med tillfredsställande resultat.
- 3) En DTO:s eller ATO:s rekommendation är giltig i 12 månader. Om sökanden har underkänts på minst ett teoriprov under denna giltighetsperiod, ska behovet av ytterligare utbildning fastställas av DTO:n eller ATO:n på grundval av sökandens behov.

▼B

- b) *Krav för godkänt*

▼M3

- 1) Godkänt på en teoriprovskrivning tilldelas en sökande som uppnår minst 75 procent av provskrivningens maximala poäng. Minuspoäng förekommer inte.

▼B

2. Såvida inte annat anges i denna del, ska en sökande anses ha fullföljt det erforderliga teoriprovet för tillämpligt pilotcertifikat eller behörighet när denne har blivit godkänd på samtliga erforderliga ämnen inom en period av 18 månader, räknat från slutet på den kalendermånad då sökanden skrev sitt första prov.

▼M7

3. En sökande ska skriva om hela provet om han/hon har erhållit godkänt på en (1) enskild teoriprovskrivning efter fyra provtillfällen, eller om han/hon inte har erhållit godkänt på alla provskrivningar efter antingen sex provtillfällen eller inom den period som anges i punkt 2.

Innan sökanden skriver om teoriprovet ska han/hon genomgå ytterligare utbildning vid en DTO eller en ATO. Utbildningsbehovets omfattning och räckvidd ska fastställas av DTO:n eller ATO:n på grundval av sökandens behov.

▼B

- c) *Giltighetsperiod*

1. Ett godkänt på teoriproven godtas som grund för följande:

▼B

- i) För att bevilja ett LAPL, PPL, SPL eller BPL under en period av 24 månader.

▼M3

- ii) För att bevilja ett CPL, en instrumentbehörighet (IR) eller en instrumentbehörighet på sträcka (EIR) under en period av 36 månader.

▼B

- iii) Perioderna under punkterna i och ii gäller från det datum då sökanden blev godkänd på teoriprovet i enlighet med b 2.
2. Ett godkänt på teoriprovet för ATPL förblir giltigt för beviljande av ett ATPL under en period på sju år räknat från den sista giltighetsdagen för
- i) en IR som har införts i certifikatet eller
 - ii) för helikoptrar: en helikoptertypbehörighet som har införts i certifikatet.

FCL.030 Praktiskt flygprov

- a) Innan ett flygprov för utfärdande av ett certifikat, en behörighet eller ett behörighetsbevis genomförs, ska sökanden ha godkänts på det tillhörande teoriprovet. Undantag kan dock göras för sökande som genomgår en kurs i integrerad flygutbildning.

Teoriutbildningen ska alltid ha avslutats innan ett sådant prov genomförs.

- b) Förutom vid utfärdande av ATPL ska sökanden till ett flygprov ha rekommenderats för provet av den organisation/person som ansvarar för utbildningen, efter det att utbildningen har avslutats. Utbildningsdokumentationen ska finnas tillgänglig för kontrollanten.

FCL.035 Tillgodoräknande av flygtid och teorikunskaper

- a) *Tillgodoräknande av flygtid*

▼M3

- 1) Såvida inte annat anges i denna del, ska flygtid som tillgodoräknas för ett certifikat, en behörighet eller ett behörighetsbevis ha flugits i samma kategori av luftfartyg som för vilken certifikatet, behörigheten eller behörighetsbeviset söks.
- 2) Befälhavare eller pilot under utbildning.

▼B

- i) En sökande till ett certifikat, en behörighet eller ett behörighetsbevis får till fullo tillgodoräkna sig all enkelkommandotid, flygtid i dubbelkommando eller befälhavartid gentemot den totala flygtid som krävs för certifikatet, behörigheten eller behörighetsbeviset.
- ii) En elev som genomgått en integrerad ATP-kurs har rätt att tillgodoräkna sig upp till 50 timmars instrumenttid som elevbefälhavare (SPIC) gentemot den befälhavartid som krävs för utfärdande av ett ATPL, ett CPL och en typ- eller klassbehörighet för flermotoriga flygplan.
- iii) En elev som genomgått en integrerad CPL-/IR-kurs har rätt att tillgodoräkna sig upp till 50 timmars instrumenttid som elevbefälhavare (SPIC) gentemot den befälhavartid som krävs för utfärdande av ett CPL och en typ- eller klassbehörighet för flermotoriga flygplan.

▼M3

- 3) Flygtid som biträdande pilot eller befälhavare under övervakning (PICUS). Såvida inte annat anges i denna del, har innehavaren av ett flygcertifikat, när han eller hon är biträdande pilot eller PICUS, rätt att tillgodoräkna sig all tid som biträdande pilot gentemot den totala flygtid som krävs för ett flygcertifikat av högre grad.

▼ B

b) *Tillgodoräknande av teorikunskaper*

▼ M3

1. En sökande som har blivit godkänd på teoriprovet för ATPL får tillgodoräkna sig detta mot kraven på teorikunskaper för LAPL, PPL, CPL och, med undantag för helikoptrar, IR och EIR för samma kategori av luftfartyg.

▼ B

2. En sökande som har blivit godkänd på teoriprovet för CPL får tillgodoräkna sig detta mot kravet på teorikunskaper för LAPL eller PPL för samma kategori av luftfartyg.
3. Innehavaren av en IR eller en sökande som har blivit godkänd på instrumentteoriprovet för en kategori av luftfartyg får till fullo tillgodoräkna sig detta mot kraven på teoriutbildning och teoriprov för en IR för en annan kategori av luftfartyg.
4. Innehavaren av ett flygcertifikat får tillgodoräkna sig detta mot kraven på teoriutbildning och teoriprov för ett certifikat för en annan kategori av luftfartyg i överensstämmelse med tillägg 1 till denna del.

▼ M3

5. Trots vad som sägs i punkt b 3 får innehavaren av en IR(A) som har genomgått en kompetensbaserad modulkurs för IR(A) eller innehavaren av en EIR endast till fullo tillgodoräkna sig detta mot kraven på teoriutbildning och teoriprov för en IR för en annan kategori av luftfartyg om han/hon också har godkänts på teoriutbildningen och teoriprovet för IFR-delen av den kurs som krävs enligt FCL.720.A b 2 i.

▼ B

Detta tillgodoräknande omfattar även sökande till flygcertifikat som redan har godkänts på teoriprovet för utfärdande av detta certifikat i en annan kategori av luftfartyg, så länge detta sker inom den giltighetsperiod som anges i FCL.025 c.

FCL.040 Utövande av certifikatens befogenheter

Utövandet av de befogenheter som tilldelas genom ett certifikat ska vara avhängigt av giltigheten för de behörigheter som omfattas, i tillämpliga fall, samt av det medicinska intyget.

FCL.045 Skyldighet att medföra och uppvisa handlingar

- a) Ett giltigt certifikat och ett giltigt medicinskt intyg ska alltid medföras av piloten när han eller hon utövar befogenheterna i certifikatet.
- b) En personlig ID-handling med fotografi ska medföras av piloten för att identifiera certifikatinnehavaren.
- c) En pilot eller elev ska på begäran av en auktoriserad företrädare för en behörig myndighet uppvisa sina flygtidsnoteringar för granskning utan otillbörligt dröjsmål.
- d) En elev ska på alla distansflygningar i enkelkommando medföra den auktorisation som krävs enligt FCL.020 a.

▼ M6

- e) En pilot som har för avsikt att flyga utanför unionens territorium ombord på ett luftfartyg som är registrerat i en annan medlemsstat än den som har utfärdat certifikatet som utfärdats för en flygbesättningsmedlem ska, i tryckt eller elektronisk form, medföra den senaste utgåvan av Icao-bilagan, som innehåller en hänvisning till det Icao-registreringsnummer som medger automatisk validering av certifikat, samt en förteckning över de stater som är parter i detta avtal.

▼B**FCL.050 Flygtidsnoteringar**

Piloten ska notera uppgifter om samtliga flygningar som har flugits enligt en tillförlitlig metod i sådan form och på sådant sätt som fastställts av den behöriga myndigheten.

FCL.055 Språkkunskaper

- a) Allmänt. Piloter på flygplan, helikoptrar, vertikalstartande/-landande luftfartyg och luftskepp som måste använda radiotelefoni får inte utöva certifikatens och behörigheternas befogenheter om de inte har ett certifikat med språkbehörighetstillägg för antingen engelska eller också det språk som används för radio-kommunikation under flygningen. Språk, kompetensnivå och giltighetsdatum ska framgå av tillägget.
- b) Den som ansöker om ett språkbehörighetstillägg ska visa att han eller hon minst uppfyller kraven för operativ nivå när det gäller användning av både fraseologi och normalspråk i enlighet med tillägg 2 till denna del. Detta innebär att sökanden ska kunna
 1. kommunicera effektivt i situationer med enbart röst och i situationer ansikte mot ansikte,
 2. kommunicera om gemensamma och arbetsrelaterade ämnen med precision och tydlighet,
 3. använda lämpliga kommunikativa strategier för att utbyta meddelanden och upptäcka och lösa missförstånd i ett allmänt eller arbetsrelaterat sammanhang,
 4. framgångsrikt hantera de språkliga utmaningar som uppstår vid en komplikation eller ett oväntat händelseförlopp som inträffar i en vanlig arbets-situation eller kommunikativ uppgift som annars är välbekant och
 5. använda en dialekt eller ett uttal som de som arbetar i luftfartsbranschen kan förstå.
- c) Med undantag för piloter som har uppvisat språkkunskaper på expertnivå i enlighet med tillägg 2 till denna del, ska språkbehörighetstillägget omprövas vart
 1. fjärde år, om det avser operativ nivå, eller
 2. sjätte år, om det avser utvidgad nivå.

▼M3

- d) Särskilda krav för innehavare av en instrumentbehörighet (IR) eller instrumentbehörighet på sträcka (EIR). Utan att det påverkar tillämpningen av ovanstående punkter ska innehavare av en IR eller en EIR kunna använda engelska på en nivå som gör att de kan

▼B

1. förstå all information som är relevant för att fullfölja en flygnings alla faser, inbegripet förberedelserna,
2. använda radiotelefoni under en flygnings alla faser, inbegripet nödsituationer,
3. kommunicera med övriga besättningsmedlemmar under en flygnings alla faser, inbegripet förberedelserna.

▼M3

- e) IR- eller EIR-innehavare ska uppvisa sina språkkunskaper och sin användning av engelska genom en bedömningsmetod som fastställs av den behöriga myndigheten.

▼B**FCL.060 Aktuell erfarenhet**

a) Ballonger. En pilot får inte framföra en ballong som används i kommersiell flygtransport eller medför passagerare såvida han eller hon inte under de närmast föregående 180 dagarna har genomfört

1. minst tre flygningar som pilot som framför en ballong, varav minst en flygning ska vara i en ballong av relevant klass och grupp, eller
2. en flygning i en ballong av relevant klass och grupp under övervakning av en instruktör som är kvalificerad i enlighet med kapitel J.

b) Flygplan, helikoptrar, vertikalstartande/-landande luftfartyg, luftskepp och segelflygplan. En pilot får inte framföra ett luftfartyg som används i kommersiell flygtransport eller medför passagerare

1. såvida han eller hon inte under de närmast föregående 90 dagarna har genomfört minst 3 starter, inflygningar och landningar som befälhavare eller biträdande pilot på ett luftfartyg av samma typ/klass eller i en FFS som motsvarar den typ/klass som ska användas. De 3 starterna och landningarna ska utföras i antingen flerpilots- eller enpilotsverksamhet, beroende på pilotens befogenheter, och
2. som befälhavare under mörker såvida han eller hon inte
 - i) under de närmast föregående 90 dagarna har genomfört minst en start, inflygning och landning i mörker som manövrerande pilot på ett luftfartyg av samma typ/klass eller i en FFS som motsvarar den typ/klass som ska användas eller

ii) innehar en IR,

▼M3

3) som biträdande avlösningspilot såvida han eller hon inte

- i) har uppfyllt kraven under punkt b 1, eller
- ii) under de närmast föregående 90 dagarna har genomfört minst 3 sektorer som biträdande avlösningspilot på samma typ eller klass av luftfartyg, eller
- iii) har genomgått utbildning för att upprätthålla aktuell flygerfarenhet och färdighet genom repetitionsutbildning i en FFS med intervaller som inte överstiger 90 dagar. Denna repetitionsutbildning får kombineras med operatörens repetitionsutbildning som föreskrivs i de relevanta kraven i Del-ORO.

▼B

4. När en pilot har befogenhet att framföra mer än en typ av flygplan med liknande handhavande- och flygegenskaper, får de 3 starter, inflygningar och landningar som krävs under punkt 1 utföras enligt vad som fastställts i OSD-informationen (Operational Suitability Data) i enlighet med Del 21.

5. När en pilot har befogenhet att framföra mer än en typ av icke-komplex helikopter med liknande handhavande- och flygegenskaper enligt vad som fastställts i OSD-informationen (Operational Suitability Data) i enlighet med Del 21, får de 3 starter, inflygningar och landningar som krävs under punkt 1 utföras på endast en av dessa typer, förutsatt att piloten har genomfört minst 2 timmars flygtid i varje helikoptertyp under de närmast föregående 6 månaderna.

c) Särskilda krav för kommersiell flygtransport

1. När det gäller kommersiell flygtransport får den 90-dagarsperiod som föreskrivs under punkterna b 1 och b 2 ovan förlängas med upp till maximalt 120 dagar, så länge som piloten genomför produktionsflygning under övervakning av en typinstruktör eller typkontrollant.
2. Om piloten inte uppfyller kravet under punkt 1, ska han/hon genomföra en träningsflygning i luftfartyget eller en FFS av den luftfartygstyp som ska användas, där åtminstone kraven under punkterna b 1 och b 2 ska vara uppfyllda, innan han/hon får utöva sina befogenheter.

▼M4**FCL.065 Begränsning av befogenheter för certifikatinnehavare som är 60 år eller äldre i kommersiell flygtransport**

- a) 60–64 år. Flygplan och helikoptrar. En certifikatinnehavare som har uppnått en ålder av 60 år får inte vara pilot på ett luftfartyg i kommersiell flygtransport utom som medlem i en flerpilotsbesättning.
- b) 65 år. Med undantag av certifikatinnehavare för ballong- eller segelflyg och som har uppnått en ålder av 65 år får en certifikatinnehavare inte vara pilot på ett luftfartyg i kommersiell flygtransport.
- c) 70 år. En certifikatinnehavare för ballong- eller segelflyg som har uppnått en ålder av 70 år får inte vara pilot i kommersiell ballong- eller segelflygtransport.

▼B**FCL.070 Återkallande, tillfälligt upphävande och begränsning av certifikat, behörigheter och behörighetsbevis**

- a) Certifikat, behörigheter och behörighetsbevis som har utfärdats i enlighet med denna del får begränsas, tillfälligt upphävas eller återkallas av den behöriga myndigheten när piloten inte uppfyller kraven i denna del, Del Medical eller de tillämpliga operativa kraven i enlighet med de villkor och förfaranden som föreskrivs i Del ARA.
- b) När pilotens certifikat tillfälligt har upphävts eller återkallats ska han/hon omedelbart återlämna certifikatet eller behörighetsbeviset till den behöriga myndigheten.

KAPITEL B***FLYGCERTIFIKAT FÖR LÄTTA LUFTFARTYG – LAPL******SEKTION 1******Allmänna krav*****FCL.100 LAPL – Minimiålder**

En sökande till ett LAPL ska

- a) för flygplan och helikoptrar vara minst 17 år gammal,
- b) för segelflygplan och ballonger vara minst 16 år gammal.

FCL.105 LAPL – Befogenheter och krav

- a) Allmänt. Innehavaren av ett LAPL har befogenhet att vara befälhavare på tillämplig kategori av luftfartyg i icke-kommersiell trafik, dock inte mot ersättning.
- b) Villkor. En sökande till ett LAPL ska ha uppfyllt kraven för relevant kategori av luftfartyg och, om det är tillämpligt, för samma klass/typ av luftfartyg som används vid flygprovet.

FCL.110 LAPL – Tillgodoräknande för samma kategori av luftfartyg

- a) Sökande till ett LAPL som har varit innehavare av ett annat certifikat för samma kategori av luftfartyg ska till fullo tillgodoräkna sig detta mot kraven i LAPL för den kategorin av luftfartyg.
- b) Utan att det påverkar tillämpningen av ovanstående punkt, ska sökanden, om certifikatet har upphört att gälla, genomgå ett flygprov i enlighet med FCL.125 för utfärdande av ett LAPL för lämplig kategori av luftfartyg.

▼M7**FCL.115 LAPL – Utbildningskurs**

- a) Den som ansöker om ett LAPL ska genomgå en utbildningskurs vid en DTO eller en ATO.
- b) Kursen ska omfatta teori- och flygutbildning som lämpar sig för de LAPL-befogenheter som ansökan avser.

▼M7

- c) Teoriutbildning och flygutbildning får genomföras vid en annan DTO eller ATO än den där sökanden har påbörjat sin utbildning.

▼B**FCL.120 LAPL – Teoriprov**

En sökande till ett LAPL ska ha uppvisat teoretisk kunskapsnivå som är lämplig för de befogenheter som tilldelas genom prov i följande:

- a) Gemensamma ämnen:
- Luftfartsrätt.
 - Människans prestationsförmåga.
 - Meteorologi.
 - Kommunikation.
- b) Specifika ämnen för de olika kategorierna av luftfartyg:
- Flygningens grundprinciper.
 - Operativa förfaranden.
 - Genomförande och planering av flygningar.
 - Allmän luftfartygskunskap.
 - Navigering.

FCL.125 LAPL – Flygprov

- a) En sökande till ett LAPL ska genom ett flygprov ha uppvisat förmåga att som befälhavare på tillämplig luftfartygskategori utföra relevanta förfaranden och manövrer med en kompetens som är lämplig för de befogenheter som tilldelas.
- b) En sökande till flygprovet ska ha erhållit flygutbildning på samma klass/typ av luftfartyg som används på flygprovet. Befogenheterna begränsas till den klass eller typ som används vid flygprovet fram till dess att ytterligare tillägg godkänns för certifikatet i enlighet med detta kapitel.
- c) *Godkännandekrav*
1. Flygprovet ska delas in i olika sektioner som avspeglar alla olika flygfaser för den tillämpliga kategori av luftfartyg som flygs.
 2. Om sökanden underkänns på någon punkt i en sektion, underkänns den sektionen. En sökande som underkänns på endast en sektion ska genomföra den underkända sektionen igen. Om sökanden underkänns på mer än en sektion, måste han/hon genomföra hela provet igen.
 3. Om sökanden måste göra om provet i enlighet med punkt 2, inbegripet någon av de sektioner som har godkänts vid ett tidigare försök, måste han/hon genomföra hela provet igen.
 4. Om en sökande på två försök misslyckas med att erhålla godkänt på alla sektioner i provet, krävs ytterligare praktisk utbildning.

*SEKTION 2****Särskilda krav för LAPL för flygplan – LAPL(A)*****FCL.105.A LAPL(A) – Befogenheter och villkor**

- a) Innehavaren av ett LAPL för flygplan har befogenhet att vara befälhavare på enmotoriga kolvmotorflygplan (land) eller TMG med en maximal startmassa som är mindre eller lika med 2 000 kg, som medför högst tre passagerare, så att det aldrig finns fler än 4 personer ombord på luftfartyget.

▼M3

- b) Innehavare av ett LAPL(A) får endast medföra passagerare sedan de har genomfört 10 timmars flygtid som befälhavare på flygplan eller turmotorsegelflygplan efter certifikatets utfärdande.

▼B**FCL.110.A LAPL(A) – Erfarenhetskrav och tillgodoräknande**

- a) En sökande till ett LAPL(A) ska ha genomfört minst 30 timmars flygtid på flygplan eller TMG, varav minst
1. 15 timmars utbildningstid i dubbelkommando i den klass som används vid flygprovet,
 2. 6 timmars övervakad ensamflygning, inbegripet minst 3 timmars distansflygning på egen hand med minst en distansflygning på minst 150 km (80 nautiska mil), under vilken en fullstoppslandning vid en annan flygplats än startflygplatsen ska göras.

▼M7

- b) Särskilda krav för sökande som innehar ett LAPL(S) eller ett SPL med behörighetstillägg för TMG. Den som ansöker om ett LAPL(A) och som innehar ett LAPL(S) eller ett SPL med behörighetstillägg för TMG ska ha genomfört minst 21 timmars flygtid på TMG efter godkännandet av behörighetstillägget för TMG samt ha uppfyllt kraven i punkt FCL.135.A a för flygplan.

- c) Tillgodoräknande. Sökande med tidigare befälhavarerfarenhet får tillgodoräkna sig detta mot kraven under punkt a.

I vilken omfattning detta ska tillgodoräknas ska beslutas av den DTO eller den ATO där piloten genomgår utbildningskursen på grundval av ett inträdesflygtest, men får inte

1. överskrida den totala flygtiden som befälhavare,
2. överskrida 50 procent av de timmar som krävs under punkt a,
3. omfatta kraven under punkt a.2.

▼B**FCL.135.A LAPL(A) – Utökning av befogenheter till annan klass eller variant av flygplan**

- a) Befogenheterna för ett LAPL(A) ska begränsas till den klass och variant av flygplan eller TMG som flygprovet har genomförts i. Denna begränsning får avlägsnas när piloten har genomfört följande i en annan klass:

1. 3 timmars flygutbildning, som inbegriper
 - i) 10 starter och landningar i dubbelkommando och
 - ii) 10 övervakade starter och landningar i enkelkommando.
2. Ett flygprov för att uppvisa en lämplig praktisk färdighetsnivå i den nya klassen. Under detta flygprov ska sökanden också uppvisa för kontrollanten att han/hon har en lämplig teoretisk kunskapsnivå för den andra klassen i följande ämnen:
 - i) Operativa förfaranden.
 - ii) Genomförande och planering av flygningar.
 - iii) Allmän luftfartygskunskap.

- b) Innan innehavaren av ett grundläggande LAPL får utöva certifikatets befogenheter på en annan flygplansvariant än den som används för flygprovet, ska piloten genomgå skillnads- eller familjaritetsutbildning. Skillnadsutbildningen ska föras in i pilotens loggbok eller motsvarande dokument och undertecknas av instruktören.

▼B**FCL.140.A LAPL(A) – Krav på aktuell erfarenhet**

- a) Innehavare av ett LAPL(A) får endast utöva certifikatets befogenheter när de under de senaste 24 månaderna har genomfört följande som pilot för flygplan eller TMG:
1. Minst 12 timmars flygtid som befälhavare, som inbegriper 12 starter och landningar och
 2. repetitionsutbildning på minst 1 timmes total flygtid med en instruktör.
- b) Innehavare av ett LAPL(A) som inte uppfyller kraven under punkt a ska
1. genomgå en kompetenskontroll med en kontrollant innan de börjar utöva certifikatets befogenheter igen eller
 2. genomföra ytterligare flygtid eller starter och landningar i dubbel- eller enkelkommando under övervakning av en instruktör, för att uppfylla kraven under punkt a.

*SEKTION 3**Särskilda krav för LAPL för helikoptrar – LAPL(H)***FCL.105.H LAPL(H) – Befogenheter**

Innehavaren av ett LAPL för helikoptrar har befogenhet att vara befälhavare på enmotoriga helikoptrar med en maximal certifierad startmassa som är mindre eller lika med 2 000 kg, som medför högst tre passagerare, så att det aldrig finns fler än 4 personer ombord.

FCL.110.H LAPL(H) – Erfarenhetskrav och tillgodoräknande

- a) En sökande till ett LAPL(H) ska ha genomfört 40 timmars flygtid på helikopter. Av dessa ska minst 35 timmar flygas på samma typ av helikopter som används vid flygprovet. Flygutbildningen ska omfatta minst
1. 20 timmars utbildningstid i dubbelkommando och
 2. 10 timmars övervakad ensamflygning, inbegripet minst 5 timmars distansflygning på egen hand med minst en distansflygning på minst 150 km (80 nautiska mil), under vilken en fullstoppslandning vid en annan flygplats än startflygplatsen ska göras.

▼M7

- b) Tillgodoräknande. Sökande med tidigare befälhavarerfarenhet får tillgodoräkna sig detta mot kraven under punkt a.

I vilken omfattning detta ska tillgodoräknas ska beslutas av den DTO eller den ATO där piloten genomgår utbildningskursen på grundval av ett inträdesflygtest, men får inte

1. överskrida den totala flygtiden som befälhavare,
2. överskrida 50 procent av de timmar som krävs under punkt a,
3. omfatta kraven under punkt a.2.

▼B**FCL.135.H LAPL(H) – Utökning av befogenheter till annan typ eller variant av helikopter**

- a) Befogenheterna för ett LAPL(H) ska begränsas till den särskilda typ och variant av helikopter som flygprovet har genomförts på. Denna begränsning får avlägsnas när piloten har genomfört
1. 5 timmars flygutbildning, som inbegriper
 - i) 15 starter, inflygningar och landningar i dubbelkommando,

▼B

- ii) 15 övervakade starter, inflygningar och landningar i enkelkommando,
- 2. ett flygprov för att uppvisa en lämplig praktisk färdighetsnivå i den nya typen. Under detta flygprov ska sökanden också uppvisa för kontrollanten att han/hon har en lämplig teoretisk kunskapsnivå för den andra typen i följande ämnen:

- Operativa förfaranden.
- Genomförande och planering av flygningar.
- Allmän luftfartygskunskap.

- b) Innan innehavaren av ett LAPL(H) får utöva certifikatets befogenheter för en annan helikoptervariant än den som används för flygprovet, ska piloten genomgå skillnads- eller familjaritetsutbildning, vilken fastställs i OSD-informationen (Operational Suitability Data) i enlighet med Del 21. Skillnadsutbildningen ska föras in i pilotens loggbok eller motsvarande dokument och undertecknas av instruktören.

FCL.140.H LAPL(H) – Krav på aktuell erfarenhet

- a) Innehavare av ett LAPL(H) får endast utöva certifikatets befogenheter på en särskild typ när de under de senaste 12 månaderna har genomfört följande på helikoptrar av denna typ

- 1. minst 6 timmars flygtid som befälhavare, som inbegriper 6 starter, inflygningar och landningar, och
- 2. repetitionsutbildning på minst 1 timmes total flygtid med en instruktör.

- b) Innehavare av ett LAPL(H) som inte uppfyller kraven under punkt a ska

- 1. genomgå en kompetenskontroll med godkänt resultat med en kontrollant för denna särskilda typ innan de börjar utöva certifikatets befogenheter igen, eller
- 2. genomföra ytterligare flygtid eller starter och landningar i dubbel- eller enkelkommando under övervakning av en instruktör, för att uppfylla kraven under punkt a.

*SEKTION 4**Särskilda krav för LAPL för segelflygplan – LAPL(S)***FCL.105.S LAPL(S) – Befogenheter och villkor**

- a) Innehavaren av ett LAPL för segelflygplan har befogenhet att vara befälhavare på segelflygplan och motordrivna segelflygplan. För att utöva befogenheterna på ett TMG ska innehavaren uppfylla kraven i FCL.135.S.

▼M3

- b) Innehavare av ett LAPL(S) får endast medföra passagerare sedan de har genomfört 10 timmars flygtid eller 30 starter som befälhavare på segelflygplan eller motordrivna segelflygplan efter certifikatets utfärdande.

▼B**FCL.110.S LAPL(S) – Erfarenhet och tillgodoräknande**

- a) En sökande till ett LAPL(S) ska ha genomfört minst 15 timmars flygtid på segelflygplan eller motordrivna segelflygplan, varav minst

- 1. 10 timmars utbildningstid i dubbelkommando,
- 2. 2 timmars övervakad ensamflygning,

▼B

3. 45 starter och landningar,
 4. en distansflygning på egen hand på minst 50 km (27 nautiska mil) eller en distansflygning i dubbelkommando på minst 100 km (55 nautiska mil).
- b) Av de 15 timmar som krävs under punkt a får maximalt 7 timmar genomföras i ett TMG.

▼M7

- c) Tillgodoräknande. Sökande med tidigare befälhavarerfarenhet får tillgodoräkna sig detta mot kraven under punkt a.

I vilken omfattning detta ska tillgodoräknas ska beslutas av den DTO eller den ATO där piloten genomgår utbildningskursen på grundval av ett inträdesflygtest, men får inte

1. överskrida den totala flygtiden som befälhavare,
2. överskrida 50 procent av de timmar som krävs under punkt a,
3. omfatta kraven under punkterna 2, 3 och 4 i punkt a.

▼B**FCL.130.S LAPL(S) – Startmetoder**

- a) Befogenheterna för ett LAPL(S) ska begränsas till den startmetod som flygprovet omfattar. Denna begränsning får avlägsnas när piloten har genomfört
1. för vinsch- och bilstart: minst 10 starter i dubbelkommando och 5 starter i enkelkommando under övervakning,
 2. för flygbogserings- och självstart: minst 5 starter i dubbelkommando och 5 starter i enkelkommando under övervakning; vid självstart får utbildningstiden i dubbelkommando utföras i ett TMG,
 3. för gummirepstart: minst 3 starter i dubbelkommando eller i enkelkommando under övervakning.
- b) Ytterligare genomförda träningsstarter ska föras in i loggboken och under-tecknas av instruktören.
- c) För att piloten ska behålla sina befogenheter för respektive startmetod ska minst 5 starter ha genomförts under de senaste 24 månaderna, med undantag för gummirepstart, där piloten bara behöver ha genomfört 2 starter.
- d) Om piloten inte uppfyller kravet under punkt c, ska han/hon genomföra det ytterligare antalet starter i dubbel- eller enkelkommando under övervakning av en instruktör för att förnya befogenheterna.

FCL.135.S LAPL(S) – Utökning av befogenheter till TMG**▼M7**

Befogenheterna för ett LAPL(S) ska utökas till ett TMG när piloten vid en DTO eller vid en ATO har genomfört minst

▼B

- a) 6 timmars flygutbildning på ett TMG, varav
1. 4 timmars utbildningstid i dubbelkommando,
 2. en distansflygning i enkelkommando på minst 150 km (80 nautiska mil), under vilken en fullstoppslandning vid en annan flygplats än startflygplatsen ska göras,
- b) ett flygprov för att uppvisa en lämplig praktisk färdighetsnivå i ett TMG. Under detta flygprov ska sökanden också uppvisa för kontrollanten att han/hon har en lämplig teoretisk kunskapsnivå för TMG i följande ämnen:

— Flygningens grundprinciper.

▼B

- Operativa förfaranden.
- Genomförande och planering av flygningar.
- Allmän luftfartygskunskap.
- Navigering.

FCL.140.S LAPL(S) – Krav på aktuell erfarenhet

a) Segelflygplan och motordrivna segelflygplan. Innehavare av ett LAPL(S) får endast utöva certifikatets befogenheter för segelflygplan eller motordrivna segelflygplan, med undantag för TMG, när de under de senaste 24 månaderna har genomfört följande på segelflygplan eller motordrivna segelflygplan:

1. 5 timmars flygtid som befälhavare, som inbegriper 15 starter,
2. 2 träningsflygningar med en instruktör.

b) TMG. Innehavare av ett LAPL(S) får endast utöva certifikatets befogenheter för ett TMG när de har

1. genomfört följande på TMG under de senaste 24 månaderna:
 - i) minst 12 timmars flygtid som befälhavare, som inbegriper 12 starter och landningar, och
 - ii) repetitionsutbildning på minst 1 timmes total flygtid med en instruktör.
2. Om innehavaren av ett LAPL(S) även har befogenhet att flyga flygplan, kan kraven under punkt 1 uppfyllas på flygplan.

c) Innehavare av ett LAPL(S) som inte uppfyller kraven under punkterna a eller b ska genomföra följande innan de börjar utöva certifikatets befogenheter igen:

1. genomgå en kompetenskontroll med en kontrollant på ett segelflygplan eller ett TMG, beroende på vad som är tillämpligt, eller
2. genomföra ytterligare flygtid eller starter och landningar i dubbel- eller enkelkommando under övervakning av en instruktör, för att uppfylla kraven under punkterna a eller b.

*SEKTION 5***Särskilda krav för LAPL för ballonger – LAPL(B)****▼M4****FCL.105.B LAPL(B) – Befogenheter**

Innehavaren av ett LAPL för ballonger har befogenhet att vara befälhavare på varmluftsballonger eller varmluftsskepp med en maximal höljeskapacitet på 3 400 m³ eller på gasballonger med en maximal höljeskapacitet på 1 260 m³, som medför högst 3 passagerare, så att det aldrig finns fler än 4 personer ombord på ballongen.

▼M3**FCL.110.B LAPL(B) – Krav på aktuell erfarenhet och tillgodoräkande****▼B**

- a) En sökande till ett LAPL(B) ska på ballonger i samma klass ha genomfört minst 16 timmars flygtid, varav minst
1. 12 timmars utbildningstid i dubbelkommando,
 2. 10 fyllningar och 20 starter och landningar och
 3. en övervakad ensamflygning med en lägsta flygtid på minst 30 minuter.

▼M7

- b) Tillgodoräknande. Sökande med tidigare befälhavarerfarenhet på ballonger får tillgodoräkna sig detta mot kraven under punkt a.

I vilken omfattning detta ska tillgodoräknas ska beslutas av den DTO eller den ATO där piloten genomgår utbildningskursen på grundval av ett inträdesflygtest, men får inte

1. överskrida den totala flygtiden som befälhavare på ballonger,
2. överskrida 50 procent av de timmar som krävs under punkt a,
3. omfatta kraven under punkterna 2 och 3 i punkt a.

▼B**FCL.130.B LAPL(B) – Utökning av befogenheter till förankrade flygningar**

- a) Befogenheterna för ett LAPL(B) ska begränsas till icke-förankrade flygningar. Denna begränsning får avlägsnas när piloten har genomfört minst 3 förankrade skolflygningar.
- b) Ytterligare genomförd träning ska föras in i loggboken och undertecknas av instruktören.
- c) För att piloten ska behålla denna befogenhet ska minst två förankrade flygningar ha genomförts under de senaste 24 månaderna.
- d) Om piloten inte uppfyller kravet under punkt c, ska han/hon genomföra det ytterligare antalet förankrade flygningar i dubbel- eller enkelkommando under övervakning av en instruktör för att förnya befogenheterna.

FCL.135.B LAPL(B) – Utökning av befogenheter till annan ballongklass**▼M7**

Befogenheterna för ett LAPL(B) ska begränsas till den ballongklass som flygprovet har genomförts på. Denna begränsning får avlägsnas när piloten i en annan klass har genomfört minst följande vid en DTO eller vid en ATO:

▼B

- a) 5 skolflygningar i dubbelkommando eller
- b) när det gäller ett LAPL(B) för varmluftsballonger där piloten önskar utöka befogenheterna till varmluftsskepp: 5 timmars flygtid i dubbelkommando, och
- c) ett flygprov där piloten ska uppvisa för kontrollanten att han/hon har en lämplig teoretisk kunskapsnivå för den andra klassen i följande ämnen:

- Flygningens grundprinciper.
- Operativa förfaranden.
- Genomförande och planering av flygningar.
- Allmän luftfartygskunskap.

FCL.140.B LAPL(B) – Krav på aktuell erfarenhet

- a) Innehavare av ett LAPL(B) får endast utöva certifikatets befogenheter när de har genomfört minst följande under de senaste 24 månaderna:
 1. 6 timmars flygtid som befälhavare, som inbegriper 10 starter och landningar, och
 2. en träningsflygning med en instruktör,
 3. om piloten har befogenhet att flyga mer än en ballongklass ska han/hon också under de senaste 24 månaderna ha genomfört minst 3 timmars flygtid i den klassen, som inbegriper 3 starter och landningar, för att få utöva befogenheterna i den klassen.

▼B

- b) Innehavare av ett LAPL(B) som inte uppfyller kraven under punkt a ska genomföra följande innan de börjar utöva certifikatets befogenheter igen:
1. genomgå en kompetenskontroll med en kontrollant på lämplig klass, eller
 2. genomföra ytterligare flygtid eller starter och landningar i dubbel- eller enkelkommando under övervakning av en instruktör, för att uppfylla kraven under punkt a.

KAPITEL C

**PRIVATFLYGARCERTIFIKAT (PPL), SEGELFLYGARCERTIFIKAT (SPL)
OCH BALLONGFLYGARCERTIFIKAT (BPL)**

SEKTION 1

*Allmänna krav***FCL.200 Minimiålder**

- a) En sökande till ett PPL ska vara minst 17 år gammal.
- b) En sökande till ett BPL eller SPL ska vara minst 16 år gammal.

FCL.205 Villkor

En sökande till ett PPL ska ha uppfyllt kraven för utfärdande av ett PPL med minst klass-/typbehörighet för det luftfartyg som används vid flygprovet, i enlighet med kapitel H.

▼M7**FCL.210 Utbildningskurs**

- a) Den som ansöker om ett BPL, SPL eller PPL ska genomgå utbildning vid en DTO eller vid en ATO.
- b) Kursen ska omfatta teori- och flygutbildning som lämpar sig för de BPL-, SPL- eller PPL-befogenheter som ansökan avser.
- c) Teoriutbildning och flygutbildning får genomföras vid en annan DTO eller ATO än den där sökanden har påbörjat sin utbildning.

▼B**FCL.215 Teoriprov**

En sökande till ett BPL, SPL eller PPL ska ha uppvisat en teoretisk kunskapsnivå som är lämplig för de befogenheter som tilldelas genom prov i följande:

- a) Gemensamma ämnen:
- Luftfartsrätt.
 - Människans prestationsförmåga.
 - Meteorologi.
 - Kommunikation.
- b) Specifika ämnen för de olika kategorierna av luftfartyg:
- Flygningens grundprinciper.
 - Operativa förfaranden.
 - Genomförande och planering av flygningar.
 - Allmän luftfartygskunskap.
 - Navigering.

FCL.235 Flygprov

- a) En sökande till ett BPL, SPL eller PPL ska genom ett flygprov ha uppvisat förmåga att som befälhavare på tillämplig kategori av luftfartyg utföra relevanta förfaranden och manövrer med en kompetens som är lämplig för de befogenheter som tilldelas.

▼B

- b) En sökande till flygprovet ska ha erhållit flygutbildning på samma klass/typ av luftfartyg eller grupp av ballonger som används på flygprovet.
- c) Godkännandekrav
 1. Flygprovet ska delas in i olika sektioner som avspeglar alla olika flygfaser för den tillämpliga kategori av luftfartyg som flygs.

▼M3

2. Om sökanden underkänns på någon punkt i en sektion, underkänns den sektionen. En sökande som underkänns på endast en sektion ska genomföra endast den underkända sektionen igen. Om sökanden underkänns på mer än en sektion, måste han/hon genomföra hela provet igen.

▼B

3. Om sökanden måste göra om provet i enlighet med punkt 2, inbegripet någon av de sektioner som har godkänts vid ett tidigare försök, måste han/hon genomföra hela provet igen.
4. Om en sökande på två försök misslyckas med att erhålla godkänt på alla sektioner i provet, krävs ytterligare utbildning.

*SEKTION 2**Särskilda krav för PPL för flygplan – PPL(A)***FCL.205.A PPL(A) – Befogenheter**

- a) Innehavaren av ett PPL(A) har befogenhet att vara befälhavare eller biträdande pilot på flygplan eller TMG som flygs i icke-kommersiell trafik, dock inte mot ersättning.
- b) Trots vad som sägs i ovanstående punkt får innehavaren av ett PPL(A) med instruktörs- eller kontrollantbefogenhet få ersättning för
 1. tillhandahållande av flygutbildning för LAPL(A) eller PPL(A),
 2. genomförande av flygprov och kompetenskontroller för dessa certifikat,

▼M3

3. utbildning, provning och kontroll för de behörigheter eller behörighetsbevis som är knutna till detta certifikat.

▼B**FCL.210.A PPL(A) – Erfarenhetskrav och tillgodoräkande****▼M4**

- a) En sökande till ett PPL(A) ska ha genomfört minst 45 timmars flygtid på flygplan eller turmotorsegelflygplan. Av dessa 45 timmar kan 5 timmar ha genomförts i en FSTD, varav minst
 1. 25 timmars utbildningstid i dubbelkommando, och
 2. 10 timmars övervakad ensamflygning, inbegripet minst 5 timmars distansflygning på egen hand med minst en distansflygning på minst 270 km (150 nautiska mil), under vilken fullstoppslandningar vid två flygplatser andra än startflygplatsen ska göras.

▼M7

- b) Särskilda krav för sökande som innehar ett LAPL(A). Den som ansöker om ett PPL(A) och som innehar ett LAPL(A) ska ha genomfört minst 15 timmars flygtid på flygplan efter utfärdandet av LAPL(A). Minst 10 av dessa 15 timmar ska vara flygutbildning som har genomförts inom ramen för en utbildningskurs vid en DTO eller vid en ATO. Den utbildningen ska omfatta minst fyra timmars övervakad ensamflygning, inbegripet minst två timmars distansflygning på egen hand med minst en distansflygning på minst 270 km (150 nautiska mil), under vilken fullstoppslandningar vid två flygplatser andra än startflygplatsen ska göras.

▼ M7

- c) Särskilda krav för sökande som innehar ett LAPL(S) eller ett SPL med behörighetstillägg för TMG. Den som ansöker om ett PPL(A) och som innehar ett LAPL(S) eller ett SPL med behörighetstillägg för TMG ska ha genomfört
1. minst 24 timmars flygtid på TMG efter godkänt behörighetstillägg för TMG och
 2. minst 15 timmars flygutbildning på flygplan inom ramen för en utbildningskurs vid en DTO eller vid en ATO, som åtminstone inbegriper kraven under punkt a.2.

▼ B

- d) Tillgodoräknande. Innehavare av flygcertifikat för en annan kategori av luftfartyg, med undantag för ballonger, får tillgodoräkna sig 10 procent av sin totala flygtid som befälhavare på ett sådant luftfartyg, dock maximalt 10 timmar. Tillgodoräklandet får inte inbegripa kraven under punkt a 2.

*SEKTION 3**Särskilda krav för PPL för helikoptrar – PPL(H)***FCL.205.H PPL(H) – Befogenheter**

- a) Innehavaren av ett PPL(H) har befogenhet att vara befälhavare eller biträdande pilot på helikoptrar som flygs i icke-kommersiell trafik, dock inte mot ersättning.
- b) Trots vad som sägs i ovanstående punkt får innehavaren av ett PPL(H) med instruktörs- eller kontrollantbefogenhet få ersättning för
1. tillhandahållande av flygutbildning för LAPL(H) eller PPL(H),
 2. genomförande av flygprov och kompetenskontroller för dessa certifikat,

▼ M3

3. utbildning, provning och kontroll för de behörigheter och behörighetsbevis som är knutna till detta certifikat.

▼ B**FCL.210.H PPL(H) – Erfarenhetskrav och tillgodoräknande**

- a) En sökande till ett PPL(H) ska ha genomfört minst 45 timmars flygtid på helikopter. Av dessa 45 timmar kan 5 timmar ha genomförts i en FNPT eller FFS, varav minst
1. 25 timmars utbildningstid i dubbelkommando och
 2. 10 timmars övervakad ensamflygning, inbegripet minst 5 timmars distansflygning på egen hand med minst en distansflygning på minst 185 km (100 nautiska mil), med fullstoppslandningar vid två flygplatser andra än startflygplatsen.
 3. Av dessa 45 timmar ska minst 35 flygas på samma typ av helikopter som används på flygprovet.

▼ M7

- b) Särskilda krav för sökande som innehar ett LAPL(H). Den som ansöker om ett PPL(H) och som innehar ett LAPL(H) ska genomgå utbildning vid en DTO eller en ATO. Den utbildningen ska omfatta minst fem timmars utbildningstid i dubbelkommando och minst en övervakad distansflygning på egen hand på minst 185 km (100 nautiska mil), under vilken fullstoppslandningar vid två flygplatser andra än startflygplatsen ska göras.

▼ B

- c) Innehavare av flygcertifikat för en annan kategori av luftfartyg, med undantag för ballonger, får tillgodoräkna sig 10 procent av sin totala flygtid som befälhavare på ett sådant luftfartyg, dock maximalt 6 timmar. Tillgodoräklandet får inte inbegripa kraven under punkt a 2.

▼B*SEKTION 4**Särskilda krav för PPL för luftskepp – PPL(As)***FCL.205.As PPL(As) – Befogenheter**

- a) Innehavaren av ett PPL(As) har befogenhet att vara befälhavare eller biträdande pilot på luftskepp som flygs i icke-kommersiell trafik, dock inte mot ersättning.
- b) Trots vad som sägs i ovanstående punkt får innehavaren av ett PPL(As) med instruktörs- eller kontrollantbehörighet få ersättning för
 - 1. tillhandahållande av flygutbildning för PPL(As),
 - 2. genomförande av flygprov och kompetenskontroller för detta certifikat,
 - 3. utbildning, provning och kontroll för de behörigheter eller behörighetsbevis som är knutna till detta certifikat.

▼M3**▼B****FCL.210.As PPL(As) – Erfarenhetskrav och tillgodoräkande**

- a) En sökande till ett PPL(As) ska ha genomfört minst 35 timmars flygutbildning på luftskepp. Av dessa 35 timmar kan 5 timmar ha genomförts i en FSTD, varav minst
 - 1. 25 timmars utbildningstid i dubbelkommando och
 - i) 3 timmars distansflygsträning, inbegripet en distansflygning på minst 65 km (35 nautiska mil),
 - ii) 3 timmars instrumentutbildning,
 - 2. 8 starter och landningar på en flygplats, inbegripet mastförtöjning och frigörande från mast,
 - 3. 8 timmars övervakad ensamflygning.
- b) En sökande som innehar ett BPL och som har befogenhet att flyga varmluftsskepp får tillgodoräkna sig 10 procent av sin totala flygtid som befälhavare på ett sådant luftfartyg, dock maximalt 5 timmar.

*SEKTION 5**Särskilda krav för segelflygarcertifikat (SPL)***FCL.205.S SPL – Befogenheter och krav**

- a) Innehavaren av ett SPL har befogenhet att vara befälhavare på segelflygplan och motordrivna segelflygplan. För att utöva befogenheterna för ett TMG ska innehavaren uppfylla kraven i FCL.135.S.
- b) Innehavare av ett SPL
 - 1. får endast medföra passagerare sedan de efter certifikatets utfärdande har genomfört minst 10 timmars flygtid eller 30 starter som befälhavare på segelflygplan eller motordrivna segelflygplan,
 - 2. får endast flyga i icke-kommersiell trafik utan ersättning fram till dess att de har
 - i) fyllt 18 år,
 - ii) genomfört minst 75 timmars flygtid eller 200 starter som befälhavare på segelflygplan eller motordrivna segelflygplan efter certifikatets utfärdande,
 - iii) genomgått en kompetenskontroll med godkänt resultat med en kontrollant.

▼M3

- c) Trots vad som sägs under punkt b 2 får innehavaren av ett SPL med instruktörs- eller kontrollantbefogenhet få ersättning för
 - 1. tillhandahållande av flygutbildning för LAPL(S) eller SPL,

▼M3

2. genomförande av flygprov och kompetenskontroller för dessa certifikat,
3. utbildning, provning och kontroll för de behörigheter och behörighetsbevis som är knutna till dessa certifikat.

▼B**FCL.210.S SPL – Erfarenhetskrav och tillgodoräkande**

- a) Sökande till ett SPL ska ha genomfört minst 15 timmars flygutbildning på segelflygplan eller motordrivna segelflygplan, som åtminstone inbegriper kraven under FCL.110.S.
- b) Sökande till ett SPL som innehar ett LAPL(S) ska till fullo tillgodoräkna sig detta mot kraven för utfärdande av ett SPL.

Sökande till ett SPL som har varit innehavare av ett LAPL(S) under den tvåårsperiod som närmast föregår ansökan ska till fullo tillgodoräkna sig detta mot kraven på teorikunskaper och flygutbildning.

Tillgodoräkande. Innehavare av flygcertifikat för en annan kategori av luftfartyg, med undantag för ballonger, får tillgodoräkna sig 10 procent av sin totala flygtid som befälhavare på ett sådant luftfartyg, dock maximalt 7 timmar. Tillgodoräkandet får inte inbegripa kraven i FCL.110.S punkt a 2–a 4.

FCL.220.S SPL – Startmetoder

Befogenheterna för ett SPL ska begränsas till den startmetod som flygprovet omfattar. Denna begränsning får avlägsnas och de nya befogenheterna utövas när piloten uppfyller kraven i FCL.130.S.

FCL.230.S SPL – Krav på aktuell erfarenhet

Innehavare av ett SPL får endast utöva certifikatets befogenheter när de uppfyller kraven på aktuell erfarenhet i FCL.140.S.

*SEKTION 6**Särskilda krav för ballongflygarcertifikat (BPL)***FCL.205.B BPL – Befogenheter och villkor****▼M3**

- a) Innehavaren av ett BPL har befogenhet att vara befälhavare på ballonger.

▼B

- b) Innehavare av ett BPL får endast flyga i icke-kommersiell trafik utan ersättning fram till dess att de har
 1. fyllt 18 år,
 2. genomfört 50 timmars flygtid och 50 starter och landningar som befälhavare på ballonger,
 3. genomgått en kompetenskontroll med en kontrollant på en ballong i den specifika klassen.
- c) Trots vad som sägs i punkt b får innehavaren av ett BPL med instruktörs- eller kontrollantbefogenhet få ersättning för
 1. tillhandahållande av flygutbildning för LAPL(B) eller BPL,
 2. genomförande av flygprov och kompetenskontroller för dessa certifikat,

▼M3

3. utbildning, provning och kontroll för de behörigheter och behörighetsbevis som är knutna till dessa certifikat.

▼B**FCL.210.B BPL – Erfarenhetskrav och tillgodoräkande**

- a) En sökande till ett BPL ska på ballonger i samma klass och grupp ha genomfört minst 16 timmars flygtid, varav minst
 1. 12 timmars utbildningstid i dubbelkommando,

▼B

2. 10 fyllningar och 20 starter och landningar och
3. en övervakad ensamflygning med en lägsta flygtid på minst 30 minuter.

- b) Sökande till ett BPL som innehar ett LAPL(B) ska till fullo tillgodoräkna sig detta mot kraven för utfärdande av ett BPL.

Sökande till ett BPL som har varit innehavare av ett LAPL(B) under den två-årsperiod som närmast föregår ansökan ska till fullo tillgodoräkna sig detta mot kraven på teorikunskaper och flygutbildning.

FCL.220.B BPL – Utökning av befogenheter till förankrade flygningar

Befogenheterna för ett BPL ska begränsas till icke-förankrade flygningar. Denna begränsning får avlägsnas när piloten uppfyller kraven i FCL.130.B.

FCL.225.B BPL – Utökning av befogenheter till annan klass eller grupp av ballonger

Befogenheterna för ett BPL ska begränsas till den klass och grupp av ballonger som flygprovet har genomförts på. Denna begränsning får avlägsnas när piloten har

- a) vid utökning till annan klass inom samma grupp: uppfyllt kraven i FCL.135.B,
- b) vid utökning till annan grupp inom samma ballongklass: genomfört minst
 1. 2 skolflygningar på ballong i relevant grupp och
 2. följande timmars flygtid som befälhavare på ballonger:
 - i) för ballonger med en höljeskapacitet mellan 3 401 m³ och 6 000 m³: minst 100 timmar,
 - ii) för ballonger med en höljeskapacitet mellan 6 001 m³ och 10 500 m³: minst 200 timmar,
 - iii) för ballonger med en höljeskapacitet som överstiger 10 500 m³: minst 300 timmar,
 - iv) för gasballonger med en höljeskapacitet som överstiger 1 260 m³: minst 50 timmar.

▼M4**FCL.230.B BPL – Aktualitetskrav**

- a) Innehavare av ett BPL får endast utöva certifikatets befogenheter när de har genomfört minst följande i en ballongklass under de senaste 24 månaderna:
 1. 6 timmars flygtid som befälhavare, som inbegriper 10 starter och landningar, och
 2. en träningsflygning med en instruktör i en ballong inom lämplig klass,
 3. om piloten har befogenhet att flyga mer än en ballongklass ska han/hon också under de senaste 24 månaderna ha genomfört minst 3 timmars flygtid i denna klass, som inbegriper 3 starter och landningar, för att få utöva befogenheterna i den klassen.
- b) Innehavare av ett BPL får endast framföra en ballong i samma grupp av ballonger som träningsflygningen har avslutats i eller en ballong i en grupp av mindre storlek.
- c) Innehavare av ett BPL som inte uppfyller kraven under punkt a ska genomföra följande innan de börjar utöva certifikatets befogenheter igen:
 1. genomgå en kompetenskontroll med en kontrollant i en ballong inom lämplig ballongklass, eller

▼M4

2. genomföra ytterligare flygtid eller starter och landningar i dubbel- eller enkelkommando under övervakning av en instruktör, för att uppfylla kraven under punkt a.
- d) När det gäller punkt c.1 får innehavare av ett BPL endast framföra en ballong i samma grupp av ballonger som kompetenskontrollen har avslutats i eller i en mindre grupp ballonger.

▼B

KAPITEL D

TRAFIKFLYGARCERTIFIKAT – CPL

SEKTION 1

Allmänna krav**FCL.300 CPL – Minimiålder**

En sökande till ett CPL ska vara minst 18 år gammal.

FCL.305 CPL – Befogenheter och villkor

- a) Befogenheter. En innehavare av ett trafikflygarcertifikat (CPL) har befogenhet att på tillämplig kategori av luftfartyg
 1. utöva samma befogenheter som en innehavare av ett LAPL och ett PPL,
 2. vara befälhavare eller biträdande pilot på luftfartyg som används i verksamhet som inte är kommersiell flygtransport,
 3. vara befälhavare i kommersiell flygtransport på enpilotsluftfartyg, med de begränsningar som anges i FCL.060 och i detta kapitel,
 4. vara biträdande pilot i kommersiell flygtransport, med de begränsningar som anges i FCL.060.
- b) Villkor. En sökande till ett CPL ska ha uppfyllt kraven för utfärdande av ett CPL med minst klass-/typbehörighet för det luftfartyg som används vid flygprovet.

FCL.310 CPL – Teoriprov

En sökande till ett CPL ska ha uppvisat en teoretisk kunskapsnivå som är lämplig för de befogenheter som tilldelas genom prov i följande:

- Luftfartsrätt.
- Allmän luftfartygskunskap – skrov/system/motorfunktion.
- Allmän luftfartygskunskap – instrumentering.
- Massa och balans.
- Prestanda.
- Färdplanering och övervakning av flygning.
- Människans prestationsförmåga.
- Meteorologi.
- Allmän navigering.
- Radionavigering.
- Operativa förfaranden.
- Flygningens grundprinciper.
- VFR-kommunikation.

FCL.315 CPL – Utbildningskurs

En sökande till ett CPL ska ha genomgått teori- och flygutbildning på en ATO, i enlighet med tillägg 3 till denna del.

▼B**FCL.320 CPL – Flygprov**

En sökande till ett CPL ska genom ett flygprov i enlighet med tillägg 4 till denna del ha uppvisat förmåga att som befälhavare på tillämplig kategori av luftfartyg utföra relevanta förfaranden och manövrer med en kompetens som är lämplig för de befogenheter som tilldelas.

*SEKTION 2**Särskilda krav för flygplanskategorin – CPL(A)***▼M4****FCL.315.A CPL – Utbildningskurs**

Teori- och flygutbildning för utfärdande av ett CPL (A) ska omfatta utbildning i återhämtning vid överstegring och turbulenser samt förebyggande av dessa.

▼B**FCL.325.A CPL(A) – Särskilda villkor för MPL-innehavare**

Innan befogenheterna i ett CPL(A) utövas ska MPL-innehavaren i ett flygplan ha genomfört

- a) 70 timmars flygtid
 1. som befälhavare eller
 2. varav minst 10 timmar som befälhavare och den ytterligare flygtiden som befälhavare under övervakning (PICUS).

Av dessa 70 timmar ska 20 timmar vara distansflygning enligt VFR som befälhavare, eller distansflygning som består av minst 10 timmar som befälhavare och 10 timmar som befälhavare under övervakning. Detta ska omfatta distansflygning enligt VFR på inte mindre än 540 km (300 nautiska mil), under vilken fullstoppslandningar på två olika flygplatser ska flygas som befälhavare.
- b) delarna i modulkursen för CPL(A) enligt vad som anges i punkterna 10 a och 11 till tillägg 3 E till denna del och
- c) flygprovet för CPL(A) i enlighet med FCL.320.

KAPITEL E***FLERPILOTSCERTIFIKAT – MPL*****FCL.400.A MPL – Minimålder**

En sökande till ett MPL ska vara minst 18 år gammal.

FCL.405.A MPL – Befogenheter

- a) Innehavaren av ett MPL har befogenhet att vara biträdande pilot på ett flygplan som måste flygas med en biträdande pilot.
- b) Innehavaren av ett MPL får utöva samma befogenheter som
 1. en innehavare av ett PPL(A), under förutsättning att kraven för PPL(A) som anges i kapitel C är uppfyllda,
 2. en innehavare av ett CPL(A), under förutsättning att kraven som anges i FCL.325.A är uppfyllda.
- c) Innehavaren av ett MPL ska ha sin IR(A) begränsad till flygplan som ska flygas med en biträdande pilot. Befogenheterna för IR(A) får utökas till enpilotsverksamhet i flygplan, förutsatt att certifikatinnehavaren har genomgått den utbildning som krävs för att vara befälhavare i enpilotsverksamhet med flygning som utförs enbart med hjälp av instrument och har godkänts på flygprovet för IR(A) som enpilot.

FCL.410.A MPL – Utbildningskurs och teoriprov**▼M4**

- a) Kurs. En sökande till ett MPL ska ha genomgått teori- och flygutbildning på en ATO, i enlighet med tillägg 5 till denna del. Teori- och flygutbildning för utfärdande av ett MPL ska omfatta utbildning i återhämtning vid överstegring och turbulenser samt förebyggande av dessa.

▼B

- b) Prov. En sökande till ett MPL ska ha visat en kunskapsnivå som är lämplig för de befogenheter som tillkommer en innehavare av ett ATPL(A) i enlighet med FCL.515. Sökanden ska även ha typbehörighetsutbildning på flerpilotsflygplan.

FCL.415.A MPL – Praktiska krav

- a) En sökande till ett MPL ska genom kontinuerlig utvärdering ha visat att han eller hon uppfyller alla kompetensenheter som anges i tillägg 5 till denna del, när sökanden agerar som manövrerande pilot och som icke-manövrerande pilot, på ett flygplan som är flermotorigt och turbinmotordrivet, enligt VFR och IFR.
- b) Efter genomgången utbildning ska sökanden genom ett flygprov i enlighet med tillägg 9 till denna del ha uppvisat förmåga att utföra relevanta förfaranden och manövrer med en kompetens som är lämplig för de befogenheter som tilldelas. Flygprovet ska genomföras i den flygplanstyp som används vid den avancerade fasen i den integrerade utbildningskursen för MPL eller i en FFS som representerar samma typ.

KAPITEL F**TRAFIKFLYGARCERTIFIKAT – ATPL****SEKTION 1****Allmänna krav****FCL.500 ATPL – Minimialder**

En sökande till ett ATPL ska vara minst 21 år gammal.

FCL.505 ATPL – Befogenheter

- a) En innehavare av ett ATPL har befogenhet att på tillämplig kategori av luftfartyg
1. utöva samma befogenheter som en innehavare av ett LAPL, ett PPL och ett CPL,
 2. vara befälhavare på luftfartyg som används i kommersiell flygtransport.
- b) En sökande till ett ATPL ska ha uppfyllt kraven för utfärdande av ett ATPL med minst typbehörighet för det luftfartyg som används vid flygprovet.

FCL.515 ATPL – Utbildningskurs och teoriprov

- a) Kurs. En sökande till ett ATPL ska genomgå utbildning vid en ATO. Kursen ska antingen vara en integrerad utbildningskurs eller en modulkurs, i enlighet med tillägg 3 till denna del.
- b) Prov. En sökande till ett ATPL ska ha uppvisat en kunskapsnivå som är lämplig för de befogenheter som tilldelas genom prov i följande:
- Luftfartsrätt.
 - Allmän luftfartygskunskap – skrov/system/motorfunktion.
 - Allmän luftfartygskunskap – Instrumentering.
 - Massa och balans.
 - Prestanda.
 - Färdplanering och övervakning av flygning.
 - Människans prestationsförmåga.
 - Meteorologi.
 - Allmän navigering.

▼B

- Radionavigering.
- Operativa förfaranden.
- Flygningens grundprinciper.
- VFR-kommunikation.
- IFR-kommunikation.

*SEKTION 2**Särskilda krav för flygplanskategorin – ATPL(A)***FCL.505.A ATPL(A) – Begränsning av befogenheterna för piloter som tidigare har haft ett MPL**

När innehavaren av ett ATPL(A) tidigare endast har haft ett MPL, ska certifikatets befogenheter begränsas till flerpilotsverksamhet, om inte innehavaren har uppfyllt kraven i FCL.405.A b 2 och c för enpilotsverksamhet.

FCL.510.A ATPL(A) – Förutsättningar, erfarenhet och tillgodoräknande

a) Villkor. En sökande till ett ATPL(A) ska inneha

1. ett MPL eller
2. ett CPL(A) och en instrumentbehörighet för flermotoriga flygplan. I så fall ska sökanden också ha genomgått MCC-utbildning.

b) Erfarenhet. En sökande till ett ATPL(A) ska på flygplan ha genomfört minst 1 500 timmars flygtid, omfattande minst

1. 500 timmar i flerpilotsverksamhet på flygplan,
2. i) 500 timmar som befälhavare under övervakning eller
ii) 250 timmar antingen som befälhavare eller
iii) 250 timmar som består av minst 70 timmar som befälhavare och de ytterligare nödvändiga som befälhavare under övervakning,
3. 200 timmars distansflygning, varav minst 100 timmar ska vara som befälhavare eller som befälhavare under övervakning,
4. 75 timmars instrumenttid, varav högst 30 timmar får vara instrumenttid på marken, och
5. 100 timmars mörkerflygning som befälhavare eller biträdande pilot.

Av dessa 1 500 timmars flygtid får upp till 100 timmars flygtid ha genomförts i en FFS och FNPT. Av dessa 100 timmar får maximalt 25 timmar genomföras i en FNPT.

c) Tillgodoräknande:

1. Innehavare av ett flygcertifikat för andra kategorier av luftfartyg får tillgodoräkna sig flygtid med upp till
 - i) 30 timmar som befälhavare för flygtid i TMG eller segelflygplan,
 - ii) 50 procent av den flygtid som föreskrivs i punkt b för flygtid i helikopter.

▼M3

2. Innehavare av ett flygmaskinistcertifikat utfärdat i enlighet med tillämpliga nationella bestämmelser får tillgodoräkna sig 50 procent av flygtiden som flygmaskinist, upp till maximalt 250 timmar. Dessa 250 timmar kan tillgodoräknas gentemot det krav på 1 500 timmar som föreskrivs under punkt b och det krav på 500 timmar som föreskrivs under punkt b 1, under förutsättning att den totala tillgodoräknade tiden inte överstiger 250 timmar i någon av dessa punkter.

▼B

- d) Kraven på erfarenhet enligt punkt b ska vara uppfyllda innan flygprovet för ATPL(A) genomförs.

FCL.520.A ATPL(A) – Flygprov

En sökande till ett ATPL(A) ska genom ett flygprov i enlighet med tillägg 9 till denna del ha uppvisat förmåga att som befälhavare på ett flerpilotsflygplan enligt IFR utföra relevanta förfaranden och manövrer med en kompetens som är lämplig för de befogenheter som tilldelas.

Flygprovet ska genomföras i flygplanet eller i en lämpligt kvalificerad FFS som motsvarar samma typ.

*SEKTION 3**Särskilda krav för helikopterkategorin – ATPL(H)***FCL.510.H ATPL(H) – Förutsättningar, erfarenhet och tillgodoräknande**

En sökande till ett ATPL(H) ska

- a) inneha ett CPL(H) och en typbehörighet för flerpilotshelikopter samt ha genomgått MCC-utbildning,
- b) som pilot på helikoptrar ha genomfört minst 1 000 timmars flygtid, varav minst
 1. 350 timmar i flerpilotshelikopter,
 2. i) 250 timmar som befälhavare eller
 - ii) 100 timmar som befälhavare och 150 timmar som befälhavare under övervakning eller
 - iii) 250 timmar som befälhavare under övervakning i flerpilotshelikopter; i så fall ska befogenheterna för ett ATPL(H) begränsas till enbart flerpilotsverksamhet, fram till dess att 100 timmar som befälhavare har genomförts,
 3. 200 timmars distansflygning varav minst 100 timmar ska vara som befälhavare eller som befälhavare under övervakning,
 4. 30 timmars instrumenttid, varav högst 10 timmar får vara instrumenttid på marken, och
 5. 100 timmars mörkerflygning som befälhavare eller biträdande pilot.

Av dessa 1 000 timmar kan högst 100 timmar ha genomförts i en FSTD, varav maximalt 25 timmar får genomföras i en FNPT.
- c) Flygtid i flygplan får tillgodoräknas med upp till 50 procent av den flygtid som föreskrivs i punkt b.
- d) Kraven på erfarenhet enligt punkt b ska vara uppfyllda innan flygprovet för ATPL(H) genomförs.

FCL.520.H ATPL(H) – Flygprov

En sökande till ett ATPL(H) ska genom ett flygprov i enlighet med tillägg 9 till denna del ha uppvisat förmåga att som befälhavare på en flerpilotshelikopter utföra relevanta förfaranden och manövrer med en kompetens som är lämplig för de befogenheter som tilldelas.

▼ B

Flygprovet ska genomföras i helikoptern eller i en lämpligt kvalificerad FFS som representerar samma typ.

KAPITEL G

INSTRUMENTBEHÖRIGHET – IR

SEKTION 1

Allmänna krav**▼ M3****FCL.600 IR – Allmänt****▼ M5**

Med undantag för vad som anges i FCL.825 får IFR-verksamhet på flygplan, helikopter, luftskepp eller vertikalstartande/-landande luftfartyg endast utföras av innehavare av

- a) ett PPL, CPL, MPL och ATPL, och
- b) utom när innehavaren genomgår flygprov, kompetenskontroller eller utbildning i dubbelkommando, en IR med befogenheter som är lämpliga för de tillämpliga lufttrumskraven och för kategorin av luftfartyg.

▼ B**FCL.605 IR – Befogenheter****▼ M5**

- a) Innehavaren av en IR har befogenhet att framföra luftfartyg enligt IFR, inbegripet PBN-verksamhet, med en lägsta beslutshöjd på minst 200 fot (60 m).

▼ B

- b) För en IR för flermotoriga luftfartyg får dessa befogenheter utökas till beslutshöjder som understiger 200 fot (60 m) när sökanden har genomgått specifik utbildning vid en ATO och har godkänts på sektion 6 i flygprovet enligt tillägg 9 till denna del i flerpilotsluftfartyg.
- c) Innehavare av en IR ska utöva sina befogenheter i enlighet med de villkor som föreskrivs i tillägg 8 till denna del.
- d) Endast helikoptrar. För att utöva befogenheterna som befälhavare enligt IFR i flerpilotshelikoptrar ska innehavaren av en IR(H) ha genomfört minst 70 timmars instrumenttid, varav upp till 30 timmar kan vara instrumenttid på marken.

FCL.610 IR – Förutsättningar och tillgodoräknande

En sökande till en IR ska

- a) inneha
 - 1. minst ett PPL för lämplig kategori av luftfartyg och

▼ M3

- i) befogenheter att flyga under mörker i enlighet med FCL.810, om IR-befogenheterna ska användas under mörker, eller

▼ B

- ii) ett ATPL för en annan kategori av luftfartyg eller

- 2. ett CPL för lämplig kategori av luftfartyg.

▼ M3

- b) ha genomfört minst 50 timmars distansflygning som befälhavare i flygplan, turmotorsegelflygplan, helikoptrar eller luftskepp, varav minst 10 timmar, eller 20 timmar för luftskepp, ska vara i relevant kategori av luftfartyg.

▼ B

- c) Endast helikoptrar. Sökande som har godkänts på en integrerad utbildningskurs för ATP(H)/IR, ATP(H), CPL(H)/IR eller CPL(H) ska undantas från kravet under punkt b.

▼B**FCL.615 IR – Teori- och flygutbildning**

- a) Kurs. En sökande till en IR ska ha erhållit teori- och flygutbildning vid en ATO. Kursen ska vara
1. en kurs för integrerad flygutbildning som inbegriper utbildning för IR, i enlighet med tillägg 3 till denna del, eller
 2. en modulkurs i enlighet med tillägg 6 till denna del.

▼M3

- b) Prov. En sökande ska uppvisa en teoretisk kunskapsnivå som är lämplig för de befogenheter som tilldelas genom prov i följande:

- Luftfartsrätt.
- Allmän luftfartygskunskap – instrumentering.
- Färdplanering och övervakning av flygning.
- Människans prestationsförmåga.
- Meteorologi.
- Radionavigering.
- IFR-kommunikation.

▼B**FCL.620 IR – Flygprov**

- a) Sökande till en IR ska genomföra ett godkänt flygprov i enlighet med tillägg 7 till denna del i syfte att uppvisa förmåga att utföra relevanta förfaranden och manövrer med en kompetens som är lämplig för de befogenheter som tilldelas.
- b) För en IR för flermotoriga luftfartyg ska flygprovet genomföras i ett flermotorigt luftfartyg. För en IR för enmotoriga luftfartyg ska flygprovet genomföras i ett enmotorigt luftfartyg. I detta stycke anses ett flermotorigt flygplan med tandemplacerade motorer (*centerline thrust*) vara ett enmotorigt flygplan.

FCL.625 IR – Giltighet, förlängning och förnyelse

- a) Giltighet. En IR är giltig i ett år.
- b) Förlängning:
1. En IR ska förlängas inom den tremånadersperiod som omedelbart föregår behörighetens sista giltighetsdag.
 2. En sökande som inte godkänns på den relevanta sektionen i en IR-kompetenskontroll före instrumentbehörighetens sista giltighetsdag får inte utöva IR-befogenheterna förrän en kompetenskontroll har genomförts med godkänt resultat.
- c) Förnyelse. Om en IR har upphört att gälla ska sökanden göra följande för att förnya sina befogenheter:
1. Genomgå repetitionsutbildning vid en ATO för att nå den kompetensnivå som är nödvändig för att godkännas på instrumentdelen av flygprovet i enlighet med tillägg 9 till denna del, och
 2. genomgå en kompetenskontroll i enlighet med tillägg 9 till denna del för relevant kategori av luftfartyg.
- d) Om IR-behörigheten inte har förlängts eller förnyats inom de föregående 7 åren, måste innehavaren göra om teoriprovet för IR och flygprovet.

▼B*SEKTION 2**Särskilda krav för flygplanskategorin***FCL.625.A IR(A) – Förlängning**

- a) Förlängning. För sökande till förlängning av en IR(A) gäller följande:
1. När det kombineras med förlängning av en klass- eller typbehörighet ska sökanden genomgå en kompetenskontroll i enlighet med tillägg 9 till denna del.
 2. När det inte kombineras med förlängning av en klass- eller typbehörighet gäller följande:
 - i) För enpilotsflygplan ska sökanden genomgå sektion 3b och de delar av sektion 1 som är relevanta för den avsedda flygningen i kompetenskontrollen i enlighet med tillägg 9 till denna del, och
 - ii) för flermotoriga flygplan ska sektion 6 i kompetenskontrollen för enpilotsflygplan genomföras i enlighet med tillägg 9 till denna del enbart med hjälp av instrument.
 3. En FNPT II eller FFS som representerar relevant klass eller typ av flygplan får användas när det gäller punkt 2, men i så fall ska åtminstone varannan kompetenskontroll för förlängning av en IR(A) genomföras i ett flygplan.
- b) Korsvis tillgodoräknande ska beviljas i enlighet med tillägg 8 till denna del.

*SEKTION 3**Särskilda krav för helikopter kategorin***FCL.625.H IR(H) – Förlängning**

- a) För sökande till förlängning av en IR(H) gäller följande:
1. När det kombineras med förlängning av en typbehörighet ska sökanden genomgå en kompetenskontroll i enlighet med tillägg 9 till denna del, för relevant kategori av helikopter.

▼M3

2. När det inte kombineras med förlängning av en typbehörighet ska sökanden endast genomföra sektion 5 och de relevanta delarna av sektion 1 i kompetenskontrollen i enlighet med tillägg 9 till denna del för relevant typ av helikopter. I så fall får en FTD 2/3 eller en FFS som motsvarar relevant typ av helikopter användas, men åtminstone varannan kompetenskontroll för förlängning av en IR(H) ska genomföras i en helikopter.

▼B

- b) Korsvis tillgodoräknande ska beviljas i enlighet med tillägg 8 till denna del.

FCL.630.H IR(H) – Utökning av befogenheter från enmotoriga till flermotoriga helikoptrar

Innehavare av en IR(H) som gäller för enmotoriga helikoptrar och som för första gången vill utöka sin IR(H) till flermotoriga helikoptrar ska genomföra

- a) en utbildningskurs vid en ATO som omfattar minst 5 timmars instrumentutbildningstid i dubbelkommando, varav 3 timmar kan vara i en FFS, FTD 2/3 eller FNPT II/III, och
- b) sektion 5 i flygprovet i enlighet med tillägg 9 till denna del på flermotoriga helikoptrar.

▼ B*SEKTION 4**Särskilda krav för luftskeppskategorin***FCL.625.As IR(As) – Förlängning**

För sökande till förlängning av en IR(As) gäller följande:

- a) När den kombineras med förlängning av en typbehörighet ska sökanden genomgå en kompetenskontroll i enlighet med tillägg 9 till denna del för relevant typ av luftskepp.
- b) När den inte kombineras med förlängning av en typbehörighet ska sökanden genomföra sektion 5 och de delar i sektion 1 som är relevanta för den avsedda flygningen i kompetenskontrollen för luftskepp i enlighet med tillägg 9 till denna del. I så fall får en FTD 2/3 eller en FFS som motsvarar relevant typ användas, men åtminstone varannan kompetenskontroll för förlängning av en IR(As) ska i så fall genomföras i ett luftskepp.

KAPITEL H

KLASS- OCH TYPBEHÖRIGHETER*SEKTION 1**Allmänna krav***FCL.700 Omständigheter då klass- eller typbehörigheter krävs****▼ M5**

- a) En innehavare av ett flygcertifikat får inte vara pilot på ett luftfartyg såvida han/hon inte innehar en giltig och lämplig klass- eller typbehörighet, utom i följande fall:
 - i) För LAPL, SPL och BPL.
 - ii) Under flygprov eller kompetenskontroller för förnyelse av klass- eller typbehörigheter.
 - iii) I samband med erhållande av flygutbildning.
 - iv) Om innehavaren innehar en flygtestbehörighet som har utfärdats i enlighet med FCL.820.

▼ B

- b) När det gäller flygningar i samband med införande eller ändring av luftfartygstyper får piloter, trots vad som sägs under punkt a, inneha ett särskilt behörighetsbevis som tilldelas av den behöriga myndigheten och som ger dem befogenhet att genomföra flygningarna. Giltigheten för en sådan auktorisation ska vara begränsad till att utföra en speciell uppgift.

▼ M5**▼ B****FCL.705 Befogenheter för innehavare av klass- eller typbehörighet**

Innehavaren av en klass- eller typbehörighet har befogenhet att vara pilot på den klass eller typ av luftfartyg som anges i behörigheten.

FCL.710 Klass- och typbehörigheter – varianter

- a) För att utöka sina befogenheter till en annan variant av luftfartyg inom en klass- eller typbehörighet ska piloten genomgå skillnads- eller familjaritetsutbildning. När det gäller varianter inom en typbehörighet ska skillnads- eller familjaritetsutbildningen omfatta de relevanta delar som har fastställts i OSD-informationen (Operational Suitability Data) i enlighet med Del 21.

▼ M3

- b) Om varianten inte har flugits under en period på två år efter skillnadsutbildningen, krävs ytterligare skillnadsutbildning eller en kompetenskontroll på varianten, med undantag för typer eller varianter som omfattas av klassbehörigheterna för SEP och turmotorsegelflygplan.

▼ B

- c) Skillnadsutbildningen ska föras in i pilotens loggbok eller motsvarande dokument och undertecknas av instruktören, beroende på vad som är tillämpligt.

FCL.725 Krav för utfärdande av klass- och typbehörigheter**▼ M7**

- a) Utbildningskurs. Den som ansöker om en klass- eller typbehörighet ska genomgå en utbildningskurs vid en ATO. Den som ansöker om en klassbehörighet för enmotoriga kolvmotorflygplan utan höga prestanda, en klassbehörighet för TMG eller en typbehörighet för enmotoriga helikoptrar som avses i punkt DTO.GEN.110 a.2 c i bilaga VIII (Del-DTO) får genomgå utbildningskursen vid en DTO. Typbehörighetskursen ska omfatta de obligatoriska utbildningsdelarna för den relevanta typen, som har fastställts i OSD-informationen (Operational Suitability Data) i enlighet med bilaga I (Del-21) till kommissionens förordning (EU) nr 748/2012.

▼ B

- b) Teoriprov. Sökanden till en klass- eller typbehörighet ska genomgå ett teoriprov som anordnas av ATO:n för att visa att han/hon har den teoretiska kunskapsnivå som krävs för att framföra den tillämpliga klassen eller typen av luftfartyg på ett säkert sätt.

1. För flerpilotsluftfartyg ska teoriprovet vara skriftligt och bestå av minst 100 flervalsfrågor, på lämpligt sätt fördelade över kursplanens huvudämnen.
2. När det gäller flermotoriga enpilotsluftfartyg ska teoriprovet vara skriftligt och antalet flervalsfrågor ska avgöras av luftfartygets komplexitet.
3. För enmotoriga luftfartyg ska kontrollanten förrätta teoridelen i flygprovet muntligen för att bedöma om en tillfredsställande kunskapsnivå har uppnåtts eller ej.

▼ M3

- 4) För enpilotsflygplan med höga prestanda (HPA) ska provet vara skriftligt och bestå av minst 100 flervalsfrågor, på lämpligt sätt fördelade över kursplanens ämnen.

▼ B

- c) Flygprov. Sökanden till en klass- eller typbehörighet ska genomgå ett flygprov i enlighet med tillägg 9 till denna del för att visa att han/hon har den färdighet som krävs för att framföra den tillämpliga klassen eller typen av luftfartyg på ett säkert sätt.

Sökanden ska genomgå flygprovet inom en sexmånadersperiod efter påbörjad utbildningskurs för klass- eller typbehörigheten och inom den sexmånadersperiod som föregår ansökan för utfärdande av klass- eller typbehörigheten.

- d) En sökande som redan innehar en typbehörighet för en typ av luftfartyg med befogenhet för antingen enpilots- eller flerpilotsverksamhet och som ansöker om att utöka befogenheten till den andra formen av verksamhet på samma typ av luftfartyg ska anses redan ha uppfyllt kraven på teorikunskaper.
- e) Trots vad som sägs i ovanstående punkter ska piloter som innehar en flygtestbehörighet som har utfärdats i enlighet med FCL.820, som har deltagit i utvecklings-, certifierings- eller tillverkningsflygtester för en viss typ av luftfartyg och som har genomfört antingen 50 timmars total flygtid eller 10 timmars flygtid som befälhavare på testflygningar i denna typ ha rätt att ansöka om utfärdande av den relevanta typbehörigheten, förutsatt att de uppfyller erfarenhetskraven och villkoren för utfärdande av denna typbehörighet, som föreskrivs i detta kapitel för den relevanta kategorin av luftfartyg.

▼B**FCL.740 Giltighet och förnyelse av klass- och typbehörigheter**

- a) Klass- och typbehörigheter gäller i ett år, med undantag för klassbehörigheter för enmotoriga enpilotsluftfartyg som gäller i två år, såvida inte annat anges i OSD-informationen (Operational Suitability Data) i enlighet med Del 21.

▼M7

- b) Förnyelse. Om en klass- eller typbehörighet har upphört att gälla, ska sökanden vidta följande åtgärder:
1. Genomgå en kompetenskontroll i enlighet med tillägg 9 till denna del.
 2. Före den kompetenskontroll som avses i punkt 1: genomgå repetitionsutbildning vid en ATO, om det är nödvändigt för att nå den kompetensnivå som krävs för att kunna framföra den relevanta klassen eller typen av luftfartyg på ett säkert sätt. Sökanden får emellertid genomgå utbildningen
 - i) vid en DTO eller vid en ATO, om den behörighet som har upphört att gälla var en klassbehörighet för enmotoriga kolvmotorflygplan utan höga prestanda, en klassbehörighet för TMG eller en typbehörighet för enmotoriga helikoptrar som avses i punkt DTO.GEN.110 a.2 c i bilaga VIII (Del-DTO),
 - ii) vid en DTO, vid en ATO eller med en instruktör, om behörigheten har upphört att gälla för högst tre år sedan och behörigheten var en klassbehörighet för enmotoriga kolvmotorflygplan utan höga prestanda eller en klassbehörighet för TMG.

▼B*SEKTION 2**Särskilda krav för flygplanskategorin***FCL.720.A Erfarenhetskrav och förutsättningar för utfärdande av klass- eller typbehörigheter – flygplan**

Såvida inte annat anges i OSD-informationen (Operational Suitability Data) i enlighet med Del 21 ska en sökande till en klass- eller typbehörighet uppfylla följande erfarenhetskrav och villkor för utfärdande av relevant behörighet:

- a) Flermotoriga enpilotsflygplan. En sökande till en första klass- eller typbehörighet för flermotoriga enpilotsflygplan ska ha minst 70 timmars flygtid som befälhavare på flygplan.
- b) Icke-komplexa enpilotsflygplan med höga prestanda. En sökande till en första klass- eller typbehörighet knuten till enpilotsflygplan med höga prestanda (HPA) ska, innan en flygutbildning påbörjas,
1. ha minst 200 flygtimmar totalt, varav 70 timmar som befälhavare på flygplan, och
 2. i) inneha ett intyg som bestyrker att en kompletterande teorikurs har genomförts vid en ATO på ett tillfredsställande sätt, eller
 - ii) ha godkänts på teoriprovet för ATPL(A) i enlighet med denna del, eller
 - iii) utöver ett certifikat som har utfärdats enligt denna del även inneha ett ATPL(A) eller ett CPL(A)/IR med tillgodoräknande av teorikunskaper för ATPL(A), som har utfärdats i enlighet med bilaga 1 till Chicago-konventionen.
 3. Piloter som vill få befogenhet att framföra flygplanet i flerpilotsverksamhet ska även uppfylla kraven under punkt d 4.
- c) Komplexa enpilotsflygplan med höga prestanda. Sökande till en första typbehörighet för ett komplext enpilotsflygplan med höga prestanda (HPA) ska utöver att uppfylla kraven under punkt b ha uppfyllt kraven för en IR(A) för flermotoriga luftfartyg, i enlighet med kapitel G.

▼B

d) Flerpilotsflygplan. En sökande till en första typbehörighetskurs för flerpilotsflygplan ska vara en elev som för närvarande genomgår en MPL-utbildning eller uppfyller följande krav:

1. Ha genomfört minst 70 timmars flygtid som befälhavare på flygplan.
2. Inneha en IR(A) för flermotoriga luftfartyg.
3. Ha godkänts på teoriprovet för ATPL(A) i enlighet med denna del, och
4. fränsett när typbehörighetskursen kombineras med en MCC-utbildning
 - i) inneha ett intyg som bestyrker att en MCC-utbildning har genomförts på ett tillfredsställande sätt,
 - ii) inneha ett intyg som bestyrker MCC-träningen i helikopter samt erfarenhet av mer än 100 timmar som pilot i en flerpilotshelikopter, eller
 - iii) ha genomfört minst 500 timmars flygtid som pilot på flerpilotshelikopter,
 - iv) ha erfarenhet av minst 500 timmar som pilot i flerpilotsverksamhet på flermotoriga enpilotsflygplan, i kommersiell flygtransport i enlighet med tillämpliga luftfartskrav.

▼M3

e) Trots vad som sägs i punkt d får en medlemsstat utfärda en typbehörighet med begränsningar i befogenheterna för flerpilotsflygplan som gör det möjligt för innehavaren av en sådan behörighet att vara biträdande avlösningspilot över flygnivå 200, förutsatt att två andra medlemmar av besättningen har en typbehörighet i enlighet med punkt d.

▼B

- f) Ytterligare typbehörigheter för komplexa flerpilots- och enpilotsflygplan med höga prestanda. En sökande till ytterligare typbehörigheter för flerpilotsverksamhet samt typbehörigheter för komplexa enpilotsflygplan med höga prestanda ska inneha en IR(A) för flermotoriga luftfartyg.
- g) När detta fastställs i OSD-informationen (Operational Suitability Data) i enlighet med Del 21 får utövandet av befogenheterna för en typbehörighet inledningsvis begränsas till flygning under övervakning av en instruktör. Flygtimmarna under övervakning ska föras in i pilotens loggbok eller motsvarande dokument och undertecknas av instruktören. Denna begränsning ska tas bort när piloten visar att det krav på flygtimmar under övervakning som fastställs i OSD-informationen har uppfyllts.

FCL.725.A Teori- och flygutbildning för utfärdande av klass- och typbehörigheter – flygplan

Såvida inte annat anges i OSD-informationen (Operational Suitability Data) i enlighet med Del 21 gäller följande:

- a) Flermotoriga enpilotsflygplan.
1. Teorikursen för en klassbehörighet för flermotoriga enpilotsflygplan ska omfatta minst 7 timmars utbildning om manövrering och handhavande av flermotoriga flygplan.
 2. Flygutbildningen för en klass-/typbehörighet för flermotoriga enpilotsflygplan ska omfatta minst 2 timmar och 30 minuters flygutbildning i dubbelkommando på flermotoriga flygplan under normala förhållanden samt minst 3 timmar och 30 minuters flygutbildning i dubbelkommando med träning av förfaranden vid motorbortfall och tekniker vid asymmetrisk flygning.
- b) Enpilotsflygplan (sjö). Utbildningskursen för en behörighet för enpilotsflygplan (sjö) ska omfatta teori- och flygutbildning. Flygutbildningen för en klass- eller typbehörighet (sjö) för enpilotsflygplan (sjö) ska omfatta minst 8 timmars

▼B

utbildning i dubbelkommando om sökanden innehar landversionen av relevant klass- eller typbehörighet eller 10 timmar om sökanden inte innehar någon sådan behörighet.

▼M4

- c) Flerpilotsflygplan. Utbildningskursen för en typbehörighet för flerpilotsflygplan ska omfatta teori- och flygutbildning i återhämtning vid överstegring och turbulenser samt förebyggande av dessa.

▼B

FCL.730.A Särskilda krav för piloter som genomgår en ZFTT-kurs (utbildning utan flygtid) – flygplan

- a) En pilot som genomgår en ZFTT-utbildning ska minst ha genomfört följande, antingen på ett turbojetflygplan i flerpilotssystem som är certifierat enligt CS-25-standard eller motsvarande luftvärdighetskod eller också på ett turbopropflygplan i flerpilotssystem som har en maximal startmassa på minst 10 ton eller en godkänd kabinkonfiguration för befordran av fler än 19 passagerare:
1. 1 500 timmars flygtid eller 250 routesektorer om en FFS som är kvalificerad till nivå CG, C eller interim C används,
 2. 500 timmars flygtid eller 100 routesektorer om en FFS som är kvalificerad till nivå DG eller D används.
- b) När en pilot går över från ett turbopropflygplan till ett turbojetflygplan eller från ett turbojetflygplan till ett turbopropflygplan krävs extra simulatorutbildning.

FCL.735.A Utbildningskurs om samarbete i flerpilotsbesättning (MCC) – flygplan

- a) MCC-utbildningen ska innehålla minst
1. 25 timmars teoriutbildning och övningar samt
 2. 20 timmars praktisk MCC-utbildning eller 15 timmar för elever som deltar i en integrerad ATP-kurs.
- En FNPT II MCC eller FFS ska användas. När MCC-utbildningen kombineras med den första typbehörighetsutbildningen, kan den praktiska MCC-utbildningen reduceras till inte mindre än 10 timmar om samma FFS används för både MCC-utbildning och utbildning för typbehörighet.
- b) MCC-utbildningen ska avslutas inom 6 månader på en ATO.
- c) Om MCC-utbildningen inte har kombinerats med en typbehörighetskurs, ska sökanden få ett intyg som bestyrker att han/hon har genomfört utbildningen när MCC-utbildningen har slutförts.
- d) En sökande som har slutfört MCC-utbildningen för en annan kategori av luftfartyg ska undantas från kravet under punkt a 1.

FCL.740.A Förlängning av klass- och typbehörigheter – flygplan

- a) Förlängning av klass- och typbehörigheter för flermotor. För förlängning av klass- och typbehörigheter för flermotor ska sökanden genomföra
1. en kompetenskontroll med godkänt resultat i överensstämmelse med tillägg 9 till denna del i ett flygplan av relevant klass eller typ eller i en FSTD som representerar den klass/typ som ska användas, inom den tremånadersperiod som omedelbart föregår behörighetens sista giltighetsdag, och

▼ B

2. inom behörighetens giltighetsdag genomföra minst
 - i) 10 routesektorer som pilot på flygplan av relevant typ eller klass, eller
 - ii) 1 routesektor som pilot på flygplan av relevant typ eller klass eller i en FFS tillsammans med en kontrollant. Denna routesektor kan flygas under kompetenskontrollen.
3. En pilot som arbetar för en kommersiell flygtransportoperatör som är godkänd enligt tillämpliga luftfartskrav och som har genomgått operatörens kompetenskontroll kombinerat med kompetenskontrollen för förlängning av klass- eller typbehörigheten ska undantas från kravet under punkt 2.

▼ M3

- 4) Förlängningen av en instrumentbehörighet på sträcka (EIR) eller en IR(A), om sådan innehas, kan kombineras med kompetenskontrollen för förlängning av en typ-/klassbehörighet.

▼ M4

- b) Förlängning av klassbehörigheter för enmotoriga enpilotsflygplan.
 1. Klassbehörigheter för enmotoriga kolvmotorflygplan och TMG. För att förlänga klassbehörigheter för enmotoriga kolvmotorflygplan certifierade för en pilot eller klassbehörigheter för TMG ska sökanden
 - i) inom den tremånadersperiod som föregår behörighetens sista giltighetsdag, godkännas på en kompetenskontroll i enlighet med tillägg 9 till denna del av en kontrollant i den relevanta klassen, eller
 - ii) inom den tolv månadersperiod som föregår behörighetens sista giltighetsdag genomföra 12 timmars flygning i den relevanta klassen, inklusive
 - ha 6 timmars flygtid som befälhavare,
 - ha genomfört 12 starter och 12 landningar och
 - repetitionsutbildning som varar i minst 1 timme sammanlagt tillsammans med en flyginstruktör (FI) eller klassinstruktör (CRI). Sökande ska undantas från denna repetitionsutbildning om de har genomgått ett flygprov eller en kompetensbedömning för en klass- eller typbehörighet eller ett flygprov för en annan klass eller typ av flygplan.
 2. När en sökande innehar klassbehörighet för både enmotoriga kolvmotorflygplan (land) och behörighet för TMG, kan han/hon uppfylla kraven under punkt 1 i endera klassen, eller en kombination av dessa, och erhålla förnyelse av båda behörigheterna.
 3. Enmotoriga turbopropflygplan certifierade för en pilot. För att förlänga klassbehörigheter för enmotoriga turbopropflygplan ska sökanden inom den tremånadersperiod som föregår behörighetens sista giltighetsdag godkännas av en kontrollant på en kompetenskontroll som genomförs med ett flygplan av relevant klass i enlighet med tillägg 9 till denna del.
 4. När en sökande innehar klassbehörighet för både enmotoriga kolvmotorflygplan (land) och enmotoriga kolvmotorflygplan (sjö), kan han/hon uppfylla kraven under punkt 1 ii) i endera klassen, eller en kombination av dessa, och erhålla båda behörigheterna. Det krävs minst 1 timmes befälhavartid och att 6 av de begärda 12 starterna och landningarna ska genomföras i varje klass.

▼B

- c) En sökande som inte godkänns på alla sektioner i en kompetenskontroll före en typ- eller klassbehörighets sista giltighetsdag får inte utöva befogenheterna i behörigheten förrän en kompetenskontroll har genomförts med godkänt resultat.

*SEKTION 3**Särskilda krav för helikopter kategorin***FCL.720.H Erfarenhetskrav och villkor för utfärdande av typbehörigheter – helikoptrar**

Såvida inte annat anges i OSD-informationen (Operational Suitability Data) i enlighet med Del 21 ska en sökande till en första typbehörighet för helikopter uppfylla följande erfarenhetskrav och villkor för utfärdande av relevant behörighet:

- a) Flerpilotshelikoptrar. En sökande till en första typbehörighetskurs för en typ av flerpilotshelikopter ska

1. ha genomfört minst 70 timmars flygning som befälhavare på helikopter,
2. fränsett när typbehörighetskursen kombineras med en MCC-utbildning,
 - i) inneha ett intyg som bestyrker att MCC-utbildningen har genomförts på ett tillfredsställande sätt, eller
 - ii) ha genomfört minst 500 timmars flygtid som pilot på flerpilotsflygplan, eller
 - iii) ha minst 500 timmars flygtid som pilot i flerpilotsverksamhet på flermotoriga helikoptrar,
3. ha godkänts på teoriprovet för ATPL(H).

- b) En sökande till en första typbehörighetskurs för en typ av flerpilotshelikopter och som har avslutat en ATP(H)/IR-, ATP(H)- CPL(H)/IR- eller CPL(H)-integrerad utbildning och som inte uppfyller kravet under punkt a 1 ska dock ha en typbehörighet utfärdad som begränsar befogenheterna till att endast omfatta uppgifter som biträdande pilot. För att begränsningen ska kunna avlägsnas ska sökanden

1. ha genomfört 70 timmars flygning som befälhavare eller befälhavare under övervakning på helikopter och
2. ha godkänts på flygprovet för flerpilotshelikoptrar för den tillämpliga helikoptertypen som befälhavare.

- c) Flermotoriga enpilotshelikoptrar. En sökande till en första typbehörighet till en flermotorig enpilotshelikopter ska

1. innan flygutbildningen inleds
 - i) ha godkänts på teoriprovet för ATPL(H) eller
 - ii) inneha ett intyg som bestyrker att en inträdeskurs som arrangerats av en ATO har genomförts. Denna kurs ska omfatta följande ämnen i teorkursen för ATPL(H):
 - Allmän luftfartygskunskap: skrov/system/motorfunktion samt instrument/elektronik.
 - Genomförande och planering av flygningar: massa och balans, prestanda.
2. Sökande som inte har genomgått den integrerade utbildningskursen för ATP(H)/IR, ATP(H) eller CPL(H)/IR ska ha minst 70 timmars flygtid som befälhavare på helikopter.

▼B**FCL.735.H Utbildningskurs om samarbete i flerpilotsbesättning (MCC) – helikoptrar**

a) MCC-utbildningen ska innehålla minst

1. För MCC/IR:

i) 25 timmars teoriutbildning och övningar samt

ii) 20 timmars praktisk MCC-utbildning, eller 15 timmar för elever som deltar i en integrerad ATP(H)/IR-kurs. När MCC-utbildningen kombineras med en första typbehörighetsutbildning för flerpilotshelikopter, kan den praktiska MCC-utbildningen reduceras till inte mindre än 10 timmar om samma FSTD används för både MCC-utbildning och utbildning för typbehörighet.

2. För MCC/VFR:

i) 25 timmars teoriutbildning och övningar samt

ii) 15 timmars praktisk MCC-utbildning, eller 10 timmar för elever som deltar i en integrerad ATP(H)/IR-kurs. När MCC-utbildningen kombineras med en första typbehörighetsutbildning för flerpilotshelikopter, kan den praktiska MCC-utbildningen reduceras till inte mindre än 7 timmar om samma FSTD används för både MCC-utbildning och utbildning för typbehörighet.

b) MCC-utbildningen ska avslutas inom 6 månader på en ATO.

En FNPT II eller III som är kvalificerad för MCC, en FTD 2/3 eller FFS ska användas.

c) Om MCC-utbildningen inte har kombinerats med en typbehörighetskurs för flerpilotssystem, ska sökanden få ett intyg som bestyrker att han/hon har genomfört utbildningen när MCC-utbildningen har slutförts.

d) En sökande som har slutfört MCC-utbildningen för en annan kategori av luftfartyg ska undantas från kravet under punkterna a 1 i eller a 2 i, beroende på vad som är tillämpligt.

e) En sökande till MCC/IR-utbildning som har genomgått MCC/VFR-utbildning ska undantas från kravet under punkt a 1 i och genomgå 5 timmars praktisk MCC/IR-utbildning.

FCL.740.H Förlängning av typbehörigheter – helikoptrar

a) Förlängning. För förlängning av typbehörigheter för helikoptrar ska sökanden genomföra

1. en kompetenskontroll med godkänt resultat i överensstämmelse med tillägg 9 till denna del i en helikopter av relevant typ eller i en FSTD som motsvarar denna typ, inom den tremånadersperiod som omedelbart föregår behörighetens sista giltighetsdag och

2. minst 2 timmar som pilot på relevant helikoptertyp inom behörighetens giltighetsperiod. Kompetenskontrollen kan inkluderas i de 2 timmarna.

▼B

3. Sökande som har mer än en typbehörighet för enmotoriga kolvmotorhelikoptrar kan få förlängning för samtliga relevanta typbehörigheter genom att utföra kompetenskontrollen för endast en av de relevanta typerna, under förutsättning att sökanden har genomfört minst 2 timmars flygtid som befälhavare på de andra typerna under giltighetsperioden.

Kompetenskontrollen ska genomföras på olika typer varje gång.

4. Sökande som har mer än en typbehörighet för enmotoriga turbinkelikoptrar med en maximal startmassa som är mindre eller lika med 3 175 kg kan få förlängning för samtliga relevanta typbehörigheter genom att utföra kompetenskontrollen för endast en av de relevanta typerna, under förutsättning att sökanden har

- i) genomfört 300 timmar som befälhavare på helikopter,

- ii) genomfört 15 timmar på varje typ och

- iii) minst 2 timmars flygtid som befälhavare på alla de övriga typerna under den giltighetstid som kompetenskontrollen för förlängning avser att förlänga.

Kompetenskontrollen ska genomföras på olika typer varje gång.

5. En pilot som godkänns på ett flygprov för utfärdande av en ytterligare typbehörighet ska få förlängning för de relevanta typbehörigheterna i de gemensamma grupperna i enlighet med punkterna 3 och 4.

6. En förlängning av en IR(H), om sådan innehas, kan kombineras med kompetenskontrollen för en typbehörighet.

- b) En sökande som inte godkänns på alla sektioner av en kompetenskontroll före typbehörighetens sista giltighetsdag får inte utöva befogenheterna i behörigheten förrän en kompetenskontroll har genomförts med godkänt resultat. När det gäller punkterna a 3 och a 4 ska sökanden inte utöva sina befogenheter i någon av typerna.

SEKTION 4

Särskilda krav för kategorin vertikalstartande/-landande luftfartyg

FCL.720.PL Erfarenhetskrav och villkor för utfärdande av typbehörigheter – vertikalstartande/-landande luftfartyg

Såvida inte annat anges i OSD-informationen (Operational Suitability Data) i enlighet med Del 21 ska en sökande till en första typbehörighet för vertikalstartande/-landande luftfartyg uppfylla följande erfarenhetskrav och villkor:

- a) Flygplanspiloter ska

1. inneha ett CPL/IR(A) med ATPL-teori eller ett ATPL(A),
2. inneha ett intyg som bestyrker att MCC-utbildning har genomförts,
3. ha genomfört mer än 100 timmar som pilot på flerpilotsflygplan,
4. ha genomfört 40 timmars flygtid på helikopter.

- b) Helikopterpiloter ska

1. inneha ett CPL/IR(H) med ATPL-teori eller ett ATPL/IR(H),
2. inneha ett intyg som bestyrker att MCC-utbildning har genomförts,

▼B

3. ha genomfört mer än 100 timmar som pilot på flerpilotshelikopter,
 4. ha genomfört 40 timmars flygutbildning på flygplan.
- c) Piloter som har befogenhet att flyga både flygplan och helikopter ska
1. inneha minst ett CPL(H),
 2. inneha en IR och ATPL-teori eller ett ATPL för antingen flygplan eller helikopter,
 3. inneha ett intyg som bestyrker att MCC-utbildning har genomförts för antingen helikopter eller flygplan,
 4. ha genomfört minst 100 timmar som pilot på flerpilotshelikopter eller flerpilotsflygplan,
 5. ha genomfört 40 timmars flygutbildning på flygplan eller helikopter, beroende på vad som är tillämpligt, om piloten inte har någon erfarenhet som trafikflygare med ATPL-certifikat eller på flerpilotsluftfartyg.

FCL.725.PL Flygutbildning för utfärdande av typbehörigheter – vertikalstartande/-landande luftfartyg

Flygutbildningsdelen av utbildningskursen för en typbehörighet för vertikalstartande/-landande luftfartyg ska genomföras både i luftfartyget och i en FSTD som motsvarar luftfartyget och som är lämpligt kvalificerad för detta ändamål.

FCL.740.PL Förlängning av typbehörigheter – vertikalstartande/-landande luftfartyg

- a) Förlängning. För förlängning av behörigheter för vertikalstartande/-landande luftfartyg ska sökanden genomföra
1. en kompetenskontroll med godkänt resultat i överensstämmelse med tillägg 9 till denna del i ett vertikalstartande/-landande luftfartyg av relevant typ inom den tremånadersperiod som omedelbart föregår behörighetens sista giltighetsdag,
 2. inom behörighetens giltighetsdag genomföra minst
 - i) 10 routesektorer som pilot på vertikalstartande/-landande luftfartyg av relevant typ, eller
 - ii) 1 routesektor som pilot på vertikalstartande/-landande luftfartyg av relevant typ eller i en FFS tillsammans med en kontrollant. Denna routesektor kan flygas under kompetenskontrollen.
 3. En pilot som arbetar för en kommersiell flygtransportoperatör som godkänns enligt tillämpliga luftfartskrav och som har genomgått operatörens kompetenskontroll kombinerat med kompetenskontrollen för förlängning av typbehörigheten ska undantas från kravet under punkt 2.
- b) En sökande som inte godkänns på alla sektioner av en kompetenskontroll före typbehörighetens sista giltighetsdag får inte utöva befogenheterna i behörigheten förrän en kompetenskontroll har genomförts med godkänt resultat.

▼B

SEKTION 5

*Särskilda krav för luftskeppskategorin***FCL.720.As Villkor för utfärdande av typbehörigheter – luftskepp**

Såvida inte annat anges i OSD-informationen (Operational Suitability Data) i enlighet med Del 21 ska en sökande till en första typbehörighet för luftskepp uppfylla följande erfarenhetskrav och villkor:

a) För flerpilotsluftskepp:

1. Ha genomfört 70 timmars flygtid som befälhavare på luftskepp.
2. Inneha ett intyg som bestyrker att MCC-utbildning har genomförts.
3. En sökande som inte uppfyller kravet under punkt 2 ska ha en typbehörighet utfärdad som begränsar befogenheterna till att endast omfatta biträdande pilot. Denna begränsning ska avlägsnas när piloten har genomfört 100 timmars flygtid som befälhavare under övervakning på luftskepp.

FCL.735.As Utbildningskurs om samarbete i flerpilotsbesättning – luftskepp**▼M3**

a) MCC-utbildningen ska innehålla minst

- 1) 12 timmars teoriutbildning och övningar samt
- 2) 5 timmars praktisk MCC-utbildning.

En FNPT II eller III som är kvalificerad för MCC, en FTD 2/3 eller FFS ska användas.

▼B

b) MCC-utbildningen ska avslutas inom 6 månader på en ATO.

- c) Om MCC-utbildningen inte har kombinerats med en typbehörighetskurs för flerpilotssystem, ska sökanden få ett intyg som bestyrker att han/hon har genomfört utbildningen när MCC-utbildningen har slutförts.
- d) En sökande som har slutfört MCC-utbildningen för en annan kategori av luftfartyg ska undantas från kraven under punkt a.

FCL.740.As Förlängning av typbehörigheter – luftskepp

a) Förlängning. För förlängning av typbehörigheter för luftskepp ska sökanden genomföra

1. en kompetenskontroll med godkänt resultat i överensstämmelse med tillägg 9 till denna del i ett luftskepp av relevant typ inom den tremånadersperiod som omedelbart föregår behörighetens sista giltighetsdag,
2. minst 2 timmar som pilot på relevant luftskeppstyp inom behörighetens giltighetsperiod. Kompetenskontrollen kan inkluderas i de 2 timmarna.
3. Förlängningen av en IR(As), om sådan innehas, kan kombineras med kompetenskontrollen för förlängning av en typ-/klassbehörighet.

▼B

- b) En sökande som inte godkänns på alla sektionerna i en kompetenskontroll före typbehörighetens sista giltighetsdag får inte utöva befogenheterna i behörigheten förrän en kompetenskontroll har genomförts med godkänt resultat.

KAPITEL I

TILLÄGGSBEHÖRIGHETER**FCL.800 Behörighet för avancerad flygning**

- a) Innehavare av flygcertifikat för flygplan, TMG eller segelflygplan får endast utföra avancerad flygning när de har lämplig behörighet.
- b) Sökande till en behörighet för avancerad flygning ska ha genomfört
 - 1. minst 40 timmars flygtid eller när det gäller segelflygplan 120 starter som befälhavare på lämplig kategori av luftfartyg, som har genomförts efter certifikatets utfärdande,

▼M7

- 2. en utbildningskurs vid en DTO eller vid en ATO som omfattar

▼B

- i) lämplig teoriutbildning för behörigheten,
- ii) minst 5 timmar eller 20 flygningar med utbildning i avancerad flygning på lämplig kategori av luftfartyg.
- c) Befogenheterna för en behörighet för avancerad flygning ska begränsas till den kategori av luftfartyg som flygutbildningen har genomförts på. Befogenheterna ska utökas till en annan kategori av luftfartyg om piloten har ett certifikat för den kategorin av luftfartyg och har genomfört minst 3 träningsflygningar i dubbelkommando som täcker hela kursplanen för avancerad flygning för den kategorin av luftfartyg.

FCL.805 Behörigheter för bogsering av segelflygplan och bogsering av släp

- a) Innehavare av flygcertifikat som har befogenhet att flyga flygplan eller TMG får endast bogsera segelflygplan eller släp om de har lämpliga behörigheter för bogsering av segelflygplan eller bogsering av släp.
- b) Sökande till en behörighet för bogsering av segelflygplan ska ha genomfört
 - 1. minst 30 timmars flygtid som befälhavare och 60 starter och landningar i flygplan om verksamheten ska utföras i flygplan, alternativt i TMG om verksamheten ska utföras i TMG, som har genomförts efter certifikatets utfärdande,

▼M7

- 2. en utbildningskurs vid en DTO eller vid en ATO som omfattar

▼B

- i) teoriutbildning om bogseringsverksamhet och bogseringsförfaranden,
- ii) minst 10 skolflygningar med bogsering av ett segelflygplan, varav minst 5 skolflygningar i dubbelkommando, och
- iii) med undantag för innehavare av ett LAPL(S) eller SPL: 5 familjaritetsflygningar i ett segelflygplan som startas med ett luftfartyg.
- c) Sökande till en behörighet för bogsering av släp ska ha genomfört
 - 1. minst 100 timmars flygtid och 200 starter och landningar som befälhavare på flygplan eller TMG, som har genomförts efter certifikatets utfärdande. Minst 30 av dessa timmar ska vara i flygplan om verksamheten ska utföras i flygplan, alternativt i TMG om verksamheten ska utföras i TMG.

▼ M7

2. en utbildningskurs vid en DTO eller vid en ATO som omfattar

▼ B

- i) teoriutbildning om bogseringsverksamhet och bogseringsförfaranden,
 - ii) minst 10 skolflygningar med bogsering av ett släp, varav minst 5 flygningar i dubbelkommando.
- d) Befogenheterna för behörigheten för bogsering av segelflygplan respektive bogsering av släp ska begränsas till flygplan eller TMG, beroende på vilken kategori av luftfartyg som flygutbildningen har genomförts på. Befogenheterna ska utökas om piloten har ett certifikat för flygplan eller TMG och har genomfört med godkänt resultat minst 3 träningsflygningar i dubbelkommando som täcker hela kursplanen för bogsering för respektive kategori av luftfartyg, beroende på vad som är tillämpligt.
- e) För att utöva befogenheterna för behörigheten för bogsering av segelflygplan respektive bogsering av släp ska behörighetsinnehavaren under de senaste 24 månaderna ha genomfört minst 5 bogseringar.
- f) Om piloten inte uppfyller kravet under punkt e, ska han/hon genomföra de bogseringar som saknas tillsammans med eller under övervakning av en instruktör innan han/hon börjar utöva certifikatets befogenheter igen.

FCL.810 Mörkerbevis

- a) Flygplan, TMG och luftskepp.

▼ M7

1. Om befogenheterna för ett LAPL, ett SPL eller ett PPL för flygplan, turmotorsegelflygplan eller luftskepp ska utövas under VFR-förhållanden under mörker, ska sökandena ha genomgått en utbildningskurs vid en DTO eller vid en ATO. Kursen ska omfatta

▼ B

- i) teoriutbildning,

▼ M3

- ii) minst 5 timmars flygtid i lämplig kategori av luftfartyg under mörker, varav minst 3 timmar i dubbelkommando, som omfattar minst 1 timmes navigeringsflygning med minst en distansflygning i dubbelkommando på minst 50 km (27 nautiska mil) samt 5 starter och 5 fullstoppslandningar i enkelkommando.

▼ B

2. Innan mörkerutbildningen genomförs ska LAPL-innehavare ha genomgått den utbildning i grundläggande instrumentflygning som krävs för utfärdande av PPL.
 3. Sökande som har en klassbehörighet för både enmotoriga kolvmotorflygplan (land) och TMG kan fullgöra kraven under punkt 1 ovan i respektive klass eller båda klasserna.
- b) Helikoptrar. Om befogenheterna för ett PPL för helikopter ska utövas under mörker enligt VFR, ska sökanden ha
1. genomfört minst 100 timmars flygtid som pilot i helikopter efter certifikatets utfärdande, varav minst 60 timmar som befälhavare på helikopter och 20 timmars distansflygning,

▼ M7

2. genomgått en utbildningskurs vid en DTO eller vid en ATO. Kursen ska genomföras inom en sexmånadersperiod och omfatta följande:

▼ B

- i) 5 timmars teoriutbildning,
- ii) 10 timmars instrumentutbildningstid i dubbelkommando i en helikopter och

▼B

- iii) 5 timmars flygtid under mörker, däribland minst 3 timmar i dubbelkommando, som omfattar minst 1 timmes navigeringsflygning samt 5 trafikvarv i enkelkommando. Varje trafikvarv ska innehålla en start och en landning.
- 3. En sökande som innehar eller tidigare har innehaft en IR för flygplan eller TMG ska tillgodoräkna sig 5 timmar mot kravet under punkt 2 ii ovan.
- c) Ballonger. Om befogenheterna för ett LAPL för ballonger eller ett BPL ska utövas under mörker enligt VFR, ska sökanden genomföra minst 2 skolflygningar under mörker på vardera minst 1 timme.

FCL.815 Bergsbehörighet

- a) Befogenheter. Innehavaren av en bergsbehörighet har befogenhet att genomföra flygningar med flygplan eller TMG till och från ytor som anses kräva en sådan behörighet enligt de berörda myndigheter som har fastställts av medlemsstaten.

Den första bergsbehörigheten kan fås antingen på

- 1. hjul och ger då befogenhet att flyga till och från sådana ytor när de inte är täckta av snö, eller
- 2. skidor och ger då befogenhet att flyga till och från sådana ytor när de är täckta av snö.
- 3. Befogenheterna för den första behörigheten får utökas till antingen hjul- eller skidbefogenheter när piloten har genomgått en lämplig ytterligare familjaritetskurs, inklusive teori- och flygutbildning, med en bergsflygningsinstruktör.

▼M7

- b) Utbildningskurs. Den som ansöker om en bergsbehörighet ska inom en 24-månadersperiod ha erhållit teori- och flygutbildning på en kurs vid en DTO eller vid en ATO. Kursinnehållet ska vara lämpligt för de befogenheter för bergsbehörighet som ansökan avser.

▼B

- c) Flygprov. Efter slutförd utbildning ska sökanden genomgå ett flygprov med en FE som är kvalificerad för detta. Flygprovet ska omfatta följande:
 - 1. Ett muntligt teoriprov.
 - 2. 6 landningar på minst 2 olika ytor som anses kräva en sådan behörighet och som inte är desamma som startytan.
- d) Giltighet. En bergsbehörighet ska vara giltig under 24 månader.
- e) Förlängning. För förlängning av en bergsbehörighet ska sökanden
 - 1. ha genomfört minst 6 bergslandningar under de senaste 24 månaderna, eller
 - 2. genomgå en kompetenskontroll med godkänt resultat. Kompetenskontrollen ska uppfylla kraven under punkt c.
- f) Förnyelse. Om behörigheten har upphört att gälla ska sökanden uppfylla kravet under punkt e 2.

FCL.820 Flygtestbehörighet

- a) Innehavare av ett flygcertifikat för flygplan eller helikoptrar får endast vara befälhavare vid flygtester i kategori 1 eller 2 i enlighet med Del 21 när de innehar en flygtestbehörighet.
- b) Skyldigheten att inneha en flygtestbehörighet enligt punkt a gäller endast för flygtester som utförs på
 - 1. helikoptrar som är certifierade eller ska certifieras enligt CS-27- eller CS-29-standard eller motsvarande luftvärdighetskoder, eller

▼B

2. flygplan som är certifierade eller ska certifieras enligt
 - i) CS-25-standard eller motsvarande luftvärdighetskoder eller
 - ii) CS-23-standard eller motsvarande luftvärdighetskoder, med undantag för flygplan som har en maximal startmassa som understiger 2 000 kg.
- c) Innehavaren av en flygtestbehörighet har befogenhet att inom relevant kategori av luftfartyg utföra följande:
 1. Flygtestbehörighet i kategori 1: Utföra alla kategorier av flygtester i enlighet med Del 21, antingen som befälhavare eller som biträdande pilot.
 2. Flygtestbehörighet i kategori 2:
 - i) Utföra flygtester i kategori 1 i enlighet med Del 21
 - som biträdande pilot eller
 - som befälhavare, när det gäller flygplan som avses i punkt b 2 ii, med undantag för flygplan av pendelkategori (commuter category) eller som har en maxfart i dykning över 0,6 mach eller en högsta nivå över 25 000 fot,
 - ii) utföra alla övriga kategorier av flygtester i enlighet med Del 21, antingen som befälhavare eller som biträdande pilot.

▼M5

3. Genomföra flygningar utan en typ- eller klassbehörighet enligt kapitel H, fränsett att flygtestbehörigheten inte får användas för kommersiell flygtransport.

▼B

- d) Sökande till en första flygtestbehörighet ska
 1. inneha minst ett CPL och en IR i lämplig kategori av luftfartyg,
 2. ha genomfört minst 1 000 timmars flygtid i lämplig kategori av luftfartyg, varav minst 400 timmar som befälhavare,
 3. ha genomgått en utbildningskurs vid en ATO som lämpar sig för det avsedda luftfartyget och kategorin av flygningar. Utbildningen ska åtminstone omfatta följande ämnen:
 - Prestanda.
 - Stabilitet och kontroll/manöveregenskaper.
 - System.
 - Testhantering.
 - Risk-/säkerhetshantering.
- e) Befogenheterna för innehavare av en flygtestbehörighet kan utökas till en annan kategori av flygtest och en annan kategori av luftfartyg när de har genomgått en ytterligare utbildningskurs vid en ATO.

▼M3**FCL.825 Instrumentbehörighet på sträcka (EIR)**

- a) Befogenheter och krav
 - 1) Innehavaren av en instrumentbehörighet på sträcka (EIR) har befogenhet att genomföra flygningar under dager enligt IFR under flygningens sträckfas, med ett flygplan som han/hon har klass- eller typbehörighet för. Denna befogenhet får utökas till att genomföra flygningar under mörker enligt IFR under flygningens sträckfas om piloten innehar ett mörkerbevis enligt FCL.810.

▼ **M3**

- 2) Innehavaren av en EIR får endast påbörja eller fortsätta en flygning där han/hon har för avsikt att utöva befogenheterna i sin behörighet om den senast tillgängliga meteorologiska informationen visar att
 - i) väderförhållandena vid avgång är sådana att de gör det möjligt att genomföra detta flygsegment enligt VFR från start till en planerad övergång från VFR till IFR, och
 - ii) väderförhållandena vid den planerade destinationsflygplatsen den förväntade ankomsttiden kommer att vara sådana att de gör det möjligt att genomföra detta flygsegment från en övergång från IFR till VFR till landning enligt VFR.
- b) Förutsättningar. Sökande till en EIR ska inneha minst ett PPL(A) och ska ha genomfört minst 20 timmars distansflygning som befälhavare i flygplan.
- c) Utbildningskurs. Sökande till en EIR ska inom en 36-månadersperiod ha genomgått följande vid en ATO:
 - 1) Minst 80 timmars teoriutbildning i enlighet med FCL.615.
 - 2) Utbildning i instrumentflygning, där
 - i) flygutbildningen för en EIR för enmotoriga flygplan ska omfatta minst 15 timmars instrumenttid under flygning som elev och
 - ii) flygutbildningen för en EIR för flermotoriga flygplan ska omfatta minst 16 timmars instrumenttid under flygning som elev, varav minst 4 timmar i flermotoriga flygplan.
- d) Teorikunskaper. Innan flygprovet genomförs ska sökanden uppvisa en teoretisk kunskapsnivå som är tillräcklig för de tilldelade befogenheterna inom de ämnen som avses i FCL.615 b.
- e) Flygprov. Efter slutförd utbildning ska sökanden genomgå ett flygprov med godkänt resultat i ett flygplan med en IRE. För en EIR för flermotoriga flygplan ska flygprovet genomföras i ett flermotorigt flygplan. För en EIR för enmotoriga flygplan ska flygprovet genomföras i ett enmotorigt flygplan.
- f) Genom undantag från punkterna c och d ska en innehavare av en EIR för enmotoriga flygplan som även innehar en klass- eller typbehörighet för flermotoriga flygplan och som önskar få en första EIR för flermotoriga flygplan genomgå en kurs vid en ATO som omfattar minst 2 timmars instrumenttid under flygning som elev under flygningens sträckfas i flermotoriga flygplan och genomgå det flygprov som anges i punkt e med godkänt resultat.
- g) Giltighet, förlängning och förnyelse.
 - 1) En EIR är giltig i ett år.
 - 2) För förlängning av en EIR ska sökanden
 - i) genomgå en kompetenskontroll med godkänt resultat i ett flygplan inom den tremånadersperiod som omedelbart föregår behörighetens sista giltighetsdag, eller
 - ii) inom den tolv månadersperiod som föregår behörighetens sista giltighetsdag genomföra 6 timmar som befälhavare enligt IFR och en skolflygning som varar i minst 1 timme med en instruktör som har befogenhet att tillhandahålla utbildning för IR(A) eller EIR.

▼ M3

- 3) Vid varannan förlängning måste innehavaren av en EIR genomgå en kompetenskontroll med godkänt resultat i enlighet med punkt g 2 i.
- 4) Om en EIR har upphört att gälla ska sökanden, för att förnya sina befogenheter,
 - i) genomgå repetitionsutbildning som tillhandahålls av en instruktör med befogenhet att tillhandahålla utbildning för IR(A) eller EIR, för att nå den kompetensnivå som är nödvändig, och
 - ii) genomgå en kompetenskontroll.
- 5) Om EIR-behörigheten inte har förlängts eller förnyats inom sju år från senaste giltighetsdatum, måste innehavaren även göra om teoriprovet för EIR i enlighet med FCL.615 b.

▼ M4

- 6) För ett EIR för flermotoriga flygplan måste kompetenskontrollen för förlängning eller förnyelse samt den skolflygning som krävs enligt punkt g 2 ii genomföras i ett flermotorigt flygplan. Om piloten även innehar en EIR för enmotoriga flygplan, ska denna kompetenskontroll även leda till förlängning eller förnyelse av EIR för enmotoriga flygplan. Den skolflygning som fullgjorts i ett flermotorigt flygplan ska också uppfylla träningsflygningskrav för enmotoriga flygplan (EIR).

▼ M3

- h) När sökanden till en EIR har genomfört instrumenttid under flygning som elev med en IRI(A) eller FI(A) som har befogenhet att tillhandahålla utbildning för IR eller EIR, får maximalt fem respektive sex timmar av detta tillgodoräknas mot de timmar som krävs enligt punkterna c 2 i och ii. De fyra timmarnas utbildning i instrumentflygning i flermotoriga flygplan som krävs enligt punkt c 2 ii får inte tillgodoräknas här.
 - 1) För att det ska kunna fastställas hur många timmar som ska tillgodoräknas samt vilken utbildning som behövs ska sökanden genomföra ett inträdesprov vid ATO:n.
 - 2) Slutförd utbildning i instrumentflygning som har tillhandahållits av en IRI(A) eller FI(A) ska dokumenteras i en särskild utbildningsjournal och undertecknas av instruktören.
- i) Sökande till en EIR som innehar ett PPL eller CPL enligt Del FCL samt en giltig IR(A) som utfärdats av ett tredjeland i enlighet med kraven i bilaga 1 till Chicagokonventionen får till fullo tillgodoräkna sig detta mot de utbildningskrav som nämns i punkt c. För att EIR ska kunna utfärdas ska sökanden
 - 1) godkännas på flygprovet för EIR,
 - 2) genom undantag från punkt d under flygprovet uppvisa för kontrollanten att han/hon har uppnått en tillräcklig teoretisk kunskapsnivå inom luftfartsrätt, meteorologi samt planering och genomförande av flygningar (IR),
 - 3) ha minst 25 timmars erfarenhet av flygning enligt IFR som befälhavare på flygplan.

FCL.830 Molnflygningsbehörighet för segelflygplan

- a) Innehavare av flygcertifikat som har befogenhet att flyga segelflygplan får endast flyga segelflygplan eller motordrivna segelflygplan, med undantag för turmotorsegelflygplan, i moln om de har molnflygningsbehörighet för segelflygplan.

▼ M3

- b) Sökande till en molnflygningsbehörighet för segelflygplan ska ha genomfört minst
- 1) 30 timmar som befälhavare i segelflygplan eller motordrivna segelflygplan efter certifikatets utfärdande,

▼ M7

- 2) en utbildningskurs vid en DTO eller vid en ATO som omfattar

▼ M3

- i) teoriutbildning och
 - ii) minst två timmars utbildningstid i dubbelkommando i segelflygplan eller motordrivna segelflygplan, där segelflygplanet kontrolleras med hjälp av enbart instrument, varav högst en timme får genomföras på turmotorsegelflygplan, och
- 3) ett flygprov med en FE som är kvalificerad för detta.
- c) Innehavare av en EIR eller en IR(A) får tillgodoräkna sig detta mot kravet i b 2 i. Genom undantag från punkt b 2 ii ska minst en timmes utbildningstid i dubbelkommando genomföras i ett segelflygplan eller ett motordrivet segelflygplan, med undantag för turmotorsegelflygplan, där segelflygplanet kontrolleras med hjälp av enbart instrument.
- d) Innehavare av en molnflygningsbehörighet får endast utöva sina befogenheter om de under de senaste 24 månaderna har genomfört minst en timmes flygtid eller fem flygningar som befälhavare där de har utövat befogenheterna i molnflygningsbehörigheten i segelflygplan eller motordrivna segelflygplan, med undantag för turmotorsegelflygplan.
- e) Innehavare av en molnflygningsbehörighet som inte uppfyller kraven under punkt d ska, innan de börjar utöva sina befogenheter igen,
- 1) genomföra en kompetenskontroll med en FE som är kvalificerad för detta, eller
 - 2) genomföra ytterligare flygtid eller flygningar enligt kraven i punkt d med en kvalificerad instruktör.
- f) Innehavare av en giltig EIR eller en IR(A) får till fullo tillgodoräkna sig detta mot kraven i punkt d.

▼ B**KAPITEL J****INSTRUKTÖRER****SEKTION 1****Allmänna krav****FCL.900 Instruktörsbehörigheter**

- a) Allmänt. En person får endast tillhandahålla
1. flygutbildning i luftfartyg när han/hon innehar
 - i) ett flygcertifikat som har utfärdats eller godkänts i enlighet med denna förordning,
 - ii) en instruktörsbehörighet som är lämplig för den utbildning som tillhandahålls och som har utfärdats i enlighet med detta kapitel,
 2. syntetisk flygträning eller MCC-utbildning när han/hon innehar en instruktörsbehörighet som är lämplig för den utbildning som tillhandahålls och som har utfärdats i enlighet med detta kapitel.

▼B

b) Särskilda villkor

1. Om det införs ett nytt luftfartyg i medlemsstaterna eller i en operatörs flotta så att det inte är möjligt att uppfylla kraven i detta kapitel, får den behöriga myndigheten utfärda en särskild behörighet som ger befogenheter att leda flygutbildning. En sådan behörighet ska begränsas till de skolflygningar som krävs för att införa den nya typen av luftfartyg och får gälla i högst ett år.
2. Innehavare av en behörighet som har utfärdats i enlighet med punkt b 1 och som vill ansöka om en instruktörsbehörighet ska uppfylla de villkor och krav för förlängning som föreskrivs för denna kategori av instruktör. Trots vad som sägs i FCL.905.TRI b kommer en TRI-behörighet som utfärdats i enlighet med denna punkt att inkludera befogenhet att undervisa för utfärdandet av en TRI- eller SFI-behörighet för den relevanta typen.

c) Undervisning utanför medlemsstaternas territorium

1. Trots vad som sägs i punkt a får den behöriga myndigheten utfärda en instruktörsbehörighet till en sökande som innehar ett flygcertifikat utfärdat av ett tredjeland i enlighet med bilaga 1 till Chicagokonventionen när flygutbildning tillhandahålls vid en ATO utanför medlemsstaternas territorium, förutsatt att sökanden
 - i) innehar minst ett certifikat, en behörighet eller ett behörighetsbevis som motsvarar det certifikat, den behörighet eller det behörighetsbevis för vilket/vilken sökanden är auktoriserad att undervisa och i varje fall minst ett CPL,
 - ii) uppfyller de krav som föreskrivs i detta kapitel för utfärdande av relevant instruktörsbehörighet,
 - iii) uppvisar för den behöriga myndigheten att han/hon har tillräckliga kunskaper om europeiska flygsäkerhetsbestämmelser för att kunna utöva undervisningsbefogenheter i enlighet med denna del.
2. Behörigheten ska begränsas till att leda flygutbildning
 - i) vid ATO:er utanför medlemsstaternas territorium,
 - ii) till elever som har tillräckliga kunskaper i det språk som flygutbildningen ges på.

FCL.915 Allmänna villkor och krav för instruktörer

- a) Allmänt. En sökande till en instruktörsbehörighet ska vara minst 18 år gammal.
- b) Ytterligare krav för instruktörer som leder flygutbildning i luftfartyg. En sökande till eller innehavare av en instruktörsbehörighet som ger befogenhet att leda flygbildning i luftfartyg ska
 1. inneha minst det certifikat samt, i tillämpliga fall, den behörighet som flygutbildningen avser,
 2. med undantag för flygtestinstruktörer ha

▼M3

- i) genomfört minst 15 timmars flygtid som pilot på den klass eller typ av luftfartyg som flygutbildningen avser, varav högst 7 timmar får vara i en FSTD som motsvarar denna klass eller typ av luftfartyget, i tillämpliga fall, eller

▼B

- ii) godkänts på en kompetenskontroll för relevant kategori av instruktör på denna klass eller typ av luftfartyg,
 3. ha befogenhet att vara befälhavare på luftfartyget under sådan flygutbildning.
- c) Tillgodoräknande mot ytterligare behörigheter samt i förlängningssyfte
1. Sökande till ytterligare instruktörsbehörigheter får tillgodoräkna sig den undervisnings- och inlärningsförmåga som redan har uppvisats för den instruktörsbehörighet som innehas.

▼B

2. Flygtimmar som kontrollant under flygprov eller kompetenskontroller ska tillgodoräknas till fullo när det gäller kraven på förlängning för samtliga de instruktörsbehörigheter som innehas.

▼M4

- d) Vid tillgodoräknande för utvidgning till ytterligare typer ska beaktas de relevanta delar som har fastställts i OSD-informationen (Operational Suitability Data) i enlighet med Del-21.

▼B**FCL.920 Instruktörskompetens och bedömning**

Alla instruktörer ska utbildas för att få följande kompetens:

- Förbereda resurser.
- Skapa ett klimat som främjar inläring.
- Överföra kunskap.
- Integrera hot- och felhantering samt CRM.
- Hantera tid för att uppnå kursens mål.
- Underlätta inläring.
- Bedöma elevernas prestationer.
- Övervaka och granska framsteg.
- Utvärdera utbildningspass.
- Rapportera resultat.

FCL.925 Ytterligare krav för MPL-instruktörer

- a) Instruktörer som leder utbildning för MPL ska
 1. ha genomgått en utbildningskurs för MPL-instruktörer vid en ATO,
 2. för faserna grundläggande, mellan och avancerad i den integrerade MPL-kursen även
 - i) ha erfarenhet av flerpilotsverksamhet och
 - ii) ha genomgått den inledande CRM-utbildningen hos en kommersiell flygtransportoperatör som har godkänts i enlighet med de tillämpliga luftfartskraven.
- b) Utbildningskurs för MPL-instruktörer
 1. Utbildningskursen för MPL-instruktörer ska omfatta minst 14 timmars utbildning.

Efter att ha avslutat utbildningskursen ska sökanden genomgå en bedömning av instruktörens kompetens och kunskaper om den kompetensbaserade utbildningsstrategin.
 2. Denna bedömning ska omfatta en praktisk demonstration av flygutbildningen i lämplig fas av MPL-kursen. Denna bedömning ska utföras av en kontrollant som är kvalificerad i enlighet med kapitel K.
 3. När sökanden har godkänts på MPL-utbildningskursen ska ATO:n utfärda en instruktörsbehörighet till sökanden.
- c) För att instruktören ska behålla sina befogenheter ska han/hon inom ramen för en MPL-utbildningskurs ha genomfört följande under de senaste 12 månaderna:
 1. Ett simulatorpass på minst 3 timmar eller
 2. en flygövning på minst 1 timme som inbegriper minst 2 starter och landningar.
- d) Om instruktören inte har uppfyllt kraven under punkt c, innan befogenheterna att leda flygutbildning för MPL utövas ska han/hon

▼B

1. genomgå repetitionsutbildning vid en ATO för att nå den kompetensnivå som är nödvändig för att godkännas vid kompetensbedömningen av instruktören och
2. godkännas vid kompetensbedömningen av instruktören enligt punkt b 2.

▼M7**FCL.930 Utbildningskurs**

- a) Den som ansöker om en instruktörsbehörighet ska ha genomgått teori- och flygutbildning på en kurs vid en ATO. Den som ansöker om en instruktörsbehörighet för segelflygplan eller ballonger får ha genomgått teori- och flygutbildning på en kurs vid en DTO.
- b) Utöver de särskilda moment som anges i denna bilaga (Del-FCL) för varje kategori av instruktör ska utbildningskursen innehålla de moment som krävs enligt punkt FCL.920.

▼B**FCL.935 Kompetensbedömning**

- a) Med undantag för instruktörer för samarbete i flerpilotsbesättningar (MCCI), instruktörer för syntetisk flygträning (STI), instruktörer för bergsbehörighet (MI) och flygtestinstruktörer (FTI) ska en sökande till en instruktörsbehörighet godkännas vid en kompetensbedömning i lämplig kategori av luftfartyg för att uppvisa för en kontrollant som är kvalificerad i enlighet med kapitel K att han/hon har förmåga att utbilda en elev till den nivå som krävs för utfärdande av relevant certifikat, behörighet eller behörighetsbevis.
- b) Denna bedömning ska omfatta
 1. uppvisande av den kompetens som föreskrivs i FCL.920 vid utbildning före och efter flygning samt teoriutbildning,
 2. muntliga teoriprov på marken, genomgångar före och efter flygning samt demonstrationer under flygning i lämplig klass eller typ av luftfartyg eller FSTD,
 3. lämpliga övningar för att bedöma instruktörens kompetens.
- c) Bedömningen ska utföras på samma klass/typ av luftfartyg eller FSTD som används för flygutbildningen.
- d) När en kompetensbedömning krävs för förlängning av en instruktörsbehörighet, får en sökande som inte godkänns på bedömningen före instruktörsbehörighetens sista giltighetsdag inte utöva befogenheterna i behörigheten förrän bedömningen har genomförts med godkänt resultat.

FCL.940 Instruktörsbehörigheters giltighet

Med undantag för MI och utan att det påverkar tillämpningen av FCL.900 b 1 ska instruktörsbehörigheter vara giltiga i 3 år.

▼M4**FCL.945 Krav för instruktörer**

Efter avslutad skolflygning för förlängning av en klassbehörighet för SEP eller TMG i enlighet med FCL.740.A b 1 och endast i samband med fullgörande av alla de andra förlängningskriterier som krävs enligt FCL. 740.A b 1 ska instruktören godkänna den sökandes certifikat med ny sista giltighetsdag för behörigheten eller behörighetsbeviset i fråga, om kontrollanten har särskild auktorisation för detta ändamål från den behöriga myndighet som ansvarar för sökandens certifikat.

▼B*SEKTION 2**Särskilda krav för flyginstruktörer – FI***FCL.905.FI FI – Befogenheter och krav**

En innehavare av en FI-behörighet har befogenhet att leda flygutbildning för utfärdande, förlängning eller förnyelse av

- a) ett PPL, SPL, BPL och LAPL för tillämplig kategori av luftfartyg,
- b) klass- och typbehörigheter för enmotoriga enpilotsluftfartyg, med undantag för komplexa enpilotsflygplan med höga prestanda, tillägg till klass- och gruppbehörigheter för ballonger samt tillägg till klassbehörigheter för segelflygplan,
- c) typbehörigheter för enpilots- eller flerpilotsluftskepp,
- d) ett CPL för tillämplig kategori av luftfartyg, under förutsättning att FI:n har genomfört minst 500 timmars flygtid som pilot på denna kategori av luftfartyg, varav minst 200 timmars flygutbildning,
- e) mörkerbevis, förutsatt att FI
 - 1. är behörig att flyga under mörker i lämplig kategori av luftfartyg,
 - 2. har uppvisat förmåga att leda utbildning under mörker för en FI som är kvalificerad i enlighet med punkt i nedan, och
 - 3. uppfyller erfarenhetskravet på mörkerflygning enligt FCL.060 b 2.

▼M3

- f) en behörighet för bogsering, avancerad flygning eller, för FI(S), en molnflygningsbehörighet, förutsatt att dessa befogenheter innehas och att FI har uppvisat förmåga att leda utbildning för denna behörighet för en FI som är kvalificerad i enlighet med punkt i.
- g) en EIR eller en IR för lämplig kategori av luftfartyg, förutsatt att FI:n har

▼B

- 1. minst 200 timmars flygtid enligt IFR, varav upp till 50 timmar kan vara instrumenttid på marken i en FFS, FTD 2/3 eller FNPT II,
- 2. genomfört IRI-utbildningskursen som elev och godkänts vid en kompetensbedömning för IRI-behörigheten och
- 3. dessutom:

▼M3

- i) För flermotoriga flygplan: uppfyllt kraven för en CRI för flermotoriga flygplan.

▼B

- ii) För flermotoriga helikoptrar: uppfyllt kraven för utfärdande av en TRI-behörighet.
- h) klass-/typbehörigheter för flermotoriga enpilotsflygplan, med undantag för komplexa enpilotsflygplan med höga prestanda, förutsatt att FI:n uppfyller:
 - 1. För flygplan: kraven för CRI-utbildningskursen enligt FCL.915.CRI a och kraven i FCL.930.CRI och FCL.935.

▼ M3

2. För helikoptrar: villkoren i FCL.910.TRI c 1 och kraven för utbildningskursen för TRI(H) enligt FCL.915.TRI d 2.

▼ B

- i) en FI-, IRI-, CRI-, STI- eller MI-behörighet förutsatt att FI:n har
 1. genomfört minst
 - i) FI(S): flygutbildning omfattande minst 50 timmars flygutbildning eller 150 starter i segelflygplan,
 - ii) FI(B): flygutbildning omfattande minst 50 timmars flygutbildning eller 50 starter i ballong,
 - iii) i alla övriga fall: 500 timmars flygutbildning i lämplig kategori av luftfartyg,
 2. genomgått en kompetensbedömning i enlighet med FCL.935 för lämplig kategori av luftfartyg för att uppvisa för en flyginstruktörskontrollant (FIE) att han/hon har förmåga att undervisa för FI-behörigheten,
- j) ett MPL, förutsatt att FI:n
 1. när det gäller den inledande flygträningsfasen: har genomfört minst 500 timmars flygtid som pilot på flygplan, varav minst 200 timmars flygutbildning,
 2. för den grundläggande utbildningsfasen:
 - i) innehar en IR för flermotoriga flygplan och befogenhet att undervisa för IR och
 - ii) har minst 1 500 timmars flygtid i flerpilotsverksamhet.
 3. För en FI som redan är kvalificerad att undervisa på en integrerad utbildning för ATP(A) eller CPL(A)/IR kan kravet under punkt 2 ii ersättas av en genomförd strukturerad utbildningskurs som består av
 - i) MCC-kvalifikation,
 - ii) observation av 5 pass av flygutbildning i fas 3 i en MPL-kurs,
 - iii) observation av 5 pass av flygutbildning i fas 4 i en MPL-kurs,
 - iv) observation av 5 av operatörens produktionsinriktade repetitionspass,
 - v) innehållet i instruktörskursen för MCCI.

FI:n ska i så fall genomföra sina fem första instruktörspass under övervakning av en TRI(A), MCCI(A) eller SFI(A) som är kvalificerad för MPL-flygutbildning.

FCL.910.FI FI – Begränsningar i befogenheterna**▼ M7**

- a) En FI:s befogenheter är begränsade till att leda flygutbildning under övervakning av en FI för samma kategori av luftfartyg som har utsetts av DTO:n eller ATO:n för detta ändamål i följande fall:

▼ B

1. För utfärdande av ett PPL, SPL, BPL och LAPL.
2. För alla integrerade kurser på PPL-nivå när det gäller flygplan och helikoptrar.

▼ M3

3. För klass- och typbehörigheter för enmotoriga enpilotsluftfartyg, med undantag för komplexa enpilotsflygplan med höga prestanda, tillägg till klass- och gruppbehörigheter för ballonger samt tillägg till klassbehörigheter för segelflygplan.

▼B

4. För behörigheter för mörkerflygning, bogsering eller avancerad flygning.
- b) FI:n får leda utbildning under övervakning i enlighet med punkt a, men har inte befogenhet att godkänna elevers första ensamflygningar och första distansflygningar i enkelkommando.
- c) Begränsningarna under punkterna a och b ska avlägsnas från FI-behörigheten när FI:n har genomfört minst följande:
 1. För FI(A): 100 timmars flygutbildning i flygplan eller TMG samt ha övervakat minst 25 ensamflygningar som elever har utfört.
 2. För FI(H): 100 timmars flygutbildning i helikopter samt ha övervakat minst 25 ensamflygningar som elever har utfört.
 3. För FI(As), FI(S) och FI(B): flygutbildning omfattande 15 timmars flygutbildning eller 50 starter som täcker hela kursplanen för utfärdande av PPL(As), SPL eller BPL för lämplig kategori av luftfartyg.

FCL.915.FI FI – Krav

En sökande till en FI-behörighet ska

- a) för FI(A) och FI(H)
 1. ha erhållit minst 10 timmars utbildning i instrumentflygning på tillämplig kategori av luftfartyg, varav högst 5 timmar får utgöras av instrumenttid på marken i en FSTD,
 2. ha genomfört 20 timmars distansflygning enligt VFR som befälhavare på tillämplig kategori av luftfartyg, och
- b) för FI(A) dessutom
 1. inneha minst ett CPL(A) eller
 2. inneha minst ett PPL(A) samt
 - i) uppfylla kunskapskraven för CPL, utom för en FI(A) som tillhandahåller utbildning enbart för LAPL(A), och
 - ii) ha genomfört minst 200 timmars flygtid på flygplan eller TMG, varav 150 timmar ska vara som befälhavare,
 3. ha genomfört minst 30 timmars flygtid på enmotoriga kolvmotorflygplan, varav minst 5 timmar ska ha genomförts inom den sexmånadersperiod som föregår det inträdesflygtest som föreskrivs i FCL.930.FI a,
 4. ha genomfört en distansflygning enligt VFR som befälhavare, inbegripet en flygning på minst 540 km (300 nautiska mil), under vilken fullstoppslandningar på två olika flygplatser ska genomföras,
- c) för FI(H) dessutom ha genomfört 250 timmars total flygtid som pilot på helikopter varav
 1. minst 100 timmar ska vara som befälhavare, om sökanden innehar minst ett CPL(H), eller
 2. minst 200 timmar som befälhavare, om sökanden innehar minst ett PPL(H) och har uppfyllt kunskapskraven för CPL,
- d) för FI(As): ha genomfört 500 timmars flygtid på luftskepp som befälhavare, varav 400 timmar ska vara som befälhavare med ett CPL(As),

▼M3

- e) för FI(S): ha genomfört 100 timmars flygtid och 200 starter som befälhavare på segelflygplan. När sökanden vill tillhandahålla flygutbildning på turmotorsegelflygplan ska han/hon också ha genomfört 30 timmars flygtid som

▼M3

befälhavare på turmotorsegelflygplan samt genomföra en ytterligare kompetensbedömning på ett turmotorsegelflygplan i enlighet med FCL.935 med en FI som är kvalificerad enligt FCL.905.FI i.

▼B

- f) för FI(B): ha genomfört 75 timmars ballongflygtid som befälhavare, varav minst 15 timmar ska vara i den klass som flygutbildningen avser.

FCL.930.FI FI – Utbildningskurs

- a) Sökande till FI-behörigheten ska ha genomgått ett särskilt inträdesflygtest med en FI som är kvalificerad i enlighet med FCL.905.FI i inom den sexmånadersperiod som föregår kursstarten för att göra det möjligt att bedöma deras förmåga att genomföra utbildningskursen. Detta inträdesflygtest ska baseras på kompetenskontrollen för klass- och typbehörigheter enligt tillägg 9 till denna del.

- b) Utbildningskursen för FI ska omfatta följande:

1. 25 timmars undervisning och inläring.
2. i) För FI (A), (H) och (As): Minst 100 timmars teoriutbildning, tiden för kunskapsprov inbegripen.
- ii) För FI(B) eller FI(S): Minst 30 timmars teoriutbildning, tiden för kunskapsprov inbegripen.
3. i) För FI (A) och (H): Minst 30 timmars flygutbildning, varav 25 timmar ska vara utbildning i dubbelkommando och av dessa timmar får 5 timmar utföras i en FFS, FNPT I/II eller en FTD 2/3.
- ii) För FI(As): Minst 20 timmars flygutbildning, varav 15 timmar ska vara utbildning i dubbelkommando.
- iii) För FI (S): Flygutbildning omfattande minst 6 timmar eller 20 starter.
- iv) För FI(S) som tillhandahåller utbildning på TMG: Minst 6 timmars utbildning i dubbelkommando på TMG.

▼M3

- v) För FI(B): minst 3 timmars flygutbildning, som inbegriper 3 starter.

- 4) Vid ansökan om en FI-behörighet för en annan kategori av luftfartyg ska piloter som innehar eller har innehaft en FI(A)-, (H)- eller (As)-behörighet tillgodoräkna sig 55 timmar mot kravet under punkt b 2 i eller 18 timmar mot kraven under punkt b 2 ii.

▼B**FCL.940.FI FI – Förlängning och förnyelse**

- a) För att förlänga en FI-behörighet ska innehavaren uppfylla två av följande tre krav. Han/hon ska

1. genomföra följande:

- i) För FI(A) och (H): Minst 50 timmars flygutbildning i lämplig kategori av luftfartyg under behörighetens giltighetsperiod som FI, TRI, CRI, IRI, MI eller kontrollant. Om det är befogenheterna att leda utbildning för IR som ska förlängas, ska 10 av dessa timmar avse flygutbildning för en IR och ska ha genomförts inom den tolv månadersperiod som föregår FI-behörighetens sista giltighetsdag.

▼B

- ii) För FI(As): Minst 20 timmars flygutbildning i luftskepp som FI, IRI eller kontrollant under behörighetens giltighetsperiod. Om det är befogenheterna att leda utbildning för IR som ska förlängas, ska 10 av dessa timmar avse flygutbildning för en IR och ska ha genomförts inom den tolv månadersperiod som föregår FI-behörighetens sista giltighetsdag.
 - iii) För FI(S): Flygutbildning omfattande minst 30 timmar eller 60 starter i segelflygplan, motordrivna segelflygplan eller TMG som FI eller som kontrollant under behörighetens giltighetsperiod.
 - iv) För FI(B): Minst 6 timmars flygutbildning i ballonger som FI eller kontrollant under behörighetens giltighetsperiod.
2. delta i ett fortbildningsseminarium för instruktörer under FI-behörighetens giltighetsperiod,
 3. godkännas på kompetensbedömningen i enlighet med FCL.935 inom den tolv månadersperiod som föregår FI-behörighetens sista giltighetsdag.
- b) Minst varannan förlängning av en FI(A) eller FI(H) eller minst var tredje förlängning av en FI(As), (S) och (B) måste innehavaren genomgå en kompetensbedömning i enlighet med FCL.935.
 - c) Förnyelse. Om FI-behörigheten har upphört att gälla, ska sökanden inom den tolv månadersperiod som föregår en förnyelse ha
 1. deltagit på ett fortbildningsseminarium för instruktörer,
 2. godkänts vid en kompetensbedömning i enlighet med FCL.935.

*SEKTION 4**Särskilda krav för typinstruktör – TRI***FCL.905.TRI TRI – Befogenheter och krav**

En innehavare av en TRI-behörighet har befogenhet att undervisa för

▼M3

- a) förlängning och förnyelse av EIR eller IR, förutsatt att TRI-innehavaren har en giltig IR,

▼B

- b) utfärdande av en TRI- eller SFI-behörighet, förutsatt att innehavaren har 3 års erfarenhet som TRI, och
- c) för TRI för enpilotsflygplan:
 1. Utfärdande, förlängning och förnyelse av typbehörigheter för komplexa enpilotsflygplan med höga prestanda när sökanden ansöker om befogenheter för enpilotsverksamhet.

Befogenheterna för ett TRI(SpA) kan utökas till flygutbildning för typbehörigheter för komplexa enpilotsflygplan med höga prestanda i flerpilotsverksamhet, förutsatt att TRI:n
 - i) innehar en MCCI-behörighet eller
 - ii) innehar eller har innehaft en TRI-behörighet för flerpilotsflygplan.
 2. Den grundläggande fasen av MPL-kursen, förutsatt att han/hon får sina befogenheter utökade till flerpilotsverksamhet och innehar eller har innehaft en FI(A)- eller IRI(A)-behörighet.
- d) för TRI för flerpilotsflygplan:
 1. Utfärdande, förlängning och förnyelse av typbehörigheter för
 - i) flerpilotsflygplan,
 - ii) komplexa enpilotsflygplan med höga prestanda när sökanden ansöker om befogenheter för flerpilotsverksamhet.

▼B

2. MCC-utbildning.
 3. Den grundläggande, utvidgade och avancerade fasen av MPL-kursen, förutsatt att han/hon innehar eller har innehaft en FI(A)- eller IRI(A)-behörighet för den grundläggande fasen.
- e) för TRI för helikoptrar:
1. Utfärdande, förlängning och förnyelse av typbehörigheter för helikopter.
 2. MCC-utbildning, förutsatt att han/hon har en typbehörighet för flerpilotshelikopter.
 3. Utökning av IR(H) för enmotoriga luftfartyg till IR(H) för flermotoriga luftfartyg.
- f) för TRI för vertikalstartande/-landande luftfartyg:
1. Utfärdande, förlängning och förnyelse av typbehörigheter för vertikalstartande/-landande luftfartyg.
 2. MCC-utbildning.

FCL.910.TRI TRI – Begränsningar i befogenheterna

- a) Allmänt. Om TRI-utbildningen utförs enbart i en FFS, ska TRI-behörighetens befogenheter begränsas till utbildning i FFS.

I så fall får TRI-innehavaren genomföra produktionsflygning under övervakning, förutsatt att utbildningskursen för TRI har omfattat ytterligare utbildning för detta ändamål.

▼M4

- b) TRI för flygplan och vertikalstartande/-landande luftfartyg – TRI(A) och TRI(PL). Befogenheterna för en TRI-behörighet begränsas till den typ av flygplan eller vertikalstartande/-landande luftfartyg som utbildning och kompetensbedömning har genomförts på. Såvida inte annat anges i OSD-informationen (Operational Suitability Data) i enlighet med Del-21 ska befogenheterna för en TRI-behörighet utökas till ytterligare typer när TRI-innehavaren
1. inom den tolv månadersperiod som föregår ansökan har flugit minst 15 routesektorer, vilka ska inbegripa starter och landningar på ett luftfartyg av lämplig typ, varav 7 sektorer får genomföras i en FFS,
 2. har genomgått teknik- och flygutbildningsmomenten i den relevanta TRI-kursen,
 3. har godkänts på de relevanta sektionerna av kompetensbedömningen i enlighet med FCL.935 i syfte att uppvisa för en FIE eller TRE som är kvalificerad i enlighet med kapitel K sin förmåga att undervisa en pilot till den nivå som krävs för utfärdande av en typbehörighet, inklusive utbildning före och efter flygning samt teoriutbildning.
- c) TRI för helikoptrar – TRI(H).
1. Befogenheterna för en TRI(H) begränsas till den typ av helikopter som flygprovet för utfärdande av TRI-behörigheten har genomförts på. Såvida inte annat anges i OSD-informationen (Operational Suitability Data) i enlighet med Del-21 ska befogenheterna för en TRI-behörighet utökas till ytterligare typer när TRI-innehavaren
 - i) genomfört det tekniska momentet för lämplig typ i TRI-kursen för tillämplig typ av helikopter eller i en FSTD som motsvarar denna typ,
 - ii) genomfört minst 2 timmars flygutbildning på tillämplig typ, under övervakning av en lämpligt kvalificerad TRI(H) och

▼M4

- iii) godkänts på de relevanta sektionerna av kompetensbedömningen i enlighet med FCL.935 i syfte att uppvisa för en FIE eller TRE som är kvalificerad i enlighet med kapitel K sin förmåga att undervisa en pilot till den nivå som krävs för utfärdande av en typbehörighet, inklusive utbildning före och efter flygning samt teoriutbildning.

▼B

- 2. Innan befogenheterna för ett TRI(H) utökas från enpilots- till flerpilots-befogenheter för samma typ av helikopter, ska innehavaren ha genomfört minst 100 timmar i flerpilotsverksamhet på denna typ.

- d) Trots vad som sägs i ovanstående punkter ska innehavare av en TRI-behörighet som har fått en typbehörighet utfärdad i enlighet med FCL.725 e ha rätt att få sina TRI-befogenheter utökade till den nya typen av luftfartyg.

FCL.915.TRI TRI – Krav

En sökande till en TRI-behörighet ska

- a) inneha ett CPL-, MPL- eller ATPL-flygcertifikat för tillämplig kategori av luftfartyg,

- b) för en TRI(MPA)-behörighet:

- 1. ha genomfört 1 500 timmars flygtid som pilot på flerpilotsflygplan och
- 2. inom den tolv månadersperiod som föregår ansökan ha flugit 30 routesektorer, vilka ska inbegripa starter och landningar som befälhavare eller biträdande pilot på ett flygplan av tillämplig typ, varav 15 sektorer får genomföras i en FFS som representerar den typ som ska användas,

- c) för en TRI(SpA)-behörighet:

- 1. inom den tolv månadersperiod som föregår ansökan ha flugit 30 routesektorer, vilka ska inbegripa starter och landningar, som befälhavare på ett flygplan av tillämplig typ, varav 15 sektorer får genomföras i en FFS som motsvarar den typ som ska användas, och
- 2. i) ha genomfört minst 500 timmars flygtid som pilot på flygplan, varav 30 timmar som befälhavare på tillämplig typ av flygplan, eller
- ii) inneha eller ha innehaft en FI-behörighet för flermotoriga flygplan med IR(A)-befogenheter.

- d) för TRI(H):

- 1. För en TRI(H)-behörighet för enmotoriga enpilotshelikoptrar: ha genomfört 250 timmar som pilot på helikopter.
- 2. För en TRI(H)-behörighet för flermotoriga enpilotshelikoptrar: ha genomfört 500 timmar som pilot på helikopter, varav 100 timmar som befälhavare på flermotoriga enpilotshelikoptrar.
- 3. För en TRI(H)-behörighet för flerpilotshelikoptrar: ha genomfört 1 000 timmar som pilot på helikopter, varav
 - i) 350 timmar som pilot på flerpilotshelikopter eller
 - ii) för sökande som redan innehar en TRI(H)-behörighet för flermotoriga enpilotshelikoptrar: 100 timmar som pilot på denna typ i flerpilotsverksamhet.
- 4. Innehavaren av en FI(H)-behörighet ska till fullo tillgoda räknas sig detta mot kraven under punkterna 1 och 2 i relevant enpilotshelikopter.

▼B

e) för TRI(PL):

1. Ha genomfört 1 500 timmars flygtid som pilot på flerpilotsflygplan, vertikalstartande/-landande luftfartyg eller flerpilotshelikoptrar och
2. inom den tolv månadersperiod som föregår ansökan ha flugit 30 routesektorer, vilka ska inbegripa starter och landningar, som befälhavare eller biträdande pilot på ett vertikalstartande/-landande luftfartyg av tillämplig typ, varav 15 sektorer får genomföras i en FFS som motsvarar den typ som ska användas.

FCL.930.TRI TRI – Utbildningskurs

a) Utbildningskursen för TRI ska omfatta minst

1. 25 timmars undervisning och inläring,
2. 10 timmars teknisk utbildning, inklusive revidering av teorikunskaper, lektionsplanering samt utveckling av förmåga till klassrums-/simulatorundervisning,
3. 5 timmars flygutbildning på lämpligt luftfartyg eller en simulator som motsvarar detta luftfartyg för enpilotsluftfartyg och 10 timmar för flerpilotsluftfartyg eller en simulator som representerar detta luftfartyg.

b) Sökande som innehar eller har innehaft en instruktörsbehörighet ska till fullo tillgodoräkna sig detta mot kravet under punkt a 1.

c) En sökande till en TRI-behörighet som innehar en SFI-behörighet för den relevanta typen ska till fullo tillgodoräkna sig detta mot kraven i denna punkt för utfärdande av en TRI-behörighet som är begränsad till flygutbildning i simulatorer.

FCL.935.TRI TRI – Kompetensbedömning

Om kompetensbedömningen för TRI genomförs i en FFS, ska TRI-behörigheten begränsas till flygutbildning i FFS.

Denna begränsning ska avlägsnas när TRI-innehavaren har godkänts på kompetensbedömningen för ett luftfartyg.

FCL.940.TRI TRI – Förlängning och förnyelse

a) *Förlängning*

1. Flygplan. För att förlänga en TRI(A)-behörighet ska sökanden inom den tolv månadersperiod som föregår behörighetens sista giltighetsdag uppfylla ett av följande tre krav:

i) Genomföra en av följande delar av en fullständig typbehörighetskurs: simulatorpass på minst 3 timmar eller en flygövning på minst 1 timme som inbegriper minst 2 starter och landningar.

ii) Genomgå repetitionsutbildning för instruktörer som TRI vid en ATO.

iii) Godkännas vid en kompetensbedömning i enlighet med FCL.935.

2. Helikoptrar och vertikalstartande/-landande luftfartyg. För förlängning av en TRI(H)- eller TRI(PL)-behörighet ska sökanden inom TRI-behörighetens giltighetsperiod uppfylla 2 av följande 3 krav:

i) Genomföra 50 timmars flygutbildning på varje typ av luftfartyg som innehavaren har undervisningsbefogenhet för eller i en FSTD som motsvarar dessa typer, varav minst 15 timmar ska vara inom den tolv månadersperiod som föregår TRI-behörighetens sista giltighetsdag.

▼B

För TRI(PL) ska dessa flygutbildningstimmar flygas som TRI eller typkontrollant (TRE), som SFI eller kontrollant för syntetisk flygträning (SFE). För TRI(H) ska flygtid som FI, instrumentinstruktör (IRI), instruktör för syntetisk flygträning (STI) eller någon form av kontrollant också vara relevant för detta ändamål.

- ii) Genomgå repetitionsutbildning för instruktörer som TRI vid en ATO.
- iii) Godkännas vid en kompetensbedömning i enlighet med FCL.935.
- 3. För minst varannan förlängning av en TRI-behörighet ska innehavaren godkännas vid en kompetensbedömning i enlighet med FCL.935.
- 4. Om en person innehar en TRI-behörighet på mer än en typ av luftfartyg inom samma kategori, ska kompetensbedömningen som har genomförts på någon av dessa typer innebära en förlängning av TRI-behörighet för de andra typer som innehas inom samma kategori av luftfartyg.
- 5. Särskilda krav för förlängning av ett TRI(H). En TRI(H)-innehavare som har en FI(H)-behörighet för den relevanta typen ska till fullo tillgodoräkna sig detta mot kraven under punkt a ovan. I så fall gäller TRI(H)-behörigheten fram till FI(H)-behörighetens sista giltighetsdag.

b) *Förnyelse*

- 1. Flygplan. Om TRI(A)-behörigheten har upphört att gälla ska sökanden
 - i) inom den tolv månadersperiod som föregår ansökan ha flugit minst 30 routesektorer, vilka ska inbegripa starter och landningar med ett flygplan av tillämplig typ, varav högst 15 sektorer får genomföras i en flygsimulator,
 - ii) ha genomgått relevanta delar av en TRI-kurs vid en godkänd ATO,
 - iii) på en fullständig typbehörighetskurs ha genomfört minst 3 timmars flygutbildning på tillämplig typ av flygplan under övervakning av en TRI(A).
- 2. Helikoptrar och vertikalstartande/-landande luftfartyg. Om TRI(H)- eller TRI(PL)-behörigheten har upphört att gälla ska sökanden inom den tolv månadersperiod som föregår en förnyelse
 - i) genomgå repetitionsutbildning för instruktörer som TRI vid en ATO, som ska täcka de relevanta delarna av utbildningskursen för TRI, och
 - ii) godkännas vid kompetensbedömningen i enlighet med FCL.935 för varje typ av luftfartyg som ansökan om förnyelse av undervisningsbefogenheterna avser.

*SEKTION 5**Särskilda krav för klassinstruktör – CRI***FCL.905.CRI CRI – Befogenheter och krav**

- a) En innehavare av en CRI-behörighet har befogenhet att undervisa för

▼M3

- 1. utfärdande, förlängning eller förnyelse av en klass- eller typbehörighet för enpilotsflygplan, med undantag för komplexa enpilotsflygplan med höga prestanda, när sökanden ansöker om befogenheter för enpilotsverksamhet,

▼B

- 2. en behörighet för bogsering eller avancerad flygning för flygplanskategorin, förutsatt att CRI-innehavaren har relevant behörighet och har uppvisat förmåga att undervisa för denna behörighet för en FI som är kvalificerad i enlighet med FCL.905.FI i ,

▼M4

3. för utökning av LAPL(A)-befogenheter till annan klass eller variant av flygplan.

▼B

- b) Befogenheterna för en CRI-behörighet begränsas till den klass eller typ av flygplan som instruktörens kompetensbedömning har genomförts på. Befogenheterna för en CRI-behörighet ska utökas till ytterligare klasser eller typer när CRI-innehavaren under de senaste 12 månaderna har
 1. 15 timmars flygtid som befälhavare på tillämpliga klass eller typ av flygplan,
 2. en träningsflygning i högersätet under övervakning av en annan CRI eller FI som är kvalificerad för denna klass eller typ och som sitter i det andra pilotsätet.

▼M3

- c) Sökande till en CRI-behörighet för flermotoriga flygplan som innehar en CRI-behörighet för enmotoriga flygplan ska ha uppfyllt de villkor för en CRI-behörighet som fastställs i FCL.915.CRI a samt kraven i FCL.930.CRI a 3 och FCL.935.

▼B**FCL.915.CRI CRI – Villkor**

En sökande till en CRI-behörighet ska ha genomfört minst:

- a) För flermotoriga flygplan:
 1. 500 timmars flygtid som pilot på flygplan.
 2. 30 timmar som befälhavare på tillämplig klass eller typ av flygplan.
- b) Enmotoriga flygplan:
 1. 300 timmars flygtid som pilot på flygplan.
 2. 30 timmar som befälhavare på tillämplig klass eller typ av flygplan.

FCL.930.CRI CRI – Utbildningskurs

- a) Utbildningskursen för CRI ska omfatta minst
 1. 25 timmars utbildning i undervisning och inläring.
 2. 10 timmars teknisk utbildning, inklusive revidering av teorikunskaper, lektionsplanering samt utveckling av förmåga till klassrums-/simulatorundervisning.
 3. 5 timmars flygutbildning på flermotoriga flygplan eller 3 timmars flygutbildning på enmotoriga flygplan, som tillhandahålls av en FI(A) som är kvalificerad i enlighet med FCL.905.FI i.
- b) Sökande som innehar eller har innehaft en instruktörsbehörighet ska till fullo tillgodoräkna sig detta mot kravet under punkt a 1.

FCL.940.CRI CRI – Förlängning och förnyelse

- a) För förlängning av en CRI-behörighet ska sökanden inom den tolv månadersperiod som föregår CRI-behörighetens sista giltighetsdag
 1. genomföra minst 10 timmars flygutbildning i egenskap av CRI. Om sökanden har CRI-befogenheter för både en- och flermotoriga flygplan, ska de 10 timmarnas flygutbildning fördelas jämnt mellan en- och flermotoriga flygplan, eller
 2. genomgå en repetitionsutbildning som CRI vid en ATO eller
 3. ha godkänts på kompetensbedömningen i enlighet med FCL.935 för fler- eller enmotoriga flygplan, beroende på vad som är tillämpligt.
- b) För minst varannan förlängning av en CRI-behörighet ska innehavaren uppfylla kravet under punkt a 3.

▼B

c) Förnyelse. Om CRI-behörigheten har upphört att gälla, ska sökanden inom den tolv månadersperiod som föregår en förnyelse

1. få repetitionsutbildning som CRI vid en ATO,
2. ha godkänts vid en kompetensbedömning i enlighet med FCL.935.

*SEKTION 6**Särskilda krav för instrumentinstruktör – IRI***FCL.905.IRI IRI – Befogenheter och krav****▼M3**

a) En innehavare av en IRI-behörighet har befogenhet att leda flygutbildning för utfärdande, förlängning och förnyelse av en EIR eller en IR för tillämplig kategori av luftfartyg.

▼B

b) Särskilda krav för MPL-kursen. För att leda utbildning på den grundläggande utbildningsfasen för en MPL-kurs ska en IRI(A)

1. inneha en IR för flermotoriga flygplan och
2. ha genomfört minst 1 500 timmars flygtid i flerpilotsverksamhet.
3. För en IRI som redan är kvalificerad att leda utbildning på en integrerad utbildning för ATP(A) eller CPL(A)/IR kan kravet under punkt b 2 ersättas av en genomförd kurs enligt punkt FCL.905.FI j 3:

FCL.915.IRI IRI – Villkor

En sökande till en IRI-behörighet ska

- a) för en IRI(A):
1. Ha genomfört minst 800 timmars flygtid enligt IFR, varav minst 400 timmar ska ha genomförts i flygplan och

▼M3

2. för sökande till en IRI(A) för flermotoriga flygplan, uppfylla kraven i FCL.915.CRI a, FCL.930.CRI och FCL.935.

▼B

b) för en IRI(H):

1. Ha genomfört minst 500 timmars flygtid enligt IFR, varav minst 250 timmar ska vara instrumentflygtid i helikopter och
2. för sökande till en IR(H) för flerpilotshelikoptrar, uppfylla kraven i punkt FCL.905.FI g 3 ii.

c) för en IRI(As): ha genomfört minst 300 timmars flygtid enligt IFR, varav minst 100 timmar ska vara instrumentflygtid i luftskepp.

FCL.930.IRI IRI – Utbildningskurs

a) Utbildningskursen för IRI ska omfatta minst

1. 25 timmars utbildning i undervisning och inläring.
2. 10 timmars teknisk utbildning, inklusive revidering av instrumentteorikunskaper, lektionsplanering samt utveckling av förmåga till klassrumsundervisning.
3. i) För IRI(A): minst 10 timmars flygutbildning på flygplan, FFS, FTD 2/3 eller FNPT II. För sökande som innehar en FI(A)-behörighet krävs det endast 5 timmar.

▼B

- ii) För IRI(H): minst 10 timmars flygutbildning på helikopter, FFS, FTD 2/3 eller FNPT II/III.
- iii) För IRI(As): minst 10 timmars flygutbildning på luftskepp, FFS, FTD 2/3 eller FNPT II.
- b) Flygutbildningen ska tillhandahållas av en FI som är kvalificerad i enlighet med FCL.905.FI i.
- c) Sökande som innehar eller har innehaft en instruktörsbehörighet ska till fullo tillgodoräkna sig detta mot kravet under punkt a 1.

FCL.940.IRI IRI – Förlängning och förnyelse

För att förlänga och förnya en IRI-behörighet ska innehavaren uppfylla kraven för förlängning och förnyelse av en FI-behörighet i enlighet med FCL.940.FI.

*SEKTION 7**Särskilda krav för syntetisk flyginstruktör – SFI***FCL.905.SFI SFI – Befogenheter och krav**

En innehavare av en SFI-auktorisering har befogenhet att på relevant luftfartygskategori leda utbildning i syntetisk flygning

- a) för utfärdande, förlängning och förnyelse av en IR, förutsatt att han/hon innehar eller har innehaft en IR i relevant luftfartygskategori och har genomfört en utbildningskurs för IRI, och

- b) för SFI för enpilotsflygplan:

- 1. för utfärdande, förlängning och förnyelse av typbehörigheter för komplexa enpilotsflygplan med höga prestanda när sökanden ansöker om befogenheter för enpilotsverksamhet.

Befogenheterna för SFI(SpA) kan utökas till flygutbildning för typbehörigheter för komplexa enpilotsflygplan med höga prestanda i flerpilotsverksamhet, förutsatt att han/hon

- i) innehar en MCCI-behörighet eller

- ii) innehar eller har innehaft en TRI-behörighet för flerpilotsflygplan och

- 2. förutsatt att befogenheterna för SFI(SpA) har utökats till flerpilotsverksamhet i enlighet med punkt 1:

- i) MCC,

- ii) den grundläggande fasen av MPL-kursen,

- c) för SFI för flerpilotsflygplan:

- 1. för utfärdande, förlängning och förnyelse av typbehörigheter för

- i) flerpilotsflygplan,

- ii) komplexa enpilotsflygplan med höga prestanda när sökanden ansöker om befogenheter för flerpilotsverksamhet.

- 2. MCC,

- 3. den grundläggande, utvidgade och avancerade fasen av MPL-kursen, förutsatt att han/hon innehar eller har innehaft en FI(A)- eller IRI(A)-behörighet för den grundläggande fasen.

▼B

d) för SFI för helikoptrar:

1. för utfärdande, förlängning och förnyelse av typbehörigheter för helikopter,

▼M3

2. MCC-utbildning, när SFI har befogenhet att leda utbildning för flerpilotshelikoptrar.

▼B**FCL.910.SFI SFI – Begränsningar i befogenheterna**

Befogenheterna för SFI ska begränsas till FTD 2/3 eller FFS för den typ av luftfartyg som utbildningskursen för SFI har genomförts på.

Befogenheterna kan utökas till andra FSTD som representerar andra typer av samma kategori av luftfartyg när innehavaren har

- a) genomfört simulatordelen på den relevanta typbehörighetskursen på ett tillfredsställande sätt och
- b) på en fullständig typbehörighetskurs ha genomfört minst 3 timmars flygutbildning som gäller SFI:s arbetsuppgifter på tillämplig typ under övervakning av en TRE som är kvalificerad för detta ändamål och till dennes tillfredsställelse.

FCL.915.SFI SFI – Villkor

En sökande till en SFI-auktorisering ska

- a) inneha eller ha innehaft ett CPL, MPL eller ATPL för tillämplig kategori av luftfartyg,
- b) ha genomgått kompetenskontrollen för utfärdande av den specifika typbehörigheten för detta luftfartyg i en FFS som motsvarar tillämplig typ, inom den tolv månadersperiod som föregår ansökan och
- c) för ett SFI(A) för flerpilotsflygplan eller SFI(PL) dessutom
 1. ha genomfört minst 1 500 timmars flygtid som pilot på flerpilotsflygplan eller vertikalstartande/-landande luftfartyg, beroende på vad som är tillämpligt,
 2. inom den tolv månadersperiod som föregår ansökan, antingen som pilot eller observatör, ha genomfört minst
 - i) tre routesektorer i cockpit på ett luftfartyg av tillämplig typ, eller
 - ii) två LOFT-baserade simulatorpass som genomförs av en kvalificerad flygbesättning i cockpit på den tillämpliga typen. Dessa simulatorpass ska omfatta två flygningar som omfattar minst 2 timmar mellan två olika flygplatser samt tillhörande planering före flygning och genomgång efter flygning.
- d) för ett SFI(A) för komplexa enpilotsflygplan med höga prestanda dessutom
 1. ha genomfört minst 500 timmars flygtid som befälhavare på enpilotsflygplan,
 2. inneha eller ha innehaft en IR(A) för flermotoriga luftfartyg,
 3. ha uppfyllt kraven under punkt c 2,
- e) för ett SFI(H) dessutom
 1. inom den tolv månadersperiod som föregår ansökan, antingen som pilot eller som observatör, ha genomfört minst 1 timmes flygtid i cockpit på tillämplig typ, och

▼B

2. för flerpilotshelikopter: minst 1 000 timmars flygerfarenhet som pilot på helikopter, varav minst 350 timmar som pilot på flerpilotshelikopter,
3. för flermotorig enpilotshelikopter: ha genomfört 500 timmar som pilot på helikopter, varav 100 timmar som befälhavare på flermotorig enpilotshelikopter,
4. för enmotorig enpilotshelikopter: ha genomfört 250 timmar som pilot på helikopter.

FCL.930.SFI SFI – Utbildningskurs

- a) Utbildningskursen för SFI ska omfatta
 1. FSTD-delen i tillämplig typbehörighetskurs,
 2. innehållet i utbildningskursen för TRI.
- b) En sökande till en SFI-behörighet som innehar en TRI-behörighet för relevant typ ska till fullo tillgodoräkna sig detta mot kraven under denna punkt.

FCL.940.SFI SFI – Förlängning och förnyelse

- a) Förlängning. För att förlänga en SFI-behörighet ska sökanden inom SFI-behörighetens giltighetsperiod uppfylla två av följande tre krav:
 1. Genomföra 50 timmar som instruktör eller kontrollant i en FSTD, varav minst 15 timmar ska vara inom den tolv månadersperiod som föregår SFI-behörighetens sista giltighetsdag.
 2. Genomgå repetitionsutbildning för instruktörer som SFI vid en ATO.
 3. Godkännas på de relevanta sektionerna av kompetensbedömningen i enlighet med FCL.935.
- b) Sökanden ska också på en FFS ha genomfört kompetenskontrollerna för utfärdande av de särskilda typbehörigheter för luftfartyg som motsvarar de typer som innehavaren har befogenhet för.
- c) För minst varannan förlängning av en SFI-behörighet ska innehavaren uppfylla kravet under punkt a 3.
- d) Förnyelse. Om SFI-behörigheten har upphört att gälla, ska sökanden inom den tolv månadersperiod som föregår en förnyelse
 1. genomföra simulatorinnehållet i utbildningskursen för SFI,
 2. uppfylla kraven under punkterna a 2 och 3.

SEKTION 8***Särskilda krav för instruktör för samarbete i flerpilotsbesättningar – MCCI*****FCL.905.MCCI MCCI – Befogenheter och villkor**

- a) En innehavare av en MCCI-auktorisering har befogenhet att leda flygutbildning under
 1. den praktiska delen av MCC-utbildningar när de inte är kombinerade med typbehörighetsutbildningar, och
 2. MCCI(A): den grundläggande fasen av den integrerade utbildningskursen för MPL, förutsatt att han eller hon har en FI(A)-behörighet eller en IRI(A)-behörighet.

FCL.910.MCCI MCCI – Begränsning i befogenheterna

Befogenheterna för innehavaren av en MCCI-behörighet ska begränsas till den FNPT II/III MCC, FTD 2/3 eller FFS som utbildningskursen för MCCI har genomförts på.

▼B

Befogenheterna kan utökas till andra FSTD som motsvarar andra typer av luftfartyg när innehavaren har genomfört den praktiska utbildningen inom MCCI-kursen på denna typ av FNPT II/III MCC, FTD 2/3 eller FFS.

FCL.915.MCCI MCCI – Villkor

En sökande till en MCCI-behörighet ska

- a) inneha eller ha innehaft ett CPL, MPL eller ATPL för tillämplig kategori av luftfartyg,
- b) ha minst:

▼M3

- 1. för flygplan, luftskepp och vertikalstartande/-landande luftfartyg: 1 500 timmars flygerfarenhet som pilot i flerpilotsverksamhet,

▼B

- 2. för helikoptrar: 1 000 timmars flygerfarenhet som pilot i flerpilotsverksamhet, varav minst 350 timmar i flerpilotshelikoptrar.

FCL.930.MCCI MCCI – Utbildningskurs

- a) Utbildningskursen för MCCI ska omfatta minst

- 1. 25 timmars utbildning i undervisning och inlärnin
- 2. teknisk utbildning för den typ av FSTD som sökanden vill leda utbildning för,
- 3. 3 timmars praktisk utbildning, som kan vara flygutbildning eller MCC-utbildning på relevant FNPT II/III MCC, FTD 2/3 eller FFS, under övervakning av en TRI, SFI eller MCCI som har utsetts av ATO:n för detta ändamål. Dessa timmar bestående av flygutbildning under övervakning ska omfatta en bedömning av sökandens kompetens enligt FCL.920.

- b) Sökande som innehar eller har innehaft en FI-, TRI-, CRI-, IRI- eller SFI-behörighet ska till fullo tillgodoräkna sig detta mot kravet under punkt a 1.

FCL.940.MCCI MCCI – Förlängning och förnyelse

- a) För att förlänga en MCCI-behörighet ska sökanden inom den tolv månaders period som föregår behörighetens sista giltighetsdag ha uppfyllt kraven i FCL.930.MCCI a 3 för relevant typ av FNPT II/III, FTD 2/3 eller FFS.
- b) Förnyelse. Om MCCI-behörigheten har upphört att gälla, ska sökanden uppfylla kraven i FCL.930.MCCI a 2 och a 3 för relevant typ av FNPT II/III MCC, FTD 2/3 eller FFS.

*SEKTION 9****Särskilda krav för instruktör för syntetisk flygträning – STI*****FCL.905.STI STI – Befogenheter och villkor**

- a) En innehavare av en STI-auktorisering har befogenhet att leda utbildning i syntetisk flygträning i tillämplig kategori av luftfartyg för

- 1. utfärdande av ett certifikat,

▼B

2. utfärdande, förlängning eller förnyelse av en IR och klass- eller typbehörighet för enpilotsluftfartyg, med undantag för komplexa enpilotsflygplan med höga prestanda.

b) Ytterligare befogenheter för STI(A). Befogenheterna för en STI(A) ska omfatta syntetisk flygutbildning under den inledande flygträningsfasen för den integrerade MPL-kursen.

FCL.910.STI STI – Begränsningar i befogenheterna

Befogenheterna för ett STI ska begränsas till den FNPT II/III, FTD 2/3 eller FFS som utbildningskursen för STI har genomförts på.

Befogenheterna kan utökas till andra FSTD som motsvarar andra typer av luftfartyg när innehavaren

- a) har genomfört FFS-delen i TRI-kursen på tillämplig typ,
- b) har godkänts på kompetenskontrollen för den specifika typbehörigheten för detta luftfartyg i en FFS av tillämplig typ, inom den tolv månadersperiod som föregår ansökan,
- c) på en typbehörighetskurs har genomfört minst ett 3 timmar långt FSTD-pass som gäller STI:s arbetsuppgifter på tillämplig typ av luftfartyg under övervakning av en flyginstruktörskontrollant (FIE).

FCL.915.STI STI – Villkor

En sökande till en STI-auktorisering ska

- a) inneha, eller inom de 3 föregående åren ha innehaft, ett flygcertifikat med en instruktörsbeförhöghet som är lämplig för de kurser som utbildningen avser,
- b) inom den tolv månadersperiod som föregår ansökan ha genomfört den relevanta kompetenskontrollen för klass- eller typbehörigheten i en FNPT.

En sökande till en STI(A) som endast avser att leda utbildning på en BITD ska endast genomföra de övningar som är lämpliga för ett flygprov för utfärdande av ett PPL(A).

- c) för en STI(H): dessutom ha genomfört minst 1 timmes flygtid som observatör i cockpit på tillämplig typ av helikopter inom den tolv månadersperiod som föregår ansökan,

FCL.930.STI STI – Utbildningskurs

- a) Utbildningskursen för STI ska omfatta minst 3 timmars flygutbildning som gäller STI:s arbetsuppgifter i en FFS, FTD 2/3 eller FNPT II/III, under övervakning av en FIE. Dessa timmar bestående av flygutbildning under övervakning ska omfatta en bedömning av sökandens kompetens enligt FCL.920.

Sökande till ett STI(A) som endast avser att leda utbildning på en BITD ska genomföra flygutbildningen på en BITD.

- b) För sökande till ett STI(H) ska kursen även omfatta FFS-delen i tillämplig TRI-kurs.

▼B**FCL.940.STI Förlängning och förnyelse av STI-behörighet**

a) Förlängning. För att förlänga en STI-behörighet ska sökanden inom den tolv-månadersperiod som föregår auktorisationens sista giltighetsdag ha

1. lett minst 3 timmars flygutbildning i en FFS, FNPT II/III eller BITD, som en del av en fullständig CPL-, IR-, PPL-, klass- eller typbehörighetsutbildning, och
2. ha genomfört tillämpliga sektioner i kompetenskontrollen i överensstämmelse med tillägg 9 till denna del för lämplig klass eller typ av luftfartyg i en FFS, FTD 2/3 eller FNPT II/III, i vilken flygutbildning genomförs rutinmässigt.

För en STI(A) som endast undervisar på BITD gäller att denne ska ha genomfört en kompetenskontroll som endast omfattar övningarna för utfärdande av ett PPL(A).

b) Förnyelse. Om STI-behörigheten har upphört att gälla, ska sökanden

1. få repetitionsutbildning som STI vid en ATO,
2. med godkänt resultat genomföra tillämpliga sektioner i kompetenskontrollen i överensstämmelse med tillägg 9 till denna del för lämplig typ eller klass av luftfartyg i en FFS, FTD 2/3 eller FNPT II/III, i vilken flygutbildning genomförs rutinmässigt.

För en STI(A) som endast undervisar på BITD gäller att denne ska ha genomfört en kompetenskontroll som endast omfattar övningarna för utfärdande av ett PPL(A).

3. ha lett minst 3 timmars flygutbildning på en fullständig utbildning för CPL, IR, PPL, klass- eller typbehörighet. Undervisningen ska övervakas av en FI, CRI(A), IRI eller TRI(H) som är utsedd av ATO:n för detta ändamål. Minst 1 timme av flygutbildningen ska övervakas av en FIE(A).

*SEKTION 10**Instruktör för bergsbehörighet – MI***FCL.905.MI MI – Befogenheter och villkor**

En innehavare av en MI-behörighet har befogenhet att leda utbildning för utfärdande av en bergsbehörighet.

FCL.915.MI MI – Förutsättningar

En sökande till en MI-behörighet ska

- a) inneha en FI-, CRI- eller TRI-behörighet, med befogenheter för enpilotsflygplan,
- b) inneha en bergsbehörighet.

FCL.930.MI MI – Utbildningskurs

- a) Utbildningskursen för MI ska omfatta en bedömning av sökandens kompetens enligt FCL.920.

▼B

- b) Före kursdeltagandet ska de sökande ha genomgått ett inträdesflygtest med en MI som innehar en FI-behörighet, för att göra det möjligt att bedöma deras erfarenhet och förmåga att genomföra utbildningskursen.

▼M3**FCL.940.MI MI-behörighetens giltighet**

MI-behörigheten är giltig så länge som FI-, TRI- eller CRI-behörigheten är giltig.

▼B*SEKTION 11**Särskilda krav för flygtestinstruktör – FTI***FCL.905.FTI FTI – Befogenheter och villkor**

- a) Flygtestinstruktören (FTI) har befogenhet att inom lämplig kategori av luftfartyg undervisa för
1. utfärdande av flygtestbehörigheter i kategori 1 eller 2, förutsatt att han/hon innehar relevant kategori av flygtestbehörighet,
 2. utfärdande av en FTI-behörighet inom relevant kategori av flygtestbehörighet, förutsatt att instruktören har minst två års erfarenhet av att leda utbildning för utfärdande av flygtestbehörigheter.
- b) En FTI som innehar en flygtestbehörighet i kategori 1 har befogenhet att leda flygutbildning även för flygtestbehörigheter i kategori 2.

FCL.915.FTI FTI – Förutsättningar

En sökande till en FTI-behörighet ska

- a) inneha en flygtestbehörighet som har utfärdats i enlighet med FCL.820,
- b) ha genomfört minst 200 timmars flygtest i kategori 1 eller 2.

FCL.930.FTI FTI – Utbildningskurs

- a) Utbildningskursen för FTI ska omfatta minst
1. 25 timmars undervisning och inläring.
 2. 10 timmars teknisk utbildning, inklusive revidering av tekniska kunskaper, lektionsplanering samt utveckling av förmåga till klassrums-/simulatorundervisning.
 3. 5 timmars praktisk flygutbildning under ledning av en FTI som är kvalificerad i enlighet med FCL.905.FTI b. Dessa timmar bestående av flygutbildning ska omfatta en bedömning av sökandens kompetens enligt FCL.920.
- b) Tillgodoserande:
1. Sökande som innehar eller har innehaft en instruktörsbehörighet ska till fullo tillgodoser sig detta mot kravet under punkt a 1.
 2. Sökande som innehar eller har innehaft en FI- eller TRI-behörighet i relevant kategori av luftfartyg ska dessutom till fullo tillgodoser sig detta mot kraven under punkt a 2.

FCL.940.FTI FTI – Förlängning och förnyelse

- a) Förlängning. För att förlänga en FTI-behörighet ska sökanden inom FTI-behörighetens giltighetsperiod uppfylla 2 av följande 3 krav:
1. Genomföra minst
 - i) 50 timmars flygtester, varav minst 15 timmar ska vara inom den tolv månadersperiod som föregår FTI-behörighetens sista giltighetsdag och

▼B

- ii) 5 timmars flygutbildning för flygtester inom den tolv månadersperiod som föregår FTI-behörighetens sista giltighetsdag, eller
- 2. genomgå repetitionsutbildning som FTI vid en ATO. Repetitionsutbildning ska baseras på momentet med praktisk flygutbildning i utbildningskursen för FTI i enlighet med FCL.930.FTI a 3 och omfatta minst 1 skolflygning under övervakning av en FTI som är kvalificerad i enlighet med FCL.905.FTI b.
- b) Förnyelse. Om FTI-behörigheten har upphört att gälla, ska sökanden genomgå repetitionsutbildning som FTI vid en ATO. Repetitionsutbildningen ska åtminstone uppfylla kraven i FCL.930.FTI a 3.

KAPITEL K**KONTROLLANTER****SEKTION 1****Allmänna krav****FCL.1000 Kontrollantbehörigheter**

- a) Allmänt. Innehavare av en kontrollantbehörighet ska
 - 1. inneha ett certifikat, en behörighet eller behörighetsbevis som motsvarar det certifikat, den behörighet eller det behörighetsbevis för vilka de är auktoriserade att förrätta flygprov, kompetenskontroller eller kompetensbedömningar samt befogenhet att leda utbildning för certifikatet, behörigheten eller behörighetsbeviset i fråga,
 - 2. ha behörighet att vara befälhavare på luftfartyget under flygprov, kompetenskontroller eller kompetensbedömningar som förrättas på luftfartyget i fråga.
- b) Särskilda villkor:
 - 1. Om det införs ett nytt luftfartyg i medlemsstaterna eller i en operatörs flotta så att det inte är möjligt att uppfylla kraven i detta kapitel, får den behöriga myndigheten utfärda en särskild behörighet som ger befogenhet att genomföra flygprov och kompetenskontroller. En sådan behörighet ska begränsas till de flygprov och kompetenskontroller som krävs för att införa den nya typen av luftfartyg och får gälla i högst ett år.
 - 2. Innehavare av en behörighet som har utfärdats i enlighet med punkt b 1 och som vill ansöka om en kontrollantbehörighet ska uppfylla de förutsättningar och krav för förlängning som föreskrivs för denna kategori av kontrollant.
- c) Prov och kontroller utanför medlemsstaternas territorium:
 - 1. Trots vad som sägs i punkt a får medlemsstatens behöriga myndighet utfärda en kontrollantbehörighet till en sökande som innehar ett flygcertifikat utfärdat av ett tredjeland i enlighet med Icao bilaga 1 när flygprov och kompetenskontroller tillhandahålls vid en ATO utanför medlemsstaternas territorium, förutsatt att sökanden
 - i) innehar minst ett certifikat, en behörighet eller ett behörighetsbevis som motsvarar det certifikat, den behörighet eller det behörighetsbevis för vilket/vilken sökanden är auktoriserad att förrätta flygprov, kompetenskontroller eller kompetensbedömningar, och i varje fall minst ett CPL,
 - ii) uppfyller de krav som föreskrivs i detta kapitel för utfärdande av relevant kontrollantbehörighet, och

▼B

- iii) uppvisar för den behöriga myndigheten att han/hon har tillräckliga kunskaper om europeiska flygsäkerhetsbestämmelser för att kunna utöva kontrollantbefogenheter i enlighet med denna del.
- 2. Den behörighet som avses i punkt 1 ska begränsas till tillhandahållande av flygprov och kompetenskontroller
 - i) utanför medlemsstaternas territorium, och
 - ii) till piloter som har tillräckliga kunskaper i det språk som provet/kontrollen ges på.

FCL.1005 Begränsningar i befogenheterna i samband med särintressen

Kontrollanter får inte förrätta

- a) flygprov eller kompetensbedömningar av sökande för utfärdande av ett certifikat, en behörighet eller ett behörighetsbevis

▼M4

- 1. när de har tillhandahållit mer än 25 % av den flygutbildning som krävs för det certifikat, den behörighet eller det behörighetsbevis som personen i fråga genomför flygprovet eller kompetensbedömningen för, eller

▼B

- 2. när de har varit ansvariga för rekommendationen för flygprovet i enlighet med FCL.030 b,
- b) flygprov, kompetenskontroller eller kompetensbedömningar när de känner att deras objektivitet kan vara påverkad.

FCL.1010 Villkor för kontrollanter

Sökande till en kontrollantbehörighet ska styrka

- a) relevant kunskap, bakgrund och lämplig erfarenhet med avseende på en kontrollants befogenheter,
- b) att de inte omfattas av några sanktioner, inklusive tillfälligt upphävande, begränsning eller återkallande av något eller någon av sina certifikat, behörigheter eller behörighetsbevis som har utfärdats i enlighet med denna del, för bristande efterlevnad av grundförordningen och dess tillämpningsföreskrifter under de senaste 3 åren.

FCL.1015 Standardiserade arrangemang för kontrollanter**▼M7**

- a) Den som ansöker om en kontrollantbehörighet ska genomgå en standardiseringskurs som ges av den behöriga myndigheten eller som ges av en ATO och är godkänd av den behöriga myndigheten. Den som ansöker om en kontrollantbehörighet för segelflygplan eller ballonger får genomgå en standardiseringskurs som ges av en DTO och är godkänd av den behöriga myndigheten.

▼B

- b) Standardiseringskursen ska bestå av teoretisk och praktisk utbildning och omfatta minst:
 - 1. Förrättande av två flygprov, kompetenskontroller eller kompetensbedömningar för de certifikat, behörigheter eller behörighetsbevis som sökanden ansöker om befogenhet att förrätta prov och kontroller för.
 - 2. Utbildning om de tillämpliga kraven i denna del samt de tillämpliga luftfartskraven, förrättande av flygprov, kompetenskontroller och kompetensbedömningar samt tillhörande dokumentation och rapportering.
 - 3. En genomgång om de nationella administrativa förfarandena, kraven för skydd av personuppgifter, ansvarsskyldighet, olycksförsäkring och avgifter.

▼M3

- 4. En genomgång om behovet av att se över och tillämpa posterna i punkt 3 vid förrättande av flygprov, kompetenskontroller eller kompetensbedömningar för en sökande som har en annan behörig myndighet än den som har utfärdat kontrollantens behörighet.

▼ M3

5. Anvisningar om hur man vid behov kan få tillgång till dessa nationella förfaranden och krav från andra behöriga myndigheter.
- c) Innehavare av en kontrollantbehörighet får inte förrätta flygprov, kompetenskontroller eller kompetensbedömningar för en sökande som har en annan behörig myndighet än den som har utfärdat kontrollantens behörighet, såvida de inte har granskat den senast tillgängliga informationen med uppgifter om de relevanta nationella förfarandena hos sökandens behöriga myndighet.

▼ B**FCL.1020 Kompetensbedömning av kontrollanter**

Sökande till en kontrollantbehörighet ska uppvisa sin kompetens för en inspektör från den behöriga myndigheten eller en erfaren kontrollant som är särskilt auktoriserad av den behöriga myndighet som ansvarar för kontrollantbehörigheten. Detta ska ske genom att sökande förrättar ett flygprov, en kompetenskontroll eller kompetensbedömning i rollen som det slags kontrollant som ansökan gäller, och detta ska innebära briefing, genomförande av flygprovet, kompetenskontrollen eller kompetensbedömningen samt bedömning av personen som genomgår flygprovet, kontrollen eller bedömningen, debriefing och registreringsdokumentation.

FCL.1025 Giltighet, förlängning och förnyelse av kontrollantbehörigheter

- a) Giltighet. En kontrollantbehörighet gäller i tre år.
- b) Förlängning. En kontrollantbehörighet ska förlängas när innehavaren under behörighetens giltighetsperiod har
 1. förrättat minst 2 flygprov, kompetenskontroller eller kompetensbedömningar varje år,

▼ M7

2. under giltighetsperiodens sista år genomgått en repetitionskurs för kontrollanter som ges av den behöriga myndigheten eller som ges av en ATO och som är godkänd av den behöriga myndigheten. En kontrollant som innehar ett certifikat för segelflygplan eller ballonger får ha genomgått, under giltighetsperiodens sista år, en repetitionskurs för kontrollanter som ges av en DTO och är godkänd av den behöriga myndigheten.

▼ B

3. Ett av flygproven eller en av kompetenskontrollerna som genomförs under giltighetsperiodens sista år i enlighet med punkt 1 ska ha bedömts av en inspektör från den behöriga myndigheten eller av en erfaren kontrollant med särskild auktorisation för detta ändamål från den behöriga myndighet som ansvarar för kontrollantbehörigheten.
4. När personen som ansöker om förlängning innehar befogenheter för mer än en kontrollantkategori, får det i samförstånd med den behöriga myndigheten ske en kombinerad förlängning av alla kontrollantbefogenheter när sökanden uppfyller kraven under punkt b 1 och b 2 samt FCL.1020 för någon av de kategorier av kontrollantbehörigheter som han/hon innehar.
- c) Förnyelse. Om behörigheten har löpt ut ska sökande uppfylla kraven under punkt b 2 och FCL.1020 innan de får börja utöva behörighetens befogenheter igen.
- d) En kontrollantbehörighet får endast förlängas eller förnyas om sökanden visar att kraven i FCL.1010 och FCL.1030 fortfarande är uppfyllda.

FCL.1030 Förrättande av flygprov, kompetenskontroller och kompetensbedömningar

- a) När kontrollanter förrättar flygprov, kompetenskontroller och kompetensbedömningar ska de
 1. säkerställa att det är möjligt att kommunicera med sökanden utan språkhinder,
 2. kontrollera att sökanden uppfyller alla kvalifikations-, utbildnings- och erfarenhetskrav som föreskrivs i denna del för utfärdande, förlängning

▼B

eller förnyelse av det certifikat, den behörighet eller det behörighetsbevis som flygprovet, kompetenskontrollen eller kompetensbedömningen avser,

3. upplysa sökanden om konsekvenserna av att tillhandahålla ofullständig, oriktig eller felaktig information om sin utbildning och flygerfarenhet.
- b) När flygprovet eller kompetenskontrollen har genomförts ska kontrollanten:
1. Informera sökanden om prov-/kontrollresultatet. Vid ett partiellt godkännande eller underkännande ska kontrollanten informera sökanden om att han/hon inte får utöva de befogenheter som ingår i behörigheten förrän han/hon har fått ett fullständigt godkännande. Kontrollanten ska ange eventuella ytterligare utbildningskrav och förklara sökandens rätt till överklagande.
 2. Vid godkänd kompetenskontroll eller kompetensbedömning för förlängning eller förnyelse: i sökandens certifikat eller behörighetsbevis ange ny sista giltighetsdag för behörigheten eller behörighetsbeviset i fråga, om kontrollanten har särskild auktorisation för detta ändamål från den behöriga myndighet som ansvarar för sökandens certifikat.
 3. Lämna en undertecknad rapport om flygprovet eller kompetenskontrollen till sökanden samt utan otillbörligt dröjsmål översända kopior av rapporten till den behöriga myndighet som ansvarar för sökandens certifikat och till den behöriga myndighet som har utfärdat kontrollantbehörigheten. Rapporten ska innehålla följande:
 - i) En försäkran om att kontrollanten har fått information från sökanden om dennes erfarenhet och utbildning samt konstaterat att denna erfarenhet och utbildning uppfyller de tillämpliga kraven i denna del.
 - ii) En bekräftelse på att samtliga nödvändiga manövrer och övningar har genomförts samt information om det muntliga teoriprovet, i tillämpliga fall. Om en punkt har underkänts, ska kontrollanten ange skälen till denna bedömning.
 - iii) Resultatet av flygprovet, kompetenskontrollen eller kompetensbedömningen.

▼M3

- iv) En försäkran om att kontrollanten har granskat och tillämpat de nationella förfaranden och krav som gäller hos sökandens behöriga myndighet om den behöriga myndighet som ansvarar för sökandens certifikat inte är densamma som har utfärdat kontrollantens behörighet.
- v) En kopia av kontrollantbehörigheten med uppgifter om omfattningen av kontrollantbefogenheterna vid förrättande av flygprov, kompetenskontroller eller kompetensbedömningar för en sökande som har en annan behörig myndighet än den som har utfärdat kontrollantens behörighet.

▼B

- c) Kontrollanter ska föra register i 5 år, med information om alla flygprov, kompetenskontroller och kompetensbedömningar som har genomförts och tillhörande resultat.
- d) På begäran av den behöriga myndighet som ansvarar för kontrollantbehörigheten eller den behöriga myndighet som ansvarar för sökandens certifikat ska kontrollanter överlämna alla register och rapporter samt all annan information som krävs för tillsynsverksamhet.

*SEKTION 2**Särskilda krav för flygkontrollanter – FE***FCL.1005.FE FE – Befogenheter och villkor**

- a) FE(A). En FE för flygplan har befogenhet att förrätta

▼B

1. flygprov för utfärdande av PPL(A) samt flygprov och kompetenskontroller för tillhörande klass-/typbehörighet för enpilotsflygplan, med undantag för komplexa enpilotsflygplan med höga prestanda, under förutsättning att kontrollanten har genomfört minst 1 000 timmars flygtid som pilot på flygplan eller TMG, varav minst 250 timmars flygutbildning,
2. flygprov för utfärdande av CPL(A) samt flygprov och kompetenskontroller för tillhörande klass-/typbehörighet för enpilotsflygplan, med undantag för komplexa enpilotsflygplan med höga prestanda, under förutsättning att kontrollanten har genomfört minst 2 000 timmars flygtid som pilot på flygplan eller TMG, varav minst 250 timmars flygutbildning,
3. flygprov och kompetenskontroller för LAPL(A), under förutsättning att kontrollanten har genomfört minst 500 timmars flygtid som pilot på flygplan eller TMG, varav minst 100 timmars flygutbildning,
4. flygprov för utfärdande av en bergsbehörighet, under förutsättning att kontrollanten har genomfört minst 500 timmars flygtid som pilot på flygplan eller TMG, som omfattar flygutbildning med minst 500 starter och landningar med skolning för bergsbehörigheten ,

▼M3

5. kompetenskontroller för förlängning och förnyelse av EIR, under förutsättning att FE:n har genomfört minst 1 500 timmar som pilot på flygplan samt uppfyller kraven i FCL.1010.IRE a 2.

▼B

b) FE(H). En FE för helikoptrar har befogenhet att förrätta

1. flygprov för utfärdande av PPL(H) samt flygprov och kompetenskontroller för typbehörigheter för enmotoriga enpilotshelikoptrar som har förts in i ett PPL(H), under förutsättning att kontrollanten har genomfört 1 000 timmars flygtid som pilot på helikopter, inbegripet minst 250 timmars flygutbildning,
2. flygprov för utfärdande av CPL(H) samt flygprov och kompetenskontroller för typbehörigheter för enmotoriga enpilotshelikoptrar som har förts in i ett CPL(H), under förutsättning att kontrollanten har genomfört 2 000 timmars flygtid som pilot på helikopter, inbegripet minst 250 timmars flygutbildning,
3. flygprov och kompetenskontroller för typbehörigheter för flermotoriga enpilotshelikoptrar som har förts in i ett PPL(H) eller CPL(H), under förutsättning att kontrollanten har uppfyllt kraven under punkt 1 eller 2, beroende på vad som är tillämpligt, och innehar ett CPL(H) eller ATPL(H) samt, när detta är tillämpligt, en IR(H),
4. flygprov och kompetenskontroller för LAPL(H), under förutsättning att kontrollanten har genomfört minst 500 timmars flygtid som pilot på helikopter, varav minst 150 timmars flygutbildning,

c) FE(As). En FE för luftskepp har befogenhet att förrätta flygprov för utfärdande av PPL(As) och CPL(As) samt flygprov och kompetenskontroller för tillhörande typbehörigheter för luftskepp, under förutsättning att kontrollanten har genomfört 500 timmars flygtid som pilot på luftskepp, varav 100 timmars flygutbildning.

▼B

d) FE(S). En FE för segelflygplan har befogenhet att förrätta

1. flygprov och kompetenskontroller för SPL och LAPL(S), under förutsättning att kontrollanten har genomfört 300 timmars flygtid som pilot på segelflygplan eller motordrivna segelflygplan, varav 150 timmars flygutbildning eller 300 starter under flygutbildning,
2. kompetenskontroller för utökning av SPL-befogenheterna till kommersiell verksamhet, under förutsättning att kontrollanten har genomfört 300 timmars flygtid som pilot på segelflygplan eller motordrivna segelflygplan, varav 90 timmars flygutbildning,

▼M3

3. flygprov för utökning av SPL- eller LAPL(S)-befogenheterna till turmotorsegelflygplan, under förutsättning att kontrollanten har genomfört 300 timmars flygtid som pilot på segelflygplan eller motordrivna segelflygplan, varav 50 timmars flygutbildning på turmotorsegelflygplan,
4. flygprov och kompetenskontroller för molnflygningsbehörighet, under förutsättning att kontrollanten har genomfört minst 200 timmars flygtid som pilot på segelflygplan eller motordrivna segelflygplan, varav minst 5 timmar eller 25 flygningar med flygutbildning för molnflygningsbehörighet eller minst 10 timmars flygutbildning för EIR eller IR(A).

▼B

e) FE(B). En FE för ballonger har befogenhet att förrätta

1. flygprov för utfärdande av BPL och LAPL(B) samt flygprov och kompetenskontroller för utökning av befogenheterna till en annan klass eller grupp av ballonger, under förutsättning att kontrollanten har genomfört 250 timmars flygtid som pilot på ballonger, varav 50 timmars flygutbildning,
2. kompetenskontroller för utökning av BPL-befogenheterna till kommersiell verksamhet, under förutsättning att kontrollanten har genomfört 300 timmars flygtid som pilot på ballonger, varav 50 timmars flygutbildning i samma grupp av ballonger som ansökan om utökning gäller. Flygtiden på 300 timmar ska omfatta 50 timmars flygutbildning.

FCL.1010.FE FE – Förutsättningar

En sökande till en FE-behörighet ska inneha

en FI-behörighet för lämplig kategori av luftfartyg.

*SEKTION 3**Särskilda krav för typkontrollanter – TRE***FCL.1005.TRE TRE – Befogenheter och villkor**

a) TRE(A) och TRE(PL). En typkontrollant för flygplan eller vertikalstartande/-landande luftfartyg har befogenhet att förrätta

1. flygprov för ett första utfärdande av typbehörigheter för flygplan eller vertikalstartande/-landande luftfartyg, beroende på vad som är tillämpligt,

▼M3

2. kompetenskontroller för förlängning eller förnyelse av typbehörigheter, EIR och IR,

▼B

3. flygprov för utfärdande av ATPL(A),
4. flygprov för utfärdande av MPL, förutsatt att kontrollanten har uppfyllt kraven i FCL.925,

▼B

5. kompetensbedömningar för utfärdande, förlängning eller förnyelse av ett TRI- eller SFI-behörighetsbevis i tillämplig kategori av luftfartyg, förutsatt att kontrollanten har varit TRE i minst 3 år.

b) TRE(H). En typkontrollant för helikoptrar har befogenhet att förrätta

1. flygprov och kompetenskontroller för utfärdande, förlängning eller förnyelse av typbehörigheter för helikopter,
2. kompetenskontroller för förlängning eller förnyelse av IR eller för utökning av IR(H) från enmotoriga till flermotoriga helikoptrar, under förutsättning att TRE(H)-innehavaren har en giltig IR(H),
3. flygprov för utfärdande av ATPL(H),
4. kompetensbedömningar för utfärdande, förlängning eller förnyelse av en TRI(H)- eller SFI(H)-behörighet, förutsatt att kontrollanten har varit TRE i minst 3 år.

FCL.1010.TRE TRE – Förutsättningar

a) TRE(A) och TRE(PL). Sökande till en TRE-behörighet för flygplan och vertikalstartande/-landande luftfartyg ska

1. för flerpilotsflygplan eller vertikalstartande/-landande luftfartyg: ha genomfört 1 500 timmars flygtid som pilot på flerpilotsflygplan eller vertikalstartande/-landande luftfartyg, beroende på vad som är tillämpligt, varav minst 500 timmar som befälhavare,
2. för komplexa enpilotsflygplan med höga prestanda: ha genomfört 500 timmars flygtid som pilot på enpilotsflygplan, varav minst 200 timmar som befälhavare,
3. inneha ett CPL eller ATPL och en TRI-behörighet för tillämplig typ,
4. för första utfärdande av en TRE-behörighet: ha genomfört minst 50 timmars flygutbildning som TRI, FI eller SFI på tillämplig typ eller en FSTD som representerar denna typ.

b) TRE(H). Sökande till en TRE(H)-behörighet för helikoptrar ska

1. inneha en TRI(H)-behörighet eller, för enmotoriga enpilotshelikoptrar, en giltig FI(H)-behörighet för tillämplig typ,
2. för första utfärdande av en TRE-behörighet: ha genomfört 50 timmars flygutbildning som TRI, FI eller SFI på tillämplig typ eller en FSTD som motsvarar denna typ,
3. för flerpilotshelikoptrar: inneha ett CPL(H) eller ATPL(H) och ha genomfört 1 500 timmars flygtid som pilot på flerpilotshelikoptrar, varav minst 500 timmar som befälhavare,
4. för flermotoriga enpilotshelikoptrar:
 - i) ha genomfört 1 000 timmars flygtid som pilot på helikopter, varav minst 500 timmar som befälhavare,
 - ii) inneha ett CPL(H) eller ATPL(H) samt i tillämpliga fall en giltig IR(H),

▼ B

5. för enmotoriga enpilotshelikoptrar:

- i) ha genomfört 750 timmars flygtid som pilot på helikopter, varav minst 500 timmar som befälhavare,

▼ M3

- ii) inneha ett CPL(H) eller ATPL(H).

▼ B

- 6. Innan befogenheterna för ett TRE(H) utökas från flermotoriga enpilotshelikoptrar till flermotoriga flerpilotshelikoptrar på samma typ av helikopter, ska innehavaren ha genomfört minst 100 timmar i flerpilotsverksamhet på denna typ.
- 7. När det gäller sökande till den första TRE-behörigheten för flermotoriga flerpilotshelikoptrar kan kravet på 1 500 timmars flygerfarenhet på flerpilotshelikoptrar enligt punkt b 3 anses vara uppfyllt om de har genomfört 500 timmars flygtid som befälhavare på flerpilotshelikopter av samma typ.

*SEKTION 4**Särskilda krav för klasskontrollanter – CRE***FCL.1005.CRE CRE – Befogenheter**

En CRE har befogenhet att förrätta följande för enpilotsflygplan, med undantag för komplexa enpilotsflygplan med höga prestanda:

- a) flygprov för utfärdande av klass- och typbehörigheter,
- b) kompetenskontroller för
 - 1. förlängning eller förnyelse av klass- och typbehörigheter,
 - 2. förlängning och förnyelse av instrumentbehörigheter, under förutsättning att CRE:n uppfyller kraven i FCL.1010.IRE a ,

▼ M3

- 3. förlängning och förnyelse av EIR, under förutsättning att CRE:n har genomfört minst 1 500 timmar som pilot på flygplan samt uppfyller kraven i FCL.1010.IRE a 2.

▼ M4

- c) flygprov för utökning av LAPL(A)-befogenheter till annan klass eller variant av flygplan.

▼ B**FCL.1010.CRE CRE – Förutsättningar**

En sökande till en CRE-behörighet ska

- a) inneha ett CPL(A), MPL(A) eller ATPL(A) för enpilot eller ha innehaft detta och inneha ett PPL(A),
- b) inneha en CRI-behörighet för tillämplig klass eller typ,
- c) ha genomfört 500 timmars flygtid som pilot på flygplan.

*SEKTION 5**Särskilda krav för IRE-kontrollanter – IRE***▼ M3****FCL.1005.IRE IRE – Befogenheter**

En innehavare av en IRE-behörighet har befogenhet att förrätta flygprov för utfärdande samt kompetenskontroller för förlängning eller förnyelse av EIR eller IR.

▼ B**FCL.1010.IRE IRE – Förutsättningar**

- a) IRE(A). Sökande till en IRE-behörighet för flygplan ska inneha en IRI(A) och ha genomfört

▼B

1. 2 000 timmars flygtid som pilot på flygplan och
 2. 450 timmars flygtid enligt IFR, varav 250 timmar som instruktör.
- b) IRE(H). Sökande till en IRE-behörighet för helikoptrar ska inneha en IRI(H) och ha genomfört
1. 2 000 timmars flygtid som pilot på helikopter och
 2. 300 timmars instrumentflygtid i helikoptrar, varav 200 timmar som instruktör.
- c) IRE(As). Sökande till en IRE-behörighet för luftskepp ska inneha en IRI(As) och ha genomfört
1. 500 timmars flygtid som pilot på luftskepp och
 2. 100 timmars instrumentflygtid i luftskepp, varav 50 timmar ska vara som instruktör.

*SEKTION 6**Särskilda krav för kontrollant för syntetisk flygträning – SFE***FCL.1005.SFE SFE – Befogenheter och villkor**

- a) SFE(A) och SFE(PL): En SFE för flygplan eller vertikalstartande/-landande luftfartyg har befogenhet att i en FFS förrätta
1. flygprov och kompetenskontroller för utfärdande, förlängning eller förnyelse av typbehörigheter för flerpilotsflygplan eller vertikalstartande/-landande luftfartyg, beroende på vad som är tillämpligt,
 2. kompetenskontroller för förlängning eller förnyelse av instrumentbehörigheter, förutsatt att SFE uppfyller kraven i FCL.1010.IRE för tillämplig kategori av luftfartyg,
 3. flygprov för utfärdande av ATPL(A),
 4. flygprov för utfärdande av MPL, förutsatt att kontrollanten har uppfyllt kraven i FCL.925,
 5. kompetensbedömningar för utfärdande, förlängning eller förnyelse av en SFI-behörighet för relevant kategori av luftfartyg, förutsatt att kontrollanten har varit SFE i minst 3 år.
- b) SFE(H). En SFE för helikoptrar har befogenhet att i en FFS förrätta
1. flygprov och kompetenskontroller för utfärdande, förlängning och förnyelse av typbehörigheter,
 2. kompetenskontroller för förlängning och förnyelse av instrumentbehörigheter, under förutsättning att kontrollanten uppfyller kraven i FCL.1010.IRE b,
 3. flygprov för utfärdande av ATPL(H),
 4. flygprov och kompetenskontroller för utfärdande, förlängning eller förnyelse av en SFI(H)-behörighet, förutsatt att kontrollanten har varit SFE i minst 3 år.

FCL.1010.SFE SFE – Förutsättningar

- a) SFE(A). Sökande till en SFE-behörighet för flygplan ska
1. inneha eller ha innehaft ett ATPL(A), en klass- eller typbehörighet samt en SFI (A)-behörighet för tillämplig flygplanstyp,

▼B

2. ha minst 1 500 timmars flygtid som pilot på flerpilotsflygplan,
 3. för första utfärdande av en SFE-behörighet: ha genomfört minst 50 timmars syntetisk flygutbildning som SFI(A) på tillämplig typ.
- b) SFE(H). Sökande till en SFE-behörighet för helikoptrar ska
1. inneha eller ha innehaft ett ATPL(H), en typbehörighet samt en SFI(H)-behörighet för tillämplig helikoptertyp,
 2. ha minst 1 000 timmars flygtid som pilot på flerpilotshelikoptrar,
 3. för första utfärdande av en SFE-behörighet: ha genomfört minst 50 timmars syntetisk flygutbildning som SFI(H) på tillämplig typ.

*SEKTION 7**Särskilda krav för flyginstruktörskontrollant – FIE***FCL.1005.FIE FIE – Befogenheter och villkor**

- a) FIE(A). En FIE för flygplan har befogenhet att förrätta kompetensbedömningar för utfärdande, förlängning eller förnyelse av behörigheter för FI(A), CRI(A), IRI(A) och TRI(A) på enpilotsflygplan, under förutsättning att kontrollanten har relevant instruktörsbehörighet.
- b) FIE(H). En FIE för helikoptrar har befogenhet att förrätta kompetensbedömningar för utfärdande, förlängning eller förnyelse av behörigheter för FI(H), IRI(H) och TRI(H) på enpilotshelikoptrar, under förutsättning att kontrollanten har relevant instruktörsbehörighet.
- c) FIE(As), (S), (B). En FIE för segelflygplan, motordrivna segelflygplan, ballonger och luftskepp har befogenhet att förrätta kompetensbedömningar för utfärdande, förlängning eller förnyelse av instruktörsbehörigheter på tillämplig kategori av luftfartyg, under förutsättning att kontrollanten har relevant instruktörsbehörighet.

FCL.1010.FIE FIE – Förutsättningar

- a) FIE(A). Sökande till en

FIE-behörighet för flygplan ska när det gäller sökande som vill förrätta kompetensbedömningar

1. inneha relevant instruktörsbehörighet, beroende på vad som är tillämpligt,
2. ha genomfört 2 000 timmars flygtid som pilot på flygplan eller TMG, och
3. ha minst 100 timmars flygtid med skolning av sökande till en instruktörsbehörighet.

- b) FIE(H). Sökande till en FIE-behörighet för helikoptrar ska

1. inneha relevant instruktörsbehörighet, beroende på vad som är tillämpligt,
2. ha genomfört 2 000 timmars flygtid som pilot på helikoptrar,
3. ha minst 100 timmars flygtid med skolning av sökande till en instruktörsbehörighet.

▼B

- c) FIE(As). Sökande till en FIE-behörighet för luftskepp ska
1. ha genomfört 500 timmars flygtid som pilot på luftskepp,
 2. ha minst 20 timmars flygtid med skolning av sökande till en FI(AS)-behörighet,
 3. inneha relevant instruktörsbehörighet.
- d) FIE(S). Sökande till en FIE-behörighet för segelflygplan ska
1. inneha relevant instruktörsbehörighet,
 2. ha genomfört 500 timmars flygtid som pilot på segelflygplan eller motor-drivna segelflygplan,
 3. ha genomfört följande:
 - i) när det gäller sökande som vill förrätta kompetensbedömningar på TMG: 10 timmar eller 30 starter med skolning av sökande till en instruktörsbehörighet på TMG,
 - ii) i samtliga övriga fall: 10 timmar eller 30 starter med skolning av sökande till en instruktörsbehörighet.
- e) FIE(B). Sökande till en FIE-behörighet för ballonger ska
1. inneha relevant instruktörsbehörighet,
 2. ha genomfört 350 timmars flygtid som pilot på ballonger,
 3. ha genomfört 10 timmars skolning av sökande till en instruktörsbehörighet.

▼B*Tillägg 1***Tillgödöräknande av teorikunskaper****▼M4****A. TILLGÖDORÄKNANDE AV TEORIKUNSKAPER FÖR UTFÄRDANDE AV ETT PILOTCEERTIFIKAT – KOMPLETTERINGS-UTBILDNING OCH EXAMINERINGSKRAV****▼B****1. LAPL, PPL, BPL och SPL**

- 1.1 När det gäller utfärdande av ett LAPL får innehavaren av ett LAPL för en annan kategori av luftfartyg till fullo tillgödöräkna sig teorikunskaperna i de gemensamma ämnena enligt FCL.120 a.

▼M4

- 1.2 Utan att det påverkar tillämpningen av ovanstående punkt gäller vid utfärdande av ett LAPL, PPL, BPL eller SPL att certifikatinnehavare för en annan kategori av luftfartyg ska få teoriutbildning och genomgå teoriprovet till lämplig nivå i följande ämnen:

- Flygningens grundprinciper.
- Operativa förfaranden.
- Genomförande och planering av flygningar.
- Allmän luftfartygskunskap:
- Navigering.

▼B

- 1.3 När det gäller utfärdande av ett PPL, BPL eller SPL får innehavaren av ett LAPL för samma kategori av luftfartyg till fullo tillgödöräkna sig detta mot teorikunskaperna och kraven gällande prov.

▼M4

- 1.4 Utan hinder av punkt 1.2 ska, för utfärdandet av ett LAPL (A), personer som innehar ett LAPL (S) med behörighetstillägg för TMG uppvisa en lämplig teoretisk kunskapsnivå för enmotoriga kolvmotorflygplan (land) i enlighet med FCL. 135.A punkt a 2.

▼B**2. CPL**

- 2.1 En sökande till ett CPL som innehar ett CPL på en annan kategori av luftfartyg ska få kompletterande teoriutbildning på en godkänd kurs enligt de skillnader som har fastställts mellan CPL-kursplanerna för olika kategorier av luftfartyg.
- 2.2 Sökanden ska genomgå teoriprovet med godkänt resultat i enlighet med vad som har fastställts i denna del för följande ämnen på lämplig kategori av luftfartyg:
- 021 – Allmän luftfartygskunskap: skrov och system, elinstallationer, motorfunktion, nödutrustning.
 - 022 – Allmän luftfartygskunskap: instrumentering.
 - 032/034 – Prestanda för flygplan eller helikoptrar, beroende på vad som är tillämpligt.
 - 070 – Operativa förfaranden.
 - 080 – Flygningens grundprinciper.
- 2.3 En sökande till ett CPL som har blivit godkänd på relevanta teoriprovet för en IR för samma kategori av luftfartyg får tillgödöräkna sig detta gentemot kraven på teorikunskaper i följande ämnen:
- Människans prestationsförmåga.
 - Meteorologi.

▼ B**3. ATPL**

- 3.1 En sökande till ett ATPL som innehar ett ATPL på en annan kategori av luftfartyg ska ha erhållit kompletterande teoriutbildning på en ATO enligt de skillnader som har fastställts mellan ATPL-kursplanerna för olika kategorier av luftfartyg.

▼ M3

- 3.2 Sökanden ska genomgå teoriprov i enlighet med vad som har fastställts i denna del för följande ämnen på lämplig kategori av luftfartyg:

- 021 – Allmän luftfartygskunskap: skrov och system, elinstallationer, motorfunktion, nödutrustning.
- 022 – Allmän luftfartygskunskap: instrumentering.
- 032/034 – Prestanda: flygplan eller helikoptrar, beroende på vad som är tillämpligt.
- 070 – Operativa förfaranden.
- 080 – Flygningens grundprinciper.

▼ B

- 3.3 En sökande till ett ATPL(A) som har blivit godkänd på relevanta teoriprov för ett CPL(A) får tillgodoräkna sig detta mot kraven på teorikunskaper i ämnet VFR-kommunikation.

- 3.4 En sökande till ett ATPL(H) som har blivit godkänd på relevanta teoriprov för ett CPL(H) får tillgodoräkna sig detta mot kraven på teorikunskaper i följande ämnen:

- Luftfartsrätt.
- Flygningens grundprinciper (helikopter).
- VFR-kommunikation.

- 3.5 En sökande till ett ATPL(A) som har blivit godkänd på relevanta teoriprov för en IR(A) får tillgodoräkna sig detta mot kraven på teorikunskaper i ämnet IFR-kommunikation.

- 3.6 En sökande till ett ATPL(H) som har en IR(H) och har blivit godkänd på relevanta teoriprov för ett CPL(H) får tillgodoräkna sig detta mot kraven på teorikunskaper i följande ämnen:

- Flygningens grundprinciper (helikopter).
- VFR-kommunikation.

4. IR**▼ M3**

- 4.1 En sökande till en IR eller EIR som har blivit godkänd på relevanta teoriprov för ett CPL för samma kategori av luftfartyg får tillgodoräkna sig detta mot kraven på teorikunskaper i följande ämnen:

- Människans prestationsförmåga.
- Meteorologi.

▼ B

- 4.2 En sökande till en IR(H) som har blivit godkänd på relevanta teoriprov för ett ATPL(H) VFR måste godkännas på följande provämnen:

- Luftfartsrätt.
- Färdplanering och övervakning av flygning.
- Radionavigering.
- IFR-kommunikation.

Tillägg 2

Behörighetsskala för språkkunskaper – Expertnivå, utvidgad och operativ nivå

Nivå	Uttal	Struktur	Ordförråd	Talförhet	Förståelse	Interaktioner
Expert (Nivå 6)	Uttal, betoning, rytm och intonation stör nästan aldrig förståelsen även om dessa eventuellt kan vara påverkade av talarens modersmål eller regionala variation.	Genomgående god kontroll över både grundläggande och komplicerade grammatiska strukturer och meningsbyggnader.	Ordförrådets bredd och exakthet räcker för att kommunicera effektivt om ett stort antal välbekanta och obekanta ämnen. Ordförrådet är idiomatiskt, nyanserat och känsligt för olika register.	Kan konversera ingående på ett naturligt och ledigt sätt. Varierar ordflödet för att uppnå en stileffekt, t.ex. för att betona något. Använder spontant lämpliga samtalsmarkörer och samtalskopplingar.	Förståelsen är genomgående korrekt i nästan alla sammanhang och inkluderar förståelse av språkliga och kulturella nyansskillnader.	Interagerar med lätthet i nästan alla situationer. Är känslig för verbala och icke-verbala signaler och svarar på dem på ett lämpligt sätt.
Utvidgad (Nivå 5)	Uttal, betoning, rytm och intonation stör sällan förståelsen även om dessa kan vara påverkade av talarens modersmål eller regionala variation.	Genomgående god kontroll över grundläggande grammatiska strukturer och meningsbyggnader. Försöker sig på komplicerade grammatiska strukturer men då uppstår fel som ibland hindrar betydelsen.	Ordförrådets bredd och exakthet räcker för att effektivt kommunicera om gemensamma, konkreta och arbetsrelaterade ämnen. Gör omskrivningar på ett konsekvent och framgångsrikt sätt. Ordförrådet är ibland idiomatiskt.	Förmåga att ingående och relativt obehindrat tala om välbekanta ämnen men varierar inte ordflödet för att uppnå en stilistisk effekt. Kan använda sig av lämpliga samtalsmarkörer och samtalskopplingar.	Förståelsen är korrekt när det gäller gemensamma, konkreta och arbetsrelaterade ämnen och oftast korrekt när talaren ställs inför en språklig komplikation, komplicerad situation eller ett oväntat händelseförlopp. Kan förstå ett antal talvarianter (dialekter och/eller uttal) eller register.	Svaren är omedelbara, adekvata och informativa. Hanterar förhållandet mellan talaren och lyssnaren på ett effektivt sätt.

▼B

Nivå	Uttal	Struktur	Ordförråd	Talförhet	Förståelse	Interaktioner
Operativ (Nivå 4)	Uttal, betoning, rytm och intonation påverkas av talarens modersmål eller regionala variation men detta stör endast ibland förståelsen.	Grundläggande grammatiska strukturer och meningsbyggnader används på ett kreativt och oftast välkontrollerat sätt. Fel kan förekomma, särskilt vid ovanliga eller oväntade omständigheter, men de stör sällan betydelsen.	Ordförrådets bredd och exakthet räcker vanligtvis för att effektivt kommunicera om gemensamma, konkreta och arbetsrelaterade ämnen. Kan ofta göra omskrivningar på ett framgångsrikt sätt när ordförråd saknas i ovanliga eller oväntade situationer.	Producerar språkstycken i ett lämpligt tempo. Enstaka fall av bristande talförhet kan uppstå vid övergången från instuderat eller formellt tal till spontan interaktion men detta hindrar inte en effektiv kommunikation. Begränsad användning av samtalsmarkörer och samtalskopplingar. Utfyllnadsord är inte störande.	Förståelse är vanligtvis korrekt för gemensamma, konkreta och arbetsrelaterade ämnen där det uttal eller variation som används är tillräckligt begripligt för internationella användare. Då talaren konfronteras med en språklig komplikation, komplicerad händelse eller ett oväntat händelseförlopp kan förståelsen bli långsammare eller kräva strategier för förtydligande.	Svaren är vanligtvis omedelbara, adekvata och informativa. Initierar och upprätthåller replikskiften även vid oväntade händelseförlopp. Hanterar uppenbara missförstånd på ett adekvat sätt genom att kontrollera, bekräfta eller förtydliga.

Anm.: Den inledande texten i tillägg 2 har överförts till AMC, se även förklarande anmärkningar.

▼B*Tillägg 3***Utbildningskurser för utfärdande av ett CPL och ett ATPL**

1. I detta tillägg 3 beskrivs kraven för olika typer av utbildningskurser för utfärdande av ett CPL och ett ATPL, med och utan en IR.
2. En sökande som under en utbildningskurs önskar föras över till en annan ATO ska ansöka hos den behöriga myndigheten om en formell uppskattning av det antal ytterligare utbildningstimmar som krävs.

A. Integrerad ATP-kurs – flygplan**ALLMÄNT**

1. Syftet med den integrerade ATP(A)-kursen är att utbilda piloter till den kompetensnivå som är nödvändig för att de ska kunna verka som biträdande pilot på flermotoriga flerpilotsflygplan i kommersiell flygtransport samt för att de ska kunna få ett trafikflygarcertifikat CPL(A)/IR.
2. En sökande som önskar genomgå en integrerad ATP(A)-kurs ska genomgå alla utbildningsetapper i en sammanhängande kurs som arrangeras av en ATO.
3. En sökande kan beviljas tillträde till utbildningen antingen som ab initio-elev eller som innehavare av ett PPL(A) eller ett PPL(H) som utfärdats i enlighet med bilaga 1 till Chicagokonventionen. Då det är fråga om en elev med PPL(A) eller PPL(H), får 50 procent av de timmar tillgodoräknas som denne har flugit före kursen gentemot kursens flygtidskrav upp till en summa av 40 timmar, eller 45 timmar om ett mörkerbevis har erhållits, varav upp till 20 timmar kan utgöras av flygtid i dubbelkommando.
4. Kursen ska omfatta
 - a) teoriutbildning som motsvarar kunskapsnivån för ATPL(A),
 - b) utbildning i visuell flygning och i instrumentflygning, och
 - c) träning av MCC för verksamhet på flerpilotsflygplan.
5. En sökande som misslyckas med att fullfölja hela ATP(A)-kursen, eller som inte är i stånd att fullfölja den, kan ansöka hos den behöriga myndigheten om att få genomföra teoriprovet och flygprovet för ett certifikat med lägre befogenheter och, i tillämpliga fall, för en instrumentbehörighet.

TEORIKUNSKAPER

6. En teorikurs för ATP(A) ska omfatta minst 750 timmars utbildning.
7. MCC-kursen ska omfatta minst 25 timmars teoriutbildning och övningar.

TEORIPROV

8. En sökande ska uppvisa en kunskapsnivå som är lämplig för de befogenheter som tillkommer en innehavare av ett ATPL(A).

FLYGUTBILDNING

9. Flygutbildningen, som inte inbegriper utbildning för typbehörighet, ska omfatta minst 195 timmar, tiden för alla kunskapsprov inbegripen, varav upp till 55 timmar under hela kursen kan utgöras av instrumenttid på marken. Inom ramen för de 195 timmarna ska sökande genomföra minst följande:
 - a) 95 timmar i dubbelkommando, varav upp till 55 timmar kan utgöras av instrumenttid på marken.

▼B

- b) 70 timmar som befälhavare, inbegripet VFR-flygning och instrumentflygtid som befälhavare under utbildning (SPIC). Instrumentflygtiden som SPIC får endast tillgodoräknas som flygtid som befälhavare med upp till maximalt 20 timmar.
 - c) 50 timmars distansflygning som befälhavare, inbegripet en distansflygning enligt VFR på minst 540 km (300 nautiska mil), under vilken fullstopp-landningar vid två flygplatser andra än startflygplatsen ska göras.
 - d) 5 timmars flygtid ska genomföras under mörker, däribland 3 timmar i dubbelkommando som inbegriper minst 1 timmes navigeringsflygning samt 5 starter och 5 fullstopp-landningar i enkelkommando.
 - e) 115 timmars instrumenttid, som omfattar minst
 - 1. 20 timmar som SPIC och
 - 2. 15 timmars MCC, för vilket en FFS eller FNPT II kan användas.
 - 3. 50 timmars instrumentutbildning, varav upp till
 - i) 25 timmar kan vara instrumenttid på marken i en FNPT I eller
 - ii) 40 timmar kan vara instrumenttid på marken i en FNPT II, FTD 2 eller FFS, varav maximalt 10 timmar får genomföras i en FNPT I.
- En sökande som innehar ett intyg som bestyrker att modulen för grundläggande instrumentflygning har genomförts ska tillgodoräkna sig detta med upp till 10 timmar mot kravet på instrumentutbildningstid. Timmar som har genomförts i en BITD får inte tillgodoräknas.
- f) 5 timmar ska genomföras i ett flygplan som är certifierat för att medföra minst 4 personer och utrustat med ställbar propeller och infällbart landningsställ.

FLYGPROV

- 9. Efter att ha avslutat den relaterade flygutbildningen ska sökanden genomföra flygprovet för CPL(A) på antingen ett enmotorigt eller ett flermotorigt flygplan och flygprovet för instrumentbehörighet på ett flermotorigt flygplan.

B. Modulkurs för ATP – flygplan

- 1. Sökande till ett ATPL(A) som genomför sin teoriutbildning vid en modulkurs ska
 - a) inneha minst ett PPL(A) utfärdat i enlighet med bilaga 1 till Chicagokonventionen och
 - b) genomföra minst följande teoriutbildningstimmar:
 - 1. sökande som innehar ett PPL(A): 650 timmar.
 - 2. sökande som innehar ett CPL(A): 400 timmar.
 - 3. sökande som innehar ett IR(A): 500 timmar.
 - 4. sökande som innehar ett CPL(A) och en IR(A): 250 timmar.

▼B

Teoriutbildningen ska vara slutförd innan flygprovet för ATPL(A) genomförs.

C. Integrerad CPL/IR-kurs – flygplan**ALLMÄNT**

1. Syftet med den integrerade kursen för CPL(A) och IR(A) är att utbilda piloter till den kompetensnivå som är nödvändig för att framföra enmotoriga eller flermotoriga enpilotsflygplan i kommersiell flygtransport samt för att få ett CPL(A)/IR.
2. En sökande som önskar genomgå en integrerad CPL(A)/IR-kurs ska genomgå alla utbildningsetapper i en sammanhängande godkänd utbildningskurs som arrangeras av en ATO.
3. En sökande kan beviljas tillträde till utbildningen antingen som ab initio-elev eller som innehavare av ett PPL(A) eller ett PPL(H) som utfärdats i enlighet med bilaga 1 till Chicagokonventionen. Då det är fråga om en elev med PPL(A) eller PPL(H), får 50 procent av de timmar tillgodoräknas som denne har flugit före kursen gentemot kursens flygtidskrav upp till en summa av 40 timmar, eller 45 timmar, om ett mörkerbevis har erhållits, varav upp till 20 timmar kan utgöras av flygtid i dubbelkommando.
4. Kursen ska omfatta
 - a) teoriutbildning som motsvarar kunskapsnivån för CPL(A) och IR och
 - b) utbildning i visuell flygning och i instrumentflygning.
5. En sökande som misslyckas med att fullfölja hela CPL/IR(A)-kursen, eller som inte är i stånd att fullfölja den, kan ansöka hos den behöriga myndigheten om att få genomföra teoriprov och flygprov för ett certifikat med lägre befogenheter och, i tillämpliga fall, för en instrumentbehörighet.

TEORIKUNSKAPER

6. En teorikurs för CPL(A)/IR ska omfatta minst 500 timmars utbildning.

TEORIPROV

7. En sökande ska uppvisa en kunskapsnivå som är lämplig för de befogenheter som tillkommer en innehavare av ett CPL(A) och ett IR.

FLYGUTBILDNING

8. Flygutbildningen, som inte inbegriper utbildning för typbehörighet, ska omfatta minst 180 timmar, tiden för alla kunskapsprov inbegripen, varav upp till 40 timmar under hela kursen kan utgöras av instrumenttid på marken. Inom ramen för de 180 timmarna ska sökande genomföra minst följande:
 - a) 80 timmar i dubbelkommando, varav upp till 40 timmar kan utgöras av instrumenttid på marken.
 - b) 70 timmar som befälhavare, inbegripet VFR-flygning och instrumentflygtid som kan flygas som befälhavare under utbildning (SPIC). Instrumentflygtiden som SPIC får endast tillgodoräknas som flygtid som befälhavare med upp till maximalt 20 timmar.
 - c) 50 timmars distansflygning som befälhavare, inbegripet en distansflygning enligt VFR på minst 540 km (300 nautiska mil), under vilken fullstoppslandningar vid två flygplatser andra än startflygplatsen ska göras.

▼B

d) 5 timmars flygtid i flygplan ska genomföras under mörker, däribland minst 3 timmar i dubbelkommando som inbegriper minst 1 timmes navigeringsflygning samt 5 starter och 5 fullstoppslandningar i enkelkommando.

e) 100 timmars instrumenttid, som omfattar minst

1. 20 timmar som SPIC.

2. 50 timmars instrumentutbildning, varav upp till

i) 25 timmar kan vara instrumenttid på marken i en FNPT I eller

ii) 40 timmar kan vara instrumenttid på marken i en FNPT II, FTD 2 eller FFS, varav maximalt 10 timmar får genomföras i en FNPT I.

En sökande som innehar ett intyg som bestyrker att modulen för grundläggande instrumentflygning har genomförts ska tillgodoräkna sig detta med upp till 10 timmar mot kravet på instrumentutbildningstid. Timmar som har genomförts i en BITD får inte tillgodoräknas.

f) 5 timmar ska genomföras i ett flygplan som är certifierat för att medföra minst 4 personer och utrustat med ställbar propeller och infällbart landningsställ.

FLYGPROV

9. Efter att ha avslutat flygutbildningen ska sökanden genomföra flygprovet för CPL(A) och flygprovet för instrumentbehörighet på antingen ett flermotorigt eller ett enmotorigt flygplan.

D. Integrerad CPL-kurs – flygplan**ALLMÄNT**

1. Syftet med den integrerade CPL(A)-kursen är att utbilda piloter till den kompetensnivå som är nödvändig för att utfärda ett CPL(A).

2. En sökande som önskar genomgå en integrerad CPL(A)-kurs ska genomgå alla utbildningsetapper i en sammanhängande godkänd utbildningskurs som arrangeras av en ATO.

3. En sökande kan beviljas tillträde till utbildningen antingen som ab initio-elev eller som innehavare av ett PPL(A) eller ett PPL(H) som utfärdats i enlighet med bilaga 1 till Chicagokonventionen. Då det är fråga om en elev med PPL(A) eller PPL(H), får 50 procent av de timmar tillgodoräknas som denne har flugit före kursen gentemot kursens flygtidskrav upp till en summa av 40 timmar, eller 45 timmar, om ett mörkerbevis för flygplan har erhållits, varav upp till 20 timmar kan utgöras av flygtid i dubbelkommando.

4. Kursen ska omfatta

a) teoriutbildning som motsvarar kunskapsnivån för CPL(A) och

b) utbildning i visuell flygning och i instrumentflygning.

5. En sökande som misslyckas med att fullfölja hela CPL(A)-kursen, eller som inte är i stånd att fullfölja den, kan ansöka hos den behöriga myndigheten om att få genomföra teoriprov och flygprov för ett certifikat med lägre befogenheter.

▼B**TEORIKUNSKAPER**

6. En teorikurs för CPL(A) ska omfatta minst 350 timmars utbildning.

TEORIPROV

7. En sökande ska uppvisa en kunskapsnivå som är lämplig för de befogenheter som tillkommer en innehavare av ett CPL(A).

FLYGUTBILDNING

8. Flygutbildningen, som inte inbegriper utbildning för typbehörighet, ska omfatta minst 150 timmar, tiden för alla kunskapsprov inbegripen, varav upp till 5 timmar under hela kursen kan utgöras av instrumenttid på marken. Inom ramen för de 150 timmarna ska sökande genomföra minst följande:
- a) 80 timmar i dubbelkommando, varav upp till 5 timmar kan utgöras av instrumenttid på marken.
 - b) 70 timmar som befälhavare.
 - c) 20 timmars distansflygning som befälhavare, inbegripet en distansflygning enligt VFR på minst 540 km (300 nautiska mil), under vilken fullstoppslandningar vid två flygplatser andra än startflygplatsen ska göras.
 - d) 5 timmars flygtid ska genomföras under mörker, däribland minst 3 timmar i dubbelkommando som inbegriper minst 1 timmes navigeringsflygning samt 5 starter och 5 fullstoppslandningar i enkelkommando.
 - e) 10 timmars instrumentutbildning, varav upp till 5 timmar kan utgöras av instrumenttid på marken i en FNPT I, FTD 2, FNPT II eller FFS. En sökande som innehar ett intyg som bestyrker att modulen för grundläggande instrumentflygning har genomförts ska tillgodoräkna sig detta med upp till 10 timmar mot kravet på instrumentutbildningstid. Timmar som har genomförts i en BITD får inte tillgodoräknas.
 - f) 5 timmar ska genomföras i ett flygplan som är certifierat för att medföra minst 4 personer och utrustat med ställbar propeller och infällbart landningsställ.

FLYGPROV

9. Efter avslutad flygutbildning ska sökanden genomföra flygprovet för CPL(A) på ett enmotorigt eller flermotorigt flygplan.

E. Modulkurs för CPL – flygplan**ALLMÄNT**

1. Syftet med modulkursen för CPL(A) är att utbilda innehavare av ett PPL(A) till den kompetensnivå som är nödvändig för att utfärda ett CPL(A).
2. Innan en sökande påbörjar en modulkurs för CPL(A) ska denne inneha ett PPL(A) utfärdat i enlighet med bilaga 1 till Chicagokonventionen.
3. Innan en sökande påbörjar flygträningen ska denne
 - a) ha genomfört 150 timmars flygtid,
 - b) ha uppfyllt förutsättningarna för utfärdande av en klass- eller typbehörighet för flermotoriga flygplan i enlighet med kapitel H, om ett flermotorigt flygplan ska användas på flygprovet.

▼B

4. En sökande som önskar genomgå en modulkurs för CPL(A) ska genomgå alla utbildningsetapper i en sammanhängande godkänd utbildningskurs som arrangeras av en ATO. Teoriutbildningen kan ges vid en ATO som endast tillhandahåller teoriutbildning.

5. Kursen ska omfatta

- a) teoriutbildning som motsvarar kunskapsnivån för CPL(A) och
- b) utbildning i visuell flygning och i instrumentflygning.

TEORIKUNSKAPER

6. En godkänd teorikurs för CPL(A) ska omfatta minst 250 timmars utbildning.

TEORIPROV

7. En sökande ska uppvisa en kunskapsnivå som är lämplig för de befogenheter som tillkommer en innehavare av ett CPL(A).

FLYGUTBILDNING

8. Sökande utan instrumentbehörighet ska ges minst 25 timmars flygutbildning i dubbelkommando, inbegripet 10 timmars instrumentutbildning, varav upp till 5 timmar kan utgöras av instrumenttid på marken i en BITD, en FNPT I eller II, en FTD 2 eller i en FFS.
9. Sökande som innehar en giltig IR(A) ska tillgodoräknas instrumentutbildningstiden i dubbelkommando. Sökanden som innehar en giltig IR(H) kan tillgodoräkna sig upp till 5 timmar av instrumentutbildningstid i dubbelkommando, men minst 5 timmars instrumentutbildningstid ska ges i ett flygplan. En sökande som innehar ett intyg som bestyrker att modulen för grundläggande instrumentflygning har genomförts ska tillgodoräkna sig detta med upp till 10 timmar mot kravet på instrumentutbildningstid.
10. a) Sökande med en giltig instrumentbehörighet ska ges minst 15 timmars utbildning i visuell flygning i dubbelkommando.

b) Sökande utan mörkerbevis i flygplan ska dessutom ges minst 5 timmars utbildning i mörkerflygning, däribland 3 timmar i dubbelkommando som inbegriper minst 1 timmes navigeringsflygning samt 5 starter och 5 fullstoppslandningar i enkelkommando.
11. Minst 5 timmar av flygutbildningen ska genomföras i ett flygplan som är certifierat för att medföra minst 4 personer och utrustat med ställbar propeller och infällbart landningsställ.

ERFARENHET

12. En sökande till ett CPL(A) ska ha genomfört minst 200 timmars flygtid, varav minst
 - a) 100 timmar som befälhavare, varav 20 timmars distansflygning som befälhavare, inbegripet en distansflygning enligt VFR på minst 540 km (300 nautiska mil), under vilken fullstoppslandningar vid två flygplatser andra än startflygplatsen ska göras.
 - b) 5 timmars flygtid ska genomföras under mörker, däribland minst 3 timmar i dubbelkommando som inbegriper minst 1 timmes navigeringsflygning samt 5 starter och 5 fullstoppslandningar i enkelkommando.

▼B

- c) 10 timmars instrumentutbildning, varav upp till 5 timmar kan utgöras av instrumenttid på marken i FNPT I, FNPT II eller i FFS. En sökande som innehar ett intyg som bestyrker att modulen för grundläggande instrumentflygning har genomförts ska tillgodoräkna sig detta med upp till 10 timmar mot kravet på instrumentutbildningstid. Timmar som har genomförts i en BITD får inte tillgodoräknas.

▼M3

- d) 6 timmars flygtid ska genomföras i ett flermotorigt flygplan, om ett flermotorigt flygplan används vid flygprovet.

▼B

- e) Timmar som befälhavare på andra kategorier av luftfartyg får tillgodoräkna sig detta mot kravet på 200 timmars flygtid i följande fall:
 - i) 30 timmar i helikopter, om sökanden innehar ett PPL(H) eller
 - ii) 100 timmar i helikopter, om sökanden innehar ett CPL(H) eller
 - iii) 30 timmar i TMG eller segelflygplan, eller
 - iv) 30 timmar i luftskepp, om sökanden innehar ett PPL(As) eller
 - v) 60 timmar i luftskepp, om sökanden innehar ett CPL(As).

FLYGPROV

13. Efter att ha avslutat flygutbildningen och uppfyllt de relevanta erfarenhetskraven ska sökanden genomföra flygprovet för CPL(A) på antingen ett enmotorigt eller flermotorigt flygplan.

F. Integrerad ATP/IR-kurs – helikoptrar**ALLMÄNT**

1. Syftet med den integrerade ATP(H)/IR-kursen är att utbilda piloter till den kompetensnivå som är nödvändig för att de ska kunna verka som biträdande pilot på flermotoriga flerpilotshelikoptrar i kommersiell flygtransport samt för att de ska kunna få ett trafikflygarcertifikat CPL(H)/IR.
2. En sökande som önskar genomgå en integrerad ATP(H)/IR-kurs ska genomgå alla utbildningsetapper i en sammanhängande godkänd utbildningskurs som arrangeras av en ATO.
3. En sökande kan beviljas tillträde till utbildningen antingen som ab initio-elev eller som innehavare av ett PPL(H) som utfärdats i enlighet med bilaga 1 till Chicagokonventionen. Innehavare av ett PPL(H) får tillgodoräkna sig 50 procent av sin relevanta erfarenhet, upp till maximalt
 - a) 40 timmar, varav upp till 20 timmar kan vara i dubbelkommando, eller
 - b) om ett mörkerbevis för helikopter har erhållits, 50 timmar, varav upp till 25 timmar kan vara i dubbelkommando.
4. Kursen ska omfatta
 - a) teoriutbildning som motsvarar kunskapsnivån för ATPL(H) och IR,
 - b) utbildning i visuell flygning och i instrumentflygning och
 - c) träning av MCC för verksamhet på flerpilotshelikoptrar.
5. En sökande som misslyckas med att fullfölja hela ATP(H)/IR-kursen, eller som inte är i stånd att fullfölja den, kan ansöka hos den behöriga myndigheten om att få genomföra teoriprov och flygprov för ett certifikat med lägre befogenheter och, i tillämpliga fall, för en instrumentbehörighet.

▼B**TEORIKUNSKAPER**

6. En teorikurs för ATP(H)/IR ska omfatta minst 750 timmars utbildning.
7. MCC-kursen ska omfatta minst 25 timmars teoriutbildning och övningar.

TEORIPROV

8. En sökande ska uppvisa en kunskapsnivå som är lämplig för de befogenheter som tillkommer en innehavare av ett ATPL(H) och ett IR.

FLYGUTBILDNING

9. Flygutbildningen ska omfatta minst 195 timmar, tiden för alla kunskapsprov inbegripen. Inom ramen för de 195 timmarna ska sökande genomföra minst följande:

- a) 140 timmar i dubbelkommando, varav

1. 75 timmars utbildning under visuella förhållanden kan inbegripa

- i) 30 timmar i en FFS(H) på nivå C/D eller

- ii) 25 timmar i en FTD 2,3 eller

- iii) 20 timmar i en FNPT II/III(H) eller

- iv) 20 timmar i ett flygplan eller TMG,

2. 50 timmars instrumentutbildningstid kan inbegripa

- i) upp till 20 timmar i en FFS(H), FTD 2,3(H) eller FNPT II/III(H) eller

- ii) 10 timmar i minst en FNPT 1(H) eller ett flygplan,

3. 15 timmars MCC, för vilket en FFS(H), en FTD 2,3(MCC)(H) eller en FNPT II/III(MCC) kan användas.

Om den helikopter som används under flygutbildningen är av en annan typ än den FFS(H) som användes under den visuella delen av utbildningen, ska det maximala tillgodoräknandet begränsas till det som tilldelats för helikopter FNPT II/III.

- b) 55 timmar som befälhavare, varav 40 timmar kan vara som elevbefälhavare (SPIC). Minst 14 timmars ensamflygning under dager och 1 timmes ensamflygning under mörker ska genomföras.

- c) 50 timmars distansflygning, varav minst 10 timmars distansflygning som elevbefälhavare, inbegripet en distansflygning enligt VFR på minst 185 km (100 nautiska mil), under vilken landningar vid två flygplatser andra än startflygplatsen ska göras.

- d) 5 timmars flygtid i helikoptrar ska genomföras under mörker, däribland 3 timmar i dubbelkommando som omfattar minst 1 timmes navigeringsflygning samt 5 trafikvarv i enkelkommando. Varje trafikvarv ska innehålla 1 start och 1 landning.

- e) 50 timmar i dubbelkommando, varav

- i) 10 timmars grundläggande instrumentutbildningstid och

- ii) 40 timmars instrumentbehörighetsutbildning, varav minst 10 timmar i en flermotorig IFR-certifierad helikopter.

▼B**FLYGPROV**

10. Efter avslutad flygutbildning ska sökanden genomföra flygprovet för CPL(H) på en flermotorig helikopter, IR-flygprovet på en IFR-certifierad flermotorig helikopter och uppfylla MCC-kraven.

G. Integrerad ATP-kurs – helikoptrar**ALLMÄNT**

1. Syftet med den integrerade ATP(H)-kursen är att utbilda piloter till den kompetensnivå som är nödvändig för att de ska kunna verka som biträdande pilot på flermotoriga flerpilotshelikoptrar begränsade till VFR-befogenheter i kommersiell flygtransport samt för att de ska kunna få ett trafikflygarcertifikat CPL(H).
2. En sökande som önskar genomgå en integrerad ATP(H)-kurs ska genomgå alla utbildningsetapper i en sammanhängande godkänd utbildningskurs som arrangeras av en ATO.
3. En sökande kan beviljas tillträde till utbildningen antingen som ab initio-elev eller som innehavare av ett PPL(H) som utfärdats i enlighet med bilaga 1 till Chicagokonventionen. Innehavare av ett PPL(H) får tillgodoräkna sig 50 procent av sin relevanta erfarenhet, upp till maximalt
 - a) 40 timmar, varav upp till 20 timmar kan vara i dubbelkommando, eller
 - b) om ett mörkerbevis för helikopter har erhållits, 50 timmar, varav upp till 25 timmar kan vara i dubbelkommando.
4. Kursen ska omfatta
 - a) teoriutbildning som motsvarar kunskapsnivån för ATPL(H),
 - b) utbildning i visuell flygning och i grundläggande instrumentflygning och
 - c) träning av MCC för verksamhet på flerpilotshelikoptrar.
5. En sökande som misslyckas med att fullfölja hela ATP(H)-kursen, eller som inte är i stånd att fullfölja den, kan ansöka hos den behöriga myndigheten om att få genomföra teoriprov och flygprov för ett certifikat med lägre befogenheter.

TEORIKUNSKAPER

6. En teorikurs för ATP(H) ska omfatta minst 650 timmars utbildning.
7. MCC-kursen ska omfatta minst 20 timmars teoriutbildning och övningar.

TEORIPROV

8. En sökande ska uppvisa en kunskapsnivå som är lämplig för de befogenheter som tillkommer en innehavare av ett ATPL(H).

FLYGUTBILDNING

9. Flygutbildningen ska omfatta minst 150 timmar, tiden för alla kunskapsprov inbegripna. Inom ramen för de 150 timmarna ska sökande genomföra minst följande:
 - a) 95 timmar i dubbelkommando, varav
 - i) 75 timmars utbildning under visuella förhållanden kan inbegripa

1. 30 timmar i en FFS(H) på nivå C/D eller

▼B

2. 25 timmar i en FTD 2, 3(H) eller
3. 20 timmar i en FNPT II/III(H) eller
4. 20 timmar i ett flygplan eller TMG,
- ii) 10 timmars grundläggande instrumentutbildningstid kan inbegripa 5 timmar i minst en FNPT I(H) eller ett flygplan,
- iii) 10 timmars MCC, för vilket helikopter, FFS(H) eller FTD 2,3(MCC)(H) eller FNPT II/III(MCC)(H) kan användas.

Om den helikopter som används under flygutbildningen är av en annan typ än den FFS(H) som användes under den visuella delen av utbildningen, ska det maximala tillgodoräknandet begränsas till det som tilldelats för helikopter FNPT II/III.

- b) 55 timmar som befälhavare, varav 40 timmar kan vara som elevbefälhavare (SPIC). Minst 14 timmars ensamflygning under dager och 1 timmes ensamflygning under mörker ska genomföras.
- c) 50 timmars distansflygning, varav minst 10 timmars distansflygning som elevbefälhavare, däribland en distansflygning enligt VFR på minst 185 km (100 nautiska mil), under vilken landningar vid två flygplatser andra än startflygplatsen ska göras,
- d) 5 timmars flygtid i helikoptrar ska genomföras under mörker, däribland 3 timmar i dubbelkommando som omfattar minst 1 timmes navigeringsflygning samt 5 trafikvarv i enkelkommando. Varje trafikvarv ska innehålla 1 start och 1 landning.

FLYGPROV

10. Efter avslutad flygutbildning ska sökanden genomföra flygprovet för CPL(H) på en flermotorig helikopter och uppfylla MCC-kraven.

H. Modulkurs för ATP – helikoptrar

1. Sökande till ett ATPL(H) som genomför sin teoriutbildning vid en modulkurs ska inneha minst ett PPL(H) och inom en artonmånadersperiod genomföra minst följande utbildningstimmar:
 - a) Sökande som innehar ett PPL(H) utfärdat i enlighet med bilaga 1 till Chicagokonventionen: 550 timmar.
 - b) Sökande som innehar ett CPL(H): 300 timmar.
2. Sökande till ett ATPL(H)/IR som genomför sin teoriutbildning vid en modulkurs ska inneha minst ett PPL(H) och genomföra minst följande utbildningstimmar:
 - a) Sökande som innehar ett PPL(H): 650 timmar.
 - b) Sökande som innehar ett CPL(H): 400 timmar.
 - c) Sökande som innehar en IR(H): 500 timmar.
 - d) Sökande som innehar ett CPL(H) och en IR(H): 250 timmar.

I. Integrerad CPL/IR-kurs – helikoptrar**ALLMÄNT**

1. Syftet med den integrerade CPL(H)/IR-kursen är att utbilda piloter till den kompetensnivå som är nödvändig för att de ska kunna flyga flermotoriga enpilotshelikoptrar och att få en IR-behörighet för CPL(H) för flermotoriga helikoptrar.

▼B

2. En sökande som önskar genomgå en integrerad CPL(H)/IR-kurs ska genomgå alla utbildningsetapper i en sammanhängande godkänd utbildningskurs som arrangeras av en ATO.
3. En sökande kan beviljas tillträde till utbildningen antingen som ab initio-elev eller som innehavare av ett PPL(H) som utfärdats i enlighet med bilaga 1 till Chicagokonventionen. Innehavare av PPL(H) får tillgodoräkna sig 50 procent av sin relevanta erfarenhet, upp till maximalt:
 - a) 40 timmar, varav upp till 20 kan vara i dubbelkommando, eller
 - b) om ett mörkerbevis för helikopter har erhållits, 50 timmar, varav upp till 25 timmar kan vara i dubbelkommando.
4. Kursen ska omfatta
 - a) teoriutbildning som motsvarar kunskapsnivån för CPL(H) och IR samt kompletterande teoriutbildning för en första MEH-typbehörighet,
 - b) utbildning i visuell flygning och i instrumentflygning.
5. En sökande som misslyckas med att fullfölja hela CPL(H)/IR-kursen, eller som inte är i stånd att fullfölja den, kan ansöka hos den behöriga myndigheten om att få genomföra teoriprov och flygprov för ett certifikat med lägre befogenheter och, i tillämpliga fall, för en instrumentbehörighet.

TEORIKUNSKAPER

6. En teorikurs för CPL(H)/IR ska omfatta minst 500 timmars utbildning.

TEORIPROV

7. En sökande ska uppvisa en kunskapsnivå som är lämplig för de befogenheter som tillkommer en innehavare av ett CPL(H) och ett IR.

FLYGUTBILDNING

8. Flygutbildningen ska omfatta minst 180 timmar, tiden för alla kunskapsprov inbegripen. Inom ramen för de 180 timmarna ska sökande genomföra minst följande:
 - a) 125 timmar i dubbelkommando, varav
 - i) 75 timmars utbildning under visuella förhållanden, som kan inbegripa
 1. 30 timmar i en FFS(H) på nivå C/D eller
 2. 25 timmar i en FTD 2, 3(H) eller
 3. 20 timmar i en FNPT II/III(H) eller
 4. 20 timmar i ett flygplan eller TMG,
 - ii) 50 timmars instrumentutbildningstid, som kan inbegripa
 1. upp till 20 timmar i en FFS(H) eller FTD 2,3(H) eller FNPT II,III(H), eller
 2. 10 timmar i minst en FNPT I(H) eller ett flygplan.

Om den helikopter som används under flygutbildningen är av en annan typ än den FFS som användes under den visuella delen av utbildningen, ska det maximala tillgodoräkandet begränsas till det som tilldelats för FNPT II/III.

▼B

- b) 55 timmar som befälhavare, varav 40 timmar kan vara som elevbefälhavare (SPIC). Minst 14 timmars ensamflygning under dager och 1 timmes ensamflygning under mörker ska genomföras,
- c) 10 timmars distansflygning i dubbelkommando,
- d) 10 timmars distansflygning som befälhavare, inbegripet en distansflygning enligt VFR på minst 185 km (100 nautiska mil), under vilken fullstoppslandningar vid två flygplatser andra än startflygplatsen ska göras.
- e) 5 timmars flygtid i helikoptrar ska genomföras under mörker, däribland 3 timmar i dubbelkommando som omfattar minst 1 timmes navigeringsflygning samt 5 trafikvarv i enkelkommando. Varje trafikvarv ska innehålla 1 start och 1 landning.
- f) 50 timmars instrumenttid i dubbelkommando, som omfattar:
 - i) 10 timmars grundläggande instrumentutbildningstid och
 - ii) 40 timmars instrumentbehörighetsutbildning, varav minst 10 timmar i en flermotorig IFR-certifierad helikopter.

FLYGPROV

9. Efter att ha avslutat flygutbildningen ska sökanden genomföra flygprovet för CPL(H) på antingen en flermotorig eller enmotorig helikopter och IR-flygprovet på en IFR-certifierad flermotorig helikopter.

J. Integrerad CPL-kurs – helikoptrar**ALLMÄNT**

1. Syftet med den integrerade CPL(H)-kursen är att utbilda piloter till den kompetensnivå som är nödvändig för att utfärda ett CPL(H).
2. En sökande som önskar genomgå en integrerad CPL(H)-kurs ska genomgå alla utbildningsetapper i en sammanhängande utbildningskurs som arrangeras av en ATO.
3. En sökande kan beviljas tillträde till utbildningen antingen som ab initio-elev eller som innehavare av ett PPL(H) som utfärdats i enlighet med bilaga 1 till Chicagokonventionen. Innehavare av PPL(H) får tillgodoräkna sig 50 procent av sin relevanta erfarenhet, upp till maximalt:
 - a) 40 timmar, varav upp till 20 kan vara i dubbelkommando, eller
 - b) om ett mörkerbevis för helikopter har erhållits, 50 timmar, varav upp till 25 timmar kan vara i dubbelkommando.
4. Kursen ska omfatta
 - a) teoriutbildning som motsvarar kunskapsnivån för CPL(H) och
 - b) utbildning i visuell flygning och i instrumentflygning.
5. En sökande som misslyckas med att fullfölja hela CPL(H)-kursen, eller som inte är i stånd att fullfölja den, kan ansöka hos den behöriga myndigheten om att få genomföra teoriprovet och flygprovet för ett certifikat med lägre befogenheter.

▼B**TEORIKUNSKAPER**

6. En godkänd teorikurs för CPL(H) ska omfatta minst 350 timmars utbildning eller 200 timmar om sökanden innehar ett PPL.

TEORIPROV

7. En sökande ska uppvisa en kunskapsnivå som är lämplig för de befogenheter som tillkommer en innehavare av ett CPL(H).

FLYGUTBILDNING

8. Flygutbildningen ska omfatta minst 135 timmar, tiden för alla kunskapsprov inbegripna, varav upp till 5 timmar kan utgöras av instrumenttid på marken. Inom ramen för de 135 timmarna ska sökande genomföra minst följande:

- a) 85 timmar i dubbelkommando, varav
- i) upp till 75 timmars utbildning under visuella förhållanden, som kan inbegripa
 - 1. 30 timmar i en FFS(H) på nivå C/D eller
 - 2. 25 timmar i en FTD 2, 3(H) eller
 - 3. 20 timmar i en FNPT II/III(H) eller
 - 4. 20 timmar i ett flygplan eller TMG,
 - ii) upp till 10 timmar kan vara instrumentutbildning och kan inbegripa 5 timmar i minst en FNPT I(H) eller ett flygplan.

Om den helikopter som används under flygutbildningen är av en annan typ än den FFS som användes under den visuella delen av utbildningen, ska det maximala tillgodoräknandet begränsas till det som tilldelats för FNPT II/III.

- b) 50 timmar som befälhavare, varav 35 timmar kan vara som elevbefälhavare (SPIC); minst 14 timmars ensamflygning under dager och 1 timmes ensamflygning under mörker ska genomföras,
- c) 10 timmars distansflygning i dubbelkommando,
- d) 10 timmars distansflygning som befälhavare, inbegripet en distansflygning enligt VFR på minst 185 km (100 nautiska mil), under vilken fullstoppslandningar vid två flygplatser andra än startflygplatsen ska göras,
- e) 5 timmars flygtid i helikoptrar ska genomföras under mörker, däribland 3 timmar i dubbelkommando som omfattar minst 1 timmes navigeringsflygning samt 5 trafikvarv i enkelkommando. Varje trafikvarv ska innehålla 1 start och 1 landning.
- f) 10 timmars instrumentutbildningstid i dubbelkommando, varav minst 5 timmar i en helikopter.

FLYGPROV

9. Efter att ha avslutat den relaterade flygutbildningen ska sökanden genomföra flygprovet för CPL(H).

K. Modulkurs för CPL – helikoptrar**ALLMÄNT**

1. Syftet med modulkursen för CPL(H) är att utbilda innehavare av ett PPL(H) till den kompetensnivå som är nödvändig för att utfärda ett CPL(H).

▼B

2. Innan en sökande påbörjar en modulkurs för CPL(H) ska denne inneha ett PPL(H) utfärdat i enlighet med bilaga 1 till Chicagokonventionen.
3. Innan en sökande påbörjar flygträningen ska denne

▼M3

- a) ha genomfört 155 timmars flygtid, däribland 50 timmar som befälhavare på helikoptrar varav 10 timmar ska utgöras av distansflygning; timmar som befälhavare på andra kategorier av luftfartyg får tillgodoräknas mot det krav på 155 timmars flygtid som anges i avsnitt K punkt 11,

▼B

- b) ha uppfyllt kraven i FCL.725 och FCL.720.H om en flermotorig helikopter ska användas på flygprovet.
4. En sökande som önskar genomgå en modulkurs för CPL(H) ska genomgå alla utbildningsetapper i en sammanhängande utbildningskurs som arrangeras av en ATO. Teoriutbildningen kan ges vid en ATO som endast tillhandahåller teoriutbildning.
5. Kursen ska omfatta
 - a) teoriutbildning som motsvarar kunskapsnivån för CPL(H) och
 - b) utbildning i visuell flygning och i instrumentflygning.

TEORIKUNSKAPER

6. En godkänd teorikurs för CPL(H) ska omfatta minst 250 timmars utbildning.

TEORIPROV

7. En sökande ska uppvisa en kunskapsnivå som är lämplig för de befogenheter som tillkommer en innehavare av ett CPL(H).

FLYGUTBILDNING

8. Sökande som saknar instrumentbehörighet ska ges minst 30 timmars utbildningstid i dubbelkommando, varav
 - a) 20 timmars visuell utbildning, som kan inbegripa 5 timmar i en FFS(H), FTD 2,3(H) eller FNPT II,III(H) och
 - b) 10 timmars instrumentutbildningstid, som kan inbegripa 5 timmar i minst en FTD 1(H) eller FNPT I(H) eller ett flygplan.
9. Sökande som innehar en giltig IR(H) ska tillgodoräknas instrumentutbildningstiden i dubbelkommando. Sökande som innehar en giltig IR(A) ska fullgöra minst 5 timmar av instrumentutbildningstiden i dubbelkommando i en helikopter.
10. Sökande som saknar mörkerbevis för helikopter ska ges ytterligare minst 5 timmars flygutbildning i mörkerflygning, däribland 3 timmar i dubbelkommando som inbegriper minst 1 timmes navigeringsflygning samt 5 trafikvarv i enkelkommando. Varje trafikvarv ska innehålla 1 start och 1 landning.

ERFARENHET

11. En sökande till ett CPL(H) ska ha genomfört minst 185 timmars flygtid, däribland 50 timmar som befälhavare, varav 10 timmars distansflygning som befälhavare, inbegripet en distansflygning enligt VFR på minst 185 km (100 nautiska mil), under vilken fullstoppslandningar vid två flygplatser andra än startflygplatsen ska göras.

▼B

Timmar som befälhavare på andra kategorier av luftfartyg får tillgodoräkna sig detta mot kravet på 185 timmars flygtid i följande fall:

- a) 20 timmar i flygplan, om sökanden innehar ett PPL(A) eller
- b) 50 timmar i flygplan, om sökanden innehar ett CPL(A) eller
- c) 10 timmar i TMG eller segelflygplan eller
- d) 20 timmar i luftskepp, om sökanden innehar ett PPL(As), eller
- e) 50 timmar i luftskepp, om sökanden innehar ett CPL(As).

FLYGPROV

12. Efter att ha avslutat den relaterade flygutbildningen och uppfyllt relevanta erfarenhetskrav ska sökanden genomföra flygprovet för CPL(H).

L. Integrerad CPL/IR-kurs – luftskepp**ALLMÄNT**

1. Syftet med den integrerade CPL(As)/IR-kursen är att utbilda piloter till den kompetensnivå som är nödvändig för att framföra luftskepp och för att få CPL(As)/IR.
2. En sökande som önskar genomgå en integrerad CPL(As)/IR-kurs ska genomgå alla utbildningsetapper i en sammanhängande utbildningskurs som arrangeras av en ATO.
3. En sökande kan beviljas tillträde till utbildningen antingen som ab initio-elev eller som innehavare av ett PPL(As), PPL(A) eller ett PPL(H) som utfärdats i enlighet med bilaga 1 till Chicagokonventionen. Innehavare av PPL(As), PPL(A) eller PPL(H) får tillgodoräkna sig upp till maximalt:
 - a) 10 timmar, varav upp till 5 timmar kan vara i dubbelkommando, eller
 - b) om ett mörkerbevis för luftskepp har erhållits, 15 timmar, varav upp till 7 timmar kan vara i dubbelkommando.
4. Kursen ska omfatta
 - a) teoriutbildning som motsvarar kunskapsnivån för CPL(As) och IR respektive den första typbehörigheten för luftskepp och
 - b) utbildning i visuell flygning och i instrumentflygning.
5. En sökande som misslyckas med att fullfölja hela CPL/IR(As)-kursen, eller som inte är i stånd att fullfölja den, kan ansöka hos den behöriga myndigheten om att få genomföra teoriprov och flygprov för ett certifikat med lägre befogenheter och, i tillämpliga fall, för en instrumentbehörighet.

TEORIKUNSKAPER

6. En teorikurs för CPL(As)/IR ska omfatta minst 500 timmars utbildning.

TEORIPROV

7. En sökande ska uppvisa en kunskapsnivå som är lämplig för de befogenheter som tillkommer en innehavare av ett CPL(As) och ett IR.

FLYGUTBILDNING

8. Flygutbildningen ska omfatta minst 80 timmar, tiden för alla kunskapsprov inbegripna. Inom ramen för de 80 timmarna ska sökande genomföra minst följande:

▼B

- a) 60 timmar i dubbelkommando, varav
 - i) 30 timmars utbildning under visuella förhållanden, som kan inbegripa
 - 1. 12 timmar i en FFS(As) eller
 - 2. 10 timmar i en FTD(As) eller
 - 3. 8 timmar i en FNPT II/III(As) eller
 - 4. 8 timmar i ett flygplan, en helikopter eller ett TMG,
 - ii) 30 timmars instrumentutbildningstid, som kan inbegripa
 - 1. upp till 12 timmar i en FFS(As), FTD(As) eller FNPT II,III(As) eller
 - 2. 6 timmar i minst en FTD 1(As), FNPT I eller ett flygplan.

Om det luftskepp som används under flygutbildningen är av en annan typ än den FFS som användes under den visuella delen av utbildningen, ska det maximala tillgodoräknandet begränsas till 8 timmar.
- b) 20 som befälhavare, varav 5 timmar kan vara som elevbefälhavare (SPIC). Minst 14 timmars ensamflygning under dager och 1 timmes ensamflygning under mörker ska genomföras.
- c) 5 timmars distansflygning som befälhavare, inbegripet en distansflygning enligt VFR på minst 90 km (50 nautiska mil), under vilken 2 fullstoppslandningar vid destinationsflygplatsen ska göras.
- d) 5 timmars flygtid i luftskepp ska genomföras under mörker, däribland minst 3 timmar i dubbelkommando som inbegriper minst 1 timmes navigeringsflygning och 5 trafikvarv i enkelkommando. Varje trafikvarv ska innehålla start och landning.
- e) 30 timmar i dubbelkommando, varav
 - i) 10 timmars grundläggande instrumentutbildningstid och
 - ii) 20 timmars instrumentbehörighetsutbildning, varav minst 10 timmar i ett flermotorigt IFR-certifierat luftskepp.

FLYGPROV

- 9. Efter att ha avslutat den relaterade flygutbildningen ska sökanden genomföra flygprovet för CPL(As) på antingen ett flermotorigt eller enmotorigt luftskepp och IFR-flygprovet på ett IFR-certifierat flermotorigt luftskepp.

M. Integrerad CPL-kurs – luftskepp**ALLMÄNT**

- 1. Syftet med den integrerade CPL(As)-kursen är att utbilda piloter till den kompetensnivå som är nödvändig för att utfärda ett CPL(As).
- 2. En sökande som önskar genomgå en integrerad CPL(As)-kurs ska genomgå alla utbildningsetapper i en sammanhängande utbildningskurs som arrangeras av en ATO.
- 3. En sökande kan beviljas tillträde till utbildningen antingen som ab initio-elev eller som innehavare av ett PPL(As), PPL(A) eller ett PPL(H) som utfärdats i enlighet med bilaga 1 till Chicagokonventionen. Innehavare av PPL(As), PPL(A) eller PPL(H) får tillgodoräkna sig upp till maximalt:
 - a) 10 timmar, varav upp till 5 timmar kan vara i dubbelkommando, eller
 - b) om ett mörkerbevis för luftskepp har erhållits, 15 timmar, varav upp till 7 timmar kan vara i dubbelkommando.

▼B

4. Kursen ska omfatta

- a) teoriutbildning som motsvarar kunskapsnivån för CPL(As) och
- b) utbildning i visuell flygning och i instrumentflygning.

5. En sökande som misslyckas med att fullfölja hela CPL(As)-kursen, eller som inte är i stånd att fullfölja den, kan ansöka hos den behöriga myndigheten om att få genomföra teoriprov och flygprov för ett certifikat med lägre befogenheter.

TEORIKUNSKAPER

6. En godkänd teorikurs för CPL(As) ska omfatta minst 350 timmars utbildning eller 200 timmar om sökanden innehar ett PPL.

TEORIPROV

7. En sökande ska uppvisa en kunskapsnivå som är lämplig för de befogenheter som tillkommer en innehavare av ett CPL(As).

FLYGUTBILDNING

8. Flygutbildningen ska omfatta minst 50 timmar, tiden för alla kunskapsprov inbegripen, varav upp till 5 timmar kan utgöras av instrumenttid på marken. Inom ramen för de 50 timmarna ska sökanden genomföra minst följande:

- a) 30 timmar i dubbelkommando, varav upp till 5 timmar kan utgöras av instrumenttid på marken,
- b) 20 timmar som befälhavare,
- c) 5 timmars distansflygning i dubbelkommando,
- d) 5 timmars distansflygning som befälhavare, inbegripet en distansflygning enligt VFR på minst 90 km (50 nautiska mil), under vilken 2 fullstoppslandningar vid destinationsflygplatsen ska göras,
- e) 5 timmars flygtid i luftskepp ska genomföras under mörker, däribland minst 3 timmar i dubbelkommando som inbegriper minst 1 timmes navigeringsflygning och 5 trafikvarv i enkelkommando; varje trafikvarv ska innehålla start och landning,
- f) 10 timmars instrumentutbildningstid i dubbelkommando, varav minst 5 timmar i ett luftskepp.

FLYGPROV

9. Efter att ha avslutat den relaterade flygutbildningen ska sökanden genomföra flygprovet för CPL(As).

N. Modulkurs för CPL – luftskepp

ALLMÄNT

1. Syftet med modulkursen för CPL(As) är att utbilda innehavare av ett PPL(As) till den kompetensnivå som är nödvändig för att utfärda ett CPL(As).
2. Innan en sökande påbörjar en modulkurs för CPL(As) ska denne
 - a) inneha ett PPL(As) utfärdat i enlighet med bilaga 1 till Chicagokonventionen,
 - b) ha genomfört 200 timmars flygtid som pilot på luftskepp, däribland 100 timmar som befälhavare, varav 50 timmar ska utgöras av distansflygning.

▼B

3. En sökande som önskar genomgå en modulkurs för CPL(As) ska genomgå alla utbildningsetapper i en sammanhängande utbildningskurs som arrangeras av en ATO. Teoriutbildningen kan ges vid en ATO som endast tillhandahåller teoriutbildning.

4. Kursen ska omfatta

- a) teoriutbildning som motsvarar kunskapsnivån för CPL(As) och
- b) utbildning i visuell flygning och i instrumentflygning.

TEORIKUNSKAPER

5. En godkänd teorikurs för CPL(As) ska omfatta minst 250 timmars utbildning.

TEORIPROV

6. En sökande ska uppvisa en kunskapsnivå som är lämplig för de befogenheter som tillkommer en innehavare av ett CPL(As).

FLYGUTBILDNING

7. Sökande som saknar instrumentbehörighet ska ges minst 20 timmars utbildningstid i dubbelkommando, varav

- a) 10 timmars visuell utbildning, som kan inbegripa 5 timmar i en FFS(As), en FTD 2, 3(As) eller FNPT II, III(As) och
- b) 10 timmars instrumentutbildning, som kan inbegripa 5 timmar i minst en FTD 1(As) eller FNPT I(As) eller ett flygplan.

8. Sökande som innehar en giltig IR(As) ska tillgodoräknas instrumentutbildningstiden i dubbelkommando. Sökande som innehar en giltig IR för en annan kategori av luftfartyg ska fullgöra minst 5 timmar av instrumentutbildningstiden i dubbelkommando i ett luftskepp.

9. Sökande utan mörkerbevis i luftskepp ska dessutom ges minst 5 timmars utbildning i mörkerflygning, däribland 3 timmar i dubbelkommando som inbegriper minst 1 timmes navigeringsflygning samt 5 trafikvarv i enkelkommando. Varje trafikvarv ska innehålla start och landning.

ERFARENHET

10. Sökanden till ett CPL(As) ska ha genomfört minst 250 timmars flygtid i luftskepp, inbegripet 125 timmar som befälhavare, varav 50 timmars distansflygning som befälhavare, inbegripet en distansflygning enligt VFR på minst 90 km (50 nautiska mil), under vilken en fullstoppsländning vid destinationsflygplatsen ska göras.

Timmar som befälhavare på andra kategorier av luftfartyg får tillgodoräkna sig detta mot kravet på 185 timmars flygtid i följande fall:

- a) 30 timmar i flygplan eller helikopter, om sökanden innehar ett PPL(A) respektive ett PPL(H) eller
- b) 60 timmar i flygplan eller helikopter, om sökanden innehar ett CPL(A) respektive ett CPL(H) eller
- c) 10 timmar i TMG eller segelflygplan eller
- d) 10 timmar i ballong.

FLYGPROV

11. Efter att ha avslutat den relaterade flygutbildningen och uppfyllt de relevanta erfarenhetskraven ska sökanden genomföra flygprovet för CPL(As).

▼B*Tillägg 4***Flygprov för utfärdande av ett CPL****A. Allmänt**

1. En sökande till ett flygprov för CPL ska ha genomgått utbildning på samma klass/typ av luftfartyg som ska användas på provet.
2. En sökande ska godkännas på alla relevanta sektioner i flygprovet. Om sökanden underkänns på någon punkt i en sektion, underkänns den sektionen. Om sökanden underkänns på mer än en sektion, måste han/hon genomföra hela provet igen. En sökande som underkänns på endast en sektion ska genomföra den underkända sektionen igen. Om sökanden underkänns på någon sektion vid omprovet, inbegripet någon av de sektioner som har godkänts vid ett tidigare försök, måste han/hon genomföra hela provet igen. Alla relevanta sektioner i flygprovet ska genomföras inom 6 månader. Om en sökande på två försök misslyckas med att erhålla godkänt på alla relevanta sektioner i provet, krävs ytterligare utbildning.
3. Ytterligare utbildning kan krävas efter ett underkänt flygprov. Det finns ingen gräns för det antal försök som får göras för att bli godkänd på flygprovet.

PROVETS GENOMFÖRANDE

4. Skulle sökanden välja att avbryta flygprovet av skäl som kontrollanten (FE) anser vara otillräckliga, ska sökanden genomföra hela flygprovet på nytt. Om provet avbryts av skäl som kontrollanten anser vara tillräckliga, ska endast de ej genomförda sektionerna flygas vid ett senare tillfälle.
5. Varje manöver eller förfarande i provet får, enligt FE:ns avgörande, upprepas en gång av sökanden. FE:n kan när som helst avbryta provet, om han/hon anser att sökanden måste genomföra ett fullständigt omprov.
6. En sökande ska flyga luftfartyget från en position där befälhavarens uppgifter kan utföras samt genomföra provet som om det inte fanns några andra besättningsmedlemmar. Ansvar för flygningen ska fördelas i överensstämmelse med nationella bestämmelser.
7. En sökande ska för kontrollanten ange de kontroller och uppgifter som utförs, inbegripet identifieringen av radiohjälpmedel. Kontroller ska genomföras i överensstämmelse med checklisten för det luftfartyg på vilket provet genomförs. Under förberedelserna inför flygprovet ska sökanden fastställa effektivställningar och farter. Prestandauppgifter för start, inflygning och landning ska beräknas av sökanden i enlighet med drifhandboken eller flyghandboken för det luftfartyg som används.
8. Kontrollanten får inte ta del i handhavandet av luftfartyget, utom då ett ingripande är nödvändigt av säkerhetsskäl eller för att undvika oacceptabel försening för annan trafik.

B. Innehåll i flygprov för utfärdande av CPL – flygplan

1. Det flygplan som används för flygprovet ska uppfylla kraven för utbildningsflygplan och vara certifierat för att medföra minst 4 personer, vara utrustat med ställbar propeller och infällbart landningsställ.
2. Flygvägen ska väljas av FE:n, och slutmålet ska vara en kontrollerad flygplats. Sökanden ska ansvara för färdplaneringen och se till att all utrustning och alla dokument som behövs för att genomföra flygningen finns ombord. Flygningen ska pågå i minst 90 minuter.

▼B

3. Sökanden ska uppvisa förmåga att
- a) framföra flygplanet inom ramen för dess begränsningar,
 - b) utföra alla manövrer med mjukhet och exakthet,
 - c) uppvisa gott omdöme och flygsinne,
 - d) tillämpa sina kunskaper om flygning,
 - e) alltid kontrollera flygplanet på ett sådant sätt att den lyckade utgången av ett förfarande eller en manöver aldrig allvarligt betvivlas.

TOLERANSER VID FLYGPROV

4. Följande gränsvärden ska tillämpas, korrigerade för att ta hänsyn till turbulenta väderförhållanden och till det använda flygplanets manöveregenskaper och prestanda.

Höjd

Normal flygning	± 100 fot
Med simulerat motorbortfall	± 150 fot

Spårning av signal från radionavigeringshjälpmedel ± 5°

Kurshållning

Normal flygning	± 10°
Med simulerat motorbortfall	± 15°

Hastighet

Start och inflygning	± 5 knop
Alla andra flygskeden	± 10 knop

PROVETS INNEHÅLL

5. Övningarna i sektion 2 c och 2 e iv samt hela sektion 5 och sektion 6 kan genomföras i en FNPT II eller FFS.

Checklistor ska användas och flygsinne, flygning med hjälp av yttre visuella referenser, förfaranden för förebyggande och rengörande avvisning samt principerna för att hantera hot och fel ska tillämpas i alla sektioner.

SEKTION 1 — ÅTGÄRDER FÖRE FLYGNING SAMT START

a	Åtgärder före flygning, inbegripet Färdplanering, dokumentering, bestämning av massa och balans, väderbriefing, NOTAM
b	Inspektion och klargörning av flygplanet
c	Taxning och start
d	Trim och överväganden avseende prestanda
e	Uppträdande på flygplatsen och i trafikvarvet
f	Förfarande vid start, inställning av höjdmätare, uppsikt över annan trafik
g	ATC-förbindelse – beaktande, R/T-förfaranden

▼B

SEKTION 2 — ALLMÄNNA MANÖVRER UNDER FLYGNING	
a	Flygning med hjälp av yttre visuella referenser, inbegripet planflykt, stigning, plané och uppsikt
b	Flygning vid kritiskt låga farter, inbegripet igenkännande och hävande av begynnande respektive full stall
c	Svängar, inbegripet svängar i landningskonfiguration. Branta svängar 45°
d	Flygning vid kritiskt höga farter, inbegripet igenkännande och hävande av grävande sväng
e	Flygning med hjälp enbart av instrument, inbegripet i) planflykt, marschkonfiguration, kontroll av kurshållning, höjd och fart, ii) stigande och sjunkande svängar med 10°–30° bankning, iii) återgång från ovanliga flyglägen, iv) begränsad panel (grundinstrument)
f	ATC-förbindelse – beaktande, R/T-förfaranden
SEKTION 3 — FÖRFARANDEN PÅ STRÄCKA	
a	Flygning med hjälp av yttre visuella referenser, inbegripet marschkonfiguration Överväganden avseende räckvidd/maximal flygtid
b	Orientering, kartläsning
c	Kontroll av höjd, fart och kurs, uppsikt
d	Höjdmätarinställning. ATC-förbindelse – beaktande, R/T-förfaranden
e	Övervakning av flygförloppet, driftfärdplan, bränsleåtgång, uppskattning av kursavvikelser samt återtagande av korrekt kurs
f	Iakttagande av väderförhållanden, bedömning av väderutvecklingen, diversionsplanering
g	Spårning, lokalisering (NDB eller VOR), identifiering av hjälpmedel (instrumentflygning). Genomförande av diversionsplan till alternativflygplats (visuell flygning)
SEKTION 4 — FÖRFARANDEN VID INFLYGNING OCH LANDNING	
a	Förfaranden vid ankomst, inställning av höjdmätare, kontroller, uppsikt
b	ATC-förbindelse: beaktande, R/T-förfaranden
c	Nytt varv från låg höjd
d	Normal landning, landning i sidvind (i mån av lämpliga förhållanden)
e	Landning på kort fält
f	Inflygning och landning med motorn på tomgång (endast enmotoriga flygplan)
g	Landning utan användning av klaffar
h	Åtgärder efter flygning

▼B**SEKTION 5 — ONORMALA PROCEDURER OCH NÖDFÖRFARANDEN**

Denna sektion kan kombineras med sektion 1 till och med 4.

a	Simulerat motorbortfall efter start (på säker höjd), brandövning
b	Funktionsfel hos utrustning, inbegripet alternativ landningsställsutfällning, fel på elsystem och bromsar
c	Nödlandning (simulerad)
d	ATC-förbindelse: beaktande, R/T-förfaranden
e	Muntliga frågor

SEKTION 6 — SIMULERAD ASYMMETRISK FLYGNING OCH RELEVANTA KLASS-/TYPÖVNINGAR

Denna sektion kan kombineras med sektion 1 till och med 5.

a	Simulerat motorbortfall under start (på säker höjd, såvida övningen inte utförs i en FFS)
b	Asymmetrisk inflygning och nytt varv
c	Asymmetrisk inflygning och fullstoppslandning
d	Avstängning av motor och återstart
e	ATC-förbindelse – beaktande, R/T-förfaranden, flygsinne
f	Enligt kontrollantens avgörande – relevanta punkter i flygprovet för klass-/typbehörighet som kan inbegripas, i tillämpliga fall: i) Flygplanssystem, inbegripet handhavande av autopilot ii) Hantering av trycksystem iii) Användning av system för rengörande och förebyggande avisning
g	Muntliga frågor

C. Innehåll i flygprov för utfärdande av CPL – helikoptrar

1. Den helikopter som används vid flygprovet ska uppfylla kraven för utbildningshelikoptrar.
2. Flygområde och flygväg ska väljas av kontrollanten, och all låghöjdsflygning och hovring ska genomföras på en godkänd flygplats/övningsplats. Flygvägar som används för sektion 3 kan sluta på startflygplatsen eller på en annan flygplats. Ett mål ska vara en kontrollerad flygplats. Flygprovet kan genomföras under två flygningar. Flygningen ska pågå i sammanlagt minst 90 minuter.
3. Sökanden ska uppvisa förmåga att
 - a) framföra helikoptern inom ramen för dess begränsningar,
 - b) utföra alla manövrer med mjukhet och exakthet,
 - c) uppvisa gott omdöme och flygsinne,
 - d) tillämpa sina kunskaper om flygning,
 - e) alltid kontrollera flygplanet på ett sådant sätt att den lyckade utgången av ett förfarande eller en manöver aldrig allvarligt betvivlas.

▼B**TOLERANSER VID FLYGPROV**

4. Följande gränsvärden ska tillämpas, korrigerade för att ta hänsyn till turbulenta väderförhållanden och till den använda helikopters manöveregenskaper och prestanda.

Höjd

Normal flygning	± 100 fot
Simulerat större nödläge	± 150 fot

Spårning (tracking) av signal från radionavigeringshjälpmedel	± 10°
---	-------

Kurshållning

Normal flygning	± 10°
Simulerat större nödläge	± 15°

Fart

Start och inflygning, flermotorig helikopter	± 5 knop
Alla andra flygskeden	± 10 knop

Markavdrift

Lättning till hovring med markeffekt	± 3 fot
--------------------------------------	---------

Landning Inga förflyttningar i sidled eller bakåt

PROVETS INNEHÅLL

5. Punkterna i sektion 4 kan utföras i en FNPT(H) eller FFS(H). Checklista ska användas och flygsinne, flygning med hjälp av yttre visuella referenser, förfaranden för förebyggande avisning samt principerna för att hantera hot och fel ska tillämpas i alla sektioner.

SEKTION 1 — KONTROLLER OCH FÖRFARANDEN FÖRE OCH EFTER FLYGNING	
a	Helikopterkunskap (t.ex. teknisk loggbok, bränsle, massa och balans, prestanda), färdplanering, dokumentation, NOTAM, väder
b	Inspektion/åtgärder före flygning, lokalisering av delar samt syfte
c	Inspektion av cockpit, förfarande vid start
d	Kontroller av kommunikations- och navigeringsutrustning, val och inställning av frekvenser
e	Förfarande före start, R/T-förfarande, ATC-förbindelse – beaktande
f	Parkering, avstängning och förfarande efter flygning
SEKTION 2 — MANÖVRER UNDER HOVRING, AVANCERAD FLYGNING SAMT FRÄMMANDE PLATSER	
a	Start och landning (lättning och sättning)
b	Taxning. Förflyttningshovring

▼B

c	Stillastående hovring i motvind/sidvind/medvind
d	Vändningar under stillastående hovring, 360° till vänster och höger (vändningar på platsen)
e	Manövrering under hovring framåt, i sidled och bakåt
f	Simulerat motorbortfall under hovring
g	Snabbstopp i motvind och medvind
h	Landningar och starter i sluttande terräng/på opreparerade platser
i	Starter (olika profiler)
j	Start i sidvind och medvind (om möjligt)
k	Start med maximal startmassa (faktisk eller simulerad)
l	Inflygningar (olika profiler)
m	Start och landning med begränsad effekt
n	Autorotationer (FE:n väljer två av följande alternativ: grundläggande, glidsträcka, låg fart och med 360-graderssvängar)
o	Autorotationslandningar
p	Öva nödlandning med återgång till motordrift
q	Effektkontroller, rekognoseringsteknik, inflygnings- och utflygningsteknik

SEKTION 3 — NAVIGERING — FÖRFARANDEN PÅ STRÄCKA

a	Navigation och orientering på olika höjder, kartläsning
b	Kontroll av höjd, fart och kurshållning, uppsikt över lutrummet, höjdmätarinställning
c	Övervakning av flygförlopp, driftfärdplan, bränsleåtgång, maximal flygtid och ETA, uppskattning av kursavvikelser samt återtagande av korrekt kurs, instrumentövervakning
d	Iakttagande av väderförhållanden, planering av omläggning
e	Spårning, lokalisering (NDB och/eller VOR), identifiering av hjälpmedel
f	ATC-förbindelse och följande av bestämmelser etc.

SEKTION 4 — FÖRFARANDEN OCH MANÖVRER UNDER FLYGNING ENBART MED HJÄLP AV INSTRUMENT

a	Planflykt, kontroll av kurshållning, höjd och fart
b	Standardsvängar under planflykt till angivna kurser, 180° till 360° till vänster och höger
c	Stigande och sjunkande svängar, däribland standardsvängar, till angivna kurser
d	Återgång från ovanliga flyglägen
e	Svängar med 30 graders bankning, upp till 90 grader till vänster och höger

▼B**SEKTION 5 — ONORMALA PROCEDURER OCH NÖDFÖRFARANDEN (SIMULERADE VID BEHOV)**

Anmärkning 1: När provet genomförs med en flermotorig helikopter ska ett moment med simulerat motorbortfall, omfattande inflygning och landning med en motor, ingå i provet.

Anmärkning 2: FE:n ska välja fyra av följande alternativ:

a	Funktionsfel hos motor(er), däribland regulatorfel, isbildning i för-gasare/motor, oljesystem, i enlighet med vad som är tillämpligt
b	Funktionsfel i bränslesystemet
c	Funktionsfel i det elektriska systemet
d	Funktionsfel i det hydrauliska systemet, däribland inflygning och landning utan hydraulik, i enlighet med vad som är tillämpligt
e	Funktionsfel hos huvudrotor och/eller stjärtrotor (FFS eller endast diskussion)
f	Brandövningar, omfattande kontroll över och bortledning av rök, i enlighet med vad som är tillämpligt
g	Andra onormala procedurer och nödförfaranden enligt tillämplig flyghandbok, däribland följande, när det gäller flermotoriga helikoptrar: Simulerat motorbortfall vid start: Avbruten start vid eller före TDP eller säker nödlandning vid eller före DPATO, kort efter TDP eller DPATO. Landning med simulerat motorbortfall: Landning eller pådrag efter motorbortfall före LDP eller DPBL. Efter motorbortfall efter LDP eller säker nödlandning efter DPBL.

D. Innehåll i flygprov för utfärdande av CPL – luftskepp

1. Det luftskepp som används vid flygprovet ska uppfylla kraven för utbildningsluftskepp.
2. Flygområde och flygväg ska väljas av kontrollanten. Flygvägar som används för sektion 3 kan sluta på startflygplatsen eller på en annan flygplats. Ett mål ska vara en kontrollerad flygplats. Flygprovet kan genomföras under två flygningar. Flygningen ska pågå i sammanlagt minst 60 minuter.
3. Sökanden ska uppvisa förmåga att
 - a) framföra luftskeppet inom ramen för dess begränsningar,
 - b) utföra alla manövrer med mjukhet och exakthet,
 - c) uppvisa gott omdöme och flygsinne,
 - d) tillämpa sina kunskaper om flygning,
 - e) alltid kontrollera luftskeppet på ett sådant sätt att den lyckade utgången av ett förfarande eller en manöver aldrig allvarligt betvivlas.

TOLERANSER VID FLYGPROV

4. Följande gränsvärden ska tillämpas, korrigerade för att ta hänsyn till turbulenta väderförhållanden och till det använda luftskeppets manöveregenskaper och prestanda.

▼B**Höjd**

Normal flygning	± 100 fot
Simulerat större nödläge	± 150 fot

Spårning av signal från radionavigeringshjälpmedel	± 10°
--	-------

Kurshållning

Normal flygning	± 10°
Simulerat större nödläge	± 15°

PROVETS INNEHÅLL

5. Punkterna i sektion 5 och 6 kan utföras i en FNPT(As) eller en FFS(As). Checklista ska användas och flygsinne, flygning med hjälp av yttre visuella referenser, förfaranden för förebyggande avvisning samt principerna för att hantera hot och fel ska tillämpas i alla sektioner.

SEKTION 1 — ÅTGÄRDER FÖRE FLYGNING SAMT START

a	Åtgärder före flygning, inbegripet Färdplanering, dokumentering, bestämning av massa och balans, väderbriefing, NOTAM
b	Inspektion och klargörning av luftskeppet
c	Förfarande utanför mast, markmanövrering och start
d	Trim och överväganden avseende prestanda
e	Uppträdande på flygplatsen och i trafikvarvet
f	Förfarande vid start, inställning av höjdmätare, uppsikt över annan trafik
g	ATC-förbindelse – beaktande, R/T-förfaranden

SEKTION 2 — ALLMÄNNA MANÖVRER UNDER FLYGNING

a	Flygning med hjälp av yttre visuella referenser, inbegripet planflykt, stigning, plané och uppsikt
b	Flygning på barometrisk höjd
c	Svängar
d	Branta planéer och stigningar
e	Flygning med hjälp enbart av instrument, inbegripet i) planflykt, kontroll av kurshållning, höjd och fart, ii) stigande och sjunkande svängar, iii) återgång från ovanliga flyglägen, iv) begränsad panel (grundinstrument).
f	ATC-förbindelse – beaktande, R/T-förfaranden

SEKTION 3 — FÖRFARANDEN PÅ STRÄCKA

a	Flygning med hjälp av yttre visuella referenser Överväganden avseende räckvidd/maximal flygtid
b	Orientering, kartläsning
c	Kontroll av höjd, fart och kurs, uppsikt

▼B

d	Inställning av höjdmätare, ATC-förbindelse – beaktande, R/T-förfaranden
e	Övervakning av flygförloppet, driftfärdplan, bränsleåtgång, uppskattning av kursavvikelser samt återtagande av korrekt kurs
f	Iakttagande av väderförhållanden, bedömning av väderutvecklingen, diversionsplanering
g	Spårning, lokalisering (NDB eller VOR), identifiering av hjälpmedel (instrumentflygning). Genomförande av diversionsplan till alternativflygplats (visuell flygning)

SEKTION 4 — FÖRFARANDEN VID INFLYGNING OCH LANDNING

a	Förfaranden vid ankomst, inställning av höjdmätare, kontroller, uppsikt
b	ATC-förbindelse – beaktande, R/T-förfaranden
c	Nytt varv från låg höjd
d	Normal landning
e	Landning på kort fält
f	Inflygning och landning med motorn på tomgång (endast enmotoriga flygplan)
g	Landning utan användning av klaffar
h	Åtgärder efter flygning

SEKTION 5 — ONORMALA PROCEDURER OCH NÖDFÖRFARANDEN

Denna sektion kan kombineras med sektion 1 till och med 4.

a	Simulerat motorbortfall efter start (på säker höjd), brandövning
b	Funktionsfel hos utrustning
c	Nödlandning (simulerad)
d	ATC-förbindelse – beaktande, R/T-förfaranden
e	Muntliga frågor

SEKTION 6 — RELEVANTA KLASS-/TYPÖVNINGAR

Denna sektion kan kombineras med sektion 1 till och med 5.

a	Simulerat motorbortfall under start (på säker höjd, såvida övningen inte utförs i en FFS)
b	Inflygning och nytt varv med motorbortfall
c	Inflygning och fullstoppslandning med motorbortfall
d	Funktionsfel i höljets trycksystem
e	ATC-förbindelse – beaktande, R/T-förfaranden, flygsinne

▼B

f	Enligt FE:ns avgörande – relevanta punkter i flygprovet för klass-/typbehörighet som kan inbegripas, i tillämpliga fall: i) Luftskeppssystem ii) Hantering av höljets trycksystem
g	Muntliga frågor

▼B*Tillägg 5***Integrerad utbildningskurs för MPL**

ALLMÄNT

1. Syftet med den integrerade MPL-kursen är att utbilda piloter till den kompetensnivå som är nödvändig för att de ska kunna verka som biträdande piloter på flermotoriga turbinmotor drivna transportflygplan enligt VFR och IFR och för att de ska kunna få ett MPL.

▼M5

2. Godkännanden för utbildningskurser för MPL får bara ges till en ATO som hör till en kommersiell flygtransportoperatör som är certifierad i enlighet med Del-ORO eller som har ett särskilt avtal med en sådan operatör.

▼B

3. En sökande som önskar genomgå en integrerad MPL-kurs ska genomgå alla utbildningsetapper i en sammanhängande godkänd utbildningskurs vid en ATO. Utbildningen ska vara kompetensbaserad och utföras i en operativ miljö för flerpilotsbesättning.
4. En sökande ska endast antas till en utbildning som ab initio-elev.
5. Kursen ska omfatta
 - a) teoriutbildning som motsvarar kunskapsnivån för ATPL(A),
 - b) utbildning i visuell flygning och i instrumentflygning,
 - c) utbildning i MCC för verksamhet på flerpilotsflygplan och
 - d) typbehörighetsutbildning.
6. En sökande som misslyckas med att fullfölja hela MPL-kursen, eller som inte är i stånd att fullfölja den, kan ansöka hos den behöriga myndigheten om att få genomföra teoriprovet och flygprovet för ett certifikat med lägre befogenheter och, i tillämpliga fall, för en instrumentbehörighet.

TEORIKUNSKAPER

7. En godkänd teorikurs för MPL ska omfatta minst 750 timmars utbildning som motsvarar kunskapsnivån för ATPL(A) samt de timmar som krävs för teoriutbildningen för relevant typbehörighet i enlighet med kapitel H.

FLYGUTBILDNING

8. Flygutbildningen ska bestå av minst 240 timmar. Den ska inbegripa timmar som manövrerande pilot eller icke-manövrerande pilot, under faktisk och simulerad flygning, och omfatta följande fyra faser av träning:
 - a) Fas 1 – Inledande flygträning

Särskild grundläggande enpilotsträning i ett flygplan.
 - b) Fas 2 – Grundläggande

Införande av flerpilotsverksamhet och instrumentflygning.
 - c) Fas 3 – Utvidgad

Flerpilotsverksamhet med flermotoriga turbinflygplan med höga prestanda i enlighet med Del 21.

▼B

d) Fas 4 – Avancerad

Typbehörighetsutbildning inom en flygbolagsorienterad miljö.

Flygerfärdighet under faktisk flygning ska omfatta samtliga erfarenhetskrav i kapitel H, utbildning i återgång från onormala flyglägen, mörkerflygning, flygning med hjälp enbart av instrument och erfarenhet som krävs för att uppnå relevant flygsinne.

MCC-krav ska införlivas i de relevanta faserna ovan.

Utbildning i asymmetrisk flygning ska ges antingen i ett flygplan eller i en FFS.

9. Varje utbildningsfas som finns i kursplanen för flygutbildningen ska bestå av både den underliggande teorin och av praktiska utbildningsavsnitt.
10. Utbildningskursen ska innehålla en kontinuerlig utvärderingsprocess för kursplanen för flygträningen och en kontinuerlig bedömning av de elever som följer kursplanen. Genom utvärderingen ska det säkerställas att
 - a) kompetenserna och relaterade bedömningar är relevanta för den som är biträdande pilot på ett flerpilotsflygplan och
 - b) eleverna kontinuerligt får den kompetens som krävs på ett tillfredsställande sätt.

▼M6

11. Utbildningskursen ska omfatta minst tolv starter och landningar för att på så sätt säkerställa kompetensen. Dessa starter och landningar får minskas till minst sex, förutsatt att ATO och operatören, innan utbildningen tillhandahålls, säkerställer att
 - a) det finns ett förfarande för att bedöma den kompetensnivå som krävs av flygeleven och
 - b) det finns ett förfarande för att se till att korrigerande åtgärder vidtas om utvärderingen av internutbildningen visar att sådana åtgärder bör vidtas.

Dessa starter och landningar ska genomföras under övervakning av en instruktör i ett flygplan för vilket typbehörigheten ska utfärdas.

▼B

BEDÖMNINGSNIVÅ

12. En sökande till ett MPL ska ha visat att han eller hon kan utföra alla 9 kompetensenheter enligt vad som anges under punkt 13 nedan. Kompetensenheter ska utföras på den avancerade kompetensnivån som är definierad som den kompetensnivå som krävs för att flyga och interagera som biträdande pilot under visuella förhållanden och instrumentväderförhållanden i ett turbinmotordrivet flygplan. En bedömning ska bekräfta att det alltid går att bibehålla kontroll över flygplanet eller situationen på ett sådant sätt att det går att garantera en lyckad utgång av ett förfarande eller en manöver. Sökanden ska genomgående visa att denne har de kunskaper, färdigheter och attityder som är nödvändiga för att genomföra säkra flygningar i tillämpliga flygplanstyper enligt vad som anges i prestandakriterierna för MPL.

KOMPETENSENHETER

13. Sökanden ska visa att han/hon har kompetens i följande nio kompetensenheter:
 1. Tillämpa principer om mänskliga förutsättningar, inklusive hantering av hot och fel.
 2. Genomföra markverksamhet med flygplan.
 3. Genomföra starter.
 4. Genomföra stigningar.

▼B

5. Genomföra sträckflygning.
6. Genomföra plané.
7. Genomföra inflygningar.
8. Genomföra landningar.
9. Genomföra åtgärder efter landning och åtgärder efter avslutad flygning.

SIMULERAD FLYGNING**14. Minimikrav för FSTD:****a) Fas 1 – Inledande flygträning**

Webbaserad utbildning och undervisningsmaterial som är godkända av den behöriga myndigheten och som har

- tillbehör utöver dem som vanligen förknippas med stationära datorer, så som funktionella kopior av gasreglagekvadranter, styrspakar eller tangentbord för färddatasystem (FMS) och
- psykomotorisk aktivitet med lämplig tillämpning av kraft/styrka och tidmätning av svar.

b) Fas 2 – Grundläggande

En FNPT II MCC som representerar ett generiskt flermotorigt turbinmotordrivet flygplan.

c) Fas 3 – Utvidgad

En FSTD som representerar ett flermotorigt turbinmotordrivet flygplan som måste flygas med en biträdande pilot och som är kvalificerat till en standard som motsvarar nivå B, som även ska innehålla

- ett visuellt system med synfält på 180 grader som ska vara synligt från båda pilotsätena och som simulerar fram dag/skymning/gryning/natt och som ger varje pilot ett synfält på 180 grader horisontellt och 40 grader vertikalt och
- simulering av en ATC-miljö.

d) Fas 4 – Avancerad

En FFS som till fullo motsvarar nivå D eller C med ett förbättrat visuellt system, inklusive simulering av en ATC-miljö.

▼B*Tillägg 6***Modulkurser för instrumentbehörighet****A. IR(A) – Modulkurs för flygutbildning****ALLMÄNT**

1. Syftet med modulkursen för flygutbildning för IR(A) är att utbilda piloter till den kompetensnivå som är nödvändig för att framföra flygplan enligt IFR och under IMC. Kursen består av två moduler vilka kan kombineras eller genomföras var för sig:

- a) Grundläggande instrumentflygning

Omfattar 10 timmars instrumenttid som elev, varav upp till 5 timmar kan vara instrumenttid på marken i en BITD, FNPT I eller II eller en FFS. När modulen för grundläggande instrumentflygning under övervakning har avslutats ska sökanden få ett intyg som bestyrker att utbildningen har avslutats.

- b) Procedurmässig instrumentflygning

Detta omfattar det som återstår av kursplanen för IR(A), 40 timmars instrumenttid som elev för enmotor eller 45 timmars instrumenttid som elev för flermotor samt teorikursen för IR(A).

▼M3

2. En sökande till en modulkurs för IR(A) ska inneha ett PPL(A) eller ett CPL(A). En sökande till modulen procedurmässig instrumentflygning som inte innehar ett CPL(A) ska inneha ett intyg som styrker att modulen för grundläggande instrumentflygning har genomförts.

ATO:n ska se till att en person som söker till en IR(A)-kurs för flermotor och som inte har haft någon klass- eller typbehörighet för flermotoriga flygplan har erhållit den utbildning för flermotoriga flygplan som anges i kapitel H innan han eller hon påbörjar flygutbildningen för IR(A)-kursen.

▼B

3. En sökande som önskar genomgå modulen procedurmässig instrumentflygning av en modulkurs för IR(A) ska genomgå alla utbildningsetapper i en sammanhängande godkänd utbildningskurs. Innan modulen procedurmässig instrumentflygning påbörjas ska ATO:n säkerställa att sökanden har kompetens för grundläggande instrumentflygning. Återgångsutbildning ska ges enligt vad som krävs.

4. Teorikursen ska avslutas inom 18 månader. Modulen procedurmässig instrumentflygning och flygprovet ska genomföras innan giltighetstiden för de godkända teoriproven har löpt ut.

5. Kursen ska omfatta

- a) teoriutbildning som motsvarar kunskapsnivån för instrumentbehörighet,

- b) utbildning i instrumentflygning.

TEORIKUNSKAPER

6. En godkänd modulkurs för IR(A) ska omfatta minst 150 timmars utbildning.

▼B

FLYGUTBILDNING

7. En IR(A)-kurs för enmotoriga flygplan ska omfatta minst 50 timmars instrumenttid som elev, varav upp till 20 timmar kan utgöras av instrumenttid på marken i en FNPT I, eller upp till 35 timmar i en FFS eller FNPT II. Maximalt 10 timmar av instrumenttiden på marken som utförs i en FNPT II eller en FFS får genomföras i en FNPT I.
8. En IR(A)-kurs för flermotoriga flygplan ska omfatta minst 55 timmars instrumenttid som elev, varav upp till 25 timmar kan utgöras av instrumenttid på marken i en FNPT I, eller upp till 40 timmar i en FFS eller FNPT II. Maximalt 10 timmar av instrumenttid på marken som utförs i en FNPT II eller FFS får genomföras i en FNPT I. Den återstående utbildningen i instrumentflygning ska inbegripa minst 15 timmar i flermotoriga flygplan.
9. En innehavare av en IR(A) för enmotoriga flygplan som även innehar en typ- eller klassbehörighet för flermotoriga flygplan och som önskar få en första IR(A) för flermotoriga flygplan ska genomgå en kurs som omfattar minst 5 timmars instrumentutbildning på flermotoriga flygplan, varav 3 timmar kan genomföras i en FFS eller FNPT II.
- 10.1 En innehavare av ett CPL(A) eller en person som innehar ett intyg som bestyrker att modulen för grundläggande instrumentflygning har genomförts, kan få det totala antalet utbildningstimmar som föreskrivs under punkterna 7 och 8 ovan minskat med 10 timmar.

▼M3

- 10.2 En innehavare av ett IR(H) kan få det totala antalet utbildningstimmar som föreskrivs i punkterna 7 och 8 ovan minskat till 10 timmar.

▼B

- 10.3 Den totala utbildningen i instrumentflygning i flygplan ska uppfylla kraven under punkt 7 eller 8, enligt vad som är tillämpligt.
11. Flygövningarna vid flygprovet för IR(A) ska omfatta:
 - a) Modul för grundläggande instrumentflygning: Procedurer och manövrer för grundläggande instrumentflygning som ska omfatta minst
 - i) grundläggande instrumentflygning utan externa visuella referenser:
 - horisontell flygning,
 - stigning,
 - plané,
 - svängar i planflykt, stigning, plané,
 - ii) instrumentprocedur,
 - iii) branta svängar,
 - iv) radionavigering,
 - v) återgång från ovanliga flyglägen,
 - vi) begränsad panel,
 - vii) igenkännande och hävande av begynnande och full stall.
 - b) Modul för procedurmässig instrumentflygning:
 - i) förfaranden före IFR-flygning, inbegripet användning av flyghandboken och av lämpliga dokument från flygtrafikledningen vid iordningställandet av IFR-färdplan,
 - ii) förfaranden och manövrer vid IFR-verksamhet under normala och onormala förhållanden samt vid nödlägen, vilka minst ska innefatta:

▼ B

- övergång från visuell flygning till instrumentflygning vid start,
 - standardiserade utflygnings- och inflygningsförfaranden enligt IFR,
 - IFR-förfaranden under flygning på sträcka,
 - förfaranden vid väntlägen,
 - instrumentinflygning till angivna minima,
 - förfaranden vid avbruten inflygning,
 - landning efter instrumentinflygning, inbegripet cirkling,
- iii) manövrer under flygning och särskilda flygkaraktistika,
- iv) vid behov, framförande av ett flermotorigt flygplan i övningarna ovan, inbegripet framförande av flygplanet med hjälp enbart av instrument under ett simulerat motorbortfall och under avstängning och återstart av motorn (den sistnämnda övningen ska genomföras på säker höjd, såvida den inte genomförs i en FFS eller FNPT II).

▼ M3**Aa IR(A) – Kompetensbaserad modulkurs för flygutbildning****ALLMÄNT****▼ M4**

1. Syftet med den kompetensbaserade modulkursen för flygutbildning är att utbilda PPL- eller CPL-innehavare för instrumentbehörigheten, med hänsyn tagen till tidigare utbildning i instrumentflygning samt erfarenhet. Kursen är utformad för att ge den kompetensnivå som behövs för att framföra flygplan enligt IFR och under IMC. Kursen ska tas inom en ATO eller bestå av utbildning i instrumentflygning som tillhandahålls av en IRI(A) eller FI(A) med befogenhet att tillhandahålla utbildning för IR kombinerat med flygutbildning inom en ATO.

▼ M3

2. En sökande till en sådan kompetensbaserad IR(A)-modulkurs ska inneha ett PPL(A) eller CPL(A).
3. Teoriutbildningen ska avslutas inom 18 månader. Instrumentflygutbildningen och flygprovet ska genomföras innan giltighetstiden för de godkända teori-proven har löpt ut.
4. Kursen ska omfatta följande:
 - a) Teoriutbildning som motsvarar kunskapsnivån för IR(A).
 - b) Utbildning i instrumentflygning.

TEORIKUNSKAPER

5. En godkänd kompetensbaserad IR(A)-modulkurs ska omfatta minst 80 timmars teoriutbildning. Teorikursen får inbegripa datorbaserad utbildning och inslag av e-learning. De minimikrav på klassrumsundervisning som fastställs i ORA.ATO.305 måste uppfyllas.

FLYGUTBILDNING

6. Målet är att utifrån den sökandes kompetens använda modulkursen för att uppnå IR(A). Sökanden ska emellertid uppfylla nedanstående minimikrav. Tilläggsutbildning kan krävas för att nödvändig kompetens ska uppnås.
 - a) En kompetensbaserad IR(A)-modulkurs för enmotoriga flygplan ska omfatta minst 40 timmars instrumenttid som elev, varav upp till 10 timmar kan utgöras av instrumenttid på marken i en FNPT I, eller upp till 25 timmar i en FFS eller FNPT II. Maximalt 5 timmar av instrumenttiden på marken som får utföras i en FNPT II eller en FFS kan istället utföras i en FNPT I.

▼ M3

- i) När sökanden har
 - A) genomfört utbildning i instrumentflygning tillhandahållen av en IRI(A) eller FI(A) med befogenhet att tillhandahålla utbildning för IR eller

▼ M4

- B) tidigare erfarenhet av instrumenttid under flygning som befälhavare på flygplan inom ramen för en behörighet som ger befogenhet att flyga enligt IFR och under IMC,

▼ M3

får högst 30 av dessa timmar tillgodoräknas som en del av de ovanstående 40 timmarna.

- ii) När sökanden har annan tidigare instrumentflygtid som elev än vad som anges i punkt a i, får högst 15 av dessa timmar tillgodoräknas mot kravet på 40 timmar.
 - iii) Flygutbildningen ska i vilket fall som helst omfatta minst 10 timmars instrumentflygtid som elev i ett flygplan vid en ATO.
 - iv) Den sammanlagda instrumentutbildningstiden i dubbelkommando får inte understiga 25 timmar.
- b) En kompetensbaserad IR(A)-modulkurs för flermotoriga flygplan ska omfatta minst 45 timmars instrumenttid som elev, varav upp till 10 timmar kan utgöras av instrumenttid på marken i en FNPT I, eller upp till 30 timmar i en FFS eller FNPT II. Maximalt 5 timmar av instrumenttiden på marken som får utföras i en FNPT II eller en FFS kan istället utföras i en FNPT I.

- i) När sökanden har
 - A) genomfört utbildning i instrumentflygning tillhandahållen av en IRI(A) eller FI(A) med befogenhet att tillhandahålla utbildning för IR eller

▼ M4

- B) tidigare erfarenhet av instrumenttid under flygning som befälhavare på flygplan inom ramen för en behörighet som ger befogenhet att flyga enligt IFR och under IMC.

▼ M3

får högst 35 av dessa timmar tillgodoräknas som en del av de ovanstående 45 timmarna.

- ii) När sökanden har annan tidigare instrumentflygtid som elev än vad som anges i punkt b i, får högst 15 av dessa timmar tillgodoräknas mot kravet på 45 timmar.
 - iii) Flygutbildningen ska i vilket fall som helst omfatta minst 10 timmars instrumentflygtid som elev i ett flermotorigt flygplan vid en ATO.
 - iv) Den sammanlagda instrumentutbildningstiden i dubbelkommando får inte understiga 25 timmar, varav minst 15 timmar ska genomföras i ett flermotorigt flygplan.
- c) För att det ska kunna fastställas hur många timmar som ska tillgodoräknas samt vilken utbildning som behövs ska sökanden genomföra ett inträdesprov vid en ATO.
- d) Slutförd utbildning i instrumentflygning som har tillhandahållits av en IRI(A) eller FI(A) i enlighet med punkt a i eller b i ska dokumenteras i en särskild utbildningsjournal och undertecknas av instruktören.
7. Flygutbildningen för den kompetensbaserade IR(A)-modulkursen ska omfatta följande:
- a) Förfaranden och manövrer för grundläggande instrumentflygning som ska omfatta minst

▼ M3

- i) grundläggande instrumentflygning utan externa visuella referenser,
 - ii) horisontell flygning,
 - iii) stigning,
 - iv) plané,
 - v) svängar i planflykt, stigning och plané,
 - vi) instrumentprocedur,
 - vii) branta svängar,
 - viii) radionavigering,
 - ix) återgång från ovanliga flyglägen,
 - x) begränsad panel, och
 - xi) igenkännande och hävande av begynnande och full stall.
- b) Förfaranden före IFR-flygning, inbegripet användning av flyghandboken och av lämpliga dokument från flygtrafikledningen för iordningställandet av en IFR-färdplan.
- c) Förfaranden och manövrer vid IFR-verksamhet under normala och onormala förhållanden samt vid nödlägen, vilka minst ska innefatta
- i) övergång från visuell flygning till instrumentflygning vid start,
 - ii) standardiserade utflygnings- och inflygningsförfaranden enligt IFR,
 - iii) IFR-förfaranden under flygning på sträcka,
 - iv) förfaranden vid väntlägen,
 - v) instrumentinflygning till angivna minima,
 - vi) förfaranden vid avbruten inflygning, och
 - vii) landning efter instrumentinflygning, inklusive cirkling.
- d) Manövrer under flygning och särskilda flygegenskaper.
- e) Vid behov, framförande av ett flermotorigt flygplan i övningarna ovan, inbegripet
- i) framförande av flygplanet med hjälp enbart av instrument under ett simulerat motorbortfall, och
 - ii) avstängning och återstart av motorn (ska genomföras på säker höjd, såvida den inte genomförs i en FFS eller FNPT II).
8. Sökande till den kompetensbaserade IR(A)-modulkursen som innehar ett PPL eller CPL enligt Del FCL samt en giltig IR(A) som utfärdats av ett tredjeland i enlighet med kraven i bilaga 1 till Chicagokonventionen får till fullo tillgodoräkna sig detta mot den utbildningskurs som anges i punkt 4. För att IR(A) ska kunna utfärdas ska sökanden
- a) bli godkänd på ett flygprov för IRA(A) i enlighet med tillägg 7,
 - b) under flygprovet uppvisa för kontrollanten att han/hon har uppnått en tillräcklig teoretisk kunskapsnivå inom luftfartsrätt, meteorologi samt planering och genomförande av flygningar (IR), och
 - c) ha minst 50 timmars erfarenhet av flygning enligt IFR som befälhavare på flygplan.

INTRÄDESPROV

9. Inträdesprovets innehåll och varaktighet ska fastställas av ATO:n på grundval av sökandens tidigare instrumenterfarenhet.

▼M3**FLERMOTORIGA FLYGPLAN**

10. En innehavare av en IR(A) för enmotoriga flygplan som även innehar en typ- eller klassbehörighet för flermotoriga flygplan och som för första gången önskar få en IR(A) för flermotoriga flygplan ska genomgå en kurs vid ATO:n som omfattar minst fem timmars instrumentflygning som elev i flermotoriga flygplan, varav tre timmar får vara i en FFS eller FNPT II, och ska genomgå ett flygprov med godkänt resultat.

▼B**B. IR(H) – Modulkurs för flygutbildning**

1. Syftet med modulkursen för flygutbildning för IR(H) är att utbilda piloter till den kompetensnivå som är nödvändig för att framföra helikoptrar enligt IFR och i IMC.

▼M3

2. En sökande till en modulkurs för IR(H) ska inneha ett PPL(H), ett CPL(H) eller ett ATPL(H). Innan luftfartygsutbildningen inom ramen för IR(H)-kursen påbörjas, ska sökanden inneha en typbehörighet för den helikopter som används för flygprovet för IR(H) eller ha genomfört en godkänd utbildning för typbehörighet på den typen. Sökanden ska inneha ett intyg som styrker att denne har gått en MCC-utbildning med godkänt resultat om flygprovet ska utföras under flerpilotsförhållanden.

▼B

3. En sökande som önskar genomgå en modulkurs för IR(H) ska genomgå alla utbildningsetapper i en sammanhängande godkänd utbildningskurs.
4. Teorikursen ska avslutas inom 18 månader. Flygutbildningen och flygprovet ska genomföras innan giltighetsperioden för de godkända teoriproven har löpt ut.
5. Kursen ska omfatta
 - a) teoriutbildning som motsvarar kunskapsnivån för instrumentbehörighet,
 - b) utbildning i instrumentflygning.

TEORIKUNSKAPER

6. En godkänd modulkurs för IR(H) ska omfatta minst 150 timmars utbildning.

FLYGUTBILDNING

7. En IR(H)-kurs för enmotoriga helikoptrar ska omfatta minst 50 timmars instrumenttid som elev, varav
 - a) upp till 20 timmar kan vara instrumenttid på marken i en FNPT I(H) eller (A). Dessa 20 timmars utbildningstid i FNPT I(H) eller (A) kan ersättas av 20 timmars utbildningstid för IR(H) i ett flygplan, godkänd för denna utbildning eller

▼C3

- b) upp till 35 timmar kan vara instrumenttid på marken i en FTD 2/3(H), FNPT II/III(H) eller FFS(H).

▼B

Utbildning i instrumentflygning ska omfatta minst 10 timmar i en helikopter som är certifierad för IFR.

8. En IR(H)-kurs för flermotoriga helikoptrar ska omfatta minst 55 timmars instrumenttid som elev, varav

▼B

- a) upp till 20 timmar kan vara instrumenttid på marken i en FNPT I(H) eller (A). Dessa 20 timmars utbildningstid i FNPT I(H) eller (A) kan ersättas av 20 timmars utbildningstid för IR(H) i ett flygplan, godkänd för denna utbildning, eller

▼C3

- b) upp till 40 timmar kan vara instrumenttid på marken i en FTD 2/3(H), FNPT II/III(H) eller FFS(H).

▼B

Utbildning i instrumentflygning ska omfatta minst 10 timmar i en flermotorig helikopter som är certifierad för IFR.

- 9.1 Innehavare av ett ATPL(H) ska få antalet teoriutbildningstimmar minskat med 50 timmar.

▼M3

- 9.2 En innehavare av ett IR(A) kan få det totala antalet utbildningstimmar minskat till 10 timmar.
- 9.3. En innehavare av ett PPL(H) med ett mörkerbevis för helikopter eller ett CPL(H) kan få den totala instrumenttiden som elev minskad med 5 timmar.

▼B

- 10. Flygövningarna vid flygprovet för IR(H) ska omfatta:
 - a) förfaranden före IFR-flygning, inbegripet användning av flyghandboken och av lämpliga dokument från flygtrafikledningen vid iordningställandet av IFR-färdplan,
 - b) förfaranden och manövrer vid IFR-verksamhet under normala och onormala förhållanden samt vid nödlägen, vilka minst ska innefatta:
 - i) övergång från visuell flygning till instrumentflygning vid start,
 - ii) standardiserade utflygnings- och inflygningsförfaranden enligt IFR,
 - iii) IFR-förfaranden under flygning på sträcka,
 - iv) förfaranden vid väntlägen,
 - v) instrumentinflygning till angivna minima,
 - vi) förfaranden vid avbruten inflygning,
 - vii) landning efter instrumentinflygning, inbegripet cirkling,
 - c) manövrer under flygning och särskilda flygkaraktistika,
 - d) vid behov, framförande av en flermotorig helikopter i övningarna ovan, inbegripet framförande av helikoptern med hjälp enbart av instrument under ett simulerat motorbortfall och under avstängning och återstart av motorn (den sistnämnda övningen ska genomföras i en FFS, FNPT II eller FTD 2/3).

C. IR(As) – Modulkurs för flygutbildning

ALLMÄNT

- 1. Syftet med modulkursen för flygutbildning för IR(As) är att utbilda piloter till den kompetensnivå som är nödvändig för att framföra luftskepp enligt IFR och i IMC. Kursen består av två moduler, vilka kan kombineras eller genomföras var för sig:

- a) Grundläggande instrumentflygning

Omfattar 10 timmars instrumenttid som elev, varav upp till 5 timmar kan vara instrumenttid på marken i en BITD, FNPT I eller II eller en FFS.

▼B

När modulen för grundläggande instrumentflygning under övervakning har avslutats ska sökanden få ett intyg som bestyrker att utbildningen har avslutats.

b) Procedurmässig instrumentflygning

Detta omfattar det som återstår av kursplanen för IR(As), 25 timmars instrumenttid som elev samt teorikursen för IR(As).

2. En sökande till en modulkurs för IR(As) ska innehålla ett PPL(As) och dessa ska inbegripa befogenheter att flyga under mörker eller ett CPL(As). En sökande till modulen procedurmässig instrumentflygning och som inte innehåller ett CPL(As) ska innehålla ett intyg som bestyrker att modulen för grundläggande instrumentflygning har genomförts.
3. En sökande som önskar genomgå modulen procedurmässig instrumentflygning av en modulkurs för IR(As) ska genomgå alla utbildningsetapper i en sammanhängande godkänd utbildningskurs. Innan modulen procedurmässig instrumentflygning påbörjas ska ATO:n säkerställa att sökanden har kompetens för grundläggande instrumentflygning. Återgångsutbildning ska ges enligt vad som krävs.
4. Teorikursen ska avslutas inom 18 månader. Modulen procedurmässig instrumentflygning och flygprovet ska genomföras innan giltighetstiden för de godkända teoriproven har löpt ut.
5. Kursen ska omfatta
 - a) teoriutbildning som motsvarar kunskapsnivån för instrumentbehörighet,
 - b) utbildning i instrumentflygning.

TEORIKUNSKAPER

6. En godkänd modulkurs för IR(As) ska omfatta minst 150 timmars teoriutbildning.

FLYGUTBILDNING

7. En IR(As)-kurs ska omfatta minst 35 timmars instrumenttid som elev, varav upp till 15 timmar kan utgöras av instrumenttid på marken i en FNPT I, eller upp till 20 timmar i en FFS eller FNPT II. Maximalt 5 timmar av instrumenttiden på marken som utförs i en FNPT II eller en FFS får genomföras i en FNPT I.
8. En innehavare av ett CPL(As) eller en person som innehåller ett intyg som bestyrker att modulen för grundläggande instrumentflygning har genomförts, kan få det totala antalet utbildningstimmar som föreskrivs i punkt 7 minskat med 10 timmar. Den totala utbildningen i instrumentflygning i luftskepp ska uppfylla kraven i punkt 7.
9. Om sökanden innehåller en IR för en annan kategori av luftfartyg kan det totala antalet flygutbildningstimmar som föreskrivs reduceras till 10 timmar på luftskepp.
10. Flygövningarna vid flygprovet för IR(As) ska omfatta:
 - a) Modul för grundläggande instrumentflygning:

Procedurer och manövrer för grundläggande instrumentflygning som ska omfatta minst

▼B

- i) grundläggande instrumentflygning utan externa visuella referenser:
 - horisontell flygning,
 - stigning,
 - plané,
 - svängar i planflykt, stigning, plané,
 - ii) instrumentprocedur,
 - iii) radionavigering,
 - iv) återgång från ovanliga flyglägen,
 - v) begränsad panel,
- b) Modul för procedurmässig instrumentflygning:
- i) förfaranden före IFR-flygning, inbegripet användning av flyghandboken och av lämpliga dokument från flygtrafikledningen vid iordningställandet av IFR-färdplan,
 - ii) förfaranden och manövrer vid IFR-verksamhet under normala och onormala förhållanden samt vid nödlägen, vilka minst ska innefatta
 - övergång från visuell flygning till instrumentflygning vid start,
 - standardiserade utflygnings- och inflygningsförfaranden enligt IFR,
 - IFR-förfaranden under flygning på sträcka,
 - förfaranden vid väntlägen,
 - instrumentinflygning till angivna minima,
 - förfaranden vid avbruten inflygning,
 - landning efter instrumentinflygning, inbegripet cirkling,
 - iii) manövrer under flygning och särskilda flygkaraktistika,
 - iv) vid behov, framförande av ett luftskepp i övningarna ovan, inbegripet framförande av luftskeppet med hjälp enbart av instrument under ett simulerat motorbortfall och under avstängning och återstart av motorn (den sistnämnda övningen ska genomföras på säker höjd, såvida den inte genomförs i en FFS eller FNPT II).

▼B*Tillägg 7***Flygprov för IR****▼M5**

1. En sökande till ett flygprov för IR ska ha erhållit utbildning på luftfartyg av samma klass eller typ som det som används på flygprovet, och luftfartyget ska vara utrustat på lämpligt sätt med avseende på utbildningens och provets syfte.

▼B

2. En sökande ska godkännas på alla relevanta sektioner i flygprovet. Om sökanden underkänns på någon punkt i en sektion, underkänns den sektionen. Om sökanden underkänns på mer än en sektion, måste han/hon genomföra hela provet igen. En sökande som underkänns på endast en sektion ska genomföra den underkända sektionen igen. Om sökanden underkänns på någon sektion vid omprovet, inbegripet någon av de sektioner som har godkänts vid ett tidigare försök, måste han/hon genomföra hela provet igen. Alla relevanta sektioner i flygprovet ska genomföras inom 6 månader. Om en sökande på två försök misslyckas med att erhålla godkänt på alla relevanta sektioner i provet, krävs ytterligare utbildning.
3. Ytterligare utbildning kan krävas efter ett underkänt flygprov. Det finns ingen gräns för det antal försök som får göras för att bli godkänd på flygprovet.

PROVETS GENOMFÖRANDE

4. Provet är avsett att simulera en faktisk flygning. Flygvägen ska väljas av kontrollanten. Ett väsentligt inslag är sökandens förmåga att planera och genomföra flygningen med utgångspunkt i normalt genomgångsmaterial. Sökanden ska ansvara för färdplaneringen och se till att all utrustning och alla dokument som behövs för att genomföra flygningen finns ombord. Flygningen ska pågå i minst 1 timme.
5. Skulle sökanden välja att avbryta flygprovet av skäl som kontrollanten anser vara otillräckliga, ska sökanden genomföra hela flygprovet på nytt. Om provet avbryts av skäl som kontrollanten anser vara tillräckliga, ska endast de ej genomförda sektionerna flygas vid ett senare tillfälle.
6. Varje manöver eller förfarande i provet får, enligt kontrollantens avgörande, upprepas en gång av sökanden. Kontrollanten kan när som helst avbryta provet, om han/hon anser att sökanden måste genomföra ett fullständigt omprov.
7. En sökande ska flyga luftfartyget från en position där befälhavarens uppgifter kan utföras och genomföra provet som om det inte fanns några andra besättningsmedlemmar. Kontrollanten får inte ta del i handhavandet av luftfartyget, utom då ett ingripande är nödvändigt av säkerhetsskäl eller för att undvika oacceptabel försening för annan trafik. Ansvar för flygningen ska fördelas i överensstämmelse med nationella bestämmelser.
8. Beslutshöjder, lägsta planehöjder och punkt för avbruten inflygning ska fastställas av sökanden och godkännas av kontrollanten.
9. En sökande till IR ska för kontrollanten ange de kontroller och uppgifter som utförs, inbegripet identifieringen av radiohjälpmedel. Kontroller ska genomföras i överensstämmelse med den godkända checklistan för det luftfartyg på vilket provet genomförs. Under förberedelserna inför flygprovet ska sökanden fastställa effektinställningar och farter. Prestandauppgifter för start, inflygning och landning ska beräknas av sökanden i enlighet med drifhandboken eller flyghandboken för det luftfartyg som används.

▼B**TOLERANSER VID FLYGPROV**

10. Sökanden ska uppvisa förmåga att
- a) framföra luftfartyget inom ramen för dess begränsningar,
 - b) utföra alla manövrer med mjukhet och exakthet,
 - c) uppvisa gott omdöme och flygsinne,
 - d) tillämpa sina kunskaper om flygning,
 - e) alltid kontrollera luftfartyget på ett sådant sätt att den lyckade utgången av ett förfarande eller en manöver aldrig allvarligt betvivlas.

▼M5

11. Följande gränsvärden ska tillämpas, korrigerade för att ta hänsyn till turbulenta väderförhållanden och till det använda luftfartygets manöveregenskaper och prestanda:

Höjd

Allmänt	± 100 fot
Inledning av nytt varv på beslutshöjden	+ 50 fot/– 0 fot
Lägsta planéhöjd (MDH)/MAP/höjd	+ 50 fot/– 0 fot

Spårning

av signal från radionavigeringshjälpmedel för vinkelavvikelser	± 5° Halvskalig avvikelse från sidvinkel och glidbana (t.ex. LPV, ILS, MLS, GLS).
2D (LNAV) och 3D (LNAV/VNAV): ”linjära” avvikelser i sidled	Fel/avvikelse i förhållande till önskad bana ska normalt sett begränsas till ± ½ av det RNP-värde som är förknippat med proceduren. Korta avvikelser från denna norm upp till maximalt 1 × RNP-värdet är tillåtna.
3D: linjära avvikelser i höjddled (t.ex. RNP APCH (LNAV/VNAV) med användning av Baro-VNAV)	Högst – 75 fot under den vertikala profilen vid någon tidpunkt, och högst + 75 fot över den vertikala profilen vid eller under 1 000 fot över flygplatsen.

Kurshållning

med full funktion hos alla motorer	± 5°
med simulerat motorbortfall	± 10°

Hastighet

med full funktion hos alla motorer	± 5 knop
med simulerat motorbortfall	+ 10 knop/– 5 knop

PROVETS INNEHÅLL**Flygplan****SEKTION 1 – ÅTGÄRDER FÖRE FLYGNING SAMT START**

Checklista ska användas och flygsinne, förfaranden för förebyggande och rengörande avisning osv. ska tillämpas i alla sektioner

a	Användning av flyghandbok (eller motsvarande), särskilt för beräkning av prestanda, massa och balans hos luftfartyget
b	Användning av flygtrafikledningsdokument, väderdokument
c	Iordningställande av ATC-färdplan, IFR-färdplan/-logg

▼ **M5**

d	Identifiering av erforderliga navigeringshjälpmedel för avgångs-, ankomst- och inflygningsprocedurer
e	Inspektion före flygning
f	Väderminima
g	Taxning
h	PBN-avgång (om tillämpligt): — Kontrollera att korrekt procedur har lagts in i navigeringssystemet. — Gör en dubbelkontroll mellan navigeringssystemets bildskärm och utflygningskartan.
i	Genomgång före start; Start
j (°)	Övergång till instrumentflygning
k (°)	Förfaranden vid instrumentavgång, inklusive PBN-avgångar, och höjdmätarinställning
l (°)	ATC-förbindelse – beaktande, R/T-förfaranden
SEKTION 2 – ALLMÄNNA MANÖVRER (°)	
a	Flygning med hjälp av enbart instrument, inbegripet: planflykt vid olika farter, trim
b	Stigande och sjunkande svängar med ihållande standardsväng
c	Återgång från ovanliga flyglägen, inbegripet ihållande svängar med 45° bankning och branta sjunkande svängar
D (*)	Hävande av begynnande stall i planflykt, under stigande/sjunkande svängar och i landningskonfiguration – gäller endast flygplan
e	Begränsad panel (grundinstrument): stabiliserad stigning eller plané med standardsväng till givna kurser, återgång från ovanliga flyglägen – gäller endast flygplan
SEKTION 3 – FÖRFARANDEN UNDER FLYGNING PÅ STRÄCKA ENLIGT IFR (°)	
a	Spårning, inbegripet uppfångande av signaler, t.ex. NDB, VOR, eller bana mellan waypoints
b	Användning av navigeringssystem och radiohjälpmedel
c	Planflykt, kontroll av kurs, höjd och fart, effektinställning, trimteknik
d	Höjdmätarinställningar
e	Tidtagning och revidering av ETA (väntläge på sträcka – om nödvändigt)
f	Övervakning av flygförlopp, driftfärdplan, bränsleåtgång, handhavande av systemen
g	Förfaranden mot nedisning, simulerade om nödvändigt
h	ATC-förbindelse – beaktande, R/T-förfaranden
SEKTION 3a – FÖRFARANDEN VID ANKOMST	
a	Inställning och kontroll av navigeringshjälpmedel, om tillämpligt

▼ M5

b	Förfaranden vid ankomst, kontroll av höjdmätare
c	Höjd- och hastighetsrestriktioner, om tillämpligt
d	PBN-ankomst (om tillämpligt): — Kontrollera att korrekt procedur har lagts in i navigeringssystemet — Gör en dubbelkontroll mellan navigeringssystemets bildskärm och ankomstkartan

SEKTION 4 (°) – 3D-OPERATIONER (++)

a	Inställning och kontroll av navigeringshjälpmedel Kontrollera VPA (Vertical Path Angle) För RNP APCH: — Kontrollera att korrekt procedur har lagts in i navigeringssystemet — Gör en dubbelkontroll mellan navigeringssystemets bildskärm och inflygningskartan
b	Genomgång vid inflygning och landning, inbegripet kontroller under plané/inflygning/landning, inbegripet identifiering av hjälpmedel
c (+)	Förfarande i väntläge
d	Beaktande av publicerad inflygningsprocedur
e	Tidtagning för inflygning
f	Kontroll av höjd, fart och kurs (stabiliserad inflygning)
g (+)	Åtgärder vid nytt varv
h (+)	Förfarande vid avbruten inflygning/landning
i	ATC-förbindelse – beaktande, R/T-förfaranden

SEKTION 5 (°) – 2D-OPERATIONER (++)

a	Inställning och kontroll av navigeringshjälpmedel För RNP APCH: — Kontrollera att korrekt procedur har lagts in i navigeringssystemet — Gör en dubbelkontroll mellan navigeringssystemets bildskärm och inflygningskartan
b	Genomgång vid inflygning och landning, inbegripet kontroller under plané/inflygning/landning, inbegripet identifiering av hjälpmedel
c (+)	Förfarande i väntläge
d	Beaktande av publicerad inflygningsprocedur
e	Tidtagning för inflygning
f	Kontroll av höjd/avstånd till MAPT, fart och kurs (stabiliserad inflygning), SDF (Step Down Fixes), om tillämpligt

▼ **M5**

g (+)	Åtgärder vid nytt varv
h (+)	Förfarande vid avbruten inflygning/landning
i	ATC-förbindelse – beaktande, R/T-förfaranden
SEKTION 6 – FLYGNING MED EN MOTOR UR FUNKTION (endast flermotoriga flygplan) (°)	
a	Simulerat motorbortfall efter start eller vid pådrag
b	Inflygning, nytt varv och procedurmässig avbruten inflygning med en motor ur funktion
c	Inflygning och landning med en motor ur funktion
d	ATC-förbindelse – beaktande, R/T-förfaranden

(°) Måste genomföras med hjälp enbart av instrument.

(*) Kan genomföras i en FFS, FTD 2/3 eller FNPT II.

(+) Kan genomföras i antingen sektion 5 eller sektion 6.

(++) För att etablera och upprätthålla PBN-befogenheter ska en inflygning i antingen sektion 4 eller sektion 5 vara en RNP APCH. Om en RNP APCH inte är praktiskt genomförbar ska den utföras i ett på lämpligt sätt utrustat utbildningshjälpmedel för flygsimulering (FSTD).

Helikoptrar**SEKTION 1 – AVGÅNG**

Checklista ska användas och flygsinne, förfaranden för förebyggande och rengörande avisning osv. ska tillämpas i alla sektioner

a	Användning av flyghandbok (eller motsvarande), särskilt för beräkning av prestanda, massa och balans hos luftfartyget
b	Användning av flygtrafikledningsdokument, väderdokument
c	Iordningställande av ATC-färdplan, IFR-färdplan/-logg
d	Identifiering av erforderliga navigeringshjälpmedel för avgångs-, ankomst- och inflygningsprocedurer
e	Inspektion före flygning
f	Väderminima
g	Taxning/lufttaxning i enlighet med ATC eller instruktörens instruktioner
h	PBN-avgång (om tillämpligt): — Kontrollera att korrekt procedur har lagts in i navigeringssystemet — Gör en dubbelkontroll mellan navigeringssystemets bildskärm och utflygningskartan
i	Genomgång före start, förfaranden och kontroller
j	Övergång till instrumentflygning

▼ M5

k	Förfaranden vid instrumentavgång, inklusive PBN-förfaranden
SEKTION 2 – ALLMÄNNA MANÖVRER	
a	Flygning med hjälp av enbart instrument, omfattande:
b	Stigande och sjunkande svängar med ihållande standardsväng
c	Återgång från ovanliga flyglägen, inbegripet ihållande svängar med 30° bankning och branta sjunkande svängar
SEKTION 3 – FÖRFARANDEN UNDER FLYGNING PÅ STRÄCKA ENLIGT IFR	
a	Spårning, inbegripet uppfångande av signaler, t.ex. NDB, VOR, RNAV
b	Användning av radiohjälpmedel
c	Planflykt, kontroll av kurs, höjd och fart, effektinställning
d	Höjdmätarinställningar
e	Tidtagning och revidering av ETA
f	Övervakning av flygförlopp, driftfärdplan, bränsleåtgång, handhavande av systemen
g	Förfaranden mot nedisning, simulerade om nödvändigt och tillämpligt
h	ATC-förbindelse – beaktande, R/T-förfaranden
SEKTION 3a – FÖRFARANDEN VID ANKOMST	
a	Inställning och kontroll av navigeringshjälpmedel, om tillämpligt
b	Förfaranden vid ankomst, kontroll av höjdmätare
c	Höjd- och hastighetsrestriktioner, om tillämpligt
d	PBN-ankomst (om tillämpligt) — Kontrollera att korrekt procedur har lagts in i navigeringssystemet — Gör en dubbelkontroll mellan navigeringssystemets bildskärm och ankomstkartan
SEKTION 4 – 3D-OPERATIONER (*)	
a	Inställning och kontroll av navigeringshjälpmedel Kontrollera VPA (Vertical Path Angle) för RNP APCH: a) Kontrollera att korrekt procedur har lagts in i navigeringssystemet b) Gör en dubbelkontroll mellan navigeringssystemets bildskärm och inflygningskartan
b	Genomgång vid inflygning och landning, inbegripet kontroller under plané/inflygning/landning
c (*)	Förfarande i väntläge
d	Beaktande av publicerad inflygningsprocedur

▼ **M5**

e	Tidtagning för inflygning
f	Kontroll av höjd, fart och kurs (stabiliserad inflygning)
g (*)	Åtgärder vid nytt varv
h (*)	Förfarande vid avbruten inflygning/landning
i	ATC-förbindelse – beaktande, R/T-förfaranden

SEKTION 5 – 2D-OPERATIONER (*)

a	Inställning och kontroll av navigeringshjälpmedel För RNP APCH: — Kontrollera att korrekt procedur har lagts in i navigeringssystemet — Gör en dubbelkontroll mellan navigeringssystemets bildskärm och inflygningskartan
b	Genomgång vid inflygning och landning, inbegripet kontroller under plané/inflygning/landning och identifiering av hjälpmedel
c (*)	Förfarande i väntläge
d	Beaktande av publicerad inflygningsprocedur
e	Tidtagning för inflygning
f	Kontroll av höjd, fart och kurs (stabiliserad inflygning)
g (*)	Åtgärder vid nytt varv
h (*)	Förfarande vid avbruten inflygning (*)/landning
i	ATC-förbindelse – beaktande, R/T-förfaranden

SEKTION 6 – ONORMALA PROCEDURER OCH NÖDFÖRFARANDEN

Denna sektion kan kombineras med sektionerna 1 till och med 5. Under provet ska hänsyn tas till helikopterns framförande, fastställande av bortfallen motor, omedelbara åtgärder ("beröringsövningar"), uppföljande åtgärder och kontroller samt till flygningens exakthet i följande situationer:

a	Simulerat motorbortfall efter start och under inflygning (**) (på säker höjd, såvida övningen inte genomförs i en FFS eller FNPT II/III, FTD 2,3)
b	Fel på stabiliseringssystem/hydrauliska system (om tillämpligt)
c	Begränsad panel
d	Autorotation och återgång till en förinställd höjd

▼ **M5**

e	3D-operationer manuellt utan flygdirektor (***) 3D-operationer manuellt med flygdirektor (***)
---	---

(⁺) För att etablera och upprätthålla PBN-befogenheter ska en inflygning i antingen sektion 4 eller sektion 5 vara en RNP APCH. Om en RNP APCH inte är praktiskt genomförbar ska den utföras i ett på lämpligt sätt utrustat utbildningshjälpmedel för flygsimulering (FSTD).

(*) Ska genomföras i sektion 4 eller sektion 5.

(**) Endast flermotoriga helikoptrar.

(***) Endast ett moment ska ingå i provet.

▼ **B**

PROVETS INNEHÅLL

Flygplan

SEKTION 1 – ÅTGÄRDER FÖRE FLYGNING SAMT START

Checklista ska användas och flygsinne, förfaranden för förebyggande och rengörande avisning osv., ska tillämpas i alla sektioner

a	Användning av flyghandbok (eller motsvarande), särskilt för beräkning av prestanda, massa och balans hos luftfartyget
b	Användning av flygtrafikledningsdokument, väderdokument
c	Iordningställande av ATC-färdplan, IFR-färdplan/-logg
d	Inspektion före flygning
e	Väderminima
f	Taxning
g	Genomgång före start. Start
h (^o)	Övergång till instrumentflygning
i (^o)	Förfaranden vid instrumentavgång, höjdmätarinställning
j (^o)	ATC-förbindelse – beaktande, R/T-förfaranden

SEKTION 2 – ALLMÄNNA MANÖVRER (^o)

a	Flygning med hjälp av enbart instrument, inbegripet: planflykt vid olika farter, trim
b	Stigande och sjunkande svängar med ihållande standardsväng
c	Återgång från ovanliga flyglägen, inbegripet ihållande svängar med 45° bankning och branta sjunkande svängar
d (*)	Hävande av begynnande stall i planflykt, under stigande/sjunkande svängar och i landningskonfiguration – gäller endast flygplan
e	Begränsad panel (grundinstrument): stabiliserad stigning eller plané med standardsväng till givna kurser, återgång från ovanliga flyglägen – gäller endast flygplan

▼B

SEKTION 3 – FÖRFARANDE UNDER FLYGNING PÅ STRÄCKA ENLIGT IFR (°)	
a	Spårning, inbegripet uppfångande av signaler, t.ex. NDB, VOR, RNAV
b	Användning av radiohjälpmedel
c	Planflykt, kontroll av kurs, höjd och fart, effektinställning, trimteknik
d	Höjdmätarinställningar
e	Tidtagning och revidering av ETA (väntläge på sträcka – om nödvändigt)
f	Övervakning av flygförlopp, driftfärdplan, bränsleåtgång, handhavande av systemen
g	Förfaranden mot nedisning, simulerade, om nödvändigt
h	ATC-förbindelse – beaktande, R/T-förfaranden
SEKTION 4 – FÖRFARANDE VID PRECISIONSINFLYGNING (°)	
a	Inställning och kontroll av navigeringshjälpmedel, identifiering av hjälpmedel
b	Förfaranden vid ankomst, kontroll av höjdmätare
c	Genomgång vid inflygning och landning, inbegripet kontroll under plané/inflygning/landning
d (+)	Förfarande i väntläge
e	Beaktande av publicerad inflygningsprocedur
f	Tidtagning för inflygning
g	Kontroll av höjd, fart och kurs (stabiliserad inflygning)
h (+)	Åtgärder vid pådrag
i (+)	Förfarande vid avbruten inflygning/landning
j	ATC-förbindelse – beaktande, R/T-förfaranden
SEKTION 5 – FÖRFARANDE VID ICKEPRECISIONSINFLYGNING (°)	
a	Inställning och kontroll av navigeringshjälpmedel, identifiering av hjälpmedel
b	Förfaranden vid ankomst, höjdmätarinställningar
c	Genomgång vid inflygning och landning, inbegripet kontroll under plané/inflygning/landning
d (+)	Förfarande i väntläge
e	Beaktande av publicerad inflygningsprocedur
f	Tidtagning för inflygning
g	Kontroll av höjd, fart och kurs (stabiliserad inflygning)
h (+)	Åtgärder vid pådrag
i (+)	Förfarande vid avbruten inflygning/landning

▼B

j	ATC-förbindelse – beaktande, R/T-förfaranden
SEKTION 6 – FLYGNING MED EN MOTOR UR FUNKTION (ENDAST FLERMOTORIGA FLYGPLAN) ^(e)	
a	Simulerat motorbortfall efter start eller vid pådrag
b	Inflygning, nytt varv och procedurmässig avbruten inflygning med en motor ur funktion
c	Inflygning och landning med en motor ur funktion
d	ATC-förbindelse – beaktande, R/T-förfaranden

(*) Kan genomföras i en FFS, FTD 2/3 eller FNPT II.

(†) Kan genomföras i antingen sektion 4 eller sektion 5.

(e) Måste genomföras med hjälp enbart av instrument.

Helikoptrar**SEKTION 1 – AVGÅNG**

Checklista ska användas och flygsinne, förfaranden för förebyggande och rengörande avisning osv., ska tillämpas i alla sektioner

a	Användning av flyghandbok (eller motsvarande), särskilt för beräkning av prestanda, massa och balans hos luftfartyget
b	Användning av flygtrafikledningsdokument, väderdokument
c	Iordningställande av ATC-färdplan, IFR-färdplan/-logg
d	Inspektion före flygning
e	Väderminima
f	Taxning/lufttaxning i enlighet med ATC eller instruktörens instruktioner
g	Genomgång före start, förfaranden och kontroller
h	Övergång till instrumentflygning
i	Förfaranden vid instrumentavgång

SEKTION 2 – ALLMÄNNA MANÖVRER

a	Flygning med hjälp av enbart instrument, omfattande:
b	Stigande och sjunkande svängar med ihållande standardsväng
c	Återgång från ovanliga flyglägen, omfattande ihållande svängar med 30° bankning och branta sjunkande svängar

▼B

SEKTION 3 – FÖRFARANDEN UNDER FLYGNING PÅ STRÄCKA ENLIGT IFR	
a	Spårning, inbegripet uppfångande av signaler, t.ex. NDB, VOR, RNAV
b	Användning av radiohjälpmedel
c	Planflykt, kontroll av kurs, höjd och fart, effektinställning
d	Höjdmätarinställningar
e	Tidtagning och revidering av ETA
f	Övervakning av flygförlopp, driftfärdplan, bränsleåtgång, handhavande av systemen
g	Förfaranden mot nedisning, simulerade om nödvändigt och tillämpligt
h	ATC-förbindelse – beaktande, R/T-förfaranden
SEKTION 4 – PRECISIONSINFLYGNING	
a	Inställning och kontroll av navigeringshjälpmedel, identifiering av hjälpmedel
b	Förfaranden vid ankomst, kontroll av höjdmätare
c	Genomgång vid inflygning och landning, inbegripet kontroller under plané/inflygning/landning
d (*)	Förfarande i väntläge
e	Beaktande av publicerad inflygningsprocedur
f	Tidtagning för inflygning
g	Kontroll av höjd, fart och kurs (stabiliserad inflygning)
h (*)	Åtgärder vid nytt varv
i (*)	Förfarande vid avbruten inflygning/landning
j	ATC-förbindelse – beaktande, R/T-förfaranden
SEKTION 5 – ICKEPRECISIONSINFLYGNING	
a	Inställning och kontroll av navigeringshjälpmedel, identifiering av hjälpmedel
b	Förfaranden vid ankomst, kontroll av höjdmätare
c	Genomgång vid inflygning och landning, inbegripet kontroller under plané/inflygning/landning
d (*)	Förfarande i väntläge
e	Beaktande av publicerad inflygningsprocedur
f	Tidtagning för inflygning
g	Kontroll av höjd, fart och kurs (stabiliserad inflygning)
h (*)	Åtgärder vid nytt varv
i (*)	Förfarande vid avbruten inflygning (*)/landning
j	ATC-förbindelse – beaktande, R/T-förfaranden

▼B**SEKTION 6 – ONORMALA PROCEDURER OCH NÖDFÖRFARANDEN**

Denna sektion kan kombineras med sektionerna 1 till och med 5. Under provet ska hänsyn tas till helikopterns framförande, fastställande av bortfallen motor, omedelbara åtgärder ("beröringsövningar"), uppföljande åtgärder och kontroller samt till flygningens exakthet i följande situationer:

a	Simulerat motorbortfall efter start och under inflygning (**) (på säker höjd, såvida övningen inte genomförs i en FFS eller FNPT II/III, FTD 2, 3)
b	Fel på stabiliseringssystem/hydrauliska system (om tillämpligt)
c	Begränsad panel
d	Autorotation och återgång till en förinställd höjd
e	Manuell precisionsinflygning utan flygdirektor (***) Manuell precisionsinflygning med flygdirektor (***)

(*) Ska genomföras i sektion 4 eller sektion 5.

(**) Endast flermotoriga helikoptrar.

(***) Endast ett moment ska ingå i provet.

Luftskepp**SEKTION 1 – ÅTGÄRDER FÖRE FLYGNING SAMT START**

Checklista ska användas och flygsinne, beaktande av ATC-förbindelse och R/T-förfaranden ska tillämpas i alla sektioner

a	Användning av flyghandbok (eller motsvarande), särskilt för beräkning av prestanda, massa och balans hos luftfartyget
b	Användning av flygtrafikledningsdokument, väderdokument
c	Iordningställande av ATC-färdplan, IFR-färdplan/-logg
d	Inspektion före flygning
e	Väderminima
f	Genomgång före start, förfarande utanför mast, markmanövrering
g	Start
h	Övergång till instrumentflygning
i	Förfaranden vid instrumentavgång, höjdmätarinställning
j	ATC-förbindelse – beaktande, R/T-förfaranden

SEKTION 2 – ALLMÄNNA MANÖVRER

a	Flygning med hjälp av enbart instrument
b	Stigande och sjunkande svängar med ihållande standardsväng
c	Återgång från ovanliga flyglägen
d	Begränsad panel

SEKTION 3 – FÖRFARANDEN UNDER FLYGNING PÅ STRÄCKA ENLIGT IFR

a	Spårning, inbegripet uppfångande av signaler, t.ex. NDB, VOR, RNAV
b	Användning av radiohjälpmedel

▼B

c	Planflykt, kontroll av kurs, höjd och fart, effektinställning, trimteknik
d	Höjdmätarinställningar
e	Tidtagning och revidering av ETA
f	Övervakning av flygförlopp, driftfärdplan, bränsleåtgång, handhavande av systemen
g	ATC-förbindelse – beaktande, R/T-förfaranden

SEKTION 4 – FÖRFARANDEN VID PRECISIONSINFLYGNING

a	Inställning och kontroll av navigeringshjälpmedel, identifiering av hjälpmedel
b	Förfaranden vid ankomst, kontroll av höjdmätare
c	Genomgång vid inflygning och landning, inbegripet kontroller under plané/inflygning/landning
d (+)	Förfarande i väntläge
e	Beaktande av publicerad inflygningsprocedur
f	Tidtagning för inflygning
g	Stabiliserad inflygning (kontroll av höjd, fart och kurs)
h (+)	Åtgärder vid nytt varv
i (+)	Förfarande vid avbruten inflygning/landning
j	ATC-förbindelse – beaktande, R/T-förfaranden

SEKTION 5 – FÖRFARANDEN VID ICKEPRECISIONSINFLYGNING

a	Inställning och kontroll av navigeringshjälpmedel, identifiering av hjälpmedel
b	Förfaranden vid ankomst, höjdmätarinställningar
c	Genomgång vid inflygning och landning, inbegripet kontroller under plané/inflygning/landning
d (+)	Förfarande i väntläge
e	Beaktande av publicerad inflygningsprocedur
f	Tidtagning för inflygning
g	Stabiliserad inflygning (kontroll av höjd, fart och kurs)
h (+)	Åtgärder vid nytt varv
i (+)	Förfarande vid avbruten inflygning/landning
j	ATC-förbindelse – beaktande, R/T-förfaranden

SEKTION 6 – FLYGNING MED EN MOTOR UR FUNKTION

Denna sektion kan kombineras med sektionerna 1 till och med 5. Under provet ska hänsyn tas till luftskeppets framförande, fastställande av bortfallen motor, omedelbara åtgärder, uppföljande åtgärder och kontroller samt till flygningens exakthet i följande situationer:

a	Simulerat motorbortfall efter start eller vid pådrag
b	Inflygning och procedurmässigt nytt varv med en motor ur funktion

▼B

c	Inflygning och landning, förfarande vid avbruten inflygning, med en motor ur funktion
d	ATC-förbindelse – beaktande, R/T-förfaranden

(*) Kan genomföras i antingen sektion 4 eller sektion 5.

▼B

Tillägg 8

Tillgodoräknande av IR-delen i kombination med kompetenskontroller för typ- eller klassbehörighet**A. Flygplan**

Tillgodoräknande ska endast beviljas när innehavaren ska förlänga instrumentbehörigheter för enmotoriga flygplan och flermotoriga enpilotsflygplan enligt vad som är tillämpligt.

När en kompetenskontroll inklusive instrumentbehörighet genomförs och innehavaren har gällande:	Tillgodoräknande är giltigt för IR-delen i en kompetenskontroll för:
Typbehörighet för flerpilot Typbehörighet för komplexa flygplan med höga prestanda	Klass enmotoriga flygplan (*) och typbehörighet för enmotoriga flygplan (*) och klassbehörighet för enpilot, flermotoriga flygplan och typbehörighet för enpilot, flermotoriga komplexa flygplan utan höga prestanda, endast tillgodoräknande för sektion 3b i flygprovet för enpilot, komplexa flygplan utan höga prestanda i tillägg 9 (*)
Typbehörighet för enpilot, flermotoriga komplexa flygplan utan höga prestanda, som flygs som enpilot	Klass enpilot, flermotoriga flygplan (*) och typbehörighet för enpilot, flermotoriga komplexa flygplan utan höga prestanda och klass- och typbehörighet för enmotoriga flygplan (*)
Typbehörighet för enpilot, flermotoriga komplexa flygplan utan höga prestanda, begränsad till flerpilotsverksamhet	a) Klass enpilot, flermotoriga flygplan (*) och b) typbehörighet för enpilot, flermotoriga komplexa flygplan utan höga prestanda (*) och c) klass- och typbehörighet för enmotoriga flygplan (*)
Klassbehörighet för enpilot, flermotoriga flygplan som flygs som enpilot	Klass- och typbehörighet för enmotoriga flygplan och klass enpilot, flermotoriga flygplan och typbehörighet för enpilot, flermotoriga komplexa flygplan utan höga prestanda
Klassbehörighet för enpilot, flermotoriga flygplan, begränsad till flerpilotsverksamhet	Klass- och typbehörighet för enmotoriga flygplan (*) och klassbehörighet för enpilot, flermotoriga flygplan och typbehörighet för enpilot, flermotoriga komplexa flygplan utan höga prestanda (*).
Klassbehörighet för enpilot, enmotoriga flygplan	Klass- och typbehörighet för enmotoriga flygplan
Typbehörighet för enpilot, enmotoriga flygplan	Klass- och typbehörighet för enmotoriga flygplan

(*) ► **M5** Gäller under förutsättning att minst tre starter och inflygningar enligt instrumentflygreglerna under utövande av PBN-befogenheter, inklusive en RNP APCH-inflygning, har genomförts på en enpilotsklass eller -typ av flygplan i enpilotsverksamhet under de föregående 12 månaderna eller, när det gäller flermotoriga icke-komplexa flygplan utan höga prestanda, att sökanden har genomfört sektion 6 i flygprovet för icke-komplexa enpilotsflygplan utan höga prestanda som flygs med hjälp enbart av instrument i enpilotsverksamhet. ◀

▼B**B. Helikoptrar**

Tillgodoräknande ska endast beviljas när innehavaren ska förlänga instrumentbehörigheter för enmotoriga helikoptrar och flermotoriga enpilotshelikoptrar enligt vad som är tillämpligt.

När en kompetenskontroll inklusive instrumentbehörighet genomförs och innehavaren har gällande:	Tillgodoräknande är giltigt för IR-delen i en kompetenskontroll för:
Typbehörighet för flermotoriga helikoptrar	Typbehörighet för enmotoriga helikoptrar (*) och typbehörighet för enpilot, flermotoriga helikoptrar (*)
Typbehörighet för enpilot, flermotoriga helikoptrar, som flygs som enpilot	Typbehörighet för enmotoriga helikoptrar, typbehörighet för enpilot, flermotoriga helikoptrar.
Typbehörighet för enpilot, flermotoriga helikoptrar, begränsad till flerpilotsverksamhet	Typbehörighet för enmotoriga helikoptrar, (*) typbehörighet för enpilot, flermotoriga helikoptrar (*)

(*) ►**M5** Gäller under förutsättning att minst tre starter och inflygningar enligt instrumentflygreglerna under utövande av PBN-befogenheter, inklusive en RNP APCH-inflygning (kan vara en PinS-inflygning [Point in Space]), har genomförts på en enpilotstyp av helikopter i enpilotverksamhet under de föregående 12 månaderna. ◀

▼B*Tillägg 9***Utbildning, flygprov och kompetenskontroll för MPL, ATPL samt typ- och klassbehörigheter och kompetenskontroll för IRS****A. Allmänt**

1. En sökande till ett flygprov ska ha erhållit utbildning på luftfartyg av samma klass eller typ som det som används på flygprovet.
2. Om en sökande på två försök misslyckas med att erhålla godkänt på alla sektioner i provet, krävs ytterligare utbildning.
3. Det finns ingen gräns för det antal försök som får göras för att bli godkänd på flygprovet.

UTBILDNINGENS, FLYGPROVETS/KOMPETENSKONTROLLENS INNEHÅLL

▼M4

4. Såvida inte annat anges i OSD-informationen (Operational Suitability Data) i enlighet med Del-21 i kursplanen för flygutbildningen, ska flygprovet eller kompetenskontrollen följa detta tillägg. Kursplanen, flygprovet eller kompetenskontrollen får reduceras för tillgodoräknande av tidigare erfarenheter på liknande typer av luftfartyg, som har fastställts i OSD-informationen (Operational Suitability Data) i enlighet med Del-21.
5. Med undantag för flygprov för utfärdandet av ett ATPL gäller att piloten kan få tillgodoräkna sig punkter i flygprovet som är gemensamma för andra typer eller varianter som piloten är kvalificerad för, när detta har fastställts i OSD-informationen (Operational Suitability Data) i enlighet med Del 21 för denna specifika luftfartyg.

▼B**PROVETS/KONTROLLENS GENOMFÖRANDE**

6. Kontrollanten kan välja mellan olika flygprovs- eller kompetenskontrollsscenarioer som inbegriper simulerade relevanta procedurer som har utvecklats och godkänts av den behöriga myndigheten. Flygsimulatorer och andra utbildningshjälpmedel ska användas enligt denna del, när dessa finns tillgängliga.
7. Under kompetenskontrollen ska kontrollanten kontrollera att innehavaren av klass- eller typbehörigheten har en lämplig teoretisk kunskapsnivå.
8. Skulle sökanden välja att avbryta flygprovet av skäl som kontrollanten anser vara otillräckliga, ska sökanden genomföra hela flygprovet på nytt. Om provet avbryts av skäl som kontrollanten anser vara tillräckliga, ska endast de ej genomförda sektionerna flygas vid ett senare tillfälle.
9. Varje manöver eller förfarande i provet får, enligt kontrollantens avgörande, upprepas en gång av sökanden. Kontrollanten kan när som helst avbryta provet, om han/hon anser att sökanden måste genomföra ett fullständigt omprov.
10. En sökande ska flyga luftfartyget från en position där befälhavarens eller den biträdande pilotens uppgifter, beroende på vad som är relevant, kan utföras samt genomföra provet som om det inte fanns några andra besättningsmedlemmar om provet/kontrollen avser enpilotsverksamhet. Ansvar för flygningen ska fördelas i överensstämmelse med nationella bestämmelser.
11. Under förberedelserna inför flygprovet ska sökanden fastställa effektinställningar och farter. Sökanden ska för kontrollanten ange de kontroller och uppgifter som utförs, inbegripet identifieringen av radiohjälpmedel. Kontroller ska genomföras i överensstämmelse med den godkända checklistan för det luftfartyg på vilket provet genomförs och i tillämpliga fall med MCC-konceptet. Prestandauppgifter för start, inflygning och landning ska beräknas av sökanden i enlighet med drifthandboken eller flyghandboken för det luftfartyg som används. Beslutshöjder, lägsta planehöjder och punkt för avbruten inflygning ska godkännas av kontrollanten.

▼B

12. Kontrollanten får inte ta del i handhavandet av luftfartyget, utom då ett ingripande är nödvändigt av säkerhetsskäl eller för att undvika oacceptabel försening för annan trafik.

SÄRSKILDA KRAV FÖR FLYGPROV/KOMPETENSKONTROLL FÖR TYPBEHÖRIGHETER FÖR FLERPILOTSLUFTFARTYG, FÖR TYPBEHÖRIGHETER FÖR ENPILOTSFLYGPLAN I FLERPILOTSVERKSAMHET, FÖR MPL OCH ATPL

13. Flygprovet för ett flerpilotsluftfartyg eller ett enpilotsflygplan i flerpilotsverksamhet ska genomföras i en besättningsmiljö med flera piloter. En annan sökande eller en annan pilot med typbehörighet kan fungera som andrepilot. Om ett luftfartyg används, ska kontrollanten eller en instruktör vara andrepilot.
14. Sökanden ska agera som manövrerande pilot (PF) under alla sektioner i provet, förutom vid de onormala procedurer och nödförfaranden vilka kan utföras som manövrerande pilot eller icke-manövrerande pilot i enlighet med MCC. Den person som ansöker om ett första utfärdande av en typbehörighet för flerpilotsflygplan eller ATPL ska också uppvisa förmåga att agera som icke-manövrerande pilot. Sökanden kan välja antingen vänster- eller högersätet vid provet om alla punkterna i provet/kontrollen kan utföras från det säte som valts.
15. Följande punkter, som omfattar en befälhavares uppgifter, ska särskilt kontrolleras vid kontrollantens prövning/kontroll av sökande till ett ATPL eller till en typbehörighet för flerpilotsluftfartyg eller flerpilotsverksamhet i ett enpilotsflygplan, oavsett om sökanden agerar som manövrerande pilot eller icke-manövrerande pilot:
- a) Förmåga att leda samarbetet i besättningen.
 - b) Förmåga att upprätthålla en allmän överblick över luftfartygets funktion genom lämplig övervakning.
 - c) Förmåga att göra prioriteringar och fatta beslut i överensstämmelse med säkerhetsaspekter och gällande regler och bestämmelser som är tillämpliga för den aktuella situationen, inbegripet nödlägen.
16. Provet/kontrollen bör genomföras enligt IFR om IR-behörighet ingår och så långt det är möjligt i simulerad kommersiell flygtransportsmiljö. Ett väsentligt inslag är förmågan att planera och genomföra flygningen med utgångspunkt i normalt genomgångsmaterial.
17. När typbehörighetskursen omfattar mindre än 2 timmars flygutbildning på luftfartyget, kan flygprovet genomföras i en FFS och äga rum före flygutbildningen på luftfartyget. I detta fall ska ett intyg om genomförd typbehörighetskurs, inklusive flygutbildningen på luftfartyget, översändas till den behöriga myndigheten innan den nya typbehörigheten införs i sökandens certifikat.

B. Särskilda krav för flygplanskategorin

GODKÄNNANDEKRAV

1. För enpilotsflygplan, med undantag för komplexa enpilotsflygplan med höga prestanda, ska sökanden godkännas på alla sektioner i flygprovet eller kompetenskontrollen. Om sökanden underkänns på någon punkt i en sektion, underkänns den sektionen. Om sökanden underkänns på mer än en sektion, måste han/hon genomföra hela provet/kontrollen igen. En sökande som underkänns på endast en sektion ska genomföra den underkända sektionen igen. Om sökanden underkänns på någon sektion vid omprövningen/den andra kompetenskontrollen, inklusive de sektioner som redan har godkänts, måste sökanden göra om hela provet/kontrollen. För flermotoriga enpilotsflygplan måste sektion 6, som gäller asymmetrisk flygning, godkännas i tillämpligt prov eller kontroll.

▼B

2. För komplexa flerpilots- och enpilotsflygplan med höga prestanda, ska sökanden godkännas på alla sektioner i flygprovet eller kompetenskontrollen. Om sökanden underkänns på mer än fem punkter ska hela provet/kontrollen genomföras igen. En sökande som underkänns på fem punkter eller mindre ska göra om de punkter som han eller hon har misslyckats med. Om sökanden underkänns på någon punkt vid omprövningen/den andra kompetenskontrollen, inklusive de punkter som redan har godkänts, måste sökanden göra om hela provet/kontrollen. Sektion 6 ingår inte i flygprovet för ATPL eller MPL. Om sökanden underkänns eller inte genomför sektion 6, utfärdas typbehörigheten utan befogenheter för kategori II eller III. För att utöka typbehörighetens befogenheter till kategori II eller III ska sökanden godkännas på sektion 6 på lämplig typ av luftfartyg.

TOLERANSER VID FLYGPROV

3. Sökanden ska uppvisa förmåga att
- a) framföra flygplanet inom ramen för dess begränsningar,
 - b) utföra alla manövrer med mjukhet och exakthet,
 - c) uppvisa gott omdöme och flygsinne,
 - d) tillämpa kunskaper om flygning,
 - e) alltid kontrollera flygplanet på ett sådant sätt att detta garanterar en lyckad utgång av ett förfarande eller en manöver,
 - f) vara insatt i och kunna tillämpa förfaranden för besättningssamarbete och, i tillämpliga fall, förfaranden vid inkapacitet hos någon besättningsmedlem och
 - g) i tillämpliga fall, kunna kommunicera med övriga besättningsmedlemmar på ett effektivt sätt.

▼M5

4. Följande gränsvärden ska tillämpas, korrigerade för att ta hänsyn till turbulenta väderförhållanden och till det använda flygplanets manöveregenskaper och prestanda:

Höjd

Allmänt	± 100 fot
Inledning av nytt varv på beslutshöjden	+ 50 fot/– 0 fot
Lägst planéhöjd (MDH)/höjd	+ 50 fot/– 0 fot

Spårning

av signal från radionavigeringshjälpmedel för ”vinkelavvikelser”	± 5° Halvskalig avvikelse från sidvinkel och glidbana (t.ex. LPV, ILS, MLS, GLS).
--	--

2D (LNAV) och 3D (LNAV/VNAV): ”linjära” avvikelser	Fel/avvikelse i förhållande till önskad bana ska normalt sett begränsas till ± ½ av det RNP-värde som är förknippat med proceduren. Korta avvikelser från denna norm upp till maximalt 1 × RNP-värdet är tillåtna.
--	--

3D: linjära avvikelser i höjddled (t.ex. RNP APCH (LNAV/VNAV) med användning av Baro-VNAV)	Högst – 75 fot under den vertikala profilen vid någon tidpunkt, och högst + 75 fot över den vertikala profilen vid eller under 1 000 fot över flygplatsen.
--	--

Kurshållning

med full funktion hos alla motorer	± 5°
med simulerat motorbortfall	± 10°

Hastighet

med full funktion hos alla motorer	± 5 knop
med simulerat motorbortfall	+ 10 knop/– 5 knop

▼B

UTBILDNINGENS/FLYGPROVETS/KOMPETENSKONTROLLENS INNEHÅLL

5. Enpilotsflygplan, med undantag för komplexa flygplan med höga prestanda:

a) Följande symboler används med följande betydelser:

P = Utbildad till befälhavare eller biträdande pilot samt till manövrerande pilot (PF) och icke manövrerande pilot (PNF).

X = En simulator ska användas för denna övning, om en sådan finns att tillgå, annars ska ett flygplan användas, om det är tillämpligt för manövern eller proceduren.

P# = Utbildningen ska kompletteras med en övervakad inspektion av flygplanet.

b) Den praktiska träningen ska genomföras med minst den typ av utrustning som anges med (P), men den kan även genomföras med en mer avancerad typ av utrustning, vilket anges med en pil (—>)

Följande förkortningar används för att ange träningsutrustning:

A = flygplan

FFS = flygsimulator

FTD = flygutbildningshjälpmedel (inklusive FNPT II för klassbehörigheten ME)

c) Punkter som är markerade med asterisk (*) i sektion 3B, och sektion 6 för flermotoriga flygplan, ska flygas enbart med hjälp av instrument om förlängning/förnyelse av en IR ingår i flygprovet eller kompetenskontrollen. Om punkterna som är markerade med asterisk (*) inte flygs enbart med hjälp av instrument under flygprovet eller kompetenskontrollen och om instrumentbehörigheter inte tillgodoräknas, ska klass- eller typbehörigheten begränsas till endast VFR.

d) Sektion 3A ska genomföras för att förlänga en typbehörighet eller en klassbehörighet för flermotoriga flygplan, endast VFR, då kravet på 10 genomförda routesektorer inom den senaste tolv månadersperioden inte har uppfyllts. Sektion 3A krävs inte om sektion 3B har uppfyllts.

e) Om det står ett "M" i kontrollkolumnen för flygprovet/kompetenskontrollen, innebär det att det rör sig om en obligatorisk övning, eller ett val där det finns fler än en övning.

f) En FFS eller FNPT II ska användas för den praktiska träningen för typbehörigheter eller klassbehörigheter för flermotor om de ingår som en del av en godkänd klass- eller typbehörighetsutbildning. Följande faktorer avgör om en kurs godkänns eller inte:

▼M3

i) FFS- eller FNPT II-kvalifikation enligt de relevanta kraven i Del-ARA och Del-ORA.

▼B

ii) Instruktörernas kvalifikationer.

iii) Mängden FFS- eller FNPT II-träning som tillhandahålls på kursen.

iv) De meriter och tidigare erfarenheter av liknande typer som piloten under utbildning har.

g) När ett flygprov eller en kompetenskontroll genomförs i flerpilotsverksamhet, ska typbehörigheten begränsas till flerpilotsverksamhet.

ENPILOTSFLYGPLAN, MED UNDANTAG FÖR KOMPLEXA FLYGPLAN MED HÖGA PRESTANDA		PRAKTISK TRÄNING				KLASS- ELLER TYPBE- HÖRIGHET FLYGPROV/ KOMPETENSKONT- ROLL	
Manövrer/förfaranden					Instruktörens signatur, ef- ter avslutad träning	Kontr. på	Kontrollan- tens sig- natur, efter genomfört prov
		FTD	FFS	A		FFS A	
SEKTION 1							
1.	Avgång						
1.1	Åtgärder före flygning, inbegri- pet: Dokumentation Massa och balans Väderbriefing NOTAM						
1.2	Kontroller före start						
1.2.1	Utvändiga	P#		P			
1.2.2	Invändiga			P		M	
1.3	Motorstart: Normal Med funktionsfel	P→	→	→		M	
1.4	Taxning		P→	→		M	
1.5	Kontroller före avgång: Motoruppvärmning (i tillämp- liga fall)	P→	→	→		M	
1.6	Startprocedur: Normal, med klaffinställningar enligt flyghandboken I sidvind (i mån av lämpliga förhållanden)		P→	→			
1.7	Stigning: Vx/Vy Svängar till givna kurser Utplaning		P→	→		M	
1.8	ATC-förbindelse – beaktande, R/T-förfarande						
SEKTION 2							
2.	Manövrer under flygning (VMC)						
2.1	Planflykt vid olika farter, in- begripet flygning vid kritiskt låg fart med och utan klaffar (inklusive inflygning till VMCA i tillämpliga fall)		P→	→			

▼B

ENPILOTSFLYGPLAN, MED UNDANTAG FÖR KOMPLEXA FLYGPLAN MED HÖGA PRESTANDA		PRAKTISK TRÄNING				KLASS- ELLER TYPBE- HÖRIGHET FLYGPROV/ KOMPETENSKONT- ROLL
Manövrer/förfaranden					Instruktörens signatur, ef- ter avslutad träning	Kontr. på
		FTD	FFS	A		FFS A
2.2	Branta svängar (360° vänster- och högersväng med 45° bankning)		P→	→		M
2.3	Stall och urgång: i) Stall med rent flygplan ii) Begynnande stall i sjun- kande sväng med bankning i inflygningskonfiguration och med motoreffekt iii) Begynnande stall i land- ningskonfiguration och med motoreffekt iv) Begynnande stall, stigande sväng med klaffar i start- läge och med stigeffekt (endast enmotoriga flyg- plan)		P→	→		M
2.4	Handhavande, med användning av autopilot och flygdirektor (kan genomföras i sektion 3) i tillämpliga fall		P→	→		M
2.5	ATC-förbindelse – beaktande, R/T-förfarande					
SEKTION 3A						
3A	Förfaranden på sträcka enligt VFR (se B.5 c och d)					
3A.1	Färdplan, död räkning och kart- läsning					
3A.2	Bibehållande av höjd, kurs och fart					
3A.3	Orientering, tidtagning och re- videring av ETA					
3A.4	Användning av radionavige- ringshjälpmedel (i tillämpliga fall)					
3A.5	Handhavanderutiner under flyg- ning (driftfärdplan, rutinkont- roller, inbegripet bränsle, sy- stem och isbildning)					

▼ B

ENPILOTSFLYGPLAN, MED UNDANTAG FÖR KOMPLEXA FLYGPLAN MED HÖGA PRESTANDA	PRAKTISK TRÄNING				KLASS- ELLER TYPBE- HÖRIGHET FLYGPROV/ KOMPETENSKONT- ROLL	
Manövrer/förfaranden				Instruktörens signatur, ef- ter avslutad träning	Kontr. på	Kontrollan- tens sig- natur, efter genomfört prov
	FTD	FFS	A		FFS A	
3A.6 ATC-förbindelse – beaktande, R/T-förfarande						

SEKTION 3B

3B Instrumentflygning						
3B.1* Avgång enligt IFR		P—>	—>		M	
3B.2* Sträckflygning enligt IFR		P—>	—>		M	
3B.3* Förfaranden i väntläge		P—>	—>		M	

▼ M5

3B.4* 3D-operationer till DH/A på 200 fot (60 m) eller till högre minima om det krävs av in- flygningsproceduren (autopilot får användas för att i höjddled fånga upp segmentet för slutlig inflygning)		P—>	—>		M	
3B.5* 2D-operationer till MDH/A		P—>	—>		M	

▼ B

3B.6* Flygövningar inklusive simule- rade fel på kompass och atti- tydindikator: standardsvängar, återgång från ovanliga flyglä- gen	P—>	—>	—>		M	
3B.7* Fel på kurssändare eller glid- bana	P—>	—>	—>			
3B.8* ATC-förbindelse – beaktande, R/T-förfarande						
Avsiktligt blank						

SEKTION 4

4. Ankomst och landningar						
4.1 Förfarande vid ankomst till flygplats		P—>	—>		M	

▼B

ENPILOTSFLYGPLAN, MED UNDANTAG FÖR KOMPLEXA FLYGPLAN MED HÖGA PRESTANDA		PRAKTISK TRÄNING				KLASS- ELLER TYPBE- HÖRIGHET FLYGPROV/ KOMPETENSKONT- ROLL	
Manövrer/förfaranden		FTD	FFS	A	Instruktörens signatur, ef- ter avslutad träning	Kontr. på	Kontrollan- tens sig- natur, efter genomfört prov
						FFS A	
4.2	Normal landning		P—>	—>		M	
4.3	Landning utan klaffar		P—>	—>		M	
4.4	Landning i sidvind (i mån av lämpliga förhållanden)		P—>	—>			
4.5	Inflygning och landning med motorn på tomgång från upp till 2 000 fot över landnings- banan (endast enmotoriga flyg- plan)		P—>	—>			
4.6	Pådrag från minimihöjd		P—>	—>		M	
4.7	Pådrag och landning under mörker (i tillämpliga fall)	P—>	—>	—>			
4.8	ATC-förbindelse – beaktande, R/T-förfarande						
SEKTION 5							
5.	Onormala procedurer och nöd- förfaranden (Denna sektion kan kombineras med sektion 1 till och med 4)						
5.1	Avbruten start vid tillräcklig fart		P—>	—>		M	
5.2	Simulerat motorbortfall efter start (endast enmotoriga flyg- plan)			P		M	
5.3	Simulerad nödlandning utan motoreffekt (endast enmotoriga flygplan)			P		M	
5.4	Simulerade nödlägen: i) Brand eller rök under flyg- ning ii) Funktionsfel i system, bero- ende på vad som är till- lämpligt	P—>	—>	—>			

▼B

ENPILOTSFLYGPLAN, MED UNDANTAG FÖR KOMPLEXA FLYGPLAN MED HÖGA PRESTANDA		PRAKTISK TRÄNING				KLASS- ELLER TYPBE- HÖRIGHET FLYGPROV/ KOMPETENSKONT- ROLL
Manövrer/förfaranden					Instruktörens signatur, ef- ter avslutad träning	Kontr. på
		FTD	FFS	A		FFS A
5.5	Motoravstängning och återstart (endast flygprov på flermoto- riga flygplan) (på säker höjd om övningen utförs på luftfar- tyg)	P→	→	→		
5.6	ATC-förbindelse – beaktande, R/T-förfarande					
SEKTION 6						
6.	Simulerad asymmetrisk flyg- ning					
6.1*	(Denna sektion kan kombineras med sektion 1 till och med 5) Simulerat motorbortfall under start (på säker höjd, såvida öv- ningen inte utförs i en FFS eller FNPT II)	P→	→	→X		M
6.2*	Asymmetrisk inflygning och nytt varv	P→	→	→		M
6.3*	Asymmetrisk inflygning och fullstoppslandning	P→	→	→		M
6.4	ATC-förbindelse – beaktande, R/T-förfarande					

▼M5

- h) För att etablera och upprätthålla PBN-befogenheter ska en inflygning vara en RNP APCH. Om en RNP APCH inte är praktiskt genomförbar ska den utföras i ett på lämpligt sätt utrustat utbildningshjälpmedel för flygsimulering (FSTD).

▼B

6. Flerpilotsflygplan och komplexa enpilotsflygplan med höga prestanda:

- a) Följande symboler används med följande betydelser:

P = Utbildad till befälhavare eller biträdande pilot samt till manövrerande pilot (PF) och icke manövrerande pilot (PNF) inför utfärdande av lämplig typbehörighet.

X = En simulator ska användas för denna övning, om en sådan finns att tillgå, annars ska ett luftfartyg användas, om det är tillämpligt för manövern eller proceduren.

▼B

P# = Utbildningen ska kompletteras med en övervakad inspektion av flygplanet.

- b) Den praktiska träningen ska genomföras med minst den typ av träningsutrustning som anges med (P), men den kan även genomföras med en mer avancerad typ av utrustning, vilket anges med en pil (—>).

Följande förkortningar används för att ange träningsutrustning:

A = flygplan

FFS = flygsimulator

FTD = flygutbildningshjälpmedel

OTD = andra utbildningshjälpmedel

- c) Punkter som är markerade med asterisk (*) ska flygas enbart med hjälp av instrument. Om detta krav inte uppfylls under flygprovet eller kompetenskontrollen, ska typbehörigheten begränsas till endast VFR.
- d) Om det står ett ”M” i kontrollkolumnen för flygprovet/kompetenskontrollen, innebär det att övningen är obligatorisk.
- e) En FFS ska användas för den praktiska träningen och provet om denna FFS ingår som en del av en godkänd kurs för typbehörighet. Följande faktorer avgör om en kurs godkänns eller inte:
- i) FFS- eller FNPT II-kvalifikation.
 - ii) Instrukörernas kvalifikationer.
 - iii) Mängden FFS- eller FNPT II-träning som tillhandahålls på kursen.
 - iv) De meriter och tidigare erfarenheter av liknande typer som piloten under utbildning har.
- f) Manövrer och förfaranden ska omfatta MCC för flerpilotsflygplan och för komplexa enpilotsflygplan med höga prestanda i flerpilotsverksamhet.
- g) Manövrer och förfaranden ska genomföras i enpilotssystem för komplexa enpilotsflygplan med höga prestanda i enpilotsverksamhet.
- h) För komplexa enpilotsflygplan med höga prestanda gäller att när ett flygprov eller en kompetenskontroll genomförs i flerpilotsverksamhet, ska typbehörigheten begränsas till flerpilotsverksamhet. När ansökan avser befogenheter för enpilotsverksamhet ska dessutom manövrer/förfaranden under punkterna 2.5, 3.9.3.4, 4.3, 5.5 och minst en manöver/ett förfarande från sektion 3.4 genomföras i enpilotssystem.
- i) För en begränsad typbehörighet som utfärdats i enlighet med FCL.720.A(e) ska sökandena uppfylla samma krav som andra sökande för typbehörigheten bortsett från de praktiska övningar som avser start och landning.

▼B

FLERPILOTSFLYGPLAN OCH KOMPLEXA ENPILOTSFLYGPLAN MED HÖGA PRESTANDA		PRAKTISK TRÄNING					FLYGPROV/KOM- PETENSKONTROLL FÖR ATPL/MPL/TYP- BEHÖRIGHET	
Manövrer/förfaranden						Instruktö- rens sig- natur, efter avslutad trä- ning	Kontr. på	Kontrollan- tens sig- natur, efter genomfört prov
		OTD	FTD	FFS	A		FFS A	
SEKTION 1								
1.	Förberedelser inför flyg- ning							
1.1	Prestandaberäkningar	P						
1.2	Utvändig visuell inspek- tion av flygplanet, lokali- sering av varje detalj samt syfte med inspek- tionen	P#			P			
1.3	Inspektion av cockpit		P→	→	→			
1.4	Genomgång av checklista före start av motorer, startförfaranden, kontroll av radio- och navige- ringsutrustning, val och inställning av frekvenser för navigering och kom- munikation	P→	→	→	→		M	
1.5	Taxning i enlighet med instruktioner från flygkontrolltjänst (ATC) eller instruktören			P→	→			
1.6	Kontroller före start		P→	→	→		M	
SEKTION 2								
2.	Starter							
2.1	Normala starter med olika klaffinställningar, in- begripet omedelbar start			P→	→			
2.2*	Instrumentstart. Övergång till instrumentflygning ska ske vid rotering eller omedelbart efter lättning			P→	→			

▼B

FLERPILOTSFLYGPLAN OCH KOMPLEXA ENPILOTSFLYGPLAN MED HÖGA PRESTANDA		PRAKTISK TRÄNING					FLYGPROV/KOM- PETENSKONTROLL FÖR ATPL/MPL/TYP- BEHÖRIGHET	
Manövrer/förfaranden		OTD	FTD	FFS	A	Instruktö- rens sig- natur, efter avslutad trä- ning	Kontr. på	Kontrollan- tens sig- natur, efter genomfört prov
							FFS A	
2.3	Start i sidvind			P→	→			
2.4	Start med maximal start- massa (faktisk eller si- mulerad maximal start- massa)			P→	→			
2.5	Starter med simulerat mo- torbortfall							
2.5.1*	kort efter att V_2 har upp- nått (På flygplan som inte är certifierade som flygplan av transportkategori eller av pendelkategori får motorbortfall inte simule- ras förrän en lägsta höjd på 500 fot över banändan har nåtts. På flygplan som har samma prestanda som ett flygplan av transportkategori med av- seende på startmassa och täthetshöjd kan instruktö- ren simulera motorbortfall kort efter att V_2 har upp- nått)			P→	→			
2.5.2*	Mellan V_1 och V_2			P	X		M Enbart FFS	
2.6	Avbruten start vid till- räcklig fart innan V_1 har uppnått			P→	→X		M	
SEKTION 3								
3.	Manövrer och förfaran- den under flygning							
3.1	Svängar med och utan spoilar			P→	→			

▼ **B**

FLERPILOTSFLYGPLAN OCH KOMPLEXA ENPILOTSFLYGPLAN MED HÖGA PRESTANDA		PRAKTISK TRÄNING					FLYGPROV/KOM- PETENSKONTROLL FÖR ATPL/MPL/TYP- BEHÖRIGHET	
Manövrer/förfaranden						Instruktö- rens sig- natur, efter avslutad trä- ning	Kontr. på	Kontrollan- tens sig- natur, efter genomfört prov
		OTD	FTD	FFS	A		FFS A	
3.2	Kompensering för nos- sänkning och Machstöt då det kritiska Machtalet nås samt andra utmär- kande flygegenskaper hos flygplanet (t.ex. "Dutch Roll")			P→	→X För denna övning får ej ett luft- fartyg använ- das			
3.3	Normalt handhavande av system och flygmaskini- stens kontrollpanel	P→	→	→	→			
Normalt och onormalt handhavande av följande system:							M	Minst tre onormala punkter ska väljas från 3.4.0 till och med 3.4.14
3.4.0	Motor (propellermotor, om nödvändigt)	P→	→	→	→			
3.4.1	Trycksättning och luft- konditionering	P→	→	→	→			
3.4.2	Pitot-/statiskt system	P→	→	→	→			
3.4.3	Bränslesystem	P→	→	→	→			
3.4.4	Elektriska system	P→	→	→	→			
3.4.5	Hydrauliska system	P→	→	→	→			
3.4.6	Styr- och trimsystem	P→	→	→	→			
3.4.7	System för förebyggande och rengörande avisning, bländskyddets värme- system	P→	→	→	→			

▼B

FLERPILOTSFLYGPLAN OCH KOMPLEXA ENPILOTSFLYGPLAN MED HÖGA PRESTANDA		PRAKTISK TRÄNING					FLYGPROV/KOM- PETENSKONTROLL FÖR ATPL/MPL/TYP- BEHÖRIGHET	
Manövrer/förfaranden						Instruktö- rens sig- natur, efter avslutad trä- ning	Kontr. på	Kontrollan- tens sig- natur, efter genomfört prov
		OTD	FTD	FFS	A		FFS A	
3.4.8	Autopilot/flygdirektor	P→	→	→	→		M (en- dast en- pilot)	
3.4.9	Stallvarningssystem eller system för hävning av stall samt stabili- seringssystem	P→	→	→	→			
3.4.10	Terrängvarningssystem, väderradar, radiohöjdmä- tare, transponder		P→	→	→			
3.4.11	Radioapparater, navige- ringsutrustning, instru- ment, färddatasystem (FMS)	P→	→	→	→			
3.4.12	Landningsställ och brom- sar	P→	→	→	→			
3.4.13	System för framkantsklaf- far och klaffar	P→	→	→	→			
3.4.14	Hjälpkraftsaggregat (APU)	P→	→	→	→			
Avsiktligt blank								
3.6	Onormala procedurer och nödförfaranden:						M	Minst tre punkter ska väljas från 3.6.1 till och med 3.6.9

▼ B

FLERPILOTSFLYGPLAN OCH KOMPLEXA ENPILOTSFLYGPLAN MED HÖGA PRESTANDA		PRAKTISK TRÄNING					FLYGPROV/KOM- PETENSKONTROLL FÖR ATPL/MPL/TYP- BEHÖRIGHET	
Manövrer/förfaranden						Instruktö- rens sig- natur, efter avslutad trä- ning	Kontr. på	Kontrollan- tens sig- natur, efter genomfört prov
		OTD	FTD	FFS	A		FFS A	
3.6.1	Brandövningar, t.ex. för brand i motor, APU, kabin, lastutrymme, cockpit, vingar eller elektriska system, inklusive evakuering		P→	→	→			
3.6.2	Kontroll över och bortledande av rök		P→	→	→			
3.6.3	Motorbortfall, avstängning och återstart på säker höjd		P→	→	→			
3.6.4	Bränsledumpning (simulerad)		P→	→	→			
3.6.5	Vindskjuvning vid start/landning			P	X		Enbart FFS	
3.6.6	Simulerat tryckfall i kabinen/nödplané			P→	→			
3.6.7	Inkapacitet hos flygbesättningsmedlem		P→	→	→			
3.6.8	Andra nödförfaranden, enligt tillämplig flyghandbok för flygplanet		P→	→	→			
3.6.9	ACAS-händelse	P→	→	→	Luftfartyg får ej användas		Enbart FFS	
3.7	Branta svängar med 45° bankning, 180° till 360° höger- och vänstersväng		P→	→	→			

▼ **B**

FLERPILOTSFLYGPLAN OCH KOMPLEXA ENPILOTSFLYGPLAN MED HÖGA PRESTANDA		PRAKTISK TRÄNING					FLYGPROV/KOM- PETENSKONTROLL FÖR ATPL/MPL/TYP- BEHÖRIGHET	
Manövrer/förfaranden						Instruktö- rens sig- natur, efter avslutad trä- ning	Kontr. på	Kontrollan- tens sig- natur, efter genomfört prov
		OTD	FTD	FFS	A		FFS A	
3.8	Tidigt igenkännande av och åtgärder mot begynnande stall (stallvarningssystemet ska aktiveras) i startkonfiguration (klaffar i startläge), i marschflygningskonfiguration och i landningskonfiguration (klaffar i landningsläge, landningsställ utfällda)			P→	→			
3.8.1	Återgång från full stall eller efter aktivering av stallvarningssystemet, i stig-, marsch- och inflygningskonfiguration			P	X			
3.9	Förfaranden vid instrumentflygning							
3.9.1*	Beaktande av utpasserings- och inflygningsvägar samt av ATC-instruktioner		P→	→	→		M	
3.9.2*	Förfaranden vid väntläge		P→	→	→			
3.9.3*	3D-operationer till DH/A på 200 fot (60 m) eller till högre minimima om det krävs av inflygningsproceduren							
3.9.3.1*	manuellt, utan flygdirektor			P→	→		M (Enbart flygprov)	
3.9.3.2*	manuellt, med flygdirektor			P→	→			

▼ **M5**▼ **B**

▼ **B**

FLERPILOTSFLYGPLAN OCH KOMPLEXA ENPILOTSFLYGPLAN MED HÖGA PRESTANDA	PRAKTISK TRÄNING					FLYGPROV/KOMPETENSKONTROLL FÖR ATPL/MPL/TYP-BEHÖRIGHET	
	OTD	FTD	FFS	A	Instruktörens signatur, efter avslutad träning	Kontr. på FFS A	Kontrollantens signatur, efter genomfört prov
Manövrer/förfaranden							
3.9.3.3* med autopilot			P→	→			
3.9.3.4* manuellt, med en motor simulerat ur funktion; motorbortfall ska simuleras under slutlig inflygning innan 1 000 fot över flygplatsen passeras till sättning eller genom hela proceduren för avbruten inflygning			P→	→		M	
I flygplan som inte är certifierade som flygplan av transportkategori (JAR/FAR 25) eller av pendelkategori (commuter category) (SFAR 23) ska inflygning med simulerat motorbortfall och ett påföljande nytt varv inledas i enlighet med den icke precisionsinflygning som beskrivs i 3.9.4. Ett nytt varv ska inledas då publicerad hinderfrihetshöjd (OCH/A) nås, dock inte på en höjd som understiger en lägsta planéhöjd (MDH/A) på 500 fot över bantröskeln. På flygplan som har samma prestanda som ett flygplan av transportkategori med avseende på startmassa och täthets höjd, kan instruktören simulera motorbortfall i överensstämmelse med 3.9.3.4.							

▼ **M5**

▼ M5

FLERPILOTSFLYGPLAN OCH KOMPLEXA ENPILOTSFLYGPLAN MED HÖGA PRESTANDA	PRAKTISK TRÄNING					FLYGPROV/KOM- PETENSKONTROLL FÖR ATPL/MPL/TYP- BEHÖRIGHET	
Manövrer/förfaranden					Instruktö- rens sig- natur, efter avslutad trä- ning	Kontr. på	Kontrollan- tens sig- natur, efter genomfört prov
	OTD	FTD	FFS	A		FFS A	
3.9.4* 2D-operationer ned till MDH/A			p*—>	—>		M	

▼ B

3.9.5 Cirklingsinflygning under
följande förutsättningar:

a)* Inflygning i simule-
rade instrumentflyg-
ningsförhållanden till
godkänd minimihöjd
för cirklingsinflyg-
ning på flygplatsen i
fråga, i överensstäm-
melse med de lokala
hjälpmedlen för in-
strumentinflygning,

följt av:

b) cirklingsinflygning
till en annan bana
vars centrumlinje av-
viker minst 90° från
centrumlinjen för den
bana som används
för slutlig inflygning
i punkt a), på god-
känd minimihöjd för
cirklingsinflygning.

Anmärkning: Om det inte
är möjligt att genomföra
a och b av ATC-skäl, kan
ett varv i simulerade låg-
siktsförhållanden genom-
föras.

SEKTION 4

4. Förfaranden vid avbruten
inflygning

▼ M5

4.1 Ett nytt varv med alla
motorer i funktion*, un-
der en 3D-operation, då
beslutshöjd (DH) nås

▼B

FLERPILOTSFLYGPLAN OCH KOMPLEXA ENPILOTSFLYGPLAN MED HÖGA PRESTANDA		PRAKTISK TRÄNING					FLYGPROV/KOM- PETENSKONTROLL FÖR ATPL/MPL/TYP- BEHÖRIGHET	
Manövrer/förfaranden						Instruktö- rens sig- natur, efter avslutad trä- ning	Kontr. på	Kontrollan- tens sig- natur, efter genomfört prov
		OTD	FTD	FFS	A		FFS A	
4.2	Andra förfaranden vid av- bruten inflygning			P*—>	—>			
4.3*	Manuellt nytt varv med kritisk motor simulerat ur funktion efter en in- strumentinflygning då DH, MDH eller MAPt nås			P*—>	—>		M	
4.4	Avbruten landning 15 m (50 fot) över bantröskel samt ett nytt varv			P—>	—>			

SEKTION 5

5.	Landningar							
5.1	Normala landningar* med visuell referens etablerad då DA/H nås, efter in- strumentinflygning			P				
5.2	Landning med simulerat blockerad horisontell sta- bilisator i ej trimbart läge			P—>	För denna övning får ej ett luft- fartyg använ- das			
5.3	Landning i sidvind (luft- fartyg, om möjligt)			P—>	—>			
5.4	Trafikvarv och landning utan klaffar och fram- kantsklaffar, eller med klaffar och framkants- klaffar endast delvis ut- fällda			P—>	—>			

▼M5**▼B**

▼ **B**

FLERPILOTSFLYGPLAN OCH KOMPLEXA ENPILOTSFLYGPLAN MED HÖGA PRESTANDA		PRAKTISK TRÄNING					FLYGPROV/KOM- PETENSKONTROLL FÖR ATPL/MPL/TYP- BEHÖRIGHET	
Manövrer/förfaranden						Instruktö- rens sig- natur, efter avslutad trä- ning	Kontr. på	Kontrollan- tens sig- natur, efter genomfört prov
		OTD	FTD	FFS	A		FFS A	
5.5	Landning med kritisk motor simulerat ur funktion			P→	→		M	
5.6	Landning med två motorer ur funktion: — Flygplan med tre motorer: den centrump-lacerade motorn och en yttre motor, under förutsättning att det är genomförbart enligt information från AFM — Flygplan med fyra motorer: två motorer på samma sida			P	X		M Enbart FFS (Enbart flyg-prov)	

Allmänna anmärkningar:

Särskilda krav för att utöka en typbehörighet till instrumentflygningar ned till en beslutshöjd som understiger 200 fot (60 m), dvs. kategori II/III-operationer.

SEKTION 6

Tilläggsauktorisering till en typbehörighet för instrumentflygningar ned till en beslutshöjd som understiger 60 m (200 fot) (kategori II/III)

Följande manövrer och förfaranden utgör minimikrav på träning för att instrumentflygningar ned till en beslutshöjd (DH) som understiger 60 m (200 fot) ska medges. Under följande instrumentflygningar och förfaranden för avbruten inflygning ska all flygplansutrustning som krävs för typcertifiering av instrumentflygningar ned till en DH som understiger 60 m (200 fot) användas.

▼ **B**

FLERPILOTSFLYGPLAN OCH KOMPLEXA ENPILOTSFLYGPLAN MED HÖGA PRESTANDA		PRAKTISK TRÄNING					FLYGPROV/KOMPETENSKONTROLL FÖR ATPL/MPL/TYP-BEHÖRIGHET	
Manövrer/förfaranden						Instruktörens signatur, efter avslutad träning	Kontr. på	Kontrollantens signatur, efter genomfört prov
		OTD	FTD	FFS	A		FFS A	
6.1*	Avbruten start vid minsta tillåtna RVR			P*—>	—>X För denna övning får ej ett luftfartyg användas		M*	
6.2*	► M5 CAT II/III ◀-inflygningar: I simulerade instrumentflygningsförhållanden, ned till tillämplig DH, med hjälp av flygvägledningssystem. Standardförfaranden för besättningssamarbete (fördelning av uppgifter, förfaranden för rutinutrop [call out procedures], ömsesidig övervakning, informationsutbyte och stöd) ska följas			P—>	—>		M	
6.3*	Nytt varv: efter inflygningar enligt 6.2, då DH nås. Utbildningen ska också inbegripa ett nytt varv på grund av (simulerat) otillräcklig bansynvidd, vindskjuvning, flygplansavdrift större än vad gränsvärdena för en lyckad inflygning tillåter, funktionsnedsättning hos utrustning på marken/i flygplanet innan DH nås samt ett nytt varv med simulerad funktionsnedsättning hos utrustning i flygplanet			P—>	—>		M*	

▼ B

FLERPILOTSFLYGPLAN OCH KOMPLEXA ENPILOTSFLYGPLAN MED HÖGA PRESTANDA		PRAKTISK TRÄNING					FLYGPROV/KOM- PETENSKONTROLL FÖR ATPL/MPL/TYP- BEHÖRIGHET	
Manövrer/förfaranden						Instruktö- rens sig- natur, efter avslutad trä- ning	Kontr. på	Kontrollan- tens sig- natur, efter genomfört prov
		OTD	FTD	FFS	A		FFS A	
6.4*	Landning(ar):							
	med visuell referens eta- blerad på DH, efter in- strumentinflygning. Om det aktuella flygvägled- ningssystemet så tillåter, ska en automatisk land- ning genomföras			P→	→		M	

Anmärkning: Kategori II/III-operationer ska genomföras i överensstämmelse med operativa bestämmelser.

▼ M5

Anm.: Enligt AFM kan RNP APCH-procedurer kräva användning av autopilot eller flygdirektor. Den procedur som ska flygas manuellt ska väljas med beaktande av sådana begränsningar (välj t.ex. en ILS för 3.9.3.1 om AFM föreskriver en sådan begränsning).

- j) För att etablera och upprätthålla PBN-befogenheter ska en inflygning vara en RNP APCH. Om en RNP APCH inte är praktiskt genomförbar ska den utföras i ett på lämpligt sätt utrustat utbildningshjälpmedel för flygsimulering (FSTD).

▼ B

7. Klassbehörigheter – sjö

Sektion 6 ska genomföras för att förlänga en klassbehörighet för flermotoriga sjöflygplan, endast VFR, då kravet på 10 genomförda routesektorer inom den senaste tolv månadersperioden inte har uppfyllts.

KLASSBEHÖRIGHET – SJÖ	PRAKTISK TRÄNING	
Manövrer/förfaranden	Instruktörens signatur, efter avslutad träning	Kontrollantens signatur, efter genomfört prov
SEKTION 1		
1. Avgång		
1.1 Åtgärder före flygning inbegri- pet: Dokumentation Massa och balans Väderbriefing NOTAM		
1.2 Kontroller före start: Utvändiga/invändiga		

▼B

KLASSBEHÖRIGHET – SJÖ	PRAKTISK TRÄNING	
Manövrer/förfaranden	Instruktörens signatur, efter avslutad träning	Kontrollantens signatur, efter genomfört prov
1.3 Start och avstängning av motor Normala funktionsfel		
1.4 Taxning		
1.5 Taxning ”på steget”		
1.6 Förtöjning: Strand Landningsbrygga Boj		
1.7 Segling med avstängd motor		
1.8 Kontroller före avgång: Motoruppvärmning (i tillämpliga fall)		
1.9 Startprocedur: Normal, med klaffinställningar enligt flyghandboken I sidvind (i mån av lämpliga förhållanden)		
1.10 Stigning Svängar till givna kurser Utplaning		
1.11 ATC-förbindelse – beaktande, R/ T-förfarande		
SEKTION 2		
2. Manövrer under flygning (VFR)		
2.1 Planflykt vid olika farter, inbegripet flygning vid kritiskt låg fart med och utan klaffar (inklusive inflygning till V_{MCA} i tillämpliga fall)		
2.2 Branta svängar (360° vänster- och högersväng med 45° bankning)		
2.3 Stall och urgång: i) Stall med rent flygplan		

▼ **B**

KLASSBEHÖRIGHET – SJÖ	PRAKTISK TRÄNING	
Manövrer/förfaranden	Instruktörens signatur, efter avslutad träning	Kontrollantens signatur, efter genomfört prov
ii) Begynnande stall i sjunkande sväng med bankning i inflygningskonfiguration och med motoreffekt iii) Begynnande stall i landningskonfiguration och med motoreffekt iv) Begynnande stall, stigande sväng med klaffar i startläge och med stigeffekt (endast enmotoriga flygplan)		
2.4 ATC-förbindelse – beaktande, R/T-förfarande		
SEKTION 3		
3. Förfaranden på sträcka enligt VFR		
3.1 Färdplan, död räkning och kartläsning		
3.2 Bibehållande av höjd, kurs och fart		
3.3 Orientering, tidtagning och revidering av ETA		
3.4 Användning av radionavigeringshjälpmedel (i tillämpliga fall)		
3.5 Handhavanderutiner under flygning (driftfärdplan, rutinkontroller, inbegripet bränsle, system och utbildning)		
3.6 ATC-förbindelse – beaktande, R/T-förfarande		
SEKTION 4		
4. Ankomst och landningar		
4.1 Förfarande vid ankomst till flygplats (endast amfibier)		

▼ **B**

KLASSBEHÖRIGHET – SJÖ	PRAKTISK TRÄNING	
Manövrer/förfaranden	Instruktörens signatur, efter avslutad träning	Kontrollantens signatur, efter genomfört prov
4.2 Normal landning		
4.3 Landning utan klaffar		
4.4 Landning i sidvind (i mån av lämpliga förhållanden)		
4.5 Inflygning och landning med motorn på tomgång från upp till 2 000 fot över landningsbanan (endast enmotoriga flygplan)		
4.6 Pådrag från minimihöjd		
4.7 Landning på blank vattenyta Landning på vattenyta med sjö-hävning		
4.8 ATC-förbindelse – beaktande, R/T-förfarande		
SEKTION 5		
5. Onormala procedurer och nödförfaranden (Denna sektion kan kombineras med sektion 1 till och med 4)		
5.1 Avbruten start vid tillräcklig fart		
5.2 Simulerat motorbortfall efter start (endast enmotoriga flygplan)		
5.3 Simulerad nödlandning utan motoreffekt (endast enmotoriga flygplan)		
5.4 Simulerade nödlägen: i) Brand eller rök under flygning ii) Funktionsfel i system, beroende på vad som är tillämpligt		

▼B

KLASSBEHÖRIGHET – SJÖ	PRAKTISK TRÄNING	
Manövrer/förfaranden	Instruktörens signatur, efter avslutad träning	Kontrollantens signatur, efter genomfört prov
5.5 ATC-förbindelse – beaktande, R/T-förfarande		
SEKTION 6		
6. Simulerad asymmetrisk flygning (Denna sektion kan kombineras med sektion 1 till och med 5)		
6.1 Simulerat motorbortfall under start (på säker höjd, såvida övningen inte utförs i en FFS eller FNPT II)		
6.2 Avstängning av motor och återstart (enbart flygprov i flerpilots-system)		
6.3 Asymmetrisk inflygning och nytt varv		
6.4 Asymmetrisk inflygning och fullstoppslandning		
6.5 ATC-förbindelse – beaktande, R/T-förfarande		

C. Särskilda krav för helikopter kategorin

- Vid flygprov eller kompetenskontroller för typbehörigheter och ATPL ska sökanden bli godkänd på sektion 1–4 och 6 (beroende på vad som är tillämpligt) på flygprovet eller kompetenskontrollen. Om sökanden underkänns på mer än 5 punkter ska hela provet/kontrollen genomföras igen. En sökande som underkänns på 5 punkter eller mindre ska göra om de punkter som han eller hon har misslyckats med. Om sökanden underkänns på någon punkt vid omprövningen/den andra kompetenskontrollen, eller på någon av de punkter som redan har godkänts, måste sökanden göra om hela provet/kontrollen. Alla sektioner i flygprovet/kontrollen ska genomföras inom 6 månader.
- Vid kompetenskontroll för en IR ska sökanden bli godkänd på sektion 5 i kompetenskontrollen. Om sökanden underkänns på mer än 3 punkter ska hela sektion 5 göras igen. En sökande som underkänns på 3 punkter eller mindre ska göra om de punkter som han eller hon har misslyckats med. Om sökanden underkänns på någon punkt vid omprövningen eller på någon av de andra punkterna i sektion 5, måste sökanden göra om hela kontrollen igen.

▼B

TOLERANSER VID FLYGPROV

3. Sökanden ska uppvisa förmåga att
- a) framföra helikoptern inom ramen för dess begränsningar,
 - b) utföra alla manövrer med mjukhet och exakthet,
 - c) uppvisa gott omdöme och flygsinne,
 - d) tillämpa kunskaper om flygning,
 - e) alltid kontrollera helikoptern på ett sådant sätt att den lyckade utgången av ett förfarande eller en manöver aldrig betvivlas,
 - f) vara insatt i och kunna tillämpa förfaranden för besättningssamarbete och, i tillämpliga fall, förfaranden vid inkapacitet hos någon besättningsmedlem och
 - g) i tillämpliga fall, kunna kommunicera med övriga besättningsmedlemmar på ett effektivt sätt.

▼M3

4. Följande gränsvärden ska tillämpas, korrigerade för att ta hänsyn till turbulenta väderförhållanden och till den använda helikopterns manöveregenskaper och prestanda.

▼M5

- a) Flygbegränsningar vid IFR.

Höjd

Allmänt	± 100 fot
Inledning av nytt varv på beslutshöjden	+ 50 fot/– 0 fot
Lägsta planéhöjd (MDH)/höjd	+ 50 fot/– 0 fot

Spårning

av signal från radionavigeringshjälpmedel	± 5°
3D: ”vinkelavvikelser”	Halvskalig avvikelse från sidvinkel och glidbana (t.ex. LPV, ILS, MLS, GLS).
2D (LNAV) och 3D (LNAV/VNAV): ”linjär” avvikelse:	Fel/avvikelse i förhållande till önskad bana ska normalt sett begränsas till ± ½ av det RNP-värde som är förknippat med proceduren. Korta avvikelser från denna norm upp till maximalt 1 × RNP-värdet är tillåtna.
3D: linjära avvikelser i höjddled (t.ex. RNP APCH (LNAV/VNAV) med användning av Baro-VNAV):	Högst – 75 fot under den vertikala profilen vid någon tidpunkt, och högst + 75 fot över den vertikala profilen vid eller under 1 000 fot över flygplatsen.

Kursställning

Normala procedurer	± 5°
Onormala procedurer/nödsituationer	± 10°

Fart

Allmänt	± 10 knop
Med simulerat motorbortfall	+ 10 knop/– 5 knop

▼B

b) Flygbegränsningar vid VFR

Höjd

Allmänt	± 100 fot
---------	---------------

Kurshållning

Normala procedurer	$\pm 5^\circ$
--------------------	---------------

Onormala procedurer/nödsituationer	$\pm 10^\circ$
------------------------------------	----------------

Fart:

Allmänt	± 10 knop
---------	---------------

Med simulerat motorbortfall	+ 10 knop/- 5 knop
-----------------------------	--------------------

Markavdrift:

Lättning till hovring med markeffekt	± 3 fot
--------------------------------------	-------------

Landning	± 2 fot (med 0 fots rörelse bakåt eller i
----------	---

UTBILDNINGENS/FLYGPROVETS/KOMPETENSKONTROLLENS INNEHÅLL

ALLMÄNT

5. Följande symboler används med följande betydelser:

P = Utbildad till befälhavare inför utfärdande av typbehörighet för SPH eller utbildad till befälhavare eller biträdande pilot samt till manövrerande pilot (PF) och icke manövrerande pilot (PNF) inför utfärdande av typbehörighet för MPH.

6. Den praktiska träningen ska genomföras med minst den typ av träningsutrustning som anges med (P), men den kan även genomföras med en mer avancerad typ av utrustning, vilket anges med en pil ($\longrightarrow$).

Följande förkortningar används för att ange träningsutrustning:

FFS = flygsimulator

FTD = flygutbildningshjälpmedel

H = helikopter

7. Punkter som är markerade med en asterisk (*) ska flygas under faktiska eller simulerade IMC och endast av sökande som önskar förnya eller förlänga en IR(H) eller utöka befogenheterna enligt den behörigheten till en annan typ.

8. Förfaranden vid instrumentflygning (sektion 5) ska endast utföras av sökande som vill förnya eller förlänga en IR(H) eller utöka befogenheterna enligt den behörigheten till en annan typ. En FFS eller FTD 2/3 kan användas för detta ändamål.

9. Om det står ett "M" i kontrollkolumnen för flygprovet/kompetenskontrollen, innebär det att övningen är obligatorisk.

10. En FSTD ska användas för den praktiska träningen och provet om det ingår som en del av en godkänd kurs för typbehörighet. Följande faktorer avgör om en kurs godkänns eller inte:

▼ **M3**

- i) FSTD-kvalifikation enligt de relevanta kraven i Del-ARA och Del-ORA.

▼ **B**

- ii) Instruktörens och kontrollantens kvalifikationer.
- iii) Omfattningen av den FSTD-träning som tillhandahållits på kursen.
- iv) De meriter och tidigare erfarenheter av liknande typer som piloten under utbildning har.
- v) Omfattningen av den övervakade flygningen som erbjuds efter det att den nya typbehörigheten utfärdas.

FLERPILOTSHELIKOPTRAR

11. Sökande till flygprov för utfärdande av typbehörighet för flerpilotshelikopter och ATPL(H) ska endast genomföra sektion 1–4 och sektion 6, om den är tillämplig.
12. Sökande till förlängning eller förnyelse av en typbehörighet för flerpilots-helikopter ska vid en kompetenskontroll endast genomföra sektion 1–4 och sektion 6, om den är tillämplig.

EN-/FLERPILOTSHELIKOPTRAR	PRAKTISK TRÄNING				FLYGPROV ELLER KOMPETENSKONTROLL	
Manövrer/förfaranden				Instruktörens signatur, efter avslutad träning	Kontr. på	Kontrollantens signatur, efter genomfört prov
	FTD	FFS	H		FFS H	

SEKTION 1 – Förberedelser och kontroller före flygning

1.1	Utvändig visuell inspektion av helikoptern; lokalisering av varje detalj samt inspektionens syfte			P		M (om övningen utförs i helikopter)	
1.2	Inspektion av cockpit		P	—>		M	
1.3	Startförfaranden, kontroll av radio- och navigeringsutrustning, val och inställning av frekvenser för navigering och kommunikation	P	—>	—>		M	
1.4	Taxning/lufttaxning i enlighet med instruktioner från flygkontrolltjänst (ATC) eller instruktör		P	—>		M	
1.5	Förfaranden och kontroller före start	P	—>	—>		M	

SEKTION 2 – Flygmanövrer och procedurer

2.1	Starter (olika profiler)		P	—>		M	
2.2	Landningar och starter i slutande terräng eller sidvind		P	—>			
2.3	Start med maximal startmassa (faktisk eller simulerad maximal startmassa)	P	—>	—>			

▼B

EN-/FLERPILOTSHELIKOPTRAR	PRAKTISK TRÄNING				FLYGPROV ELLER KOMPETENSKONTROLL	
				Instruktörens signatur, efter avslutad träning	Kontr. på FFS H	Kontrollantens signatur, efter genomfört prov
Manövrer/förfaranden	FTD	FFS	H			
2.4 Start med simulerat motorbortfall strax före TDP eller DPATO		P	—>		M	
2.4.1 Start med simulerat motorbortfall strax efter TDP eller DPATO		P	—>		M	
2.5 Stigande och sjunkande svängar till angivna kurser	P	—>	—>		M	
2.5.1 Svängar med 30 graders bankning, 180 till 360 grader till vänster och höger, enbart med hjälp av instrument	P	—>	—>		M	
2.6 Plané under autorotation	P	—>	—>		M	
2.6.1 Autorotationslandning (enbart enmotorig helikopter) eller återgång till motordrift		P	—>		M	
2.7 Landningar, olika profiler		P	—>		M	
2.7.1 Pådrag eller landning efter simulerat motorbortfall före LDP eller DPBL		P	—>		M	
2.7.2 Landning efter simulerat motorbortfall efter LDP eller DPBL		P	—>		M	
SEKTION 3 – Normalt och onormalt handhavande av följande system samt förfaranden						
3. Normalt och onormalt handhavande av följande system samt förfaranden:					M	Minst tre punkter ska väljas från den här sektionen
3.1 Motor	P	—>	—>			

▼ **B**

EN-/FLERPILOTSHELIKOPTRAR		PRAKTISK TRÄNING				FLYGPROV ELLER KOMPETENSKONTROLL	
Manövrer/förfaranden		FTD	FFS	H	Instruktörens signatur, efter avslutad träning	Kontr. på	Kontrollantens signatur, efter genomfört prov
						FFS H	
3.2	Luftkonditionering (uppvärmning, ventilation)	P	—>	—>			
3.3	Pitotsystem/statiskt system	P	—>	—>			
3.4	Bränslesystem	P	—>	—>			
3.5	Elektriska system	P	—>	—>			
3.6	Hydrauliska system	P	—>	—>			
3.7	Styr- och trimsystem	P	—>	—>			
3.8	System för förebyggande och rengörande avisning	P	—>	—>			
3.9	Autopilot/flygdirektor	P	—>	—>			
3.10	Stabiliseringssystem	P	—>	—>			
3.11	Väderradar, radiohöjdmätare, transponder	P	—>	—>			
3.12	System för områdesnavigering	P	—>	—>			
3.13	Landställssystem	P	—>	—>			
3.14	Hjälpkraftsaggregat (APU)	P	—>	—>			
3.15	Radio, navigeringsutrustning, instrument, färddatasystem (FMS)	P	—>	—>			
SEKTION 4 – Onormala procedurer och nödförfaranden							
4	Onormala procedurer och nödlägesprocedurer					M	Minst tre punkter ska väljas från den här sektionen
4.1	Brandövningar (däribland evakuering, om tillämpligt)	P	—>	—>			

▼B

EN-/FLERPILOTSHELIKOPTRAR	PRAKTISK TRÄNING				FLYGPROV ELLER KOMPETENSKONTROLL	
	FTD	FFS	H	Instruktörens signatur, efter avslutad träning	Kontr. på FFS H	Kontrollantens signatur, efter genomfört prov
Manövrer/förfaranden						
4.2 Kontroll över och bortledande av rök	P	—>	—>			
4.3 Motorbortfall, avstängning och återstart på säker höjd	P	—>	—>			
4.4 Bränsledumpning (simulerad)	P	—>	—>			
4.5 Bortfall av stjärtrotorns styrorgan (om tillämpligt)	P	—>	—>			
4.5.1 Förlust av stjärtrotordrivning (om tillämpligt)	P	—>	För denna övning får en helikopter inte användas			
4.6 Inkapacitet hos besättningsmedlemmar – endast flerpi-lotshelikopter	P	—>	—>			
4.7 Fel på kraftöverföring	P	—>	—>			
4.8 Andra nödförfaranden, i enlighet med tillämplig flyghand-bok	P	—>	—>			
SEKTION 5 – Förfaranden vid instrumentflygning (ska utföras under IMC eller simulerad IMC)						
5.1 Instrumentstart: övergång till instrumentflygning ska ske så snart som möjligt efter lättning	P*	—>*	—>*			
5.1.1 Simulerat motorbortfall under start	P*	—>*	—>*		M*	
5.2 Beaktande av utpasserings- och inflygningsvägar samt av ATC-instruktioner	P*	—>*	—>*		M*	

▼ B

EN-/FLERPILOTSHELIKOPTRAR	PRAKTISK TRÄNING				FLYGPROV ELLER KOMPETENSKONTROLL	
Manövrer/förfaranden				Instruktörens signatur, efter avslutad träning	Kontr. på	Kontrollantens signatur, efter genomfört prov
	FTD	FFS	H		FFS H	
5.3 Förfaranden i väntläge	p*	—>*	—>*			

▼ M5

5.4 3D-operationer till DH/A på 200 fot (60 m) eller till högre minimima om det krävs av inflygningsproceduren	p*	—>*	—>*			
5.4.1 Manuellt, utan flygdirektor <i>Anm.:</i> Enligt AFM kan RNP APCH-procedurer kräva användning av autopilot eller flygdirektor. Den procedur som ska flygas manuellt ska väljas med beaktande av sådana begränsningar (välj t.ex. en ILS för 5.4.1 om AFM beskriver en sådan AFM-begränsning).	p*	—>*	—>*		M*	
5.4.2 Manuellt, med flygdirektor	p*	—>*	—>*		M*	

▼ B

5.4.3 Med kopplad autopilot	p*	—>*	—>*			
-----------------------------	----	-----	-----	--	--	--

▼ M5

5.4.4 Manuellt, med en motor simulerat ur funktion; motorbortfall ska simuleras under slutlig inflygning innan 1 000 fot över flygplatsen passerar till sättnings eller till det att hela proceduren för avbruten inflygning har genomförts	p*	—>*	—>*		M*	
---	----	-----	-----	--	----	--

▼ **M5**

EN-/FLERPILOTSHELIKOPTRAR	PRAKTISK TRÄNING				FLYGPROV ELLER KOMPETENSKONTROLL	
Manövrer/förfaranden				Instruktörens signatur, efter avslutad träning	Kontr. på	Kontrollantens signatur, efter genomfört prov
	FTD	FFS	H		FFS H	
5.5 2D-operationer ned till lägsta planeshöjd (MDA/H)	p*	—>*	—>*		M*	
5.6 Nytt varv med alla motorer i funktion när beslutshöjd (DA/DH) eller minsta beslutshöjd (MDA/MDH) nås	p*	—>*	—>*			
5.6.1 Andra förfaranden vid avbruten inflygning	p*	—>*	—>*			
5.6.2 Nytt varv med en motor simulerat ur funktion när beslutshöjd (DA/DH) eller minsta beslutshöjd (MDA/MDH) nås	p*				M*	
5.7 IMC-autorotation med återgång till motordrift	p*	—>*	—>*		M*	
5.8 Återgång från ovanliga flyglägen	p*	—>*	—>*		M*	
SEKTION 6 – Användning av tillvalsutrustning						
6. Användning av tillvalsutrustning	p	—>	—>			

▼ **B**

▼B**D. Särskilda krav för kategorin vertikalstartande/-landande luftfartyg**

1. Vid flygprov eller kompetenskontroller för typbehörigheter för vertikalstartande/-landande luftfartyg ska sökanden bli godkänd på sektion 1–5 och 6 (beroende på vad som är tillämpligt) på flygprovet eller kompetenskontrollen. Om sökanden underkänns på mer än 5 punkter ska hela provet/kontrollen genomföras igen. En sökande som underkänns på 5 punkter eller mindre ska göra om de punkter som han eller hon har misslyckats med. Om sökanden underkänns på någon punkt vid omprövningen/den andra kompetenskontrollen, eller på någon av de punkter som redan har godkänts, måste sökanden göra om hela provet/kompetenskontrollen. Alla sektioner i flygprovet/kontrollen ska genomföras inom 6 månader.

TOLERANSER VID FLYGPROV

2. Sökanden ska uppvisa förmåga att
 - a) framföra det vertikalstartande/-landande luftfartyget inom ramen för dess begränsningar,
 - b) utföra alla manövrer med mjukhet och exakthet,
 - c) uppvisa gott omdöme och flygsinne,
 - d) tillämpa kunskaper om flygning,
 - e) alltid kontrollera det vertikalstartande/-landande luftfartyget på ett sådant sätt att den lyckade utgången av ett förfarande eller en manöver aldrig betvivlas,
 - f) vara insatt i och kunna tillämpa förfaranden för besättningssamarbete och förfaranden vid inkapacitet hos någon besättningsmedlem och
 - g) kunna kommunicera med övriga besättningsmedlemmar på ett effektivt sätt.
3. Följande gränsvärden ska tillämpas, korrigerade för att ta hänsyn till turbulenta väderförhållanden och till det använda det vertikalstartande/-landande luftfartygets manöveregenskaper och prestanda.

- a) Flygbegränsningar vid IFR:

Höjd

Allmänt	± 100 fot
Inledning av nytt varv på beslutshöjden	+ 50 fot/– 0 fot
Lägsta planéhöjd (MDH)/höjd	+ 50 fot/– 0 fot

Spärning:

av signal från radionavigeringshjälpmedel	± 5°
vid precisionsinflygning	halvskalig avvikelse från sidvinkel och glidbana

Kurshållning

Normala procedurer	± 5°
Onormala procedurer/nödsituationer	± 10°

Fart:

Allmänt	± 10 knop
Med simulerat motorbortfall	+ 10 knop/– 5 knop

▼B

b) Flygbegränsningar vid VFR

Höjd

Allmänt ± 100 fot

Kurshållning

Normala procedurer $\pm 5^\circ$ Onormala procedurer/nödsituationer $\pm 10^\circ$

Fart:

Allmänt ± 10 knopMed simulerat motorbortfall $+ 10$ knop/ $- 5$ knop

Markavdrift:

Lättning till hovring med markeffekt ± 3 fotLandning ± 2 fot (med 0 fots rörelse bakåt eller i sidled)

UTBILDNINGENS/FLYGPROVETS/KOMPETENSKONTROLLENS INNEHÅLL

4. Följande symboler används med följande betydelser:

P = Utbildad till befälhavare eller biträdande pilot samt till manövrerande pilot (PF) och icke manövrerande pilot (PNF) inför utfärdande av lämplig typbehörighet.

5. Den praktiska träningen ska genomföras med minst den typ av träningsutrustning som anges med (P), men den kan även genomföras med en mer avancerad typ av utrustning, vilket anges med en pil ($\rightarrow$).

6. Följande förkortningar används för att ange träningsutrustning:

FFS = flygsimulator

FTD = flygutbildningshjälpmedel

OTD = andra utbildningshjälpmedel

PL = vertikalstartande/-landande luftfartyg

a) Sökande till flygprov för utfärdande av typbehörighet för vertikalstartande/-landande luftfartyg ska genomföra sektion 1–5 och sektion 6, om den är tillämplig.

b) Sökande till kompetenskontroll för förlängning eller förnyelse av typbehörighet för vertikalstartande/-landande luftfartyg ska genomföra sektion 1–5 och sektion 6 och/eller 7, om den är tillämplig.

c) Punkter som är markerade med asterisk (*) ska flygas enbart med hjälp av instrument. Om detta krav inte uppfylls under flygprovet eller kompetenskontrollen, ska typbehörigheten begränsas till endast VFR.

7. Om det står ett "M" i kontrollkolumnen för flygprovet/kompetenskontrollen, innebär det att övningen är obligatorisk.

8. Utbildningshjälpmedel för flygsimulering ska användas för den praktiska träningen och provet om de ingår som en del av en godkänd kurs för typbehörighet. Följande faktorer avgör om en kurs godkänns eller inte:

▼ **M3**

- a) Kvalifikationen för utbildningshjälpmedel för flygsimulering enligt de relevanta kraven i Del-ARA och Del ORA.

▼ **B**

- b) Instruktörernas kvalifikationer.

KATEGORIN VERTIKALSTARTANDE/-LANDANDE LUFTFARTYG	PRAKTISK TRÄNING					FLYGPROV ELLER KOMPETENSKONT- ROLL	
Manövrer/förfaranden					Instruktörens signatur, efter avslutad träning	Kontr. på	Kontrollan- tens signatur, efter genom- fört prov
	OTD	FTD	FFS	PL		FFS PL	
SEKTION 1 – Förberedelser och kontroller före flygning							
1.1	Utvändig visuell inspektion av det vertikalstartande/-landande luftfartyget, lokalisering av varje detalj samt inspektionens syfte			P			
1.2	Inspektion av cockpit	P	→	→	→		
1.3	Startförfaranden, kontroll av radio- och navigeringsutrust- ning, val och inställning av frekvenser för navigering och kommunikation	P	→	→	→	M	
1.4	Taxning i enlighet med in- struktioner från flygkontroll- tjänst (ATC) eller instruktör		P	→	→		
1.5	Förfaranden och kontroller före start, inklusive effekt- kontroll	P	→	→	→	M	
SEKTION 2 – Flygmanövrer och procedurer							
2.1	Normala startprofiler enligt VFR Bandrift (STOL och VTOL), medräknat sidvind Upphöjda landningsplatser Landningsplatser i marknivå		P	→	→	M	
2.2	Start med maximal startmassa (faktisk eller simulerad max- imal startmassa)		P	→			
2.3.1	Avbruten start: under bandrift under drift vid upphöjda startplatser under drift vid startplatser i marknivå		P	→		M	

▼B

KATEGORIN VERTIKALSTARTANDE/-LANDANDE LUFTFARTYG	PRAKTISK TRÄNING					FLYGPROV ELLER KOMPETENSKONT- ROLL	
Manövrer/förfaranden					Instruktörens signatur, efter avslutad träning	Kontr. på	Kontrollan- tens signatur, efter genom- fört prov
	OTD	FTD	FFS	PL		FFS PL	
2.3.2 Start med simulerat motorbortfall efter passerad beslutshöjd: under bandrift under drift vid upphöjda startplatser under drift vid startplatser i marknivå		P	—>			M	
2.4 Plané under autorotation i helikopterläge till marken (luftfartyg får inte användas för denna övning)	P	—>	—>			M En- dast FFS	
2.4.1 Plané under fartvinddrivning i flygplansläge (luftfartyg får inte användas för denna övning)		P	—>			M En- dast FFS	
2.5 Normala landningsprofiler enligt VFR Bandrift (STOL och VTOL) Upphöjda landningsplatser Landningsplatser i marknivå		P	—>	—>		M	
2.5.1 Landning med simulerat motorbortfall efter uppnådd beslutshöjd: under bandrift under drift vid upphöjda landningsplatser under drift vid landningsplatser i marknivå							
2.6 Pådrag eller landning efter simulerat motorbortfall före beslutshöjd		P	—>			M	
SEKTION 3 – Normalt och onormalt handhavande av följande system samt förfaranden:							
3. Normalt och onormalt handhavande av följande system samt förfaranden (kan genomföras i en FSTD om den är kvalificerad för övningen):						M	Minst tre punkter ska väljas från den här sektionen
3.1 Motor	P	—>	—>				

▼B

KATEGORIN VERTIKALSTARTANDE/-LANDANDE LUFTFARTYGG		PRAKTISK TRÄNING					FLYGPROV ELLER KOMPETENSKONT- ROLL	
Manövrer/förfaranden						Instruktörens signatur, efter avslutad träning	Kontr. på	Kontrollan- tens signatur, efter genom- fört prov
		OTD	FTD	FFS	PL		FFS PL	
3.2	Trycksättning och luftkon- ditionering (uppvärmning, ventilation)	P	—>	—>				
3.3	Pitotsystem/statiskt system	P	—>	—>				
3.4	Bränslesystem	P	—>	—>				
3.5	Elektriska system	P	—>	—>				
3.6	Hydrauliska system	P	—>	—>				
3.7	Styr- och trimsystem	P	—>	—>				
3.8	System för förebyggande och rengörande avisning, bländ- skyddets värmesystem (om så- dant finns installerat)	P	—>	—>				
3.9	Autopilot/flygdirektor	P	—>	—>				
3.10	Stallvarningssystem eller sy- stem för hävning av stall samt stabiliseringssystem	P	—>	—>				
3.11	Väderradar, radiohöjdmätare, transponder, terrängvarnings- system (om sådant finns in- stallerat)	P	—>	—>				
3.12	Landställssystem	P	—>	—>				
3.13	Hjälpkraftsaggregat (APU)	P	—>	—>				
3.14	Radio, navigeringsutrustning, instrument och färddatasystem (FMS)	P	—>	—>				
3.15	System för klaffar	P	—>	—>				
SEKTION 4 – Onormala procedurer och nödförfaranden								
4.	Onormala procedurer och nöd- lägesprocedurer (kan genomföras i en FSTD om den är kvalificerad för öv- ningen)						M	Minst tre punkter ska väljas från den här sektio- nen

▼ B

KATEGORIN VERTIKALSTARTANDE/-LANDANDE LUFTFARTYG		PRAKTISK TRÄNING					FLYGPROV ELLER KOMPETENSKONT- ROLL	
Manövrer/förfaranden						Instruktörens signatur, efter avslutad träning	Kontr. på	Kontrollan- tens signatur, efter genom- fört prov
		OTD	FTD	FFS	PL		FFS PL	
4.1	Brandövningar för brand i motor, APU, lastutrymme, cockpit och elektriska system, inklusive evakuering i tillämpliga fall	P	—>	—>				
4.2	Kontroll över och bortledande av rök	P	—>	—>				
4.3	Motorbortfall, avstängning och återstart (luftfartyg får inte användas för denna övning) inklusive OEI-övergång från helikoptertill flygplansläge och vice versa	P	—>	—>			Endast FFS	
4.4	Bränsledumpning (simulerad, om sådant finns installerat)	P	—>	—>				
4.5	Vindskjuvning vid start/landning (för denna övning får ej ett luftfartyg användas)			P			Endast FFS	
4.6	Simulerat tryckfall i kabinen/nödplané (för denna övning får ej ett luftfartyg användas)	P	—>	—>			Endast FFS	
4.7	ACAS-händelse (för denna övning får ej ett flygplan användas)	P	—>	—>			Endast FFS	
4.8	Inkapacitet hos besättningsmedlemmar	P	—>	—>				
4.9	Fel på kraftöverföring	P	—>	—>			Endast FFS	
4.10	Hävande av full stall (med och utan motordrift) eller efter aktivering av stallvarningssystemet, i stig-, marsch- och inflygningskonfiguration (luftfartyg får inte användas för denna övning)	P	—>	—>			Endast FFS	
4.11	Andra nödförfaranden enligt tillämplig flyghandbok	P	—>	—>				

KATEGORIN VERTIKALSTARTANDE/-LANDANDE LUFTFARTYG		PRAKTISK TRÄNING					FLYGPROV ELLER KOMPETENSKONT- ROLL	
Manövrer/förfaranden						Instruktörens signatur, efter avslutad träning	Kontr. på	Kontrollan- tens signatur, efter genom- fört prov
		OTD	FTD	FFS	PL		FFS PL	
SEKTION 5 – Förfaranden vid instrumentflygning (ska utföras under IMC eller simulerad IMC)								
5.1	Instrumentstart: övergång till instrumentflygning ska ske så snart som möjligt efter lättning	P*	—>*	—>*				
5.1.1	Simulerat motorbortfall under start efter beslutshöjd	P*	—>*	—>*			M*	
5.2	Beaktande av utpasserings- och inflygningsvägar samt av ATC-instruktioner	P*	—>*	—>*			M*	
5.3	Förfaranden i väntläge	P*	—>*	—>*				
5.4	Precisioninflygning ned till en beslutshöjd på lägst 60 m (200 fot)	P*	—>*	—>*				
5.4.1	Manuellt, utan flygdirektor	P*	—>*	—>*			M* (Enbart flyg- prov)	
5.4.2	Manuellt, med flygdirektor	P*	—>*	—>*				
5.4.3	Med autopilot	P*	—>*	—>*				
5.4.4	Manuellt, med en motor simulerat ur funktion. Motorbortfall ska simuleras under slutlig inflygning innan ytterfyr (OM) passeras och fortgå aningen till sättning eller också till det att hela proceduren för avbruten inflygning har genomförts.	P*	—>*	—>*			M*	
5.5	Ickeprecisionsinflygning ned till lägsta planéhöjd (MDA/H)	P*	—>*	—>*			M*	
5.6	Nytt varv med alla motorer i funktion när beslutshöjd (DA/DH) eller minsta beslutshöjd (MDA/MDH) nås	P*	—>*	—>*				

▼ **B**

KATEGORIN VERTIKALSTARTANDE/-LANDANDE LUFTFARTYG	PRAKTISK TRÄNING					FLYGPROV ELLER KOMPETENSKONT- ROLL	
Manövrer/förfaranden					Instruktörens signatur, efter avslutad träning	Kontr. på	Kontrollan- tens signatur, efter genom- fört prov
	OTD	FTD	FFS	PL		FFS PL	
5.6.1 Andra förfaranden vid avbruten inflygning	P*	—>*	—>*				
5.6.2 Nytt varv med en motor simulerat ur funktion när beslutshöjd (DA/DH) eller minsta beslutshöjd (MDA/MDH) nås	P*					M*	
5.7 IMC-autorotation med återgång till motordrift för att landa på bana endast i helikopterläge (luftfartyg får inte användas för denna övning)	P*	—>*	—>*			M* Enbart FFS	
5.8 Återgång från ovanliga flyglägen (beroende på FFS-kvalitet)	P*	—>*	—>*			M*	
SEKTION 6 – Tilläggsauktorisering till en typbehörighet för instrumentinflygningar ned till en beslutshöjd som understiger 60 m (kategori II/III)							
6. Tilläggsauktorisering till en typbehörighet för instrumentinflygningar ned till en beslutshöjd som understiger 60 m (kategori II/III) Följande manövrer och förfaranden utgör minimikrav på träning för att instrumentinflygningar ned till en beslutshöjd (DH) som understiger 60 m (200 fot) ska medges. Under följande instrumentinflygningar och förfaranden för avbruten inflygning ska all utrustning som krävs för typcertifiering av instrumentinflygningar ned till en DH som är lägre än 60 m (200 fot) användas							
6.1 Avbruten start vid minsta tillåtna RVR		P	—>			M*	

▼ **B**

KATEGORIN VERTIKALSTARTANDE/-LANDANDE LUFTFARTYG		PRAKTISK TRÄNING					FLYGPROV ELLER KOMPETENSKONT- ROLL	
Manövrer/förfaranden						Instruktörens signatur, efter avslutad träning	Kontr. på	Kontrollan- tens signatur, efter genom- fört prov
		OTD	FTD	FFS	PL		FFS PL	
6.2	ILS-inflygningar I simulerade instrumentflyg- ningsförhållanden, ned till till- lämplig DH, med hjälp av flygvägledningssystem. Stan- dardförfaranden för besätt- ningssamarbete (SOP) ska föl- jas		P	—>	—>		M*	
6.3	Nytt varv Efter inflygningar enligt 6.2, då DH nås. Utbildningen ska också inbegripa ett nytt varv på grund av (simulerat) otill- räcklig bansynvidd, vind- skjuvning, luftfartygsavdrift större än vad gränsvärdena för en lyckad inflygning till- låter, funktionsnedsättning hos utrustning på marken/i luftfartyget innan DH nås samt ett nytt varv med funk- tionsnedsättning hos utrust- ning i luftfartyget		P	—>	—>		M*	
6.4	Landning(ar) Med visuell refe- rens etablerad på DH, efter in- strumentinflygning. Om det aktuella flygvägledningssyste- met så tillåter, ska en auto- matisk landning genomföras		P	—>			M*	
SEKTION 7 – Tillvalsutrustning								
7	Användning av tillvalsutrust- ning		P	—>	—>			

E. Särskilda krav för luftskeppskategorin

- Vid flygprov eller kompetenskontroller för typbehörigheter för luftskepp ska sökanden bli godkänd på sektion 1–5 och 6 (beroende på vad som är tillämpligt) på flygprovet eller kompetenskontrollen. Om sökanden underkänns på mer än fem punkter ska hela provet/kontrollen genomföras igen. En sökande som underkänns på fem punkter eller mindre ska göra om de punkter som han eller hon har misslyckats med. Om sökanden underkänns på någon punkt vid omprövningen/den andra kompetenskontrollen, eller på någon av de punkter som redan har godkänts, måste sökanden göra om hela provet/kompetenskontrollen. Alla sektioner i flygprovet/kompetenskontrollen ska genomföras inom 6 månader.

▼B

TOLERANSER VID FLYGPROV

2. Sökanden ska uppvisa förmåga att
- i) framföra luftskeppet inom ramen för dess begränsningar,
 - ii) utföra alla manövrer med mjukhet och exakthet,
 - iii) uppvisa gott omdöme och flygsinne,
 - iv) tillämpa kunskaper om flygning,
 - v) alltid kontrollera luftskeppet på ett sådant sätt att den lyckade utgången av ett förfarande eller en manöver aldrig betvivlas,
 - vi) vara insatt i och kunna tillämpa förfaranden för besättningssamarbete och förfaranden vid inkapacitet hos någon besättningsmedlem och
 - vii) kunna kommunicera med övriga besättningsmedlemmar på ett effektivt sätt.
3. Följande gränsvärden ska tillämpas, korrigerade för att ta hänsyn till turbulenta väderförhållanden och till det använda luftskeppets manöveregenskaper och prestanda.

a) Flygbegränsningar vid IFR:

Höjd

Allmänt	± 100 fot
Inledning av nytt varv på beslutshöjden	+ 50 fot/- 0 fot
Lägsta planhöjd (MDH)/höjd	+ 50 fot/- 0 fot

Spårning:

av signal från radionavigeringshjälpmedel	± 5°
vid precisionsinflygning	halvskalig avvikelse från sidvinkel och

glidbana

Kurshållning Normala procedurer	± 5°
Onormala procedurer/nödsituationer	± 10°

b) Flygbegränsningar vid VFR

Höjd

Allmänt	± 100 fot
---------	-----------

Kurshållning

Normala procedurer	± 5°
Onormala procedurer/nödsituationer	± 10°

UTBILDNINGENS/FLYGPROVETS/KOMPETENSKONTROLLENS INNEHÅLL

4. Följande symboler används med följande betydelser:

P = Utbildad till befälhavare eller biträdande pilot samt till manövrerande pilot (PF) och icke manövrerande pilot (PNF) inför utfärdande av lämplig typbehörighet.

▼B

5. Den praktiska träningen ska genomföras med minst den typ av träningsutrustning som anges med (P), men den kan även genomföras med en mer avancerad typ av utrustning, vilket anges med en pil (—>).
6. Följande förkortningar används för att ange träningsutrustning:
- FFS = flygsimulator
- FTD = flygutbildningshjälpmedel
- OTD = andra utbildningshjälpmedel
- As = luftskepp
- a) Sökande till flygprov för utfärdande av typbehörighet för luftskepp ska genomföra sektion 1–5 och sektion 6, om den är tillämplig.
- b) Sökande till kompetenskontroll för förlängning eller förnyelse av typbehörighet för luftskepp ska genomföra sektion 1–5 och sektion 6 om den är tillämplig.
- c) Punkter som är markerade med asterisk (*) ska flygas enbart med hjälp av instrument. Om detta krav inte uppfylls under flygprovet eller kompetenskontrollen, ska typbehörigheten begränsas till endast VFR.
7. Om det står ett "M" i kontrollkolumnen för flygprovet/kompetenskontrollen, innebär det att övningen är obligatorisk.

▼M3

8. Utbildningshjälpmedel för flygsimulering ska användas för den praktiska träningen och provet om de ingår som en del av en kurs för typbehörighet. Följande faktorer avgör om en kurs godkänns eller inte:
- a) Kvalifikationen för utbildningshjälpmedel för flygsimulering enligt de relevanta kraven i Del-ARA och Del-ORA.

▼B

- b) Instruktörernas kvalifikationer.

KATEGORI AV LUFTSKEPP	PRAKTISK TRÄNING					FLYGPROV ELLER KOMPETENSKONTROLL	
Manövrer/förfaranden					Instruktörens signatur, efter avslutad träning	Kontr. på	Kontrollantens signatur, efter genomfört prov
	OTD	FTD	FFS	As		FFS As	
SEKTION 1 – Förberedelser och kontroller före flygning							
1.1 Inspektion före flygning				P			
1.2 Inspektion av cockpit	P	—>	—>	—>			
1.3 Startförfaranden, kontroll av radio- och navigeringsutrustning, val och inställning av frekvenser för navigering och kommunikation		P	—>	—>		M	
1.4 Förfarande utanför mast och markmanövrering			P	—>		M	

▼ B

KATEGORI AV LUFTSKEPP	PRAKTISK TRÄNING					FLYGPROV ELLER KOMPETENSKONTROLL	
Manövrer/förfaranden					Instruktörens signatur, efter avslutad träning	Kontr. på	Kontrollantens signatur, efter genomfört prov
	OTD	FTD	FFS	As		FFS As	
1.5 Förfaranden och kontroller före start	P	—>	—>	—>		M	
SEKTION 2 – Flygmanövrer och procedurer							
2.1 Normal startprofil enligt VFR			P	—>		M	
2.2 Start med simulerat motorbortfall			P	—>		M	
2.3 Start med tyngd > 0 (tung start)			P	—>			
2.4 Start med tyngd < 0 (lätt start)			P	—>			
2.5 Normalt stigningsförfarande			P	—>			
2.6 Stigning till barometrisk höjd			P	—>			
2.7 Konstaterande av barometrisk höjd			P	—>			
2.8 Flygning på eller i närheten av barometrisk höjd			P	—>		M	
2.9 Normal plané och inflygning			P	—>			
2.10 Normal landningsprofil enligt VFR			P	—>		M	
2.11 Landning med tyngd > 0 (tung landning)			P	—>		M	
2.12 Landning med tyngd < 0 (lätt landning)			P	—>		M	
Avsiktligt blank							

▼B

KATEGORI AV LUFTSKEPP	PRAKTISK TRÄNING					FLYGPROV ELLER KOMPETENSKONTROLL	
Manövrer/förfaranden					Instruktörens signatur, efter avslutad träning	Kontr. på	Kontrollantens signatur, efter genomfört prov
	OTD	FTD	FFS	As		FFS As	
SEKTION 3 – Normalt och onormalt handhavande av följande system samt förfaranden:							
3. Normalt och onormalt handhavande av följande system samt förfaranden (kan genomföras i en FSTD om den är kvalificerad för övningen):						M	Minst tre punkter ska väljas från den här sektionen
3.1 Motor	P	→	→	→			
3.2 Trycksättning av hölje	P	→	→	→			
3.3 Pitotsystem/statiskt system	P	→	→	→			
3.4 Bränslesystem	P	→	→	→			
3.5 Elektriska system	P	→	→	→			
3.6 Hydrauliska system	P	→	→	→			
3.7 Styr- och trimsystem	P	→	→	→			
3.8 Ballongsystem	P	→	→	→			
3.9 Autopilot/flygdirektor	P	→	→	→			
3.10 Stabiliseringssystem	P	→	→	→			
3.10 Väderradar, radiohöjdmätare, transponder, terrängvarningssystem (om sådant finns installerat)	P	→	→	→			
3.12 Landställssystem	P	→	→	→			
3.13 Hjälpkraftsaggregat (APU)	P	→	→	→			

KATEGORI AV LUFTSKEPP	PRAKTISK TRÄNING					FLYGPROV ELLER KOMPETENSKONTROLL	
Manövrer/förfaranden					Instruktörens signatur, efter avslutad träning	Kontr. på	Kontrollantens signatur, efter genomfört prov
	OTD	FTD	FFS	As		FFS As	
3.14 Radio, navigeringsutrustning, instrument och färddatasystem (FMS)	P	—>	—>	—>			
Avsiktligt blank							
SEKTION 4 – Onormala procedurer och nödförfaranden							
4 Onormala procedurer och nödlägesprocedurer (kan genomföras i en FSTD om den är kvalificerad för övningen)						M	Minst tre punkter ska väljas från den här sektionen
4.1 Brandövningar för brand i motor, APU, lastutrymme, cockpit och elektriska system, inklusive evakuering i tillämpliga fall	P	—>	—>	—>			
4.2 Kontroll över och bortledande av rök	P	—>	—>	—>			
4.3 Motorbortfall, avstängning och återstart Framför allt flygningens olika faser, inklusive bortfall av flera motorer	P	—>	—>	—>			
4.4 Inkapacitet hos besättningsmedlemmar	P	—>	—>	—>			
4.5 Fel på kraftöverföring/växellåda	P	—>	—>	—>		Enbart FFS	
4.6 Andra nödförfaranden, i enlighet med tillämplig flyghandbok	P	—>	—>	—>			

KATEGORI AV LUFTSKEPP	PRAKTISK TRÄNING					FLYGPROV ELLER KOMPETENSKONTROLL	
Manövrer/förfaranden					Instruktörens signatur, efter avslutad träning	Kontr. på	Kontrollantens signatur, efter genomfört prov
	OTD	FTD	FFS	As		FFS As	
SEKTION 5 – Förfaranden vid instrumentflygning (ska utföras under IMC eller simulerad IMC)							
5.1 Instrumentstart: övergång till instrumentflygning ska ske så snart som möjligt efter lättning	P*	—>*	—>*	—>*			
5.1.1 Simulerat motorbortfall under start	P*	—>*	—>*	—>*		M*	
5.2 Beaktande av utpasserings- och inflygningsvägar samt av ATC-instruktioner	P*	—>*	—>*	—>*		M*	
5.3 Förfaranden i väntläge	P*	—>*	—>*	—>*			
5.4 Precisionsinflygning ned till en beslutshöjd på lägst 60 m (200 fot)	P*	—>*	—>*	—>*			
5.4.1 Manuellt, utan flygdirektor	P*	—>*	—>*	—>*		M* (Enbart flygprov)	
5.4.2 Manuellt, utan flygdirektor	P*	—>*	—>*	—>*			
5.4.3 Med autopilot	P*	—>*	—>*	—>*			
5.4.4 Manuellt, med en motor simulerat ur funktion. Motorbortfall ska simuleras under slutlig inflygning innan ytterfyr (OM) passeras till sättning, eller till det att hela proceduren för avbruten inflygning har genomförts	P*	—>*	—>*	—>*		M*	
5.5 Ickeprecisionsinflygning ned till lägsta planéhöjd (MDA/H)	P*	—>*	—>*	—>*		M*	

KATEGORI AV LUFTSKEPP	PRAKTISK TRÄNING					FLYGPROV ELLER KOMPETENSKONTROLL	
Manövrer/förfaranden					Instruktörens signatur, efter avslutad träning	Kontr. på	Kontrollantens signatur, efter genomfört prov
	OTD	FTD	FFS	As		FFS As	
5.6 Nytt varv med alla motorer i funktion när beslutshöjd (DA/DH) eller minsta beslutshöjd (MDA/MDH) nås	P*	—>*	—>*	—>*			
5.6.1 Andra förfaranden vid avbruten inflygning	P*	—>*	—>*	—>*			
5.6.2 Nytt varv med en motor simulerat ur funktion när beslutshöjd (DA/DH) eller minsta beslutshöjd (MDA/MDH) nås	P*					M*	
5.7 Återgång från ovanliga flyglägen (beroende på FFS-kvalitet)	P*	—>*	—>*	—>*		M*	
SEKTION 6 – Tilläggsauktorisering till en typbehörighet för instrumentinflygningar ned till en beslutshöjd som understiger 60 m (kategori II/III)							
6. Tilläggsauktorisering till en typbehörighet för instrumentinflygningar ned till en beslutshöjd som understiger 60 m (kategori II/III) Följande manövrer och förfaranden utgör minimikrav på träning för att instrumentinflygningar ned till en beslutshöjd (DH) som understiger 60 m (200 fot) ska medges. Under följande instrumentinflygningar och förfaranden för avbruten inflygning ska all luftfartygsutrustning som krävs för typcertifiering av instrumentinflygningar ned till en beslutshöjd (DH) som understiger 60 m (200 fot) användas.							

▼B

KATEGORI AV LUFTSKEPP	PRAKTISK TRÄNING					FLYGPROV ELLER KOMPETENSKONTROLL	
Manövrer/förfaranden					Instruktörens signatur, efter avslutad träning	Kontr. på	Kontrollantens signatur, efter genomfört prov
	OTD	FTD	FFS	As		FFS As	
6.1 Avbruten start vid minsta tillåtna RVR		P	—>			M*	
6.2 ILS-inflygningar I simulerade instrumentflygningsförhållanden, ned till tillämplig DH, med hjälp av flygvägledningssystem. Standardförfaranden för besättningssamarbete (SOP) ska följas		P	—>			M*	
6.3 Nytt varv Efter inflygningar enligt 6.2, då DH nås. Utbildningen ska också inbegripa ett nytt varv på grund av (simulerat) otillräcklig bansynvidd, vindskjuvning, luftfartygsavdrift större än vad gränsvärdena för en lyckad inflygning tillåter, funktionsnedsättning hos utrustning på marken/i luftfartyget innan DH nås samt ett nytt varv med simulerad funktionsnedsättning hos utrustning i luftfartyget		P	—>			M*	
6.4 Landning(ar) Med visuell referens etablerad på DH, efter instrumentinflygning. Om det aktuella flygvägledningssystemet så tillåter, ska en automatisk		P	—>			M*	

▼B

KATEGORI AV LUFTSKEPP	PRAKTISK TRÄNING					FLYGPROV ELLER KOMPETENSKONT- ROLL	
Manövrer/förfaranden					Instruktö- rens sig- natur, efter avslutad träning	Kontr. på	Kontrollan- tens sig- natur, efter genomfört prov
	OTD	FTD	FFS	As		FFS As	
landning genomförs							
SEKTION 7 – Tillvalsutrustning							
7. Användning av till- valsutrustning		P	—>				

▼B*BILAGA II***VILLKOR FÖR KONVERTERING AV EXISTERANDE NATIONELLA CERTIFIKAT OCH BEHÖRIGHETER FÖR FLYGPLAN OCH HELIKOPTRAR****A. FLYGPLAN****1. Flygcertifikat**

Ett flygcertifikat som har utfärdats av en medlemsstat i enlighet med de nationella kraven ska konverteras till ett flygcertifikat enligt Del FCL, under förutsättning att sökanden uppfyller följande krav:

- a) För ATPL(A) och CPL(A): Genom en kompetenskontroll uppfyller kraven för förlängning enligt Del FCL för typ-/klass- och instrumentbehörighet, vilka är relevanta för de befogenheter som följer av det innehavda certifikatet.

▼M3

- b) Uppvisar kunskaper om relevanta delar av operativa krav och Del FCL.

▼B

- c) Uppvisar språkkunskaper i enlighet med FCL.055.

▼M4

- d) Uppfyller kraven i följande tabell:

Nationellt certifikat	Totalt antal flygtimmar	Eventuella ytterligare krav	Ersättningscertifikat enligt Del FCL samt villkor (i tillämpliga fall)	Borttagande av villkor	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	
ATPL (A)	> 1 500 som befälhavare på flerpi-lotsflygplan	Inga	ATPL (A)	Ej relevant	a)
ATPL (A)	> 1 500 på flerpi-lotsflygplan	Inga	Som under punkt c 4	Som under punkt c 5	b)
ATPL (A)	> 500 på flerpi-lotsflygplan	Uppvisa kunskaper om planering och genomförande av flygningar enligt FCL.515	ATPL(A), med typbehörighet som begränsas till biträdande pilot	Uppvisa förmåga att vara befälha-vare enligt tillägg 9 till Del-FCL	c)
CPL/IR(A) samt god-känt teori-prov för ATPL enligt Icao i den med-lemsstat där certifikatet är utfärdat		i) uppvisa kun-skaper om pla-nering och ge-nomförande av flygningar en-ligt FCL.310 och FCL.615 b ii) uppfylla de återstående kra-ven enligt FCL.720.A c	CPL/IR(A) med tillgodoräknande av ATPL-teori	Ej relevant	d)

▼ M4

Nationellt certifikat	Totalt antal flygtimmar	Eventuella ytterligare krav	Ersättningscertifikat enligt Del FCL samt villkor (i tillämpliga fall)	Borttagande av villkor	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	
CPL/IR (A)	> 500 på flerpilotsflygplan eller i flerpilotsverksamhet på enpilotsflygplan av pendelkategorin CS-23 eller motsvarande i enlighet med relevanta krav i Del-CAT och Del-ORO för kommersiell flygtransport	i) godkänt kunskapsprov för ATPL(A) i den medlemsstat där certifikatet är utfärdat (*) ii) uppfylla de återstående kraven enligt FCL.720.A c	CPL/IR(A) med tillgodoräknande av ATPL-teori	Ej relevant	e)
CPL/IR (A)	> 500 som befälhavare på enpilotsflygplan	Inga	CPL/IR(A) med typ-/klassbehörigheter som begränsas till enpilotsflygplan	Få typbehörighet för flerpilotsverksamhet i enlighet med Del FCL	f)
CPL/IR (A)	< 500 som befälhavare på enpilotsflygplan	Uppvisa kunskaper om planering och genomförande av flygningar för CPL/IR-nivån	Som under punkt 4 f	Som under punkt 5 f	g)
CPL (A)	> 500 som befälhavare på enpilotsflygplan	Mörkerbevis, i tillämpliga fall	CPL(A), med typ-/klassbehörigheter som begränsas till enpilotsflygplan		h)
CPL (A)	< 500 som befälhavare på enpilotsflygplan	i) mörkerbevis, i tillämpliga fall ii) uppvisa kunskaper om genomförande och planering av flygningar enligt FCL.310	Som under punkt 4 h		i)
PPL/IR (A)	≥ 75 enligt IFR		PPL/IR(A) (IR begränsad till PPL)	Uppvisa kunskaper om genomförande och planering av flygningar enligt FCL.615 b	j)

▼ **M4**

Nationellt certifikat	Totalt antal flygtimmar	Eventuella ytterligare krav	Ersättningscertifikat enligt Del FCL samt villkor (i tillämpliga fall)	Borttagande av villkor	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	
PPL (A)	≥ 70 på flygplan	Uppvisa användning av radionavigeringshjälpmedel	PPL (A)		k)

(*) CPL-innehavare som redan har en typbehörighet för ett flerpilotsflygplan behöver inte genomföra ett teoriprov för ATPL(A) om de fortsätter att framföra samma flygplanstyp, men får inte tillgodoräkna sig ATPL(A)-teorin för ett certifikat enligt Del FCL. Om de behöver en annan typbehörighet för ett annat flerpilotsflygplan, måste de uppfylla kraven i kolumn 3, rad e i i ovanstående tabell.

▼ **B**2. **Instruktörsbehörigheter**

En instruktörsbehörighet som har utfärdats av en medlemsstat i enlighet med de nationella kraven ska konverteras till ett flygcertifikat enligt Del FCL, under förutsättning att sökanden uppfyller följande krav:

Nationell behörighet eller nationella befogenheter	Erfarenhet	Eventuella ytterligare krav	Ersättningsbehörighet enligt Del FCL
(1)	(2)	(3)	(4)
FI(A)/IRI(A)/TRI(A)/CRI(A)	I enlighet med Del FCL-kraven för relevant behörighet	Ej relevant	FI(A)/IRI(A)/TRI(A)/CRI(A)

3. **SFI-behörighet**

En SFI-behörighet som har utfärdats av en medlemsstat i enlighet med de nationella kraven ska konverteras till ett flygcertifikat enligt Del FCL, under förutsättning att innehavaren uppfyller följande krav:

Nationell behörighet	Erfarenhet	Eventuella ytterligare krav	Ersättningsbehörighet enligt Del FCL
(1)	(2)	(3)	(4)
SFI(A)	> 1 500 timmar som pilot på flerpilotsflygplan	i) Inneha eller ha innehaft ett CPL, MPL eller ATPL för flygplan som har utfärdats av en medlemsstat ii) Ha genomfört flygsimulatorordelen på tillämplig typbehörighetskurs inklusive MCC	SFI(A)
SFI(A)	Tre års aktuell erfarenhet som SFI	Ha genomfört flygsimulatorinnehållet i tillämplig typbehörighetskurs inklusive MCC	SFI(A)

Konverteringen ska vara giltig i maximalt tre år. För förlängning krävs att de relevanta kraven i Del FCL är uppfyllda.

▼B**4. STI-behörighet**

En STI-behörighet som har utfärdats av en medlemsstat i enlighet med de nationella kraven i den staten får konverteras till ett flygcertifikat enligt Del FCL, under förutsättning att innehavaren uppfyller följande krav:

Nationell behörighet	Erfarenhet	Eventuella ytterligare krav	Ersättningsbehörighet
(1)	(2)	(3)	(4)
STI(A)	> 500 timmar som pilot på enpilotsflygplan	i) Inneha eller ha innehaft ett flygcertifikat som har utfärdats av en medlemsstat ii) Ha genomfört en kompetenskontroll i enlighet med tillägg 9 till Del FCL i en FSTD som är lämplig för den avsedda utbildningen	STI(A)
STI(A)	Tre års aktuell erfarenhet som STI	Ha genomfört en kompetenskontroll i enlighet med tillägg 9 till Del FCL i en FSTD som är lämplig för den avsedda utbildningen	STI(A)

För förlängning av behörigheten krävs att de relevanta kraven i Del FCL är uppfyllda.

B. HELIKOPTER**1. Flygcertifikat**

Ett flygcertifikat som har utfärdats av en medlemsstat i enlighet med de nationella kraven ska konverteras till ett flygcertifikat enligt Del FCL, under förutsättning att sökanden uppfyller följande krav:

- a) Genom en kompetenskontroll uppfyller kraven för förlängning enligt Del FCL för typ- och instrumentbehörighet, vilka är relevanta för de befogenheter som följer av det innehavda certifikatet.

▼M3

- b) Uppvisar kunskaper om relevanta delar av operativa krav och Del FCL.

▼B

- c) Uppvisar språkkunskaper i enlighet med FCL.055.

▼M3

- d) Uppfyller kraven i följande tabell:

Nationellt certifikat	Totalt antal flygtimmar	Eventuella ytterligare krav	Ersättningscertifikat enligt Del FCL samt villkor (<i>i tillämpliga fall</i>)	Borttagande av villkor	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	
ATPL(H) giltig IR(H)	> 1 000 timmar som befälhavare på flerpilotshelikoptrar	Inga	ATPL(H) och IR	Ej relevant	a)
ATPL(H) inga IR(H)-befogenheter	> 1 000 timmar som befälhavare på flerpilotshelikoptrar	Inga	ATPL(H)		b)

▼ M3

Nationellt certifikat	Totalt antal flygtimmar	Eventuella ytterligare krav	Ersättningscertifikat enligt Del FCL samt villkor (<i>i tillämpliga fall</i>)	Borttagande av villkor	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	
ATPL(H) giltig IR(H)	> 1 000 på flerpilotshelikoptrar	Nej	ATPL(H) och IR med typbehörighet som begränsas till biträdande pilot	Uppvisa förmåga att vara befälhavare enligt tillägg 9 till Del FCL	c)
ATPL(H) inga IR(H)-befogenheter	> 1 000 på flerpilotshelikoptrar	Nej	ATPL(H), typbehörighet som begränsas till biträdande pilot	Uppvisa förmåga att vara befälhavare enligt tillägg 9 till Del FCL	d)
ATPL(H) giltig IR(H)	> 500 på flerpilotshelikoptrar	Uppvisa kunskaper om planering och genomförande av flygningar enligt FCL.515 och FCL.615 b	Som under punkt 4 c	Som under punkt 5 c	e)
ATPL(H) inga IR(H)-befogenheter	> 500 på flerpilotshelikoptrar	Som under punkt 3 e	Som under punkt 4 d	Som under punkt 5 d	f)
CPL/IR(H) samt godkänt teoriprov för ATPL(H) enligt Icao i den medlemsstat där certifikatet är utfärdat		i) uppvisa kunskaper om planering och genomförande av flygningar enligt FCL.310 och FCL.615 b ii) uppfylla de återstående kraven enligt FCL.720.H b	CPL/IR(H) med tillgodoserande av ATPL(H)-teori, förutsatt att teoriprovet för ATPL(H) enligt Icao anses vara på ATPL-nivå enligt Del FCL	Ej relevant	g)
CPL/IR(H)	> 500 timmar på flerpilotshelikoptrar	i) godkänt teoriprov för ATPL(H) enligt Del FCL i den medlemsstat där certifikatet är utfärdat (*) ii) uppfylla de återstående kraven enligt FCL.720.H b	CPL/IR(H) med tillgodoserande av ATPL(H)-teori enligt Del FCL	Ej relevant	h)
CPL/IR(H)	> 500 som befälhavare på enpilotshelikoptrar	Nej	CPL/IR(H) med typbehörigheter som begränsas till enpilotshelikoptrar	Få typbehörighet för flerpilotssamhet i enlighet med Del FCL	i)

▼ M3

Nationellt certifikat	Totalt antal flygtimmar	Eventuella ytterligare krav	Ersättningscertifikat enligt Del FCL samt villkor (<i>i tillämpliga fall</i>)	Borttagande av villkor	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	
CPL/IR(H)	< 500 som befälhavare på enpilots-helikoptrar	Uppvisa kunskaper om planering och genomförande av flygningar enligt FCL.310 och FCL.615 b	Som under punkt 4 i		j)
CPL(H)	> 500 som befälhavare på enpilots-helikoptrar	Mörkerbevis	CPL(H) med typbehörigheter som begränsas till enpilots-helikoptrar		k)
CPL(H)	< 500 som befälhavare på enpilots-helikoptrar	Mörkerbevis, uppvisa kunskaper om genomförande och planering av flygningar enligt FCL.310	Som under punkt 4 k		l)
CPL(H) utan mörkerbevis	> 500 som befälhavare på enpilots-helikoptrar		Som under punkt 4 k och begränsat till dagerflygning enligt VFR	Få typbehörighet för flerpilotsverksamhet i enlighet med Del FCL samt mörkerbevis	m)
CPL(H) utan mörkerbevis	< 500 som befälhavare på enpilots-helikoptrar	Uppvisa kunskaper om planering och genomförande av flygningar enligt FCL.310	Som under punkt 4 k och begränsat till dagerflygning enligt VFR		n)
PPL/IR(H)	≥ 75 enligt IFR		PPL/IR(H) (IR begränsad till PPL)	Uppvisa kunskaper om genomförande och planering av flygningar enligt FCL.615 b	o)
PPL(H)	≥ 75 på helikoptrar	Uppvisa användning av radionavigeringshjälpmedel	PPL(H)		p)

(*) CPL-innehavare som redan har en typbehörighet för en flerpilots-helikopter behöver inte genomföra ett teoriprov för ATPL(H) om de fortsätter att framföra samma helikoptertyp, men får inte tillgodoräkna sig ATPL(H)-teorin för ett certifikat enligt Del FCL. Om de behöver en annan typbehörighet för en annan flerpilots-helikopter, måste de uppfylla kraven i kolumn 3, rad h i i tabellen.

▼B**2. Instruktörsbehörigheter**

En instruktörsbehörighet som har utfärdats av en medlemsstat i enlighet med de nationella kraven ska konverteras till ett flygcertifikat enligt Del FCL, under förutsättning att sökanden uppfyller följande krav:

Nationell behörighet eller nationella befogenheter	Erfarenhet	Eventuella ytterligare krav	Ersättningsbehörighet
(1)	(2)	(3)	(4)
FI(H)/IRI(H)/TRI(H)	I enlighet med Del FCL-kraven för relevant behörighet		FI(H)/IRI(H)/TRI(H)*

För förlängning av behörigheten krävs att de relevanta kraven i Del FCL är uppfyllda.

3. SFI-behörighet

En SFI-behörighet som har utfärdats av en medlemsstat i enlighet med de nationella kraven ska konverteras till ett flygcertifikat enligt Del FCL, under förutsättning att innehavaren uppfyller följande krav:

Nationell behörighet	Erfarenhet	Eventuella ytterligare krav	Ersättningsbehörighet
(1)	(2)	(3)	(4)
SFI(H)	> 1 000 timmar som pilot på flerpilots helikopter	i) Inneha eller ha innehaft ett CPL, MPL eller ATPL som har utfärdats av en medlemsstat ii) Ha genomfört flygsimulatorens del i tillämplig typbehörighetskurs inklusive MCC	SFI(H)
SFI(H)	Tre års aktuell erfarenhet som SFI	ha genomfört simulatorens del i tillämplig typbehörighetskurs inklusive MCC	SFI(H)

För förlängning av behörigheten krävs att de relevanta kraven i Del FCL är uppfyllda.

4. STI-behörighet

En STI-behörighet som har utfärdats av en medlemsstat i enlighet med de nationella kraven i den staten får konverteras till ett flygcertifikat enligt Del FCL, under förutsättning att innehavaren uppfyller följande krav:

Nationell behörighet	Erfarenhet	Eventuella ytterligare krav	Ersättningsbehörighet
(1)	(2)	(3)	(4)
STI(H)	> 500 timmar som pilot på enpilotshelikopter	i) Inneha eller ha innehaft ett flygcertifikat som har utfärdats av en medlemsstat ii) Ha genomfört en kompetenskontroll i enlighet med tillägg 9 till Del FCL i en FSTD som är lämplig för den avsedda utbildningen	STI(H)

▼B

Nationell behörighet	Erfarenhet	Eventuella ytterligare krav	Ersättningsbehörighet
(1)	(2)	(3)	(4)
STI(H)	Tre års aktuell erfarenhet som STI	Ha genomfört en kompetenskontroll i enlighet med tillägg 9 till Del FCL i en FSTD som är lämplig för den avsedda utbildningen	STI(H)

För förlängning av behörigheten krävs att de relevanta kraven i Del FCL är uppfyllda.

▼B*BILAGA III***VILLKOR FÖR GODTAGANDE AV CERTIFIKAT SOM HAR UTFÄRDATS AV ETT TREDJELAND ELLER PÅ ETT TREDJELANDS VÄGNAR****A. VALIDERING AV CERTIFIKAT****Allmänt****▼M3**

1. Ett flygcertifikat utfärdat i överensstämmelse med kraven i bilaga 1 till Chikagokonventionen av ett tredje land får valideras av den behöriga myndigheten i en medlemsstat.

Piloter ska ansöka hos den behöriga myndigheten i den medlemsstat där de är bosatta eller etablerade. Om de inte är bosatta inom en medlemsstats territorium ska piloter ansöka hos den behöriga myndigheten i den medlemsstat där operatören som de flyger för eller har för avsikt att flyga för har sitt huvudsakliga verksamhetsställe, eller där luftfartyget som de flyger eller har för avsikt att flyga är registrerat.

▼B

2. Ett certifikat får valideras för en period på högst ett år, förutsatt att grundcertifikatet alltjämt är giltigt.

Denna period får endast förlängas en gång av den behöriga myndighet som har utfärdat valideringen, under förutsättning att piloten under valideringsperioden har ansökt om eller genomgått utbildning för utfärdande av ett certifikat i enlighet med Del FCL. Denna förlängning ska täcka den tidsperiod som krävs för att certifikatet ska utfärdas i enlighet med Del FCL.

Innehavare av ett certifikat som har godkänts av en medlemsstat ska utöva sina befogenheter i enlighet med kraven i Del FCL.

Flygcertifikat för kommersiell flygtransport och andra yrkesverksamheter

3. När det gäller flygcertifikat för kommersiell flygtransport och andra yrkesverksamheter ska innehavaren uppfylla följande krav:

- a) Som ett flygprov uppfylla de krav för förlängning av typ- eller klassbehörighet i Del FCL som är relevanta för de befogenheter som följer av det innehavda certifikatet.

▼M3

- b) Uppvisa att han/hon har förvärvat kunskaper om relevanta delar av operativa krav och Del FCL.
- c) Uppvisa att han/hon har förvärvat språkkunskaper i enlighet med FCL.055.

▼B

- d) Inneha ett medicinskt intyg klass 1, utfärdat i enlighet med Del Medical.

▼M3

- e) För flygplan: uppfylla erfarenhetskraven i nedanstående tabell:

Certifikat	Totalt antal flygtimmar	Befogenheter	
(1)	(2)	(3)	
ATPL(A)	> 1 500 timmar som befälhavare på flerpilotsflygplan	Kommersiell flygtransport i flerpilotsflygplan som befälhavare	a)
ATPL(A) eller CPL(A)/IR (*)	> 1 500 timmar som befälhavare eller biträdande pilot på flerpilotsflygplan enligt operativa krav	Kommersiell flygtransport i flerpilotsflygplan som biträdande pilot	b)
CPL(A)/IR	> 1 000 timmar som befälhavare i kommersiell flygtransport efter att ha fått en IR	Kommersiell flygtransport i enpilotsflygplan som befälhavare	c)

▼ **M3**

Certifikat	Totalt antal flygtimmar	Befogenheter	
(1)	(2)	(3)	
CPL(A)/IR	> 1 000 timmar som befälhavare eller biträdande pilot på enpilotsflygplan enligt operativa krav	Kommersiell flygtransport i enpilotsflygplan som biträdande pilot enligt operativa krav	d)
ATPL(A), CPL(A)/IR, CPL(A)	> 700 timmar i andra flygplan än turmotorsegelflygplan, inklusive 200 timmar i den roll som ansökan om godtagande gäller och 50 timmar i denna roll under de senaste 12 månaderna	Utövande av befogenheter på flygplan som används i verksamhet som inte är kommersiell flygtransport	e)
CPL(A)	> 1 500 timmar som befälhavare i kommersiell flygtransport, inklusive 500 timmar i verksamhet med sjöflygplan	Kommersiell flygtransport i enpilotsflygplan som befälhavare	f)

(*) CPL(A)/IR-innehavare på flerpilotsflygplan ska ha uppvisat en kunskapsnivå för ATPL(A) enligt Icao före godtagandet.

▼ **M4**

f) För helikoptrar: Uppfylla erfarenhetskraven i nedanstående tabell:

Certifikat	Totalt antal flygtimmar	Befogenheter	
(1)	(2)	(3)	
ATPL(H) och giltig IR	> 1 000 timmar som befälhavare på flerpilotshelikopter	Kommersiell flygtransport i flerpilotshelikopter som befälhavare vid VFR- och IFR-verksamhet	a)
ATPL(H) inga IR-befogenheter	> 1 000 timmar som befälhavare på flerpilotshelikopter	Kommersiell flygtransport i flerpilotshelikopter som befälhavare vid VFR-verksamhet	b)
ATPL(H) och giltig IR	> 1 000 timmar som pilot på flerpilotshelikopter	Kommersiell flygtransport i flerpilotshelikopter som biträdande pilot vid VFR- och IFR-verksamhet	c)
ATPL(H) inga IR-befogenheter	> 1 000 timmar som pilot på flerpilotshelikopter	Kommersiell flygtransport i flerpilotshelikopter som biträdande pilot vid VFR-verksamhet	d)
CPL (H)/IR (*)	> 1 000 timmar som pilot på flerpilotshelikopter	Kommersiell flygtransport i flerpilotshelikopter som biträdande pilot	e)
CPL (H)/IR	> 1 000 timmar som befälhavare i kommersiell flygtransport efter att ha fått en IR	Kommersiell flygtransport i enpilotshelikopter som befälhavare	f)
ATPL(H) med eller utan IR-befogenheter, CPL(H)/IR, CPL(H)	> 700 timmar i andra helikoptrar än de som är certifierade enligt CS-27/29 eller motsvarande, inklusive 200 timmar i den roll som ansökan om godtagande gäller och 50 timmar i denna roll under de senaste 12 månaderna	Utövande av befogenheter på helikoptrar som används i verksamhet som inte är kommersiell flygtransport	g)

(*) CPL(H)/IR-innehavare på flerpilotshelikopter ska ha uppvisat en kunskapsnivå för ATPL (H) enligt Icao före godtagandet.

▼ B**Flygcertifikat för icke-kommersiell verksamhet med instrumentbehörighet**

4. När det gäller privatflygarcertifikat med instrumentbehörighet eller CPL- och ATPL-certifikat med instrumentbehörighet, för vilka piloten endast har för avsikt att utöva befogenheterna som privatflygare, ska innehavaren uppfylla följande krav:
- a) Godkännas på flygprovet för instrument- och typ-/klassbehörigheter som är relevanta för de befogenheter som följer av det innehavda certifikatet i enlighet med tillägg 7 och tillägg 9 till Del FCL.
 - b) Uppvisa att han/hon har förvärvat kunskaper om luftfartsrätt, aeronautiska väderkoder, planering och genomförande av flygningar samt människans prestationsförmåga.

▼ M3

- c) Uppvisa att han/hon har förvärvat språkkunskaper i enlighet med FCL.055.

▼ B

- d) Inneha minst ett giltigt medicinskt intyg klass 2, utfärdat i enlighet med bilaga 1 till Chicagokonventionen.

▼ M3

- e) Inneha minst 100 timmars erfarenhet av instrumentflygning som befälhavare på relevant kategori av luftfartyg.

▼ B**Flygcertifikat för icke-kommersiell verksamhet utan instrumentbehörighet**

5. När det gäller privatflygarcertifikat eller CPL- och ATPL-certifikat utan instrumentbehörighet, för vilka piloten endast har för avsikt att utöva befogenheterna som privatflygare, ska innehavaren uppfylla följande krav:
- a) Uppvisa att han/hon har förvärvat kunskaper om luftfartsrätt och människans prestationsförmåga.
 - b) Godkännas på flygprovet för PPL enligt Del FCL.
 - c) Uppfylla de relevanta kraven i Del FCL för utfärdande av en typ- eller klassbehörighet som är relevant för de befogenheter som följer av det innehavda certifikatet.
 - d) Inneha minst ett medicinskt intyg klass 2, utfärdat i enlighet med bilaga 1 till Chicagokonventionen.
 - e) Uppvisa att han/hon har förvärvat språkkunskaper i enlighet med FCL.055.
 - f) Inneha minst 100 timmars erfarenhet som pilot på relevant kategori av luftfartyg.

Validering av flygcertifikat för särskilda arbetsuppgifter av begränsad varaktighet

6. Trots vad som sägs i ovanstående punkter får medlemsstaterna i samband med tillverkningsföretags flygningar godta ett certifikat som är utfärdat i enlighet med bilaga 1 till Chicagokonventionen av ett tredjeland, för en period av högst 12 månader när det gäller särskilda arbetsuppgifter av begränsad varaktighet, t.ex. skolflygningar vid tjänstgöringsstart, demonstrations-, färje- eller testflygningar, förutsatt att sökanden uppfyller följande krav:
- a) Innehar lämpligt certifikat och medicinskt intyg samt tillhörande behörigheter eller kvalifikationer utfärdade i enlighet med bilaga 1 till Chicagokonventionen.

▼ M4

- b) Är direkt eller indirekt anställd av en luftfartygstillverkare eller en luftfartsmyndighet.

▼B

I så fall ska innehavarens befogenheter begränsas till att genomföra flygutbildning och flygtestning för ett första utfärdande av typbehörigheter, övervakning av operatörspiloternas inledande produktionsflygningar, leverans- eller färjeflygningar, inledande produktionsflygning, flygdemonstrationer eller testflygningar.

▼M4

7. Trots vad som sägs i ovanstående punkter får medlemsstaterna för uppvisningsflygningar eller tävlingsflygningar, under begränsad tid, godta en licens som utfärdats av ett tredjeland som gör det möjligt för innehavaren att utöva befogenheterna för ett PPL, SPL eller BPL förutsatt att:
 - a) tävlingsarrangören före evenemanget eller flygningen ger den behöriga myndigheten tillräckliga bevis om hur denna kommer att säkerställa att piloten kommer att bekanta sig med den relevanta säkerhetsinformationen och hantera risker förknippade med flygningarna. och
 - b) att den sökande innehar lämpligt certifikat och medicinskt intyg samt tillhörande behörigheter eller kvalifikationer utfärdade i enlighet med bilaga 1 till Chicagokonventionen.
8. Trots vad som sägs i ovanstående punkter får medlemsstaterna godta ett PPL, SPL eller BPL utfärdat i överensstämmelse med kraven i bilaga 1 till Chicagokonventionen av ett tredje land under högst 28 dagar per kalenderår för särskilda icke-kommersiella uppgifter om sökanden
 - a) innehar lämpligt certifikat och medicinskt intyg samt tillhörande behörigheter eller kvalifikationer utfärdade i enlighet med bilaga 1 till Chicagokonventionen. och
 - b) har genomfört minst en flygning med en kvalificerad instruktör före utförandet av särskilda arbetsuppgifter av begränsad varaktighet.

▼B**B. KONVERTERING AV CERTIFIKAT****▼M3**

1. Ett PPL/BPL/SPL-, CPL- eller ATPL-certifikat utfärdat i överensstämmelse med kraven i bilaga 1 till Chicagokonventionen av ett tredje land får konverteras till ett PPL/BPL/SPL enligt Del FCL med en klass- eller typbehörighet för enpilotflygplan av den behöriga myndigheten i en medlemsstat.

▼B

2. Certifikatinnehavaren ska uppfylla följande minimikrav för relevant kategori av luftfartyg:
 - a) Genomgå ett skriftligt prov om luftfartsrätt och människans prestationsförmåga.
 - b) Godkännas på flygprovet för PPL, BPL eller SPL, beroende på vad som är tillämpligt, enligt Del FCL.
 - c) Uppfylla kraven för utfärdande av relevant klass- eller typbehörighet i enlighet med kapitel H,
 - d) Inneha minst ett medicinskt intyg klass 2, utfärdat i enlighet med Del Medical.
 - e) Uppvisa att han/hon har förvärvat språkkunskaper i enlighet med FCL.055.
 - f) Ha genomfört minst 100 timmars flygtid som pilot.

▼B**C. GODTAGANDE AV KLASS- OCH TYPBEHÖRIGHETER**

1. En giltig klass- eller typbehörighet som följer av ett certifikat utfärdat av ett tredjeland får införas i ett certifikat enligt Del FCL förutsatt att sökanden
 - a) uppfyller erfarenhetskrav och villkor för utfärdande av lämplig typ- eller klassbehörighet i enlighet med Del FCL,
 - b) godkänns på relevant flygprov för utfärdande av lämplig typ- eller klassbehörighet i enlighet med Del FCL,
 - c) har aktuell flygerfarenhet,
 - d) har minst:
 - i) klassbehörigheter för flygplan: 100 timmars flygerfarenhet som pilot på denna klass,
 - ii) typbehörigheter för flygplan: 500 timmars flygerfarenhet som pilot på denna typ,
 - iii) för enmotoriga helikoptrar med en maximal startmassa på upp till 3 175 kg: 100 timmars flygerfarenhet som pilot på denna typ,
 - iv) för alla övriga helikoptrar: 350 timmars flygerfarenhet som pilot på denna klass.

▼B*BILAGA IV***[DEL MED]****▼M9**

KAPITEL A

ALLMÄNNA KRAV*AVSNITT 1**Allmänt***MED.A.001 Behörig myndighet**

I denna bilaga (Del-MED) avses med behörig myndighet

a) för flygmedicinska centrum:

1. den myndighet som utsetts av den medlemsstat där det flygmedicinska centrumet har sitt huvudsakliga verksamhetsställe,
2. byrån, om det flygmedicinska centrumet är lokaliserat i ett tredjeland,

b) för flygläkare:

1. den myndighet som utsetts av den medlemsstat där flygläkaren har sitt huvudsakliga verksamhetsställe,
2. om flygläkaren har sitt huvudsakliga verksamhetsställe i ett tredjeland, den myndighet som utsetts av den medlemsstat hos vilken flygläkaren ansöker om utfärdande av certifikatet för flygläkare,

c) för specialister i allmänmedicin: den myndighet som utsetts av den medlemsstat till vilken specialisten i allmänmedicin anmäler sin verksamhet,

d) för företagsläkare som bedömer den medicinska lämpligheten hos kabinbesättning: den myndighet som utsetts av den medlemsstat till vilken företagsläkaren anmäler sin verksamhet.

MED.A.005 Tillämpningsområde

I denna bilaga (Del-MED) fastslås kraven för

- a) utfärdande, giltighet, förlängning och förnyelse av det medicinska intyg som krävs för att utöva de befogenheter flygcertifikatet ger eller för att genomgå pilotutbildning,
- b) den medicinska lämpligheten hos kabinbesättningen,
- c) certifiering av flygläkare,
- d) kvalifikationer för specialister i allmänmedicin och företagsläkare.

MED.A.010 Definitioner

I denna bilaga (Del-MED) gäller följande definitioner:

- begränsning: villkor som gäller för ett medicinskt intyg eller en medicinsk rapport för kabinbesättning och som ska efterlevas vid utövandet av de befogenheter som certifikatet eller intyget för kabinbesättning ger.
- flygmedicinsk undersökning: inspektion, palpation, perkussion, auskultation eller annat tillvägagångssätt för utredning som särskilt syftar till att fastställa den medicinska lämpligheten att utöva de befogenheter som certifikatet ger, eller för att utföra kabinbesättningens säkerhetsuppgifter.

▼ M9

- flygmedicinsk bedömning: den slutsats om en sökandes medicinska lämplighet som grundas på utvärderingen av sökanden enligt kraven i denna bilaga (Del-MED) och ytterligare undersökningar och medicinska tester om det är kliniskt motiverat.
- betydande: grad av ett medicinskt tillstånd vars effekt skulle förhindra ett säkert utövande av de befogenheter som certifikatet ger eller av kabinbesättningens säkerhetsuppgifter.
- sökande: en person som ansöker om eller innehar ett medicinskt intyg och som genomgår en flygmedicinsk bedömning av lämpligheten att utöva de befogenheter som certifikatet ger, eller att utföra kabinbesättningens säkerhetsuppgifter.
- sjukdomshistoria: en beskrivning av eller journal över tidigare sjukdomar, skador, behandlingar eller andra medicinska fakta, inklusive bedömning(ar) som olämplig eller begränsning av ett medicinskt intyg, som är eller kan vara relevanta för sökandens nuvarande hälsotillstånd och flygmedicinska lämplighet.
- certifikatutfärdande myndighet: medlemsstatens behöriga myndighet som utfärdar certifikatet, eller hos vilken en person ansöker om utfärdande av ett certifikat, eller, om en person ännu inte har ansökt om utfärdande av ett certifikat, den behöriga myndighet som fastställts i enlighet med FCL.001 i bilaga I (Del-FCL).
- färgsäker: sökanden har förmåga att utan svårighet urskilja de färger som används vid flygnavigering och korrekt identifiera de färgade ljus som används inom luftfarten.
- utredning: bedömning av ett misstänkt patologiskt tillstånd hos en sökande genom undersökningar och tester för att bekräfta närvaron eller frånvaron av ett medicinskt tillstånd.
- ackrediterad medicinsk slutsats: den slutsats som en eller flera medicinska experter, godtagbara för den certifikatutfärdande myndigheten, kommit fram till på grundval av objektiva och icke-diskriminerande kriterier, för det syfte som fallet gäller och vid behov i samråd med flygoperativa experter och andra experter, och för vilken en operativ riskbedömning kan vara lämplig.
- missbruk av substanser: flygande personals bruk av en eller flera psykoaktiva substanser på ett sätt som
 - a) utgör en direkt fara för användaren eller äventyrar andras liv, hälsa eller välbefinnande, och/eller
 - b) orsakar eller förvärrar yrkesmässiga, sociala, mentala eller fysiska problem eller störningar.
- psykoaktiva substanser: alkohol, opioider, cannabinoider, sedativa, hypnotika, kokain, andra psykostimulerande medel, hallucinogener och lösningsmedel, med undantag för koffein och tobak.
- brytningsfel: avvikelse från emmetropi mätt i dioptrier i den mest ametropa meridianen, mätt med standardmetoder.

MED.A.015 Medicinsk sekretess

Alla personer involverade i flygmedicinska undersökningar, bedömningar och certifieringar ska säkerställa att medicinsk sekretess alltid beaktas.

MED.A.020 Försämrat hälsotillstånd

- a) Innehavare av certifikat får inte vid något tillfälle utöva de befogenheter certifikatet eller tillhörande rättigheter eller godkännanden ger, och elever under grundflygutbildning får inte flyga ensamma, om de

▼ **M9**

1. är medvetna om någon försämring av sitt hälsotillstånd som skulle kunna göra vederbörande oförmögen att utöva de befogenheterna på ett säkert sätt,
 2. tar eller använder något läkemedel, receptbelagt eller receptfritt, som sannolikt kan inverka negativt på förmågan att på ett säkert sätt utöva de befogenheter som certifikatet i fråga ger,
 3. genomgår någon medicinsk, kirurgisk eller annan behandling som sannolikt kan inverka negativt på förmågan att på ett säkert sätt utöva de befogenheter som certifikatet i fråga ger.
- b) Innehavare av medicinska intyg ska också utan onödigt dröjsmål söka flygmedicinsk rådgivning från det flygmedicinska centrumet, flygläkaren eller specialisten i allmänmedicin, beroende på vad som är tillämpligt, innan de utövar de befogenheter som certifikatet ger, om vederbörande
1. har genomgått ett kirurgiskt eller annat invasivt ingrepp,
 2. har påbörjat regelbunden användning av något slags läkemedel,
 3. har drabbats av allvarlig personskada som medför oförmåga att arbeta som medlem av flygbesättningen,
 4. har drabbats av allvarlig sjukdom som medför oförmåga att arbeta som medlem av flygbesättningen,
 5. är gravid,
 6. har lagts in på sjukhus eller sjukvårdsklinik,
 7. behöver synkorrigerande linser för första gången.
- c) I de fall som avses i led b gäller följande:
1. Innehavare av medicinskt intyg klass 1 eller klass 2 ska söka flygmedicinsk rådgivning från flygmedicinskt centrum eller flygläkare. I sådana fall ska det flygmedicinska centrumet eller flygläkaren bedöma den medicinska lämpligheten hos innehavaren av intyget och avgöra om han eller hon är lämplig att återuppta utövandet av sina befogenheter.
 2. Innehavare av flygcertifikat för lätta luftfartyg ska söka flygmedicinsk rådgivning från flygmedicinskt centrum, flygläkare eller den specialist i allmänmedicin som undertecknat det medicinska intyget. I sådana fall ska det flygmedicinska centrumet, flygläkaren eller specialisten i allmänmedicin bedöma den medicinska lämpligheten hos innehavaren av certifikatet och avgöra om han eller hon är lämplig att återuppta utövandet av sina befogenheter.
- d) Kabinbesättningsmedlemmar får inte utföra några arbetsuppgifter på ett luftfartyg och, i tillämpliga fall, inte utöva de befogenheter som intyget för kabinbesättning ger, om de är medvetna om någon försämring av hälsotillståndet som är av den omfattningen att detta medicinska tillstånd skulle kunna göra dem oförmögna att utföra sina säkerhetsuppgifter och skyldigheter.
- e) Dessutom, om något av de medicinska tillstånd som anges i punkterna 1 till 5 i led b föreligger, ska kabinbesättningsmedlemmar utan onödigt dröjsmål rådfråga flygläkare, flygmedicinskt centrum eller företagsläkare, beroende på vad som är tillämpligt. I sådana fall ska flygläkaren, det flygmedicinska centrumet eller företagsläkaren bedöma den medicinska lämpligheten hos kabinbesättningsmedlemmen och avgöra om han eller hon är lämplig att återuppta utövandet av sina säkerhetsuppgifter.

▼ **M9****MED.A.025 Skyldigheter för flygmedicinskt centrum, flygläkare, specialister i allmänmedicin och företagsläkare**

- a) Vid flygmedicinska undersökningar och bedömningar som utförs enligt kraven i denna bilaga (Del-MED) ska det flygmedicinska centrumet, flygläkaren, specialisten i allmänmedicin och företagsläkaren
1. säkerställa att det är möjligt att kommunicera med sökanden utan språkhinder,
 2. göra sökanden medveten om följderna av att lämna ofullständiga, felaktiga eller osanna uppgifter om sin sjukdomshistoria,
 3. underrätta den certifikatutfärdande myndigheten, eller, när det gäller innehavare av intyg för kabinbesättning, underrätta den behöriga myndigheten om sökanden lämnar ofullständiga, felaktiga eller osanna uppgifter om sin sjukdomshistoria,
 4. underrätta den certifikatutfärdande myndigheten om sökanden drar tillbaka ansökan om medicinskt intyg under någon fas av processen.
- b) Efter avslutade medicinska undersökningar och bedömningar ska det flygmedicinska centrumet, flygläkaren, specialisten i allmänmedicin och företagsläkaren
1. meddela sökanden om denne är lämplig eller olämplig eller ska överlåtas till den medicinska bedömarens vid den certifikatutfärdande myndigheten, det flygmedicinska centrumet eller flygläkaren, beroende på vad som är tillämpligt,
 2. informera sökanden om eventuella begränsningar som kan begränsa flygutbildning eller de befogenheter som flygcertifikat eller intyg för kabinbesättning ger, beroende på vad som är tillämpligt,
 3. om sökanden har bedömts vara olämplig, informera honom eller henne om hans eller hennes rätt att få beslutet omprövat enligt den behöriga myndighetens förfaranden,
 4. om det gäller en ansökan om ett medicinskt intyg, omedelbart skicka in en underskriven eller elektroniskt signerad rapport med detaljerade resultat av de flygmedicinska undersökningar och bedömningar som krävs för klassen av medicinskt intyg samt en kopia av ansökningsformuläret, undersökningsformuläret och det medicinska intyget till den medicinska bedömarens vid den certifikatutfärdande myndigheten, och
 5. informera sökanden om hans eller hennes ansvar vid försämrat hälsotillstånd enligt punkt MED.A.020.
- c) Om samråd med den medicinska bedömarens vid den certifikatutfärdande myndigheten krävs i enlighet med denna bilaga (Del-MED) ska det flygmedicinska centrumet och flygläkaren följa det förfarande som fastställts av den behöriga myndigheten.
- d) Flygmedicinska centrum, flygläkare, specialister i allmänmedicin och företagsläkare ska bevara journaler med uppgifter om flygmedicinska undersökningar och bedömningar som utförts i enlighet med denna bilaga (Del-MED), samt resultaten av dessa, i minst tio år, eller längre om det fastställs i nationell lagstiftning.
- e) Flygmedicinska centrum, flygläkare, specialister i allmänmedicin och företagsläkare ska på begäran skicka in all flygmedicinsk dokumentation och alla flygmedicinska rapporter och annan relevant information till den medicinska bedömarens vid den behöriga myndigheten när detta krävs för
1. medicinsk certifiering,
 2. tillsynsverksamhet.

▼ M9

- f) Flygmedicinska centrum och flygläkare ska föra in eller uppdatera de uppgifter som ingår i det europeiska arkivet för flygmedicinska data (European Aero-Medical Repository, EAMR), i enlighet med led d i punkt ARA.MED.160.

*AVSNITT 2***Krav för medicinska intyg****MED.A.030 Medicinska intyg**

- a) En elev under grundflygutbildning får inte flyga ensam om inte flygeleven innehar sådant medicinskt intyg som krävs för det aktuella flygcertifikatet.
- b) Den som ansöker om ett certifikat, i enlighet med bilaga I (Del-FCL), ska inneha ett medicinskt intyg utfärdat i enlighet med denna bilaga (Del-MED) och som är lämpligt i fråga om de certifikatsbefogenheter som ansökan gäller.
- c) När innehavaren utövar de befogenheter som ges av
1. ett flygcertifikat för lätta luftfartyg (LAPL) ska piloten minst inneha ett giltigt medicinskt intyg för certifikat för lätta luftfartyg,
 2. privatflygarcertifikat (PPL), segelflygcertifikat (SPL), eller ballongflygcertifikat (BPL) ska piloten lägst inneha ett giltigt medicinskt intyg klass 2,
 3. SPL eller BPL i kommersiell segelflygning eller ballongflygning ska piloten lägst inneha ett giltigt medicinskt intyg klass 2,
 4. trafikflygarcertifikat (CPL), flygcertifikat för flerpilotsbesättning (MPL) eller trafikflygarcertifikat (ATPL) ska piloten inneha ett giltigt medicinskt intyg klass 1.
- d) Om behörighet för mörkerflygning läggs till i ett PPL eller LAPL ska innehavaren av certifikatet vara färgsäker.
- e) Om instrumentbehörighet eller instrumentbehörighet på sträcka läggs till i ett PPL ska certifikatinnehavaren genomgå tonaudiometri, med de intervall och enligt de normer som gäller för innehavare av medicinskt intyg klass 1.
- f) En certifikatinnehavare får inte vid någon tidpunkt inneha mer än ett medicinskt intyg utfärdat i enlighet med denna bilaga (Del-MED).

MED.A.035 Ansökan om ett medicinskt intyg

- a) Ansökan om ett medicinskt intyg ska göras i sådan form och på sådant sätt som har fastställts av den behöriga myndigheten.
- b) Den som ansöker om medicinskt intyg ska för det flygmedicinska centrumet, flygläkaren eller specialisten i allmänmedicin, beroende på vad som är tillämpligt, uppvisa
1. en handling som styrker sökandens identitet,
 2. en undertecknad deklaration som
 - i) innehåller medicinska fakta som rör sökandens sjukdomshistoria,
 - ii) visar om sökanden tidigare har ansökt om medicinskt intyg eller har genomgått en flygmedicinsk undersökning för medicinskt intyg och i så fall vem som utförde denna samt resultatet,
 - iii) visar om sökanden någonsin har bedömts vara olämplig, eller har fått ett medicinskt intyg tillfälligt upphävt eller återkallat.

▼ M9

- c) Vid ansökan om förlängning eller förnyelse av det medicinska intyget ska sökanden visa upp det senaste medicinska intyget för det flygmedicinska centrumet, flygläkaren eller specialisten i allmänmedicin, beroende på vad som är tillämpligt, innan relevanta flygmedicinska undersökningar utförs.

MED.A.040 Utfärdande, förlängning och förnyelse av medicinska intyg

- a) Ett medicinskt intyg får endast utfärdas, förlängas eller förnyas efter att nödvändiga flygmedicinska undersökningar och bedömningar, beroende på vad som är tillämpligt, har genomförts och sökanden har bedömts vara lämplig.

b) Första utfärdande

1. Medicinska intyg klass 1 ska utfärdas av flygmedicinskt centrum.
2. Medicinska intyg klass 2 ska utfärdas av flygmedicinskt centrum eller flygläkare.
3. Medicinska intyg för flygcertifikat för lätta luftfartyg (LAPL) ska utfärdas av flygmedicinskt centrum eller flygläkare. De kan även utfärdas av en specialist i allmänmedicin om så är tillåtet enligt den nationella lagstiftningen i medlemsstaten för den certifikatutfärdande myndighet till vilken ansökan om det medicinska intyget har ställts.

c) Förlängning och förnyelse

1. Medicinska intyg klass 1 och klass 2 ska förlängas eller förnyas av flygmedicinskt centrum eller en flygläkare.
2. Flygcertifikat för lätta luftfartyg (LAPL) ska förlängas eller förnyas av ett flygmedicinskt centrum eller en flygläkare. De kan även förlängas eller förnyas av en specialist i allmänmedicin om så är tillåtet enligt den nationella lagstiftningen i medlemsstaten för den certifikatutfärdande myndighet till vilken ansökan om det medicinska intyget har ställts.

- d) Det flygmedicinska centrumet, flygläkaren eller specialisten i allmänmedicin får utfärda, förlänga eller förnya ett medicinskt intyg endast om båda följande villkor är uppfyllda:

1. Sökanden har redovisat fullständig sjukdomshistoria och, om så krävs av det flygmedicinska centrumet, flygläkaren eller specialisten i allmänmedicin, resultat av medicinska undersökningar och tester som utförts av sökandens läkare eller annan medicinsk specialist.
2. Det flygmedicinska centrumet, flygläkaren eller specialisten i allmänmedicin har utfört den flygmedicinska bedömningen, grundat på de medicinska undersökningar och tester som krävs för det avsedda medicinska intyget, för att bekräfta att sökanden uppfyller alla relevanta krav i denna bilaga (Del-MED).

- e) Flygläkaren, det flygmedicinska centrumet eller, om det gäller en överlåtelse, den medicinska bedömare vid den certifikatutfärdande myndigheten får kräva att sökanden genomgår ytterligare medicinska undersökningar och utredningar, om detta är kliniskt eller epidemiologiskt motiverat, innan det medicinska intyget utfärdas, förlängs eller förnyas.

- f) Den medicinska bedömare vid den certifikatutfärdande myndigheten kan utfärda eller återutfärda ett medicinskt intyg.

MED.A.045 Giltighet, förlängning och förnyelse av medicinska intyg**a) Giltighet**

1. Medicinska intyg klass 1 ska vara giltiga för en period av 12 månader.

▼M9

2. Genom undantag från punkt 1 ska giltighetsperioden för medicinska intyg klass 1 vara 6 månader för certifikatinnehavare som
 - i) arbetar i kommersiell lufttransport i enpilotsystem som omfattar transport av passagerare och har fyllt 40 år,
 - ii) har fyllt 60 år.
3. Medicinska intyg klass 2 ska vara giltiga för en period av
 - i) 60 månader tills certifikatinnehavaren fyller 40 år; ett medicinskt intyg som utfärdats innan certifikatinnehavaren fyllt 40 år ska upphöra att gälla när denne har fyllt 42 år,
 - ii) 24 månader om certifikatinnehavaren är mellan 40 och 50 år; ett medicinskt intyg som utfärdats innan certifikatinnehavaren fyllt 50 år ska upphöra att gälla när denne har fyllt 51 år,
 - iii) 12 månader om certifikatinnehavaren är äldre än 50 år.
4. Medicinska intyg för certifikat för lätta luftfartyg (LAPL) ska vara giltiga för en period av
 - i) 60 månader tills certifikatinnehavaren fyller 40 år; ett medicinskt intyg som utfärdats innan certifikatinnehavaren fyllt 40 år ska upphöra att gälla när denne har fyllt 42 år,
 - ii) 24 månader om certifikatinnehavaren är äldre än 40 år.
5. Giltighetsperioden för ett medicinskt intyg, inklusive tillhörande undersökning eller särskild utredning, ska beräknas från datumet för den flygmedicinska undersökningen om det gäller första utfärdandet och förnyelse, och från sista giltighetsdatum för föregående medicinska intyg om det gäller förlängning.

b) Förlängning

Flygmedicinska undersökningar och bedömningar, beroende på vad som är tillämpligt, för förlängning av ett medicinskt intyg kan göras upp till 45 dagar innan det medicinska intyget slutar gälla.

c) Förnyelse

1. Om innehavaren av ett medicinskt intyg inte uppfyller villkoret under led b krävs en undersökning och bedömning för förnyelse, beroende på vad som är tillämpligt.
2. För medicinska intyg klass 1 och klass 2 gäller följande:
 - i) Om giltighetstiden för det medicinska intyget löpte ut för mindre än 2 år sedan, ska en rutinmässig flygmedicinsk undersökning för förlängning göras.
 - ii) Om giltighetstiden för det medicinska intyget löpte ut för mer än 2 år sedan men mindre än 5 år sedan, får det flygmedicinska centrumet eller flygläkaren endast utföra flygmedicinsk undersökning för förnyelse efter bedömning av sökandens flygmedicinska handlingar.
 - iii) Om giltighetstiden för det medicinska intyget löpte ut för mer än 5 år sedan gäller samma flygmedicinska undersökningskrav som för ett första utfärdande och bedömningen ska grundas på kraven som gäller vid förlängning.
3. När det gäller medicinska intyg för certifikat för lätta luftfartyg ska det flygmedicinska centrumet, flygläkaren eller specialisten i allmänmedicin bedöma sökandens sjukdomshistoria och utföra flygmedicinska undersökningar och bedömningar, beroende på vad som är tillämpligt, i enlighet med punkterna MED.B.005 och MED.B.095.

▼ **M9****MED.A.046 Tillfälligt upphävande eller återkallande av medicinska intyg**

- a) Ett medicinskt intyg får tillfälligt upphävas eller återkallas av den certifikatutfärdande myndigheten.
- b) Vid tillfälligt upphävande av det medicinska intyget ska innehavaren återlämna det medicinska intyget till den certifikatutfärdande myndigheten på myndighetens begäran.
- c) Vid återkallande av det medicinska intyget ska innehavaren omedelbart återlämna det medicinska intyget till den certifikatutfärdande myndigheten.

MED.A.050 Överlåtelse

- a) Om den som ansöker om medicinskt intyg klass 1 eller klass 2 överläts till den medicinska bedömare vid den certifikatutfärdande myndigheten i enlighet med punkt MED.B.001, ska det flygmedicinska centrumet eller flygläkaren översända relevant medicinsk dokumentation till den certifikatutfärdande myndigheten.
- b) Om den som ansöker om medicinskt intyg för certifikat för lätta luftfartyg överläts till ett flygmedicinskt centrum eller en flygläkare i enlighet med punkt MED.B.001, ska specialisten i allmänmedicin översända relevant medicinsk dokumentation till det flygmedicinska centrumet eller flygläkaren.

KAPITEL B

KRAV FÖR MEDICINSKA INTYG FÖR PILOTER

AVSNITT 1

*Allmänt***MED.B.001 Begränsningar i medicinska intyg**

- a) *Begränsningar i medicinska intyg klass 1 och klass 2*
 - 1. Om sökanden inte helt uppfyller kraven för medicinskt intyg av relevant klass, samtidigt som det anses osannolikt att sökanden skulle äventyra ett säkert utövande av befogenheter som certifikatet i fråga ger, ska det flygmedicinska centrumet eller flygläkaren
 - i) om ansökan gäller medicinskt intyg klass 1, överlåta beslutet om sökandens lämplighet till den medicinska bedömare vid den certifikatutfärdande myndigheten, som anges i detta kapitel,
 - ii) om det gäller ett fall där överlåtelse till den medicinska bedömare vid den certifikatutfärdande myndigheten inte anges i detta kapitel, utvärdera om sökanden kan utföra sina arbetsuppgifter på ett säkert sätt när sökanden iakttar en eller flera begränsningar som införts i det medicinska intyget, samt utfärda det medicinska intyget med de begränsningar som är nödvändiga,
 - iii) om det gäller ansökan om medicinskt intyg klass 2, i samråd med den medicinska bedömare vid den certifikatutfärdande myndigheten som anges i detta kapitel utvärdera om sökanden kan utföra sina arbetsuppgifter på ett säkert sätt när sökanden iakttar en eller flera begränsningar som införts i det medicinska intyget samt utfärda det medicinska intyget med de begränsningar som är nödvändiga.
 - 2. Det flygmedicinska centrumet eller flygläkaren kan förlänga eller förnya ett medicinskt intyg med samma begränsningar utan att samråda med eller överlåta sökanden till den medicinska bedömare vid den certifikatutfärdande myndigheten.
- b) *Begränsningar i medicinska intyg för certifikat för lätta luftfartyg (LAPL)*
 - 1. Om en specialist i allmänmedicin efter vederbörlig granskning av sökandens sjukdomshistoria bedömer att den som ansöker om ett certifikat för lätta luftfartyg inte helt uppfyller kraven på medicinsk lämplighet, ska specialisten i allmänmedicin överlåta sökanden till ett flygmedicinskt centrum eller en flygläkare, utom i de fall då begränsningen enbart avser användning av korrigerande linser eller giltighetsperioden för det medicinska intyget.

▼ **M9**

2. Om den som ansöker om ett medicinskt intyg för certifikat för lätta luftfartyg har överlåtits i enlighet med punkt 1, ska det flygmedicinska centrumet eller flygläkaren i vederbörlig utsträckning beakta punkterna MED.B.005 och MED.B.095, utvärdera om sökanden kan utföra sina arbetsuppgifter på ett säkert sätt när sökanden iakttar en eller flera begränsningar som införts i det medicinska intyget, samt utfärda det medicinska intyget med de begränsningar som är nödvändiga. Det flygmedicinska centrumet och flygläkaren ska alltid överväga behovet av att begränsa pilotens rätt att medföra passagerare (operativ passagerarbegränsning, OPL).
3. Specialisten i allmänmedicin kan förlänga eller förnya ett medicinskt intyg för certifikat för lätta luftfartyg med samma begränsning utan att överlåta sökanden till ett flygmedicinskt centrum eller flygläkare.

c) Vid bedömning av om en begränsning är nödvändig ska följande särskilt beaktas:

1. Huruvida ackrediterade medicinska slutsatser tyder på att sökanden under särskilda omständigheter, trots att alla numeriska eller andra krav inte uppfylls, sannolikt inte kommer att äventyra flygsäkerheten genom att utöva de befogenheter som det begärda certifikatet ger.
2. Sökandens förmåga, skicklighet och erfarenhet av betydelse för den verksamhet som ska utföras.

d) *Operativa begränsningskoder*

1. Operativ flerpilotsbegränsning (OML, Operative Multi-pilot Limitation – endast klass 1)
 - i) Om en innehavare av CPL (Commercial Pilot Licence, trafikflygarcertifikat), ATPL (Airline Transport Pilot Licence, trafikflygcertifikat) eller MPL (flerpilotscertifikat) inte uppfyller samtliga krav för ett medicinskt intyg klass 1 och har överlåtits till den medicinska bedömare vid den certifikatutfärdande myndigheten, ska denna medicinska bedömare bedöma huruvida det medicinska intyget kan utfärdas med OML, ”giltigt endast som eller tillsammans med kvalificerad biträdande pilot”.
 - ii) Innehavare av ett medicinskt intyg med OML får endast framföra luftfartyg i flerpilotsystem när den andre piloten har full behörighet att framföra luftfartyg av tillämplig typ och klass, inte är underställd OML och inte har fyllt 60 år.
 - iii) OML för medicinska intyg klass 1 får införas initialt samt upphävas endast av den medicinska bedömare vid den certifikatutfärdande myndigheten.
2. Operativ säkerhetspilotsbegränsning (OSL, Operational safety pilot limitation – klass 2 och LAPL-befogenheter)
 - i) Innehavare av ett medicinskt intyg med OSL får endast framföra ett luftfartyg om ytterligare en pilot medföljer på flygningen som är fullt behörig att tjänstgöra som befälhavare på luftfartyg av tillämplig typ och klass, luftfartyget har dubbelkommando och den andre piloten sitter vid manöverorganen.
 - ii) OSL för medicinska intyg klass 2 får införas och upphävas antingen av den medicinska bedömare vid den certifikatutfärdande myndigheten, eller av ett flygmedicinskt centrum eller en flygläkare i samråd med den medicinska bedömare vid den certifikatutfärdande myndigheten.

▼ M9

- iii) OSL för medicinska intyg för certifikat för lätta luftfartyg får införas och upphävas av den medicinska bedömare vid den certifikatutfärdande myndigheten, ett flygmedicinskt centrum eller en flygläkare.
3. Operativ passagerarbegränsning (OPL, Operational passenger limitation – Klass 2 och LAPL-befogenheter)
- i) Innehavaren av ett medicinskt intyg med OPL får endast framföra luftfartyg utan passagerare ombord.
 - ii) OPL för medicinska intyg klass 2 får införas och upphävas antingen av den medicinska bedömare vid den certifikatutfärdande myndigheten, eller av ett flygmedicinskt centrum eller en flygläkare i samråd med den medicinska bedömare vid den certifikatutfärdande myndigheten.
 - iii) OPL för medicinska intyg för certifikat för lätta luftfartyg får införas och upphävas av den medicinska bedömare vid den certifikatutfärdande myndigheten, ett flygmedicinskt centrum eller en flygläkare.
4. Operativ pilotbegränsning (ORL, Operational pilot restriction limitation – klass 2 och LAPL-befogenheter)
- i) Innehavare av ett medicinskt intyg med ORL får framföra luftfartyg endast om ett av två följande villkor har uppfyllts:
 - A) Om ytterligare en pilot medföljer på flygningen som är fullt behörig att tjänstgöra som befälhavare på luftfartyg av tillämplig typ och klass, luftfartyget har dubbelkommando och den andre piloten sitter vid manöverorganen.
 - B) Det finns inga passagerare ombord på luftfartyget.
 - ii) ORL för medicinska intyg klass 2 får införas och upphävas antingen av den medicinska bedömare vid den certifikatutfärdande myndigheten, eller av ett flygmedicinskt centrum eller en flygläkare i samråd med den medicinska bedömare vid den certifikatutfärdande myndigheten.
 - iii) ORL för medicinska intyg för certifikat för lätta luftfartyg får införas och upphävas av den medicinska bedömare vid den certifikatutfärdande myndigheten, ett flygmedicinskt centrum eller en flygläkare.
5. Särskild begränsning enligt beskrivning (SSL)
- SSL på ett medicinskt intyg ska följas av en beskrivning av begränsningen.
- e) Övriga begränsningar kan åläggas innehavaren av ett medicinskt intyg av den medicinska bedömare vid den certifikatutfärdande myndigheten, det flygmedicinska centrumet, flygläkaren eller specialisten i allmänmedicin, beroende på vad som är tillämpligt, om så krävs för att garantera flygsäkerheten.
 - f) Alla begränsningar som åläggs innehavaren av ett medicinskt intyg ska anges i intyget.

MED.B.005 Allmänna medicinska krav

Den som ansöker om ett medicinskt intyg ska bedömas i enlighet med de detaljerade medicinska krav som anges i avsnitten 2 och 3.

▼M9

De ska dessutom bedömas som olämpliga om de har något av följande medicinska tillstånd som medför en sådan grad av funktionsnedsättning som sannolikt kan inverka negativt på förmågan att på ett säkert sätt utöva de befogenheter som det begärda certifikatet ger, eller som sannolikt skulle kunna göra att sökanden plötsligt blir oförmögen att utöva dessa befogenheter:

- a) Medfödd eller förvärvad abnormitet.
- b) Aktiv, latent, akut eller kronisk sjukdom eller funktionsnedsättning.
- c) Skada eller något följdillstånd efter operation.
- d) Påverkan eller biverkning av ett receptbelagt eller receptfritt terapeutiskt, diagnostiskt eller förebyggande läkemedel som denne tagit.

*AVSNITT 2**Medicinska krav för medicinska intyg klass 1 och klass 2***MED.B.010 Hjärt-kärlsystemet****a) Undersökning**

1. Ett standard-, 12-avlednings vilo-EKG med utlåtande ska utföras om det är kliniskt motiverat och enligt följande:
 - i) För ett medicinskt intyg klass 1: vid den första undersökningen, där efter vart 5:e år till 30 års ålder, vartannat år till 40 års ålder, årligen till 50 års ålder och därefter vid alla undersökningar för förlängning eller förnyelse.
 - ii) För ett medicinskt intyg klass 2: vid den första undersökningen, vid den första undersökningen efter 40 års ålder och därefter vid den första undersökningen efter 50 års ålder, och därefter vartannat år.
2. En utvidgad kardiovaskulär bedömning krävs om det är kliniskt motiverat.
3. Vid undersökningen inför den första förlängningen eller förnyelsen av ett medicinskt intyg klass 1 efter 65 års ålder ska en utvidgad kardiovaskulär undersökning göras och därefter vart 4:e år.
4. För ett medicinskt intyg klass 1 krävs bestämning av serumlipider, inklusive kolesterol, vid den första undersökningen samt vid den första undersökningen efter 40 års ålder.

b) Hjärt-kärlsystemet – generell

1. Om ansökan avser medicinskt intyg klass 1 ska sökande med något av följande medicinska tillstånd bedömas som olämpliga:
 - i) Aneurysm i bröstaorta eller suprarenala bukaorta, före operation.
 - ii) Betydande funktionell eller symtomgivande abnormitet i någon av hjärtklaffarna.
 - iii) Hjärt- eller hjärt-/lungtransplantation.
 - iv) Symtomgivande hypertrofisk kardiomyopati.
2. Om ansökan avser medicinskt intyg klass 1 ska sökande som har något av följande medicinska tillstånd i sin dokumenterade sjukdomshistoria eller som har fått någon av följande diagnoser, innan deras ansökan behandlas vidare, överlämnas till den medicinska bedömare vid den certifikatutfärdande myndigheten:
 - i) Perifer artärsjukdom, före eller efter operation.
 - ii) Aneurysm i bröstaorta eller suprarenala bukaorta, efter operation.
 - iii) Aneurysm i infrarenala bukaorta före eller efter operation.

▼ M9

- iv) Hjärtklaffsabnormitet som är utan funktionell betydelse.
 - v) Efter hjärtklaffsoperation.
 - vi) Abnormitet i perikardium, myokardium eller endokardium.
 - vii) Medfödd abnormitet i hjärtat, före eller efter korregerande operation.
 - viii) Vasovagal svimning av oklart ursprung.
 - ix) Arteriell eller venös trombos.
 - x) Lungemboli.
 - xi) Kardiiovaskulärt tillstånd som kräver systemisk antikoagulationsbehandling.
3. Om ansökan avser medicinskt intyg klass 2 och sökanden har en fastställd diagnos på ett av de tillstånd som anges i punkterna 1 och 2, ska sökanden bedömas av kardiolog innan bedömning som lämplig kan övervägas i samråd med den medicinska bedömarens vid den certifikatutfärdande myndigheten.
 4. Sökande med hjärtrubbningar som inte specificeras i punkterna 1 och 2 ovan kan bedömas som lämpliga under förutsättning att en kardiologisk utvärdering med tillfredsställande resultat har genomförts.

c) Blodtryck

1. Sökandens blodtryck ska mätas vid varje undersökning.
2. Sökande med blodtryck som inte ligger inom normala gränser ska utvärderas ytterligare i fråga om sitt kardiiovaskulära tillstånd och sin mediciner, i syfte att avgöra om de ska bedömas som olämpliga i enlighet med punkterna 3 och 4.
3. Om ansökan avser medicinskt intyg klass 1 ska sökande med något av följande medicinska tillstånd bedömas som olämpliga:
 - i) Symtomgivande hypotoni.
 - ii) Blodtryck som vid upprepade mätningar överstiger 160 mmHg systoliskt eller 95 mmHg diastoliskt, med eller utan behandling.
4. Sökande som har påbörjat användning av blodtrycksmedicin ska bedömas som olämpliga tills avsaknad av betydande biverkningar har fastställts.

d) Kranskärslsjukdomar

1. Om ansökan avser medicinskt intyg klass 1 ska sökande som har något av följande medicinska tillstånd, innan deras ansökan behandlas vidare, överlämnas till den medicinska bedömarens vid den certifikatutfärdande myndigheten och genomgå kardiologisk utvärdering för att utesluta hjärtischemi:
 - i) Misstänkt hjärtischemi.
 - ii) Symtomfri lindrigare kranskärslsjukdom som inte kräver behandling mot angina.
2. Om ansökan avser medicinskt intyg klass 2 ska sökande som har något av de medicinska tillstånd som anges i punkt 1, innan deras ansökan behandlas vidare, genomgå en kardiologisk utvärdering med tillfredsställande resultat.
3. Sökande med något av följande medicinska tillstånd ska bedömas som olämpliga:
 - i) Hjärtischemi.
 - ii) Symtomgivande kranskärslsjukdom.
 - iii) Symtom på kranskärslsjukdom som kontrolleras genom mediciner.

▼ **M9**

4. Om ansökan avser ett första utfärdande av medicinskt intyg klass 1 och sökanden har något av följande medicinska tillstånd i sin sjukdomshistoria eller har fått någon av följande diagnoser, ska sökanden bedömas som olämplig:

- i) Hjärtischemi.
- ii) Hjärtinfarkt.
- iii) Revaskularisering eller införande av stent på grund av kranskärlssjukdom.

5. Om ansökan avser medicinskt intyg klass 2 och sökanden efter hjärtinfarkt eller operation av kranskärlssjukdom är symtomfri, ska sökanden, innan ansökan behandlas vidare, genomgå en kardiologisk utvärdering med tillfredsställande resultat innan bedömning som lämplig kan övervägas i samråd med den medicinska bedömare vid den certifikatutfärdande myndigheten. Om ansökan avser förlängning av medicinskt intyg klass 1 ska sökanden överlämnas till den medicinska bedömare vid den certifikatutfärdande myndigheten.

e) *Rytm-/överledningsrubbningar*

1. Sökande med något av följande medicinska tillstånd ska bedömas som olämpliga:

- i) Symtomgivande sinoatriell sjukdom.
- ii) Komplet AV-block.
- iii) Symtomgivande QT-förlängning.
- iv) Implanterad automatisk defibrillator.
- v) Pacemaker mot ventrikulär takykardi.

2. Om ansökan avser medicinskt intyg klass 1 ska sökanden, innan ansökan behandlas vidare, överlämnas till den medicinska bedömare vid den certifikatutfärdande myndigheten om någon signifikant rubbning av hjärtats överledning eller rytm föreligger, inklusive något av följande:

- i) Rubbningar av den supraventrikulära rytmen, inklusive intermittent eller permanent sinoatrial dysfunktion, förmaksflimmer och/eller förmaksfladder och symtomfria sinuspauser.
- ii) Komplet vänstersidigt grenblock.
- iii) AV-block Mobitz typ 2.
- iv) Takykardi med breddökade och/eller smala komplex.
- v) Ventrikulär pre-excitation.
- vi) Symtomfri QT-förlängning.
- vii) EKG med Brugada-mönster.

3. Om ansökan avser medicinskt intyg klass 2 ska sökande med något av de medicinska tillstånd som anges i punkt 2, innan deras ansökan behandlas vidare, genomgå en kardiologisk utvärdering med tillfredsställande resultat, i samråd med den medicinska bedömare vid den certifikatutfärdande myndigheten.

4. Sökande med något av följande medicinska tillstånd kan bedömas som lämpliga under förutsättning att en kardiologisk utvärdering med tillfredsställande resultat har genomförts och om ingen annan abnormitet föreligger:

- i) Inkomplett grenblock.
- ii) Komplet högersidigt grenblock.
- iii) Stabil vänsterställd elektrisk axel.
- iv) Symtomfri sinusbradykardi.
- v) Symtomfri sinustakykardi.
- vi) Symtomfria, enstaka, likformiga supraventrikulära eller ventrikulära ektopiska komplex.

▼ M9

vii) AV-block grad I.

viii) AV-block Mobitz typ 1.

5. Sökande som i sin sjukdomshistoria har något av följande medicinska tillstånd ska genomgå en kardiiovaskulär utvärdering med tillfredsställande resultat innan de kan bedömas som lämpliga:

i) Ablationsbehandling.

ii) Pacemaker-implantation.

Om ansökan avser medicinskt intyg klass 1 ska sådana sökande överlåtas till den medicinska bedömare vid den certifikatutfärdande myndigheten. Om ansökan avser medicinskt intyg klass 2 ska sådana sökande bedömas i samråd med den medicinska bedömare vid den certifikatutfärdande myndigheten.

MED.B.015 Andningsorganen

- a) Sökande med signifikant nedsatt lungfunktion ska bedömas som olämpliga. De kan dock bedömas som lämpliga när lungfunktionen har återställts och är tillfredsställande.
- b) Om ansökan avser medicinskt intyg klass 1 ska sökanden genomgå tester avseende lungmorfologi samt lungfunktionstester vid den första undersökningen och när det är kliniskt motiverat.
- c) Om ansökan avser medicinskt intyg klass 2 ska sökanden genomgå tester avseende lungmorfologi samt lungfunktionstester när det är kliniskt motiverat.
- d) Sökande som i sin sjukdomshistoria har något av följande medicinska tillstånd eller som har fått någon av dessa diagnoser ska genomgå en utvärdering av andningsorganen med tillfredsställande resultat innan de kan bedömas som lämpliga:

1. Astma som kräver mediciner.
2. Aktiv inflammatorisk sjukdom i andningsorganen.
3. Aktiv sarkoidos.
4. Pneumotorax.
5. Sömnapné syndrom.
6. Större bröstkorgsoperation.
7. Pneumektomi.
8. Kronisk obstruktiv lungsjukdom.

Sökande med en fastställd diagnos på något av de medicinska tillstånd som anges i punkterna 3 och 5 ska, innan deras ansökan behandlas vidare, genomgå en kardiologisk utvärdering med tillfredsställande resultat.

- e) Flygmedicinsk bedömning

1. Om ansökan avser medicinskt intyg klass 1 och sökanden har något av de medicinska tillstånd som anges i led d, ska sökanden överlåtas till den medicinska bedömare vid den certifikatutfärdande myndigheten.
2. Om ansökan avser medicinskt intyg klass 2 och sökanden har något av de medicinska tillstånd som anges i led d, ska sökanden bedömas i samråd med den medicinska bedömare vid den certifikatutfärdande myndigheten.

- f) Om ansökan avser medicinskt intyg klass 1 och sökanden har genomgått pneumektomi ska sökanden bedömas som olämplig.

▼ **M9****MED.B.020 Matsmältningsorganen**

- a) Sökande med något följdtilstånd efter sjukdom eller kirurgiskt ingrepp i någon del av matsmältningsorganen eller deras annex som sannolikt kan leda till arbetsoförmåga under flygning, i synnerhet någon form av obstruktion på grund av förträngning eller kompression, ska bedömas som olämpliga.
- b) Sökande som har bråck som kan leda till symtom med åtföljande arbetsoförmåga ska bedömas som olämpliga.
- c) Sökande med någon av följande störningar i mag-tarmkanalen kan bedömas som lämpliga under förutsättning att en gastrointestinal utvärdering med tillfredsställande resultat har genomförts efter framgångsrik behandling eller fullständig återhämtning efter operation:
 - 1. Återkommande dyspeptiska rubbningar som kräver medicinerings.
 - 2. Pankreatit.
 - 3. Symtomgivande gallsten.
 - 4. Klinisk diagnos på eller dokumenterad sjukdomshistoria med kronisk inflammatorisk tarmsjukdom.
 - 5. Efter ett kirurgiskt ingrepp i mag-tarmkanalen eller dess annex, inklusive operation med total eller partiell excision eller avledning av något av dessa organ.
- d) Flygmedicinsk bedömning
 - 1. Om ansökan avser medicinskt intyg klass 1 och sökanden har fått diagnos på något av de medicinska tillstånd som anges i punkterna 2, 4 och 5 i led c, ska sökanden överlämnas till den medicinska bedömare vid den certifikatutfärdande myndigheten.
 - 2. Om ansökan avser medicinskt intyg klass 2 och sökanden har fått diagnos på det medicinska tillstånd som anges i punkt 2 i led c, ska sökandens lämplighet bedömas i samråd med den medicinska bedömare vid den certifikatutfärdande myndigheten.

MED.B.025 Ämnesomsättning och endokrina systemet

- a) Sökande med ämnesomsättnings-, nutritions- eller endokrin dysfunktion kan bedömas som lämpliga om det kan visas att det medicinska tillståndet är stabilt och en flygmedicinsk utvärdering med tillfredsställande resultat har genomförts.
- b) *Diabetes mellitus*
 - 1. Sökande med diabetes mellitus som kräver insulinbehandling ska bedömas som olämpliga.
 - 2. Sökande med diabetes mellitus som inte kräver insulinbehandling ska bedömas som olämpliga om det inte kan visas att blodsockernivån är under kontroll och stabil.
- c) *Flygmedicinsk bedömning*
 - 1. Om ansökan avser medicinskt intyg klass 1 och sökanden behöver någon annan typ av läkemedelsbehandling än insulin för blodsockerkontroll, ska sökanden överlämnas till den medicinska bedömare vid den certifikatutfärdande myndigheten.
 - 2. Om ansökan avser medicinskt intyg klass 2 och sökanden behöver någon annan typ av läkemedelsbehandling än insulin för blodsockerkontroll, ska sökandens lämplighet bedömas i samråd med den medicinska bedömare vid den certifikatutfärdande myndigheten.

MED.B.030 Hematologi

- a) Om ansökan avser medicinskt intyg klass 1 ska sökanden genomgå ett hemoglobintest vid varje flygmedicinsk undersökning.
- b) Sökande med ett hematologiskt tillstånd kan bedömas som lämpliga under förutsättning att flygmedicinsk utvärdering med tillfredsställande resultat har genomförts.

▼ **M9**

- c) Om ansökan avser medicinskt intyg klass 1 och sökanden har något av följande hematologiska tillstånd, ska sökanden överlämnas till den medicinska bedömare vid den certifikatutfärdande myndigheten.
1. Onormalt hemoglobin inklusive, men inte begränsat till, anemi, erytrocytopeni eller hemoglobinopati.
 2. Signifikant förstörade lymfkörtlar.
 3. Förstörad mjälte.
 4. Koagulations-, blödnings- eller trombotisk rubbning.
 5. Leukemi.
- d) Om ansökan avser medicinskt intyg klass 2 och sökanden har något av de hematologiska tillstånd som anges i punkterna 4 och 5 i led c, ska sökandens lämplighet bedömas i samråd med den medicinska bedömare vid den certifikatutfärdande myndigheten.

MED.B.035 Urogenitala organ

- a) Urinanalys ska ingå i varje flygmedicinsk undersökning. Sökande ska bedömas som olämpliga om deras urin innehåller onormala element som anses vara av patologisk betydelse och som skulle kunna medföra en sådan grad av funktionsnedsättning som sannolikt kan äventyra förmågan att på ett säkert sätt utöva de befogenheter som certifikatet ger, eller som sannolikt skulle kunna göra att sökanden plötsligt blir oförmögen att utöva dessa befogenheter.
- b) Sökande med något följdillstånd efter sjukdom eller kirurgiskt ingrepp i någon del av urogenitalorganen eller deras annex som sannolikt kan leda till arbetsoförmåga, i synnerhet någon form av obstruktion på grund av förträngning eller kompression, ska bedömas som olämpliga.
- c) Sökande som har fått en diagnos på eller i sin sjukdomshistoria har följande kan bedömas som lämpliga under förutsättning att en urogenital utvärdering med tillfredsställande resultat har genomförts, beroende på vad som är tillämpligt:
1. Njursjukdom.
 2. En eller flera urinvägsstenar, eller sökande som har njurstenssmärtor i sin sjukdomshistoria.
- d) Sökande som har genomgått en större operation i urogenitalorganen eller deras annex med total eller partiell excision eller avledning av deras organ, ska bedömas som olämpliga. Efter fullständig återhämtning kan de emellertid bedömas som lämpliga.
- e) Om ansökan avser medicinskt intyg klass 1 som avses i leden c och d ska sökanden överlämnas till den medicinska bedömare vid den certifikatutfärdande myndigheten.

MED.B.040 Infektionssjukdomar

- a) Sökande ska bedömas som olämpliga om de har fått en klinisk diagnos på eller i sin sjukdomshistoria har någon infektionssjukdom som sannolikt kommer att äventyra förmågan att på ett säkert sätt utöva de befogenheter som certifikatet ger.
- b) Sökande som är hivpositiva kan bedömas som lämpliga under förutsättning att en flygmedicinsk utvärdering med tillfredsställande resultat har genomförts. Om ansökan avser medicinskt intyg klass 1 ska sådana sökande överlämnas till den medicinska bedömare vid den certifikatutfärdande myndigheten.

MED.B.045 Obstetrik och gynekologi

- a) Sökande som har genomgått en större gynekologisk operation ska bedömas som olämpliga. De kan dock bedömas som lämpliga efter fullständig återhämtning.
- b) *Graviditet*
1. Vid graviditet får en sökande fortsätta att utöva sina befogenheter till och med slutet av den 26:e graviditetsveckan endast om det flygmedicinska centrumet eller flygläkaren anser att hon är lämplig att göra detta.

▼ **M9**

2. För innehavare av ett medicinskt intyg klass 1 ska OML tillämpas under graviditet. Trots vad som sägs i punkt MED.B.001 får OML i så fall införas och upphävas av det flygmedicinska centrumet eller flygläkaren.
3. En sökande får återuppta utövandet av sina befogenheter efter återhämtning efter avslutad graviditet.

MED.B.050 Muskuloskeletala systemet

- a) Sökande som inte har tillräcklig sitthöjd, arm- och benlängd samt muskelstyrka för att säkert kunna utöva de befogenheter som certifikatet ger ska bedömas som olämpliga. Om sökandens sitthöjd, arm- och benlängd samt muskelstyrka är tillräcklig för ett säkert utövande av befogenheterna med avseende på en viss typ av luftfartyg, och detta om nödvändigt kan visas genom ett medicinskt flygprov eller ett flygprov i simulator, kan sökanden emellertid bedömas som lämplig och sökandens befogenheter ska begränsas i enlighet därmed.
- b) Sökande som inte har tillfredsställande funktionsförmåga i det muskuloskeletala systemet för att säkert kunna utöva de befogenheter som certifikatet ger ska bedömas som olämpliga. Om sökandens funktionsförmåga i det muskuloskeletala systemet är tillfredsställande för ett säkert utövande av befogenheterna med avseende på en viss typ av luftfartyg, och detta om nödvändigt kan visas genom ett medicinskt flygprov eller ett flygprov i simulator, kan sökanden emellertid bedömas som lämplig och sökandens befogenheter ska begränsas i enlighet därmed.
- c) Om tvekan uppstår i samband med de bedömningar som avses i leden a och b ska sökande som ansöker om medicinskt intyg klass 1 överlämnas till den medicinska bedömarens vid den certifikatutfärdande myndigheten, och sökande som ansöker om medicinskt intyg klass 2 ska bedömas i samråd med den medicinska bedömarens vid den certifikatutfärdande myndigheten.

MED.B.055 Psykisk hälsa

- a) En omfattande bedömning av psykisk hälsa ska ingå som en del i den första flygmedicinska undersökningen för klass 1.
- b) Drog- och alkoholtest ska ingå som en del i den första flygmedicinska undersökningen för klass 1.
- c) Sökande med psykisk störning eller beteendestörning orsakad av bruk eller missbruk av alkohol eller andra psykoaktiva substanser ska bedömas som olämpliga i avvaktan på återhämtning och frånvaro av bruk eller missbruk av psykoaktiva substanser och under förutsättning att en psykiatrisk utvärdering med tillfredsställande resultat har genomförts efter framgångsrik behandling.
- d) Sökande som har fått en klinisk diagnos på eller i sin dokumenterade sjukdomshistoria har något av följande psykiatriska tillstånd ska genomgå en psykiatrisk utvärdering med tillfredsställande resultat innan de kan bedömas som lämpliga:
 1. Sinnesstämningsstörning.
 2. Neurotisk störning.
 3. Personlighetsstörning.
 4. Psykisk störning eller beteendestörning.
 5. Missbruk av en psykoaktiv substans.
- e) Sökande som har enstaka eller upprepade episoder av avsiktligt självskadebeteende eller självmordsförsök i sin dokumenterade sjukdomshistoria ska bedömas som olämpliga. De kan dock bedömas som lämpliga efter en psykiatrisk utvärdering med tillfredsställande resultat.

▼ M9

f) Flygmedicinsk bedömning

1. Om ansökan avser medicinskt intyg klass 1 och sökanden har något av de tillstånd som anges i leden c, d eller e, ska sökanden överlåtas till den medicinska bedömare vid den certifikatutfärdande myndigheten.
 2. Om ansökan avser medicinskt intyg klass 2 och sökanden har något av de tillstånd som anges i leden c, d eller e, ska sökandens lämplighet bedömas i samråd med den medicinska bedömare vid den certifikatutfärdande myndigheten.
- g) Sökande som har schizofreni, schizotyp störning eller vanföreställningar i sin dokumenterade sjukdomshistoria eller som har fått en sådan klinisk diagnos ska bedömas som olämpliga.

MED.B.065 Neurologi

a) Sökande som har fått en klinisk diagnos på eller i sin dokumenterade sjukdomshistoria har något av följande medicinska tillstånd ska bedömas som olämpliga:

1. Epilepsi, utom i de fall som avses i punkterna 1 och 2 i led b.
2. Återkommande episoder av medvetandestörningar av oklart ursprung.

b) Sökande som har fått en klinisk diagnos på eller i sin dokumenterade sjukdomshistoria har något av följande medicinska tillstånd ska genomgå ytterligare utvärdering innan de kan bedömas som lämpliga:

1. Epilepsi utan återfall efter 5 års ålder.
2. Epilepsi utan återfall och utan någon form av behandling i mer än 10 år.
3. Epileptiforma EEG-förändringar och fokala ”slow waves” (långsamma vågor).
4. Progredierande och icke-progredierande sjukdomar i nervsystemet.
5. Inflammatorisk sjukdom i det centrala eller perifera nervsystemet.
6. Migrän.
7. En enskild episod av medvetandestörning av oklart ursprung,
8. Medvetsslöshet efter skallskada.
9. Penetrerande hjärnskada.
10. Skada på ryggmärgen eller perifera nerver.
11. Störningar i nervsystemet på grund av vaskulära defekter inklusive hemorragiska och ischemiska händelser.

Om ansökan avser medicinskt intyg klass 1 ska sökanden överlåtas till den medicinska bedömare vid den certifikatutfärdande myndigheten. Om ansökan avser medicinskt intyg klass 2 ska sökandens lämplighet bedömas i samråd med den medicinska bedömare vid den certifikatutfärdande myndigheten.

MED.B.070 Synkrava) *Undersökning*

1. För medicinskt intyg klass 1 gäller följande:
 - i) En omfattande ögonundersökning ska ingå som en del i den första undersökningen och ska därefter utföras när det är kliniskt motiverat och med jämna mellanrum, beroende på ögats brytningsförmåga och funktion.
 - ii) En rutinundersökning av ögonen ska ingå som en del i alla undersökningar för förlängning och förnyelse.

▼ **M9**

2. För medicinskt intyg klass 2 gäller följande:

- i) En rutinundersökning av ögonen ska ingå som en del i den första undersökningen och alla undersökningar för förlängning och förnyelse.
- ii) En omfattande ögonundersökning ska utföras när det är kliniskt motiverat.

b) *Synskärpa*

1. För medicinskt intyg klass 1 gäller följande:

- i) Synskärpan på avstånd, med eller utan korrigering, ska vara 6/9 (0,7) eller bättre för vardera ögat och synskärpan med båda ögonen ska vara 6/6 (1,0) eller bättre.
- ii) Vid den första undersökningen ska sökande med nedsatt syn på ett öga bedömas som olämpliga.
- iii) Vid undersökningar för förlängning och förnyelse, trots vad som sägs i punkt b 1 i, ska sökande med förvärvat nedsatt syn på ett öga eller förvärvat monokulärt seende överlåtas till den medicinska bedömare vid den certifikatutfärdande myndigheten och kan bedömas som lämpliga efter en oftalmologisk utvärdering med tillfredsställande resultat.

2. För medicinskt intyg klass 2 gäller följande:

- i) Synskärpan på avstånd, med eller utan korrigering, ska vara 6/12 (0,5) eller bättre för vardera ögat och synskärpan med båda ögonen ska vara 6/9 (0,7) eller bättre.
- ii) Trots vad som sägs i punkt b 2 i kan sökande med nedsatt syn på ett öga eller monokulärt seende bedömas som lämpliga, i samråd med den medicinska bedömare vid den certifikatutfärdande myndigheten och efter en oftalmologisk utvärdering med tillfredsställande resultat.

3. Sökande ska kunna läsa ett N5-kort eller motsvarande på 30–50 cm avstånd och ett N14-kort eller motsvarande på 100 cm avstånd, om nödvändigt med korrektion.

c) *Brytningsfel och anisometropi*

1. Sökande med brytningsfel eller anisometropi kan bedömas som lämpliga under förutsättning att en oftalmologisk utvärdering med tillfredsställande resultat har genomförts.

2. Trots vad som sägs i punkt c 1 ska sökande som ansöker om medicinskt intyg klass 1 och som har något av följande medicinska tillstånd överlåtas till den medicinska bedömare vid den certifikatutfärdande myndigheten och kan bedömas som lämpliga efter en oftalmologisk bedömning med tillfredsställande resultat:

- i) Myopi större än –6,0 dioptrier.
- ii) Astigmatism större än 2,0 dioptrier.
- iii) Anisometropi större än 2,0 dioptrier.

3. Trots vad som sägs i punkt c 1 ska sökande som ansöker om ett medicinskt intyg klass 1 med hypermetropi större än +5,0 dioptrier överlåtas till den medicinska bedömare vid den certifikatutfärdande myndigheten och kan bedömas som lämpliga efter en oftalmologisk utvärdering med tillfredsställande resultat, förutsatt att det finns tillräckliga fusionsreserver, att intraokulära tryck och främre ögonkammavinklar är normala och att ingen betydande patologi har påvisats. Trots vad som sägs i punkt b 1 i ska den korregerade synskärpan för vardera ögat vara 6/6 eller bättre.

4. Sökande med klinisk diagnos på keratokonus kan bedömas som lämpliga efter undersökning genomförd av en oftalmolog med tillfredsställande resultat. Om ansökan avser medicinskt intyg klass 1 ska sådana sökande överlåtas till den medicinska bedömare vid den certifikatutfärdande myndigheten.

▼ M9**d) Binokulär funktion**

1. Om ansökan avser medicinskt intyg klass 1 ska sökande bedömas som olämpliga om de inte har normal binokulär funktion och detta medicinska tillstånd sannolikt kommer att äventyra förmågan att på ett säkert sätt utöva de befogenheter som certifikatet ger, varvid hänsyn tas till eventuella lämpliga korrigerande åtgärder där det är relevant.
2. Sökande med diplopi ska bedömas som olämpliga.

e) Synfält

Om ansökan avser medicinskt intyg klass 1 ska sökande bedömas som olämpliga om de inte har normala synfält och detta medicinska tillstånd sannolikt kommer att äventyra förmågan att på ett säkert sätt utöva de befogenheter som certifikatet ger, varvid hänsyn tas till eventuella lämpliga korrigerande åtgärder där det är relevant.

f) Ögonoperation

Sökande som genomgått ögonoperation ska bedömas som olämpliga. De kan dock bedömas som lämpliga när fullständig återhämtning av synfunktionen uppnåtts och under förutsättning att en oftalmologisk utvärdering med tillfredsställande resultat har genomförts.

g) Glasögon och kontaktlinser

1. Om tillfredsställande synfunktion endast kan uppnås med korrektion ska glasögonen eller kontaktlinserna ge optimal synfunktion, vara väl tolererade och vara lämpliga att användas i flygsammanhang.
2. Högst ett par glasögon får användas för att synkraven ska uppfyllas under utövandet av de befogenheter som certifikatet/certifikaten i fråga ger.
3. För avståndsseende ska glasögon eller kontaktlinser bäras under utövandet av de befogenheter som certifikatet/certifikaten i fråga ger.
4. För närseende ska ett par glasögon finnas tillgängliga under utövandet av de befogenheter som certifikatet/certifikaten i fråga ger.
5. Ett extra par glasögon med liknande korrektion, för avståndsseende eller närseende beroende på vad som är tillämpligt, ska finnas lätt tillgängliga för omedelbar användning under utövandet av de befogenheter som certifikatet/certifikaten i fråga ger.
6. Om kontaktlinser används under utövandet av de befogenheter som certifikatet/certifikaten i fråga ger, ska dessa vara avsedda för avståndsseende, monofokala samt ofärgade och väl tolererade.
7. Sökande med ett större brytningsfel ska använda kontaktlinser eller glasögon med högbrytande glas.
8. Ortokeratologiska linser ska inte användas.

MED.B.075 Färgseende

- a) Sökande ska bedömas som olämpliga om de inte kan visa sin förmåga att utan svårighet uppfatta de färger som krävs för ett säkert utövande av de befogenheter som certifikatet ger.

b) Undersökning och bedömning

1. Sökande ska genomgå Ishihara-testet för ett första utfärdande av medicinskt intyg. Sökande som godkänns på testet kan bedömas som lämpliga.
2. För medicinskt intyg klass 1 gäller följande:
 - i) Sökande som inte godkänns på Ishihara-testet ska överlåtas till den medicinska bedömare vid den certifikatutfärdande myndigheten och ska genomgå ytterligare tester av färguppfattningen för att fastställa huruvida sökandena är färgsäkra.

▼ M9

- ii) Sökande ska ha normal trikromatisk färguppfattning eller vara färg-säkra.
 - iii) Sökande som inte godkänns vid ytterligare tester av färguppfattningen ska bedömas som olämpliga.
3. För medicinskt intyg klass 2 gäller följande:
- i) Sökande som inte godkänns på Ishihara-testet ska genomgå ytterligare tester av färguppfattningen för att fastställa huruvida sökandena är färg-säkra.
 - ii) För sökande som inte har tillfredsställande färguppfattning ska befogenheter begränsas genom att de befogenheter som certifikatet i fråga ger endast får utövas under dagar.

MED.B.080 Öron-näsa-hals (ENT)**a) Undersökning**

1. Sökandes hörsel ska testas vid alla undersökningar.
 - i) För ett medicinskt intyg klass 1, och för ett medicinskt intyg klass 2 då en instrumentbehörighet eller en instrumentbehörighet på sträcka ska läggas till i certifikatet, ska hörseln testas med tonaudiometri vid den första undersökningen, sedan vart 5:e år tills certifikatinnehavaren fyller 40 år och därefter vartannat år.
 - ii) Vid testning med tonaudiometer får förstagångssökande inte ha en hörselnedsättning som överstiger 35 dB vid någon av frekvenserna 500, 1 000 eller 2 000 Hz, eller som överstiger 50 dB vid 3 000 Hz, på något av öronen. Vid undersökning för förlängning eller förnyelse ska sökande med större hörselnedsättning uppvisa tillfredsställande funktionell hörselförmåga.
2. En omfattande undersökning av öron, näsa och hals ska utföras inför det första utfärdandet av medicinskt intyg klass 1 och därefter periodiskt återkommande om det är kliniskt motiverat.

b) Sökande med något av följande medicinska tillstånd ska genomgå ytterligare undersökning för att fastställa att det medicinska tillståndet inte inverkar negativt på förmågan att på ett säkert sätt utöva de befogenheter som certifikatet/certifikaten i fråga ger:

1. Hörselnedsättning.
2. Aktiv patologisk process i inneröra eller mellanöra.
3. Oläkt perforation eller dysfunktion hos trumhinna/trumhinnor.
4. Dysfunktion hos örontrumpet(er).
5. Rubbning i balansorganet.
6. Betydande förträngning i näspassagen.
7. Bihåledysfunktion.
8. Betydande missbildning eller betydande infektion i munhålan eller övre luftvägarna.
9. Betydande tal- eller röstrubbning.
10. Följtillstånd efter operation i inneröra eller mellanöra.

c) Flygmedicinsk bedömning

1. Om ansökan avser medicinskt intyg klass 1 och sökanden har något av de medicinska tillstånd som anges i punkterna 1, 4 och 5 i led b, ska sökanden överlämnas till den medicinska bedömare vid den certifikatutfärdande myndigheten.

▼ M9

2. Om ansökan avser medicinskt intyg klass 2 och sökanden har något av de medicinska tillstånd som anges i punkterna 4 och 5 i led b, ska sökandens lämplighet bedömas i samråd med den medicinska bedömare vid den certifikatutfärdande myndigheten.
3. Om ansökan avser medicinskt intyg klass 2 för en instrumentbehörighet eller en instrumentbehörighet på sträcka som ska läggas till i certifikatet om sökanden har det medicinska tillstånd som anges i punkt 1 i led b, ska sökandens lämplighet bedömas i samråd med den medicinska bedömare vid den certifikatutfärdande myndigheten.

MED.B.085 Dermatologi

Sökande ska bedömas som olämpliga om de har ett fastställt dermatologiskt tillstånd som sannolikt kommer att äventyra förmågan att på ett säkert sätt utöva de befogenheter som certifikatet ger.

MED.B.090 Onkologi

- a) Sökande med primär eller sekundär malign sjukdom ska, innan deras ansökan behandlas vidare, genomgå onkologisk utvärdering med tillfredsställande resultat. Om ansökan avser medicinskt intyg klass 1 ska sådana sökande överlämnas till den medicinska bedömare vid den certifikatutfärdande myndigheten. Om ansökan avser medicinskt intyg klass 2 ska sådana sökande bedömas i samråd med den medicinska bedömare vid den certifikatutfärdande myndigheten.
- b) Sökande som har en intracerebral malign tumör i sin dokumenterade sjukdomshistoria eller som har fått en sådan klinisk diagnos ska bedömas som olämpliga.

*AVSNITT 3****Specifika krav för medicinska intyg för certifikat för lätta luftfartyg (LAPL)*****MED.B.095 Medicinsk undersökning och bedömning vid ansökan om medicinskt intyg för certifikat för lätta luftfartyg (LAPL)**

- a) Om ansökan avser medicinskt intyg för certifikat för lätta luftfartyg (LAPL) ska sökanden bedömas enligt flygmedicinsk bästa praxis.
- b) Särskild uppmärksamhet ska ägnas sökandens fullständiga sjukdomshistoria.
- c) Den ursprungliga bedömningen, alla efterföljande nya bedömningar efter det att certifikatinnehavaren fyllt 50 år och alla bedömningar i fall då sökandens sjukdomshistoria inte är tillgänglig för flygläkaren ska minst omfatta samtliga följande punkter:
 1. Klinisk undersökning.
 2. Blodtryck.
 3. Urinprov.
 4. Syn.
 5. Hörsel.
- d) Efter den ursprungliga bedömningen ska efterföljande nya bedömningar fram till dess att certifikatinnehavaren fyller 50 år minst omfatta båda följande punkter:
 1. En bedömning av sjukdomshistorien hos innehavaren av certifikatet för lätta luftfartyg.
 2. Punkterna som anges i led c i den mån det anses nödvändigt av det flygmedicinska centrumet, flygläkaren eller specialisten i allmänmedicin i enlighet med flygmedicinsk bästa praxis.

▼B

KAPITEL C

KRAV FÖR MEDICINSK LÄMPLIGHET FÖR KABINBESÄTTNING*AVSNITT 1***Allmänna krav****MED.C.001 Allmänt**

Medlemmar i kabinbesättning får endast utföra de arbetsuppgifter och skyldigheter som krävs enligt flygsäkerhetsbestämmelserna ombord på ett luftfartyg om de uppfyller tillämpliga krav i denna del.

MED.C.005 Flygmedicinska bedömningar

- a) Medlemmar i kabinbesättning ska genomgå flygmedicinsk bedömning för att säkerställa att de inte har någon fysisk eller psykisk sjukdom som skulle kunna leda till oförmåga att utföra tilldelade säkerhetsuppgifter och skyldigheter.
- b) Alla medlemmar i kabinbesättningen ska genomgå en flygmedicinsk bedömning innan de för första gången tilldelas arbetsuppgifter på ett luftfartyg och därefter med som längst 60 månaders intervall.
- c) Den flygmedicinska bedömningen ska utföras av flygläkare, flygmedicinskt centrum eller av företagsläkare om kraven i MED.D.040 är uppfyllda.

*AVSNITT 2***Krav för flygmedicinsk bedömning av kabinbesättning****MED.C.020 Allmänt**

Medlem i kabinbesättningen får inte ha någon

- a) medfödd eller förvärvad abnormitet,
- b) aktiv, latent, akut eller kronisk sjukdom eller funktionsnedsättning,
- c) skada eller följdtilstånd efter operation,
- d) påverkan eller biverkning av ett receptbelagt eller receptfritt terapeutiskt, diagnostiskt eller förebyggande läkemedel som denne tagit, som skulle medföra någon grad av funktionsnedsättning som skulle kunna leda till oförmåga att utföra sina säkerhetsuppgifter och skyldigheter.

MED.C.025 Innehåll i flygmedicinska bedömningar

- a) En första flygmedicinsk undersökning ska minst omfatta följande:
 - 1. En bedömning av den sökande kabinbesättningsmedlemmens sjukdomshistoria.
 - 2. En klinisk undersökning av
 - i) hjärt-kärlsystemet,
 - ii) andningsorganen,
 - iii) muskuloskeletala systemet,
 - iv) öron-näsa-hals,
 - v) syn,
 - vi) färgseende.

▼B

- b) Alla därefter följande flygmedicinska bedömningar ska omfatta
1. en bedömning av kabinbesättningsmedlemmens sjukdomshistoria och
 2. en klinisk undersökning om detta bedöms nödvändigt i enlighet med flygmedicinsk bästa praxis.
- c) För punkterna a och b ovan gäller följande: I händelse av tveksamhet eller om det är kliniskt motiverat ska den flygmedicinska bedömningen av en kabinbesättningsmedlem även omfatta varje ytterligare medicinsk undersökning, test eller utredning som flygläkaren, det flygmedicinska centrumet eller företagsläkaren anser vara nödvändig.

*AVSNITT 3****Ytterligare krav för den som ansöker om, eller innehar, intyg för kabinbesättning*****MED.C.030 Medicinsk rapport för kabinbesättning**

- a) Efter avslutad flygmedicinsk bedömning ska den som ansöker om och den som innehar intyg för kabinbesättning
1. få en medicinsk rapport för kabinbesättning utfärdad av flygläkare, flygmedicinskt centrum eller företagsläkare,
 2. lämna tillhörande information, eller en kopia av den medicinska rapporten för kabinbesättning, till den operatör eller de operatörer som anlitar denne.

b) Medicinsk rapport för kabinbesättning

I en medicinsk rapport för kabinbesättning ska anges datum för den flygmedicinska bedömningen, om kabinbesättningsmedlemmen har bedömts vara lämplig eller olämplig, datum för nästa flygmedicinska bedömning som krävs, samt eventuella begränsningar. I alla övriga delar ska medicinsk sekretess gälla i enlighet med MED.A.015.

MED.C.035 Begränsningar

- a) Om innehavare av intyg för kabinbesättning inte helt uppfyller de medicinska krav som anges i avsnitt 2, ska flygläkare, flygmedicinskt centrum eller företagsläkare överväga om personen skulle kunna utföra sina arbetsuppgifter som kabinbesättning på ett säkert sätt med en eller flera begränsningar.
- b) Eventuella begränsningar i att utöva de befogenheter som medges enligt intyget för kabinbesättning ska anges i den medicinska rapporten för kabinbesättningsmedlemmar och får bara upphävas av flygläkare, flygmedicinskt centrum eller företagsläkare i samråd med flygläkare.

▼M9**KAPITEL D*****FLYGLÄKARE, SPECIALISTER I ALLMÄN MEDICIN, FÖRETAGSLÄKARE****AVSNITT 1****Flygläkare*****MED.D.001 Befogenheter**

- a) Befogenheterna för innehavare av ett certifikat för flygläkare är att utfärda, förlänga och förnya medicinska intyg klass 2 och medicinska intyg för certifikat för lätta luftfartyg (LAPL) samt att utföra relevanta medicinska undersökningar och bedömningar.

▼ M9

- b) Innehavare av ett certifikat för flygläkare kan, om de uppfyller de krav som anges i punkt MED.D.015, ansöka om utökade befogenheter som omfattar medicinska undersökningar för förlängning och förnyelse av medicinska intyg klass 1.
- c) De befogenheter för en innehavare av ett certifikat för flygläkare som avses i leden a och b ska inbegripa befogenheterna att utföra flygmedicinska undersökningar och bedömningar av kabinbesättningsmedlemmar och att utfärda tillhörande medicinska rapporter för kabinbesättningsmedlemmar, beroende på vad som är tillämpligt, i enlighet med denna bilaga (Del-MED).
- d) Omfattningen av befogenheterna för innehavaren av ett certifikat för flygläkare, och eventuella villkor för dessa, ska anges i certifikatet.
- e) En innehavare av ett certifikat för flygläkare får inte vid någon tidpunkt inneha mer än ett certifikat för flygläkare utfärdat i enlighet med denna förordning.
- f) Innehavare av ett certifikat för flygläkare får inte utföra flygmedicinska undersökningar och bedömningar i någon annan medlemsstat än den medlemsstat som utfärdat certifikatet för flygläkare, om inte samtliga följande steg har genomförts:
 - 1) De har beviljats tillträde av den andra berörda medlemsstaten för att utöva sin yrkesmässiga verksamhet som specialistläkare.
 - 2) De har informerat behörig myndighet i den andra medlemsstaten om sin avsikt att utföra flygmedicinska undersökningar och bedömningar och att utfärda medicinska intyg inom ramen för sina befogenheter som flygläkare.
 - 3) De har fått information från behörig myndighet i den andra medlemsstaten.

MED.D.005 Ansökan

- a) En ansökan om ett certifikat för flygläkare, eller om en utökning av de befogenheter som ett certifikat för flygläkare ger, ska ske i en form och på ett sätt som fastställts av den behöriga myndigheten.
- b) De som ansöker om ett certifikat för flygläkare ska till den behöriga myndigheten inlämna
 - 1. personuppgifter och arbetsplatsadress,
 - 2. dokumentation som styrker att de uppfyller kraven i punkt MED.D.010, inklusive bevis för att de med godkänt resultat har fullgjort utbildning i flygmedicin som är lämplig för de befogenheter ansökan avser,
 - 3. en skriftlig försäkran om att flygläkaren, när certifikatet för flygläkare har utfärdats, kommer att utfärda medicinska intyg grundade på kraven i denna förordning.
- c) Om flygläkarna utför flygmedicinska undersökningar på mer än en plats ska de lämna relevant information om alla mottagningsadresser och mottagningslokaler till den behöriga myndigheten.

MED.D.010 Krav för utfärdande av ett certifikat för flygläkare

Ett certifikat för flygläkare ska utfärdas till sökande som uppfyller samtliga följande villkor:

- a) De är fullt behöriga och legitimerade för utövande av läkaryrket och har bevis på fullgjord medicinsk specialistutbildning,

▼ M9

- b) De har med godkänt resultat slutfört en grundläggande utbildning i flygmedicin, inklusive praktisk utbildning i undersökningsmetoder och flygmedicinska bedömningar.
- c) De har för den behöriga myndigheten styrkt att de
 1. har passande lokaler, procedurer, dokumentation och fungerande utrustning som lämpar sig för flygmedicinska undersökningar,
 2. har nödvändiga procedurer och förutsättningar på plats för att kunna garantera medicinsk sekretess.

MED.D.011 Befogenheter för en innehavare av ett certifikat för flygläkare

Genom utfärdandet av ett certifikat för flygläkare ska innehavaren beviljas befogenheter att initialt utfärda, förlänga och förnya samtliga följande handlingar:

- a) Medicinska intyg klass 2.
- b) Medicinska intyg för certifikat för lätta luftfartyg (LAPL).
- c) Medicinska rapporter för kabinbesättningsmedlemmar.

MED.D.015 Krav för utökade befogenheter

Ett certifikat för flygläkare med utökade befogenheter för förlängning och förnyelse av medicinska intyg klass 1 ska utfärdas till sökande som uppfyller samtliga följande villkor:

- a) De innehar ett giltigt certifikat för flygläkare.
- b) De har genomfört minst 30 undersökningar för utfärdande, förlängning eller förnyelse av medicinska intyg klass 2 eller motsvarande under som längst 3 år före ansökan.
- c) De har med godkänt resultat slutfört en högre utbildning i flygmedicin, inklusive praktisk utbildning i undersökningsmetoder och flygmedicinska bedömningar.
- d) De har med godkänt resultat slutfört praktisk utbildning som omfattar minst två dagar, antingen vid ett flygmedicinskt centrum eller under den behöriga myndighetens överinseende.

MED.D.020 Utbildning i flygmedicin

- a) Utbildning i flygmedicin som avses i MED.D.010 b och MED.D.015 c ska tillhandahållas endast efter det att utbildningen på förhand har godkänts av den behöriga myndigheten i den medlemsstat där utbildningsorganisationen har sitt huvudsakliga verksamhetsställe. För att erhålla sådant godkännande ska utbildningsorganisationen visa att kursplanen innehåller de utbildningsmål som ska ge den kompetens som krävs och att de personer som har ansvaret för att tillhandahålla utbildningen har tillräcklig kunskap och erfarenhet.
- b) Kurserna ska avslutas med ett skriftligt prov på kursens innehåll. Detta krav gäller inte repetitionsutbildning.
- c) Utbildningsorganisationen ska utfärda ett intyg över fullgjord utbildning till deltagare när de har godkänts på provet.

MED.D.025 Ändringar i certifikatet för flygläkare

- a) Innehavare av ett certifikat för flygläkare ska utan otillbörligt dröjsmål underätta den behöriga myndigheten om följande omständigheter som skulle kunna påverka deras certifikat för flygläkare:
 1. Flygläkaren är föremål för disciplinärt förfarande eller utredning som genomförs av ett medicinskt tillsynsorgan.

▼ **M9**

2. De villkor som låg till grund för beviljandet av certifikatet har förändrats, vilket även inbegriper innehållet i den information som lämnades tillsammans med ansökan.
 3. Kraven för utfärdande av ett certifikat för flygläkare uppfylls inte längre.
 4. Flygläkarens mottagningsadress(er) eller postadress har ändrats.
- b) Underlåtenhet att underrätta den behöriga myndigheten i enlighet med led a ska medföra ett tillfälligt upphävande eller ett återkallande av certifikatet för flygläkare i enlighet med punkt ARA.MED.250 i bilaga II (Del-ARA).

MED.D.030 Giltighet för certifikat för flygläkare

Ett certifikat för flygläkare ska vara giltigt under en period av tre år, såvida inte den behöriga myndigheten beslutar att reducera denna period av vederbörligen motiverade skäl som hänför sig till det enskilda fallet.

Efter ansökan av innehavaren ska certifikatet

- a) förlängas, under förutsättning att innehavaren
1. även fortsättningsvis uppfyller de allmänna villkoren för att utöva läkaryrket och har kvar sin läkarlegitimation,
 2. har genomgått repetitionsutbildning i flygmedicin under de senaste tre åren,
 3. har utfört minst tio flygmedicinska undersökningar eller motsvarande per år,
 4. fortfarande uppfyller villkoren i certifikatet,
 5. utövar befogenheterna i enlighet med kraven i denna bilaga (Del-MED),
 6. har visat att han eller hon upprätthåller sin flygmedicinska kompetens i enlighet med det förfarande som fastställts av den behöriga myndigheten,
- b) förnyas, under förutsättning att innehavaren uppfyller antingen de krav för förlängning som anges i led a eller samtliga följande krav:
1. Uppfyller även fortsättningsvis de allmänna villkoren för att utöva läkaryrket och har kvar sin läkarlegitimation.
 2. Har genomgått repetitionsutbildning i flygmedicin under det föregående året.
 3. Har med godkänt resultat slutfört praktisk utbildning under det föregående året, antingen vid ett flygmedicinskt centrum eller under den behöriga myndighetens överinseende.
 4. Uppfyller fortfarande kraven i punkt MED.D.010.
 5. Har visat att han eller hon upprätthåller sin flygmedicinska kompetens i enlighet med det förfarande som fastställts av den behöriga myndigheten.

*AVSNITT 2****Specialister i allmänmedicin*****MED.D.035 Krav på specialister i allmänmedicin**

Specialister i allmänmedicin får agera som flygläkare för utfärdande av medicinska intyg för certifikat för lätta luftfartyg (LAPL) om de uppfyller samtliga följande villkor:

- a) De bedriver sin verksamhet i en medlemsstat där specialister i allmänmedicin har tillgång till sökandes fullständiga medicinska journaler.
- b) De bedriver sin verksamhet i enlighet med eventuella ytterligare krav som fastställs i den nationella lagstiftningen i den medlemsstat där deras behöriga myndighet finns.

▼ M9

- c) De är fullt behöriga och legitimerade för utövande av läkaryrket i enlighet med nationell lagstiftning i den medlemsstat där deras behöriga myndighet finns.
- d) De har underrättat den behöriga myndigheten innan de inleder sådan verksamhet.

*AVSNITT 3****Företagsläkare*****MED.D.040 Krav på företagsläkare**

I medlemsstater där den behöriga myndigheten är förvissad om att de krav i det nationella hälso- och sjukvårdssystemet som är tillämpliga på företagsläkare är sådana att de säkerställer efterlevnad av de krav i denna bilaga (Del-MED) som är tillämpliga på företagsläkare, får företagsläkare utföra flygmedicinska bedömningar av kabinbesättning, under förutsättning att

- a) de är fullt behöriga och legitimerade för utövande av läkaryrket och är behöriga i företagshälsovård,
- b) kabinbesättningens arbetsmiljö under flygning och kabinbesättningens säkerhetsuppgifter ingick i deras kursplan för den behörighetsgivande utbildningen i företagshälsovård eller annan utbildning eller operativ erfarenhet,
- c) de har underrättat den behöriga myndigheten innan de inleder sådan verksamhet.

▼ **M1***BILAGA V***KVALIFICERING AV KABINBESÄTTNINGAR SOM DELTAR I KOMMERSELL TRAFIK****[DEL-CC]**

KAPITEL GEN

*ALLMÄNNA KRAV***CC.GEN.001 Behörig myndighet**

I denna del ska den behöriga myndigheten vara den myndighet som utses av den medlemsstat hos vilken en person ansöker om utfärdande av ett kabinbesättningsintyg.

CC.GEN.005 Tillämpningsområde

I denna del fastställs kraven för utfärdande av kabinbesättningsintyg samt villkoren för intygets giltighet och hur de ska utnyttjas av innehavarna.

CC.GEN.015 Ansökan om ett kabinbesättningsintyg

Ansökan om kabinbesättningsintyg ska upprättas i sådan form och på sådant sätt som har fastställts av den behöriga myndigheten.

CC.GEN.020 Minimålder

En sökande till ett kabinbesättningsintyg ska vara minst 18 år gammal.

CC.GEN.025 Befogenheter och villkor

a) Innehavare av kabinbesättningsintyg får utöva befogenheter som kabinbesättningsmedlem på luftfartyg som används inom kommersiella flygtransporter enligt artikel 4.1 b och 4.1 c i förordning (EG) nr 216/2008.

b) Kabinbesättningsmedlemmar får endast utöva de befogenheter som anges under punkt a om de

1. innehar ett giltigt kabinbesättningsintyg enligt CC.CCA.105, och
2. uppfyller kraven i CC.GEN.030, CC.TRA.225 och de tillämpliga kraven i Del-MED.

CC.GEN.030 Dokument och dokumentation

För att uppfylla de tillämpliga kraven i CC.GEN.025 b ska varje innehavare förvara och på begäran uppvisa kabinbesättningsintyget, listan över och utbildnings- och kontrolldokumentation för hans/hennes kvalifikation(er) för luftfartygstyp eller luftfartygsvariant, om inte den operatör som tar hans/hennes tjänster i anspråk förvarar denna dokumentation och lätt kan göra den tillgänglig på en behörig myndighets eller innehavarens begäran.

KAPITEL CCA

*SÄRSKILDA KRAV FÖR KABINBESÄTTNINGSENTYGET***CC.CCA.100 Utfärdande av kabinbesättningsintyget**

a) Kabinbesättningsintyg får endast utfärdas till sökande som har godkänts på provet efter genomgången grundutbildning i enlighet med denna del.

b) Kabinbesättningsintyg ska utfärdas

1. av den behöriga myndigheten, och/eller

▼ M1

2. av en organisation som har fått den behöriga myndighetens godkännande för detta.

CC.CCA.105 Kabinbesättningsintygets giltighet

Kabinbesättningsintyget ska utfärdas för en obegränsad giltighetstid och ska förbli giltigt såvida inte

- a) det tillfälligt upphävs eller återkallas av den behöriga myndigheten, eller
- b) innehavaren inte har utövat de därmed sammanhängande befogenheterna på minst en luftfartystyp under de 60 föregående månaderna.

CC.CCA.110 Tillfälligt upphävande och återkallande av kabinbesättningsintyget

- a) Om innehavare inte uppfyller kraven i denna del, kan deras kabinbesättningsintyg tillfälligt upphävas eller återkallas av den behöriga myndigheten.
- b) Om kabinbesättningsintyget tillfälligt upphävs eller återkallas av den behöriga myndigheten ska innehavaren
 1. skriftligen informeras om detta beslut och om sin rätt att överklaga enligt nationell lagstiftning,
 2. inte utöva de befogenheter som de tilldelas genom kabinbesättningsintyget,
 3. utan otillbörligt dröjsmål informera den eller de operatör(er) som utnyttjar deras tjänster, och
 4. återsända sitt intyg enligt det tillämpliga förfarande som har fastställts av den behöriga myndigheten.

KAPITEL TRA***UTBILDNINGSKRAV FÖR SÖKANDE TILL OCH INNEHAVARE AV KABINBESÄTTNINGSSINTYG*****CC.TRA.215 Tillhandahållande av utbildning**

Den utbildning som krävs i denna del ska

- a) tillhandahållas av utbildningsorganisationer eller kommersiella lufttrafikföretag som har fått den behöriga myndighetens godkännande för detta,
- b) utföras av personal med tillräcklig erfarenhet och som har kompetens för de utbildningsmoment som ska innefattas, och
- c) genomföras enligt ett utbildningsprogram och en kursplan som finns dokumenterad i organisationens godkännande.

CC.TRA.220 Grundutbildning och prov

- a) Sökande till ett kabinbesättningsintyg ska genomgå en grundutbildning för att få kännedom om luftfarten samt de tillräckliga allmänkunskaper och grundläggande färdigheter som krävs för att utföra uppgifter och fullgöra det ansvar som hänger samman med passagerarsäkerhet och flygning under normala och onormala situationer samt nödsituationer.
- b) Programmet för grundutbildningen ska åtminstone omfatta de moment som anges i tillägg I till denna del. Den ska omfatta teoretisk och praktisk utbildning.
- c) Sökande till ett kabinbesättningsintyg ska genomgå ett prov som omfattar alla olika moment i utbildningsprogrammet enligt punkt b, med undantag för utbildning i besättningssamarbete (CRM), för att visa att de har uppnått den kunskaps- och färdighetsnivå som krävs enligt punkt a.

▼ M1**CC.TRA.225 Kvalifikation(er) för luftfartygstyp eller luftfartygsvariant**

- a) Innehavare av ett giltigt kabinbesättningsintyg får endast utföra verksamhet på ett luftfartyg om de är kvalificerade enligt de tillämpliga kraven i Del-ORO.
- b) För att vara kvalificerad för en luftfartygstyp eller luftfartygsvariant ska innehavaren
 - 1. uppfylla tillämpliga krav för utbildning, kontroll och giltighet, som är relevanta för det luftfartyg där verksamhet ska utövas:
 - i) utbildning som är specifik för denna luftfartygstyp, operatörsrelaterad övergångsutbildning samt familjaritetsutbildning,
 - ii) skillnadsutbildning,
 - iii) återkommande utbildning, och
 - 2. ha bedrivit verksamhet på denna luftfartygstyp under de sex föregående månaderna eller ha genomgått den relevanta repetitionsutbildningen och kontrollen innan verksamhet utövas på denna luftfartygstyp igen.

▼ **M1***Tillägg 1 till Del-CC***Grundutbildning och prov****UTBILDNINGSPLAN**

Kursplanen för grundutbildningen ska innehålla minst följande:

1. Allmän teoretisk kunskap om luftfart och luftfartsbestämmelser omfattande alla moment som är relevanta för de uppgifter och ansvarsområden som krävs av kabinbesättningen

- 1.1 Flygterminologi, flygteori, passagerarfördelning, verksamhetsområden, meteorologi och effekter av ytföroreningar på luftfartyg.
- 1.2 Medvetenhet om luftfartsföreskrifter som gäller kabinbesättningen och den behöriga myndighetens roll.
- 1.3 Kabinbesättningens uppgifter och ansvarsområden under drift samt behovet att reagera snabbt och effektivt i nödsituationer.
- 1.4 Kontinuerlig kompetens och lämplighet att verka som kabinbesättningsmedlem särskilt med hänsyn till begränsningarna av flygnings- och tjänstgöringstiden samt krav på vila.
- 1.5 Betydelsen av att se till att relevanta dokument och handböcker är uppdaterade med de ändringar som meddelats av operatören.
- 1.6 Betydelsen av att kabinbesättningen utför sina uppgifter i enlighet med drifthandboken.
- 1.7 Betydelsen av genomgången före flygning med kabinbesättningen och tillhandahållande av den säkerhetsinformation som krävs med hänsyn till kabinbesättningens särskilda uppgifter.
- 1.8 Betydelsen av att kunna avgöra när kabinbesättningsmedlemmar har behörighet och ansvar för att inleda en evakuering och andra förfaranden för nödsituationer.

2. Kommunikation

Under utbildningen ska tonvikt läggas på betydelsen av effektiv kommunikation mellan kabinbesättningen och flygbesättningen, inklusive samtalsteknik, gemensamt språk och terminologi.

3. Grundläggande kurs om mänskliga faktorer inom luftfart samt besättningssamarbete (CRM)

Denna kurs ska ges av minst en instruktör i kabinbesättningssamarbete. Utbildningsmomenten ska behandlas ingående och innehålla minst följande:

- 3.1 *Allmänna principer*: Mänskliga faktorer vid luftfart, allmän utbildning i principer och mål för CRM, människors förmåga och begränsningar.
- 3.2 *Ur den enskilda kabinbesättningsmedlemmens perspektiv*: Medvetenhet om personlighetens betydelse, fel p.g.a. den mänskliga faktorn, mänsklig tillförlitlighet, attityder och beteenden, självbedömning, stress och hantering av stress, trötthet och vaksamhet, självsäkerhet, situationsmedvetenhet, inhämmande och bearbetning av information.

4. Kontakter med passagerare samt övervakning av kabinen

- 4.1 Betydelsen av korrekt fördelning av platserna med hänsyn till flygplanets massa och balans, speciella kategorier av passagerare och nödvändigheten av att placera passagerare i god fysisk och psykisk kondition i närheten av övervakade utgångar.

▼ M1

- 4.2 Bestämmelser om säker stuvning av kabinbagage och kabinserviceutrustning samt risken för att det ska utgöra en fara för dem som uppehåller sig i kabinen eller för att det på annat sätt ska förhindra tillträde till eller skada nödutrustning eller nödutgångar.
- 4.3 Kunskaper om identifiering och hantering av passagerare som är eller blir berusade av alkohol, är påverkade av droger eller aggressiva.
- 4.4 Försiktighetsåtgärder som ska vidtas då levande djur transporteras i passagerarkabinen.
- 4.5 Uppgifter som ska utföras i händelse av turbulens, inklusive säkring av passagerarkabinen.
- 4.6 Metoder för motivering av passagerare samt den hantering av folksamlingar som krävs för att genomföra utrymning av ett flygplan.

5. Medicinska aspekter och första hjälpen

- 5.1 Allmänna instruktioner om flygmedicinska aspekter och överlevnad.
- 5.2 Fysiologiska effekter av flygning, med särskild tonvikt på syrebrist, örontrumpetfunktion och barotrauma.
- 5.3 Grundläggande första hjälp, inklusive hantering av
 - a) flygsjuka,
 - b) problem i matsmältningsapparaten,
 - c) hyperventilering,
 - d) brännskador,
 - e) sårskador,
 - f) medvetslöshet, och
 - g) frakturer och mjukdelsskador.
- 5.4 Medicinska nödsituationer under flygning och första hjälp i samband med detta, omfattande åtminstone
 - a) astma,
 - b) stress och allergiska reaktioner,
 - c) chock,
 - d) diabetes,
 - e) kvävning,
 - f) epilepsi,
 - g) förlossning,
 - h) slaganfall, och
 - i) hjärtattack.
- 5.5 Användning av lämplig utrustning, inklusive syrgas för första hjälpen, förbandsutrustning och akutsjukvårdsutrustning och deras innehåll.

▼ **M1**

- 5.6 Praktisk utbildning i hjärt-lungräddning för varje kabinbesättningsmedlem med en särskilt utformad docka, där hänsyn tas till de särskilda förutsättningarna i ett luftfartyg.
- 5.7 Resemedicin och hygien, inklusive
- a) hygien ombord,
 - b) risken för att komma i kontakt med infektionssjukdomar och metoder för att minska dessa risker,
 - c) hantering av medicinskt avfall,
 - d) desinficering av luftfartyg,
 - e) hantering av dödsfall ombord, och
 - f) vakenhetshantering, fysiologiska effekter av trötthet, sömnfysiologi, dygnsrytm och tidszonsförändringar.
6. **Farligt gods i enlighet med Icao:s gällande tekniska instruktioner**
7. **Allmänna säkerhetsaspekter inom luftfart, inklusive kännedom om bestämmelserna i förordning (EG) nr 300/2008**
8. **Brand- och rökutbildning**
- 8.1 Tonvikt på kabinbesättningens ansvar för att snabbt hantera nödsituationer som inbegriper brand och rökutbildning, i synnerhet vikten av att identifiera den faktiska brandkällan.
- 8.2 Vikten av att omedelbart informera flygbesättningen, samt de specifika åtgärder som krävs för samordning och assistans då brand eller rök upptäcks.
- 8.3 Nödvändigheten av täta kontroller av potentiella riskområden för brand, inklusive toaletter och rökdetektorer.
- 8.4 Klassificering av bränder och lämpliga typer av brandsläckningsmedel och förfaranden för särskilda brandsituationer.
- 8.5 Tekniker för användning av släckningsmedel, följderna av felaktig användning och av användning i begränsade utrymmen, inbegripet praktisk eldsläckningsutbildning och utbildning i hur man tar på sig och använder den rökskyddsutrustning som används inom luftfarten.
- 8.6 De allmänna förfarandena för markbaserade räddningsinsatser vid flygplatser.
9. **Överlevnadsutbildning**
- 9.1 Principerna för överlevnad i ogästvänliga miljöer (t.ex. polar-, öken-, havs- eller djungelområden).
- 9.2 Utbildning för överlevnad i vatten, inklusive påtagning och användning av personlig flytutrustning i vatten, användning av räddningsflottar eller liknande utrustning, liksom praktiska övningar i vatten.

▼ **M1***BILAGA VI***MYNDIGHETSKRAV FÖR ►C2 FLYGANDE PERSONAL ◀****[DEL-ARA]****KAPITEL GEN****ALLMÄNNA KRAV****AVSNITT 1****Allmänt**▼ **M7**▼ **M1****ARA.GEN.115 Tillsynsdokumentation**

Den behöriga myndigheten ska tillhandahålla alla rättsakter, normer, regler, tekniska publikationer och tillhörande dokument till relevant personal för att de ska kunna utföra sina uppgifter och fullgöra sitt ansvar.

ARA.GEN.120 Sätt att uppfylla kraven

- a) Byrån ska utarbeta godtagbara sätt att uppfylla kraven (AMC) som får användas för att uppnå överensstämmelse med förordning (EG) nr 216/2008 och dess tillämpningsföreskrifter. När de godtagbara sätten att uppfylla kraven har tillämpats, ska de sammanhörande kraven i tillämpningsföreskrifterna anses vara uppfyllda.
- b) Alternativa sätt att uppfylla kraven får användas för att uppnå överensstämmelse med tillämpningsföreskrifterna.
- c) Den behöriga myndigheten ska fastställa ett system för att kontinuerligt utvärdera att alla alternativa sätt att uppfylla kraven som används av myndigheten själv eller av organisationer och personer som står under dess tillsyn gör det möjligt att uppnå överensstämmelse med förordning (EG) nr 216/2008 och dess tillämpningsföreskrifter.
- d) Den behöriga myndigheten ska utvärdera alla alternativa sätt att uppfylla kraven som föreslås av en organisation i enlighet med ORA.GEN.120 genom att analysera den dokumentation som tillhandahållits samt utföra en inspektion av organisationen, om detta anses nödvändigt.

När den behöriga myndigheten anser att de alternativa sätten att uppfylla kraven är i enlighet med tillämpningsföreskrifterna, ska den utan otillbörligt dröjsmål

1. underrätta sökanden om att de alternativa sätten att uppfylla kraven får genomföras samt, i tillämpliga fall, ändra sökandens godkännande eller certifikat i enlighet med detta,
 2. underrätta byrån om dess innehåll, inklusive kopior av all relevant dokumentation, och
 3. informera övriga medlemsstater om alternativa sätt att uppfylla kraven som godkänts.
- e) När den behöriga myndigheten själv använder alternativa sätt att uppfylla kraven för att uppnå överensstämmelse med förordning (EG) nr 216/2008 och dess tillämpningsföreskrifter ska den
1. göra dem tillgängliga för alla organisationer och personer som står under dess tillsyn, och
 2. meddela byrån utan otillbörligt dröjsmål.

Den behöriga myndigheten ska ge byrån en fullständig beskrivning av de alternativa sätten att uppfylla kraven, inklusive eventuella ändringar av förfaranden som kan vara relevanta samt en utvärdering som visar att tillämpningsföreskrifterna är uppfyllda.

▼ **M1****ARA.GEN.125 Information till byrån**

- a) Den behöriga myndigheten ska utan otillbörligt dröjsmål meddela byrån om det uppstår några allvarigare problem med genomförandet av förordning (EG) nr 216/2008 och dess tillämpningsföreskrifter.
- b) Den behöriga myndigheten ska förse byrån med information som har betydelse för säkerheten som härrör från de händelserapporter den har tagit emot.

ARA.GEN.135 Omedelbar reaktion på säkerhetsproblem

- a) Utan att det påverkar tillämpningen av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/42/EG ⁽¹⁾ ska den behöriga myndigheten införa ett system för att på lämpligt sätt samla in, analysera och sprida säkerhetsinformation.
- b) Byrån ska införa ett system för att på lämpligt sätt analysera all säkerhetsinformation som tagits emot samt utan otillbörligt dröjsmål förse medlemsstaterna och kommissionen med all information, inklusive rekommendationer eller korrigerande åtgärder som ska vidtas, som krävs för att de i tid ska kunna reagera på ett säkerhetsproblem, vilket inbegriper produkter, delar, anordningar, personer eller organisationer som omfattas av förordning (EG) nr 216/2008 och dess tillämpningsföreskrifter.
- c) När den behöriga myndigheten får den information som anges i punkterna a och b, ska den vidta adekvata åtgärder för att åtgärda säkerhetsproblemet.
- d) Åtgärder som vidtas enligt punkt c ska omgående meddelas alla personer eller organisationer som behöver följa dem enligt förordning (EG) nr 216/2008 och dess tillämpningsföreskrifter. Den behöriga myndigheten ska också underrätta byrån samt övriga berörda medlemsstater om dessa åtgärder när kombinerade insatser krävs.

*AVSNITT II***Ledning****ARA.GEN.200 Ledningssystem**

- a) Den behöriga myndigheten ska upprätta och upprätthålla ett ledningssystem som åtminstone omfattar följande:
 1. Dokumenterade riktlinjer och förfaranden för att beskriva sin organisation, sina medel och metoder för att uppnå överensstämmelse med förordning (EG) nr 216/2008 och dess tillämpningsföreskrifter. Förfarandena ska hållas aktuella och fungera som grundläggande arbetsdokument inom denna behöriga myndighet för alla motsvarande uppgifter.
 2. Personalens antal ska vara tillräckligt stort för att de ska kunna utföra sina uppgifter och fullgöra sitt ansvar. Denna personal ska ha kompetens att utföra de uppgifter de fått sig tilldelade och besitta nödvändig kunskap, erfarenhet, grundutbildning och fortbildning för att säkerställa att kompetensnivån bibehålls. Det ska finnas ett system för att planera tillgängligheten för personalen i syfte att garantera att alla uppgifter fullgörs korrekt.
 3. Lämpliga utrymmen och kontorslokaler för att utföra de tilldelade uppgifterna.
 4. En funktion för att övervaka ledningssystemets överensstämmelse med relevanta krav samt förfarandenas lämplighet. Detta omfattar även att ett internt kontrollförfarande och ett riskhanteringsförfarande inrättas. Övervakningen av överensstämmelsen ska inbegripa ett system för återrapportering av de brister som framkommit vid kontrollen till den behöriga myndighetens högsta ledning för att garantera korrigerande åtgärder vid behov.
 5. En person eller grupp av personer som är direkt ansvarig för funktionen att övervaka överensstämmelsen inför den behöriga myndighetens högsta ledning.

⁽¹⁾ EUT L 167, 4.7.2003, s. 23.

▼ M1

- b) Den behöriga myndigheten ska för varje verksamhetsområde och ledningssystem utnämna en eller flera personer med övergripande ansvar för ledningen av den eller de relevanta uppgifterna.

▼ M7

- c) Den behöriga myndigheten ska fastställa förfaranden för deltagande i ett ömsesidigt utbyte av all nödvändig information och assistans med andra berörda behöriga myndigheter, inklusive information om alla brister som noterats, korrigerande uppföljningsåtgärder som vidtagits till följd av sådana brister och verkställighetsåtgärder som vidtagits som ett resultat av tillsyn över personer och organisationer som bedriver verksamhet på en medlemsstats territorium men certifieras av eller har lämnat deklARATIONER till den behöriga myndigheten i en annan medlemsstat eller byrån.

▼ M1

- d) En kopia av de förfaranden som rör ledningssystemet och tillhörande ändringar ska göras tillgängliga för byrån i standardiseringssyfte.

ARA.GEN.205 Tilldelning av uppgifter till kvalificerade organ

- a) Medlemsstaterna ska endast tilldela uppgifter som avser inledande certifiering eller fortlöpande tillsyn av personer och organisationer enligt förordning (EG) nr 216/2008 och dess tillämpningsföreskrifter till kvalificerade organ. När den behöriga myndigheten tilldelar en uppgift ska den säkerställa att den har

1. ett inrättat system för inledande och kontinuerlig bedömning av att det kvalificerade organet efterlever bilaga V till förordning (EG) nr 216/2008.

Detta system och resultaten av bedömningarna ska dokumenteras.

2. upprättat ett dokumenterat avtal med ett kvalificerat organ, godkänt av båda parter på lämplig ledningsnivå, som klart fastställer

- i) vilka uppgifter som ska utföras,
- ii) vilka deklARATIONER och rapporter samt vilken dokumentation som ska lämnas,
- iii) vilka tekniska villkor som ska vara uppfyllda för att utföra dessa uppgifter,
- iv) tillhörande skadeståndsansvar, och
- v) skyddet för den information som förvärfas i samband med utförandet av dessa uppgifter.

- b) Den behöriga myndigheten ska se till att det interna kontrollförfarande och det riskhanteringsförfarande som krävs enligt ARA.GEN.200 a.4 omfattar alla certifierings- eller fortlöpande tillsynsuppgifter som utförs för dess räkning.

ARA.GEN.210 Ändringar i ledningssystemet

- a) Den behöriga myndigheten ska ha ett inrättat system för att identifiera ändringar som påverkar dess förmåga att utföra sina uppgifter och fullgöra sitt ansvar enligt förordning (EG) nr 216/2008 och dess tillämpningsföreskrifter. Detta system ska göra det möjligt att vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att dess ledningssystem förblir adekvat och effektivt.
- b) Den behöriga myndigheten ska uppdatera sitt ledningssystem så att det avspeglar varje ändring i förordning (EG) nr 216/2008 och dess tillämpningsföreskrifter i syfte att säkerställa en effektiv tillämpning i god tid.
- c) Den behöriga myndigheten ska meddela byrån om ändringar som påverkar dess förmåga att utföra sina uppgifter och fullgöra sitt ansvar enligt förordning (EG) nr 216/2008 och dess tillämpningsföreskrifter.

▼ M1**ARA.GEN.220 Arkiv och registerhantering**

a) Den behöriga myndigheten ska upprätta ett system för dokumentation som medger adekvat lagring, tillgänglighet och fullgod spårbarhet i fråga om

1. ledningssystemets dokumenterade riktlinjer och förfaranden,
2. personalens utbildning, kvalifikationer och auktorisationer,
3. tilldelning av uppgifter, vilket omfattar de element som krävs enligt ARA.GEN.205 samt uppgifter om de uppgifter som tilldelats,

▼ M7

4. certifierings- och deklarationsförfaranden samt tillsyn över certifierade och deklarerade organisationer,

▼ M1

5. förfaranden för utfärdande av personalcertifikat, behörigheter, certifikat och intyg samt för fortlöpande tillsyn av innehavarna av dessa certifikat, behörigheter, certifikat och intyg,
6. förfaranden för utfärdande av FSTD-kvalificeringscertifikat samt för fortlöpande tillsyn av utbildningshjälpmedel för flygträning och navigationsprocedurer (FSTD) och den organisation som är operatör,
7. tillsynen av personer och organisationer som bedriver verksamhet inom en medlemsstats territorium, men som omfattas av tillsyn eller certifiering av de behöriga myndigheterna i en annan medlemsstat eller av byrån, enligt överenskommelse mellan dessa myndigheter,
8. utvärdering och anmälan till byrån om alternativa sätt att uppfylla kraven som föreslagits av organisationer och bedömning av alternativa sätt att uppfylla kraven som används av den behöriga myndigheten själv,
9. brister, korrigerande åtgärder och datum för stängning av åtgärder,
10. vidtagna verkställighetsåtgärder,
11. säkerhetsinformation och uppföljningsåtgärder, och
12. tillämpning av flexibilitetsbestämmelser enligt artikel 14 i förordning (EG) nr 216/2008.

▼ M7

b) Den behöriga myndigheten ska upprätta och fortlöpande uppdatera en förteckning över alla organisationscertifikat, FSTD-kvalificeringscertifikat och personalcertifikat, certifikat och intyg som den utfärdar, DTO-deklarationer den har mottagit och DTO-utbildningsprogram den har kontrollerat eller godkänt med avseende på överensstämmelse med bilaga I (Del-FCL).

▼ M1

c) All dokumentation ska bevaras under den minimiperiod som anges i denna förordning. Om det inte finns någon uppgift om detta, ska dokumentationen bevaras under en minimiperiod på fem år, med beaktande av gällande lagstiftning om uppgiftsskydd.

AVSNITT III***Tillsyn, certifiering och verkställighet*****ARA.GEN.300 Tillsyn**

a) Den behöriga myndigheten ska kontrollera

1. efterlevnaden av de tillämpliga kraven för organisationer eller personer före utfärdandet av ett organisationscertifikat, godkännande, FSTD-kvalificeringscertifikat eller ett personalcertifikat, ett certifikat, en behörighet eller ett intyg, enligt vad som är tillämpligt,

▼M7

2. det fortlöpande uppfyllandet av de krav som gäller för de personer som innehar certifikat, behörigheter och behörighetsbevis, de organisationer den har certifierat, innehavarna av en FSTD-kvalificering och de organisationer från vilka den har mottagit en deklaration,

▼M1

3. genomförande av lämpliga säkerhetsåtgärder som bemyndigats av den behöriga myndigheten enligt ARA.GEN.135 c och d.
- b) Denna kontroll ska
1. underbyggas med dokumentation som är speciellt avsedd att ge personal som är ansvarig för säkerhetstillsyn vägledning om hur den ska utföra sina uppgifter,
 2. upplysa berörda personer och organisationer om resultaten av säkerhetstillsynen,
 3. baseras på kontroller och inspektioner, inklusive rampinspektioner och oanmälda inspektioner, samt
 4. ge den behöriga myndigheten det underlag den behöver för att vidta ytterligare åtgärder, bland annat de åtgärder som avses i ARA.GEN.350 och ARA.GEN.355.
- c) Omfattningen av den tillsyn som definieras under punkterna a och b ska ta hänsyn till resultaten av tidigare tillsynsverksamhet och till säkerhetsprioriteringarna.
- d) Utan att det påverkar medlemsstaternas behörighet och deras skyldigheter enligt ARO.RAMP ska tillsynens omfattning för den verksamhet som utförs inom en medlemsstats territorium av personer eller organisationer som är etablerade eller bosatta i en annan medlemsstat fastställas på grundval av säkerhetsprioriteringarna samt tidigare tillsynsverksamhet.
- e) När en persons eller organisations verksamhet omfattar mer än en medlemsstat eller byrån, får den behöriga myndighet som ansvarar för tillsynen enligt punkt a godkänna att tillsynsuppgifter utförs av den eller de behöriga myndigheterna i den eller de medlemsstater där verksamheten äger rum eller av byrån. Varje person eller organisation som omfattas av en sådan överenskommelse ska informeras om dess existens och omfattning.
- f) Den behöriga myndigheten ska samla in och bearbeta all information som anses vara användbar för tillsynen, inklusive för rampinspektioner och oanmälda inspektioner.

ARA.GEN.305 Tillsynsprogram

- a) Den behöriga myndigheten ska upprätta och upprätthålla ett tillsynsprogram som omfattar den tillsynsverksamhet som krävs enligt ARA.GEN.300 och ARO.RAMP.
- b) För organisationer som har certifierats av den behöriga myndigheten och innehavare av FSTD-kvalificeringscertifikat ska tillsynsprogrammet utarbetas med hänsyn till organisationens specifika karaktär, verksamhetens komplexitet, resultaten av tidigare certifierings- och/eller tillsynsverksamhet och ska grundas på en bedömning av riskerna. Inom varje schemaläggning för tillsynen ska den omfatta
 1. kontroller och inspektioner, inklusive rampinspektioner och oanmälda inspektioner enligt vad som är lämpligt, och
 2. möten med den verksamhetsansvarige chefen och den behöriga myndigheten som ska anordnas för att båda parter ska hållas informerade om viktiga frågor.
- c) För organisationer som har certifierats av den behöriga myndigheten samt innehavare av FSTD-kvalificeringscertifikat ska en schemaläggning för tillsynen på högst 24 månader tillämpas.

▼ M1

Schemaläggningen för tillsynen får reduceras om det kan styrkas att säkerhetsprestandan för organisationen eller innehavaren av FSTD-kvalificeringscertifikatet har minskat.

Schemaläggningen för tillsynen får förlängas till högst 36 månader om den behöriga myndigheten har fastställt att under den föregående 24-månadersperioden har

1. organisationen på ett effektivt sätt kunnat identifiera luftfartssäkerhetsrisker och hantera tillhörande risker,
2. organisationen har löpande under ORA.GEN.130 visat att den har full kontroll över alla förändringar,
3. inga brister på nivå 1 har konstaterats, och
4. alla korrigerande åtgärder vidtagits inom den tidsrymd som har godkänts eller förlängts av den behöriga myndigheten enligt ARA.GEN.350 d.2.

Schemaläggningen för tillsynen får förlängas ytterligare till högst 48 månader om organisationen utöver det ovanstående har fastställt och den behöriga myndigheten har godkänt ett effektivt system för fortlöpande rapportering till den behöriga myndigheten om organisationens egen säkerhetsprestanda och efterlevnad av bestämmelserna.

▼ M4

- ca) utan hinder av punkt c, för organisationer som tillhandahåller utbildning enbart för LAPL, PPL, SPL eller BPL och tillhörande behörigheter och certifikat ska en planeringscykel för tillsynen på högst 48 månader tillämpas. Planeringscykeln för tillsynen ska reduceras om det kan styrkas att säkerhetsprestandan för organisationen har minskat.

Planeringscykeln för tillsynen får förlängas till högst 72 månader om den behöriga myndigheten har fastställt att under den föregående 48-månadersperioden har

1. organisationen på ett effektivt sätt kunnat identifiera luftfartssäkerhetsrisker och hantera därmed förbundna risker, vilket framgår av resultaten av den årliga översynen i enlighet med ORA.GEN. 200 c).
2. organisationen fortlöpande har bibehållit kontroll över alla förändringar i enlighet med ORA.GEN. 130, vilket framgår av resultaten av den årliga översynen i enlighet med ORA.GEN. 200 c.
3. inga brister på nivå 1 har konstaterats, och
4. alla korrigerande åtgärder vidtagits inom den tidsrymd som har godkänts eller förlängts av den behöriga myndigheten enligt ARA.GEN.350 d 2.

▼ M1

- d) För personer som innehar ett certifikat, en behörighet eller ett intyg som har utfärdats av den behöriga myndigheten ska tillsynsprogrammet omfatta inspektioner, inklusive oanmälda inspektioner, enligt vad som är lämpligt.
- e) Tillsynsprogrammet ska omfatta dokumentation av de datum när kontroller, inspektioner och möten ska äga rum och när sådana kontroller, inspektioner och möten har utförts.

▼ M7

- f) Trots vad som sägs i punkterna b, c och ca ska tillsynsprogrammet för DTO:er utarbetas med hänsyn till organisationens specifika karaktär, komplexiteten i dess verksamhet och resultaten av tidigare tillsynsverksamhet, och det ska grundas på bedömningen av risker som hänger samman med den typ av utbildning som tillhandahålls. Tillsynsverksamheten ska omfatta inspektioner, inklusive oanmälda inspektioner, och får, i den mån det anses nödvändigt av den behöriga myndigheten, omfatta kontroller.

▼ M1**ARA.GEN.310 Inledande certifieringsförfarande – organisationer**

- a) Efter att ha tagit emot en ansökan om första utfärdande av ett certifikat för en organisation ska den behöriga myndigheten kontrollera att organisationen uppfyller de tillämpliga kraven.

▼ **M1**

- b) Efter att ha försäkrat sig om att organisationen uppfyller de tillämpliga kraven ska den behöriga myndigheten utfärda det eller de certifikat som fastställs i tillägg III och tillägg V till denna del. Certifikatet/certifikaten ska utfärdas för en obegränsad giltighetstid. Behörighet och omfattning för den verksamhet som organisationen är godkänd för att utföra ska specificeras i godkännandets villkor som bifogas certifikatet eller certifikaten.
- c) För att en organisation ska kunna genomföra ändringar utan förhandsgodkännande av den behöriga myndigheten enligt ORA.GEN.130, ska den behöriga myndigheten godkänna det förfarande som har presenterats av organisationen där den anger omfattningen av dessa ändringar och beskriver hur sådana ändringar ska hanteras och meddelas.

ARA.GEN.315 Förfarande för utfärdande, förlängning, förnyelse eller ändring av certifikat, behörigheter eller intyg – personer

- a) Efter att ha tagit emot en ansökan om utfärdande, förlängning, förnyelse eller ändring av ett personligt certifikat, en behörighet, ett certifikat eller intyg och eventuell styrkande dokumentation, ska den behöriga myndigheten kontrollera om sökanden uppfyller de tillämpliga kraven.
- b) Efter att ha försäkrat sig om att sökanden uppfyller de tillämpliga kraven ska den behöriga myndigheten utfärda, förlänga, förnya eller ändra certifikatet, behörigheten eller intyget.

ARA.GEN.330 Ändringar – organisationer

- a) Efter att ha tagit emot en ansökan om ändring som kräver förhandsgodkännande ska den behöriga myndigheten kontrollera att organisationen uppfyller de tillämpliga kraven innan godkännande utfärdas.

Den behöriga myndigheten ska föreskriva villkor på vilka organisationen får bedriva verksamhet under denna ändring, såvida inte den behöriga myndigheten bestämmer att organisationens certifikat tillfälligt behöver upphävas.

Efter att ha försäkrat sig om att organisationen uppfyller de tillämpliga kraven ska den behöriga myndigheten godkänna ändringen.

- b) Utan att det påverkar tillämpningen av ytterligare verkställighetsåtgärder ska den behöriga myndigheten tillfälligt upphäva, begränsa eller återkalla organisationens certifikat när organisationen genomför ändringar som kräver förhandsgodkännande utan att ha fått den behöriga myndighetens godkännande enligt punkt a.
- c) För ändringar som inte kräver förhandsgodkännande ska den behöriga myndigheten utvärdera informationen i den ansökan som har sänts in av organisationen enligt ORA.GEN.130 för att kontrollera att de tillämpliga kraven efterlevs. Vid varje fall av bristande efterlevnad ska den behöriga myndigheten
 1. underrätta organisationen om den bristande efterlevnaden och begära ytterligare ändringar, samt
 2. vid brister på nivå 1 eller nivå 2: agera i enlighet med ARA.GEN.350.

▼ **M7**

- d) Trots vad som sägs i punkterna a, b och c ska den behöriga myndigheten agera i enlighet med kraven i punkterna ARA.DTO.105 och ARA.DTO.110, beroende på vad som är tillämpligt, vid ändringar, vilka meddelats myndigheten i enlighet med punkt DTO.GEN.116 i bilaga VIII (Del-DTO), av uppgifterna i de deklarationer som mottagits från en DTO eller av det utbildningsprogram som används av DTO:n.

▼ **M1****ARA.GEN.350 Brister och korrigeringar åtgärder – organisationer**

- a) Den behöriga myndigheten för tillsyn enligt ARA.GEN.300 a ska ha ett system för att analysera bristerna med avseende på deras betydelse för säkerheten.
- b) En brist på nivå 1 ska fastställas av den behöriga myndigheten vid varje betydande bristande efterlevnad av de tillämpliga kraven i förordning (EG) nr 216/2008 och dess tillämpningsföreskrifter, av organisationens förfaranden och handböcker eller av villkoren för ett godkännande eller certifikat som sänker säkerheten eller utgör en allvarlig fara för flygsäkerheten.

▼ **M1**

Brister på nivå 1 omfattar bland annat följande:

1. Att den behöriga myndigheten inte har fått tillträde till organisationens lokaler enligt ORA.GEN.140 under normala verksamhetstider och efter att detta begärts skriftligen två gånger.
 2. Att organisationscertifikatets giltighet har erhållits eller bibehållits genom förfalskning av inlämnade handlingar.
 3. Att det kan styrkas att organisationscertifikatet har använts på ett otillbörligt eller bedrägligt sätt.
 4. Att det saknas en verksamhetsansvarig chef.
- c) En brist på nivå 2 ska fastställas av den behöriga myndigheten vid varje bristande efterlevnad av de tillämpliga kraven i förordning (EG) nr 216/2008 och dess tillämpningsföreskrifter, av organisationens förfaranden och manualer eller av villkoren för ett godkännande eller certifikat som skulle kunna sänka säkerheten eller utgöra en fara för flygsäkerheten.
- d) När en brist upptäcks under tillsyn eller på annat sätt ska den behöriga myndigheten, utan att det påverkar tillämpningen av ytterligare åtgärder som krävs enligt förordning (EG) nr 216/2008 och dess tillämpningsföreskrifter, skriftligen meddela organisationen om denna brist och begära att en korrigerande åtgärd ska vidtas för att komma tillrätta med den fastställda bristande efterlevnaden. I förekommande fall ska den behöriga myndigheten informera den stat där luftfartyget är registrerat.
1. Vid brister på nivå 1 ska den behöriga myndigheten vidta omedelbara och lämpliga åtgärder för att förbjuda eller begränsa verksamheten, och i tillämpliga fall, vidta åtgärder för att återkalla certifikatet eller det särskilda godkännandet eller för att begränsa eller tillfälligt upphäva det, helt eller delvis beroende på omfattning av bristen på nivå 1, fram till dess att framgångsrika korrigerande åtgärder har vidtagits av organisationen.
 2. Vid brister på nivå 2 ska den behöriga myndigheten
 - i) bevilja organisationen en tid för korrigerande åtgärd som är lämplig för bristens art men under inga förhållanden får vara längre än tre månader till att börja med. I slutet av denna period och i enlighet med bristens art kan den behöriga myndigheten förlänga denna tremånadersperiod under förutsättning att den behöriga myndigheten godkänt en tillfredsställande plan för korrigerande åtgärder, och
 - ii) bedöma den korrigerande åtgärd och genomförandeplan som föreslagits av organisationen och, om bedömningen visar att dessa är tillräckliga för att komma tillrätta med den bristande efterlevnaden, godta dessa.
 3. Om en organisation inte lämnar in någon godtagbar plan för korrigerande åtgärder eller vidtar den korrigerande åtgärden inom den tidsrymd som har godkänts eller förlängts av den behöriga myndigheten, ska bristen höjas till en brist på nivå 1 och åtgärder vidtas enligt punkt d 1.
 4. Den behöriga myndigheten ska registrera alla brister som den har tagit upp till behandling eller underrättats om och, i tillämpliga fall, de verkställighetsåtgärder den har tillämpat samt alla korrigerande åtgärder och datum för hävningsåtgärder när det gäller brister.

▼ **M7**

- da) När det gäller DTO:er ska den behöriga myndigheten, trots vad som sägs i punkterna a–d, om den i samband med tillsyn eller på annat sätt påträffar bevis som tyder på att en DTO har brustit i efterlevnad av de grundläggande kraven i bilaga III till förordning (EG) nr 216/2008 eller kraven i bilaga I (Del-FCL) och bilaga VIII (Del-DTO) till denna förordning, göra följande:
1. Notera en brist, registrera den, skriftligen underrätta företrädaren för DTO:n om den och fastställa en rimlig tidsperiod inom vilken DTO:n ska vidta de åtgärder som anges i punkt DTO.GEN.150 i bilaga VIII (Del-DTO).

▼ M7

2. Omedelbart vidta lämpliga åtgärder för att begränsa eller förbjuda den utbildningsverksamhet som påverkas av den bristande efterlevnaden till dess att DTO:n har vidtagit de korrigerande åtgärder som avses i punkt 1, om någon av följande situationer uppstår:
 - i) Ett säkerhetsproblem har identifierats.
 - ii) DTO:n underlåter att vidta korrigerande åtgärder i enlighet med punkt DTO.GEN.150.
 3. När det gäller de utbildningsprogram som avses i punkt DTO.GEN.230 c i bilaga VIII (Del-DTO): begränsa, tillfälligt dra in eller återkalla godkännandet av utbildningsprogrammet.
 4. Vidta eventuella ytterligare verkställighetsåtgärder som är nödvändiga för att säkerställa att den bristande efterlevnaden åtgärdas och, i tillämpliga fall, att konsekvenserna av den avhjälpas.
- e) Om myndigheten i en medlemsstat som agerar i enlighet med punkt ARA.GEN.300 d konstaterar att en organisation som certifierats av eller har lämnat en deklaration till den behöriga myndigheten i en annan medlemsstat eller byrån har brustit i efterlevnad av de grundläggande kraven i bilaga III till förordning (EG) nr 216/2008 eller kraven i bilaga I (Del-FCL) och bilaga VIII (Del-DTO) till denna förordning, ska den, utan att det påverkar tillämpningen av eventuella ytterligare verkställighetsåtgärder, informera den behöriga myndigheten om denna bristande efterlevnad.

▼ M1**ARA.GEN.355 Brister och verkställighetsåtgärder – personer**

- a) Om den behöriga myndigheten som ansvarar för tillsynen enligt ARA.GEN.300 a i samband med tillsyn eller på annat sätt påträffar bevis som visar på bristande efterlevnad av de tillämpliga kraven av en person som innehar ett certifikat, en behörighet eller ett intyg som har utfärdats enligt förordning (EG) nr 216/2008 och dess tillämpningsföreskrifter, ska den behöriga myndigheten notera ärendet, registrera det och skriftligen underrätta innehavaren av certifikatet, behörigheten eller intyget.
- b) När en sådan brist fastställs ska den behöriga myndigheten genomföra en undersökning. Om bristen bekräftas ska myndigheten
 1. begränsa, tillfälligt upphäva eller återkalla certifikatet, behörigheten eller intyget enligt vad som är tillämpligt när ett säkerhetsproblem har fastställts, och
 2. vidta alla ytterligare verkställighetsåtgärder som krävs för att förhindra att den bristande efterlevnaden fortsätter.
- c) I tillämpliga fall ska den behöriga myndigheten informera den person eller organisation som har utfärdat det medicinska intyget eller intyget.
- d) Utan att det påverkar tillämpningen av ytterligare verkställighetsåtgärder ska en myndighet i en medlemsstat som agerar enligt bestämmelserna i ARA.GEN.300 d och identifierar ett fall av bristande efterlevnad av de tillämpliga kraven av en person som innehar ett certifikat, en behörighet eller ett intyg som har utfärdats av den behöriga myndigheten i en annan medlemsstat underrätta den behöriga myndigheten om detta.
- e) Om det i samband med tillsyn eller på annat sätt påträffas bevis för bristande efterlevnad av de tillämpliga kraven av en person som omfattas av kraven i förordning (EG) nr 216/2008 och dess tillämpningsföreskrifter och som inte innehar ett certifikat, en behörighet eller ett intyg som har utfärdats enligt den förordningen och dess tillämpningsföreskrifter, ska den behöriga myndighet som har konstaterat den bristande efterlevnaden vidta alla verkställighetsåtgärder som krävs för att förhindra att den bristande efterlevnaden fortsätter.

▼ **M1**

KAPITEL FCL

SÄRSKILDA KRAV FÖR CERTIFIERING AV FLYGBESÄTTNINGAR*AVSNITT I**Allmänt***ARA.FCL.120 Arkiv och registerhantering**

Utöver den dokumentation som krävs i ARA.GEN.220 a ska den behöriga myndighetens system för dokumentation innehålla resultat av teoriprov och bedömningar av pilotfärdigheter.

*AVSNITT II**Certifikat, flygcertifikat och behörigheter***ARA.FCL.200 Förfarande för utfärdande, förlängning eller förnyelse av flygcertifikat, behörighet eller certifikat**▼ **M6**

- a) Utfärdande av certifikat och behörigheter. Den behöriga myndigheten ska utfärda certifikat som utfärdats för en flygbesättningsmedlem och tillhörande behörigheter med hjälp av blanketten i enlighet med tillägg I till denna del.

Om en pilot har för avsikt att flyga utanför unionens territorium ombord på ett luftfartyg som är registrerat i en annan medlemsstat än den medlemsstat som utfärdat certifikatet som utfärdats för en flygbesättningsmedlem, ska den behöriga myndigheten göra följande:

- 1) Lägga till följande anmärkning om certifikat som utfärdats för en flygbesättningsmedlem enligt punkt XIII: "Detta certifikat är automatiskt validerat i enlighet med Icao-bilagan till detta certifikat", och
- 2) göra Icao-bilagan tillgänglig till piloten i tryckt eller elektronisk form.

▼ **M1**

- b) Utfärdande av instruktörs- och kontrollantcertifikat. Den behöriga myndigheten ska utfärda ett instruktörs- eller kontrollantcertifikat
1. som en anteckning om relevanta befogenheter i flygcertifikatet i enlighet med tillägg I till denna del, eller
 2. som en separat handling i sådan form och på sådant sätt som har specificerats av den behöriga myndigheten.
- c) Kontrollants anteckning i certifikatet. Innan vissa kontrollanter tilldelas särskild auktorisation för att förlänga eller förnya behörigheter eller certifikat, ska den behöriga myndigheten utarbeta lämpliga förfaranden.

▼ **M4**

- d) Instruktörs anteckning i certifikatet. Innan vissa instruktörer tilldelas särskild auktorisation för att förlänga behörigheter för enmotoriga kolvmotorflygplan eller TMG ska den behöriga myndigheten utarbeta lämpliga förfaranden.

▼ **M1****ARA.FCL.205 Övervakning av kontrollanter**

- a) Den behöriga myndigheten ska utarbeta ett tillsynsprogram för att övervaka kontrollanternas agerande och utförande med beaktande av
1. antalet kontrollanter den har certifierat, och
 2. antalet kontrollanter som har certifierats av andra behöriga myndigheter som utövar sina befogenheter inom det territorium där den behöriga myndigheten utövar tillsyn.

▼ **M3**

- b) Den behöriga myndigheten ska föra en förteckning över kontrollanter som den har certifierat. Kontrollanternas befogenheter ska anges i denna förteckning, som ska offentliggöras och uppdateras av den behöriga myndigheten.

▼ M1

- c) Den behöriga myndigheten ska utarbeta förfaranden för att utse kontrollanter som kan förrätta flygtest.

▼ M3**ARA.FCL.210 Information för kontrollanter**

- a) Den behöriga myndigheten ska meddela byrån om de nationella administrativa förfarandena, kraven för skydd av personuppgifter, ansvarsskyldighet, olycksförsäkring och avgifter som gäller inom dess territorium, och denna information ska användas av kontrollanter när de förrättar flygprov, kompetenskontroller eller kompetensbedömningar där den sökande har en annan behörig myndighet än den som har utfärdat kontrollantens behörighet.
- b) För att underlätta spridning och tillgång till den information mottagits från behöriga myndigheter enligt punkt a, ska byrån offentliggöra denna information i det format som myndigheten föreskriver.
- c) Den behöriga myndigheten kan förse kontrollanter den har certifierat och kontrollanter som har certifierats av andra behöriga myndigheter som utövar sina befogenheter inom dess territorium med säkerhetskriterier som ska iakttas när flygprov och kompetenskontroller ska utföras i ett luftfartyg.

▼ M1**ARA.FCL.215 Giltighetsperiod**

- a) Vid utfärdande eller förnyelse av en behörighet eller ett certifikat ska den behöriga myndigheten eller, i samband med förnyelse, en kontrollant med särskild auktorisation från den behöriga myndigheten förlänga giltighetsperioden till slutet av den relevanta månaden.
- b) Vid förlängning av en behörighet eller ett instruktörs- eller kontrollantcertifikat ska den behöriga myndigheten eller en kontrollant med särskild auktorisation från den behöriga myndigheten förlänga giltighetsperioden för behörigheten eller certifikatet till slutet av den relevanta månaden.
- c) Den behöriga myndigheten eller en kontrollant med särskild auktorisation för detta ändamål från den behöriga myndigheten ska anteckna sista giltighetsdag på certifikatet.
- d) Den behöriga myndigheten får utarbeta förfaranden för att tillåta att certifikatinnehavaren får utöva befogenheter under högst åtta veckor efter godkänt genomgången/godkända genomgångna prov, i väntan på anteckningen på certifikatet.

ARA.FCL.220 Förfarande för att återutfärda ett flygcertifikat

- a) Den behöriga myndigheten ska återutfärda ett certifikat när detta krävs av administrativa skäl samt
 1. efter det första utfärdandet av en behörighet, eller
 2. när punkt XII i det certifikat som fastställs i tillägg I till denna del är fullskriven och det inte finns mer utrymme.
- b) Endast giltiga behörigheter och certifikat ska överföras till den nya certifikathandlingen.

ARA.FCL.250 Begränsning, tillfälligt upphävande eller återkallande av certifikat och behörigheter

- a) Den behöriga myndigheten ska, enligt vad som är tillämpligt, begränsa, tillfälligt upphäva eller återkalla ett flygcertifikat och tillhörande behörigheter eller certifikat i enlighet med ARA.GEN.355 under bland annat följande omständigheter:
 1. Flygcertifikatet, behörigheten eller certifikatet har erhållits genom förfälskning av inlämnade handlingar.
 2. Loggbok och certifikatdokumentation har förfälskats.
 3. Certifikatinnehavaren inte längre uppfyller de tillämpliga kraven i Del-FCL.
 4. Befogenheterna i ett certifikat eller en behörighet har utövats under menlig påverkan av alkohol, läkemedel eller narkotiska preparat.

▼ M1

5. Tillämpliga driftskrav har inte efterlevts.
 6. Det kan styrkas att certifikatet har använts på ett otillbörligt eller bedrägligt sätt.
 7. Det har förekommit oacceptabelt agerande när det gäller någon del av flygkontrollantens uppgifter eller ansvar.
- b) Den behöriga myndigheten kan också begränsa, tillfälligt upphäva eller återkalla ett certifikat eller en behörighet på skriftlig begäran av certifikatinnehavaren.
 - c) Alla flygtest, kompetenskontroller eller kompetensbedömningar som utförs när ett kontrollantcertifikat har tillfälligt upphävts eller när det har återkallats ska vara ogiltiga.

*AVSNITT III****Teoripro*****ARA.FCL.300 Förfarande vid prov**

- a) Den behöriga myndigheten ska tillämpa nödvändiga metoder och förfaranden för att ge de sökande möjligheten att genomgå erforderliga teoripro i överensstämmelse med de tillämpliga kraven i Del-FCL.
- b) För ATPL, MPL, trafikflygarcertifikat (CPL) och instrumentbehörigheter ska dessa förfaranden uppfylla alla nedanstående punkter:
 1. Proven ska genomföras i skriftlig eller datorbaserad form.
 2. Frågorna i ett prov väljs av den behöriga myndigheten från den europeiska centrala frågebanken (ECQB) i enlighet med en gemensam metod som gör det möjligt att täcka in hela kursplanen för varje ämne. ECQB är en databas med flervalsfrågor som administreras av byrån.
 3. Provet i flygradiotelefonikan, enligt myndighetens avgörande, skiljas från proven i övriga ämnen. En sökande som tidigare har godkänts på det ena av eller båda proven i VFR (visuellflygregler) respektive IFR (instrumentflygregler) ska inte på nytt genomgå prov på dessa avsnitt.
- c) Den behöriga myndigheten ska informera sökande om det eller de språk på vilket/vilka myndighetens prov kommer att genomföras.
- d) Den behöriga myndigheten ska fastställa lämpliga förfaranden för att garantera att proven genomförs på ett riktigt sätt.
- e) Om myndigheten anser att en sökande under provet inte iakttar fastställda regler, anses detta utgöra grund för att underkänna sökanden, antingen på ett enskilt prov i ett ämne eller på provet som helhet.
- f) Den behöriga myndigheten ska förbjuda sökande som avlägger prov och som avslöjas med att fuskas att avlägga ytterligare prov i minst tolv månader från dagen för det prov på vilket de ertappades med att fuskas.

KAPITEL CC***SÄRSKILDA KRAV FÖR KABINBESÄTTNINGAR****AVSNITT I****Kabinbesättningsintyg*****ARA.CC.100 Förfaranden för kabinbesättningsintyg**

- a) Den behöriga myndigheten ska fastställa förfaranden för utfärdande, arkivering och registerhantering och tillsyn av kabinbesättningsintyg i enlighet med ARA.GEN.315, ARA.GEN.220 respektive ARA.GEN.300.
- b) Kabinbesättningsintyg ska utfärdas enligt det format och de specifikationer som fastställs i tillägg II till denna del,

▼ **M1**

antingen

1. av den behöriga myndigheten,
och/eller, om en medlemsstat så beslutar,
2. av den organisation som den behöriga myndigheten bemyndigat för detta.

c) Den behöriga myndigheten ska offentliggöra

1. vilket/vilka organ som utfärdar kabinbesättningsintyg på deras territorium, och
2. om organisationer utsetts att göra detta, en förteckning över dessa organisationer.

ARA.CC.105 Tillfälligt upphävande eller återkallande av kabinbesättningsintyg

Den behöriga myndigheten ska vidta åtgärder i enlighet med ARA.GEN.355, inklusive tillfälligt upphävande eller återkallande av ett kabinbesättningsintyg, åtminstone i följande fall:

- a) Del-CC eller tillämpliga krav i Del-ORO och Del-CAT har inte efterlevts när ett säkerhetsproblem har fastställts.
- b) Kabinbesättningsintygets giltighet har erhållits eller bibehållits genom förfälskning av inlämnade handlingar.
- c) Befogenheterna i kabinbesättningsintyget har utförts under menlig påverkan av alkohol, läkemedel eller narkotiska preparat.
- d) Det kan styrkas att kabinbesättningsintyget har använts på ett otillbörligt eller bedrägligt sätt.

AVSNITT II

Organisationer som tillhandahåller utbildning av kabinbesättningar eller utfärdar kabinbesättningsintyg

ARA.CC.200 Godkännande av organisationer för att tillhandahålla utbildning av kabinbesättningar eller utfärda kabinbesättningsintyg

- a) Innan ett godkännande för att tillhandahålla utbildning av kabinbesättningar utfärdas till en utbildningsorganisation eller en operatör som bedriver kommersiella flygtransporter, ska den behöriga myndigheten kontrollera att
 1. utförande, kursplaner och tillhörande program för de utbildningskurser som tillhandahålls av organisationen uppfyller de tillämpliga kraven i Del-CC,
 2. de utbildningshjälpmedel som organisationen använder på ett realistiskt sätt återger passagerarkabinmiljön för den eller de luftfartygstyper där kabinbesättningen ska bedriva verksamhet och de tekniska egenskaperna för denna utrustning, samt
 3. de utbildare och instruktörer som leder utbildningen har lämplig erfarenhet och kompetens för de utbildningsområden som behandlas.
- b) Om, i en medlemsstat, organisationer får godkännas för att utfärda kabinbesättningsintyg, ska den behöriga myndigheten endast bevilja sådana godkännanden till organisationer som uppfyller kraven under punkt a. Innan ett sådant godkännande beviljas ska den behöriga myndigheten
 1. bedöma organisationens duglighet och ansvarighet att utföra tillhörande uppgifter,
 2. säkerställa att organisationen har upprättat dokumenterade förfaranden för att utföra tillhörande uppgifter, inklusive anordnande av prov med personal som har kompetens för detta ändamål och inte omfattas av någon intressekonflikt, samt utfärdande av kabinbesättningsintyg i enlighet med ARA.GEN.315 och ARA.CC. 100.b, och

▼ **M1**

3. kräva att organisationen ska tillhandahålla information och dokumentation om de kabinbesättningsintyg som den utfärdar och deras innehavare, i den mån detta är relevant för att den behöriga myndigheten ska kunna utföra sina registrerings-, tillsyns- och verkställighetsuppgifter.

KAPITEL ATO**SÄRSKILDA KRAV FÖR GODKÄNDA UTBILDNINGSORGANISATIONER (ATO)***AVSNITT 1**Allmänt***ARA.ATO.105 Tillsynsprogram**

Tillsynsprogrammet för godkända utbildningsorganisationer (ATO) ska omfatta övervakning av kursstandarden, inklusive ett stickprov av skolflygningar med elever, om detta är lämpligt med avseende på det luftfartyg som används.

ARA.ATO.120 Arkiv och registerhantering

Utöver den dokumentation som krävs i ARA.GEN.220 ska den behöriga myndighetens system för dokumentation innehålla uppgifter om kurser som tillhandahålls av den godkända utbildningsorganisationen samt i tillämpliga fall dokumentation om vilka utbildningshjälpmedel för flygträning och navigationsprocedurer (FSTD) som används för utbildningen.

KAPITEL FSTD**SÄRSKILDA KRAV FÖR KVALIFICERING FÖR UTBILDNINGSHJÄLPMEDEL FÖR FLYGTRÄNING OCH NAVIGATIONSPROCEDURER (FSTD)***AVSNITT 1**Allmänt***ARA.FSTD.100 Inledande bedömningsförfarande**

- a) Efter att ha tagit emot en ansökan om kvalificeringscertifikat för FSTD ska den behöriga myndigheten
 1. utvärdera de FSTD som har lämnats in för inledande bedömning eller för uppgradering i förhållande till tillämplig kvalificeringsgrund,
 2. bedöma dessa FSTD inom de områden som är avgörande för att avsluta utbildnings-, test- och kontrollförfarandet för flygbesättningsmedlemmen, i enlighet med vad som är tillämpligt,
 3. genomföra objektiva, subjektiva och funktionsrelaterade tester i enlighet med kvalificeringsgrunden samt granska resultaten från dessa test för att upprätta en kvalificeringsguide för FSTD (QTG), och
 4. kontrollera om den organisation som är FSTD-operatör uppfyller de tillämpliga kraven. Detta gäller inte för den inledande utvärderingen av utbildningshjälpmedel för grundläggande instrumentflygning (BITD).
- b) Den behöriga myndigheten ska endast godkänna kvalificeringsguiden för FSTD sedan den inledande utvärderingen av FSTD har slutförts och alla avvikelser i kvalificeringsguiden har åtgärdats på ett för den behöriga myndigheten tillfredsställande sätt. Den resulterande kvalificeringsguiden för FSTD (QTG) efter det inledande utvärderingsförfarandet ska vara grunddokumentet för kvalificeringstest (MQTG), vilket utgör grunden för FSTD-kvalificeringen och därefter återkommande FSTD-utvärderingar.
- c) Kvalificeringsgrund och särskilda villkor.
 1. Den behöriga myndigheten får föreskriva särskilda villkor för kvalificeringsgrunden för FSTD när kraven i ORA.FSTD.210 a är uppfyllda och det har styrkts att dessa särskilda villkor säkerställer en säkerhetsnivå som är likvärdig med den tillämpliga certifieringsspecifikationen.

▼ **M1**

2. Om en annan behörig myndighet än byrån har fastställt särskilda villkor för kvalificeringsgrunden för en FSTD, ska den meddela byrån om detta utan otillbörligt dröjsmål. Detta meddelande ska åtföljas av en fullständig beskrivning av de särskilda villkor som föreskrivs samt en säkerhetsutvärdering som visar att en skyddsnivå likvärdig med den som fastställs i den tillämpliga certifieringsspecifikationen har uppnåtts.

ARA.FSTD.110 Utfärdande av ett FSTD-kvalificeringscertifikat

- a) Efter utvärdering av FSTD och när den har försäkrat sig om att FSTD uppfyller den tillämpliga kvalificeringsgrunden i enlighet med ORA.FSTD.210 och att den organisation som är FSTD-operatör uppfyller tillämpliga krav för att upprätthålla FSTD-kvalificering i enlighet med ORA.FSTD.100, ska den behöriga myndigheten utfärda FSTD-kvalificeringscertifikatet med obegränsad giltighetstid med hjälp av blanketten i tillägg IV till denna del.

ARA.FSTD.115 Provisorisk FSTD-kvalificering

- a) När nya luftfartygsprogram har införts och det inte är möjligt att uppfylla de krav som fastställs i detta kapitel för FSTD-kvalificering, kan den behöriga myndigheten utfärda en provisorisk kvalificeringsnivå för FSTD.
- b) För flygsimulatorer ska provisoriska kvalificeringsnivåer endast utfärdas för nivåerna A, B eller C.
- c) Sådana provisoriska kvalificeringsnivåer ska vara giltiga tills en slutgiltig kvalificeringsnivå kan utfärdas, och i alla händelser högst i tre år.

ARA.FSTD.120 Förlängning av en FSTD-kvalificering

- a) Den behöriga myndigheten ska kontinuerligt övervaka den organisation som är FSTD-operatör för att kontrollera att
 1. alla test i grunddokumentet för kvalificeringstest (MQTG) genomförs successivt under en tolv månaders period,
 2. de löpande utvärderingsresultaten fortsätter att överensstämma med kvalificeringsnormerna samt dateras och lagras,
 3. ett system för konfigurationskontroll har inrättats för att säkerställa att maskinvara och programvara i kvalificerade FSTD fortsätter att vara korrekt.
- b) Den behöriga myndigheten ska löpande utvärdera FSTD i enlighet med det förfarande som anges i ARA.FSTD.100. Sådana utvärderingar ska genomföras
 1. varje år för flygsimulatorer (full flight simulator, FFS), syntetiska flygutbildningshjälpmedel (flight training device, FTD) eller syntetiska utbildningshjälpmedel för flygtränning och navigationsprocedurer (flight and navigation procedures trainer, FNPT); varje tolv månadersperiod börjar med datumet för den ursprungliga kvalificeringen; den löpande FSTD-utvärderingen ska ske inom 60 dagar före slutet av varje sådan tolv månadersperiod, och
 2. vart tredje år för utbildningshjälpmedel för grundläggande instrumentflygning (BITD).

ARA.FSTD.130 Ändringar

- a) När en ansökan om ändringar i FSTD-kvalificeringen har tagits emot ska den behöriga myndigheten uppfylla de tillämpliga delarna av förfarandet för den inledande bedömningen enligt ARA.FSTD.100 a och b.

▼ M1

- b) Den behöriga myndigheten får genomföra en särskild bedömning om större ändringar har genomförts eller om en FSTD inte förefaller motsvara sin ursprungliga kvalificeringsnivå.
- c) Den behöriga myndigheten ska alltid genomföra en särskild bedömning innan en högre kvalificeringsnivå för FSTD beviljas.

ARA.FSTD.135 Brister och korrigerande åtgärder – FSTD-kvalificeringscertifikat

Den behöriga myndigheten ska, enligt vad som är tillämpligt, begränsa, tillfälligt upphäva eller återkalla ett FSTD-kvalificeringscertifikat i enlighet med ARA.GEN.350 under bland annat följande omständigheter:

- a) FSTD-kvalificeringscertifikatet har erhållits genom förfalskning av inlämnade handlingar.
- b) Den organisation som är FSTD-operatör kan inte längre styrka att FSTD:n motsvarar kvalificeringsgrunden.
- c) Den organisation som är FSTD-operatör uppfyller inte längre de tillämpliga kraven i Del-ORA.

ARA.FSTD.140 Arkivering och registerhantering

Utöver de uppgifter som krävs enligt ARA.GEN.220 ska den behöriga myndigheten bevara och uppdatera en förteckning över kvalificerade FSTD under dess överinseende, datumen för när utvärderingar ska göras och när sådana utvärderingar genomförts.

KAPITEL AeMC***SÄRSKILDA KRAV FÖR FLYGMEDICINSKA CENTRUM******AVSNITT I******Allmänt*****ARA.AeMC.110 Inledande certifieringsförfarande**

Certifieringsförfarandet för ett flygmedicinskt centrum ska följa bestämmelserna i ARA.GEN.310.

ARA.AeMC.150 Brister och korrigerande åtgärder – AeMC

Utan att det påverkar tillämpningen av ARA.GEN.350 ska brister på nivå 1 omfatta, men inte vara begränsade till, följande:

- a) Underlåtenhet att utse en chef för det flygmedicinska centrumet.
- b) Underlåtenhet att säkerställa medicinsk sekretess för den flygmedicinska dokumentationen.
- c) Underlåtenhet att till den behöriga myndigheten lämna ut medicinska och statistiska uppgifter för tillsynsändamål.

KAPITEL MED***SÄRSKILDA KRAV SOM HÖR SAMMAN MED FLYGMEDICINSK CERTIFIERING******AVSNITT I******Allmänt*****ARA.MED.120 Medicinska bedömare**

Den behöriga myndigheten ska utse en eller flera medicinska bedömare som ska utföra de uppgifter som beskrivs i detta avsnitt. Den medicinska bedömare ska vara en behörig och legitimerad läkare och ha

- a) minst fem års yrkeserfarenhet som läkare efter examen,
- b) särskilda kunskaper och erfarenheter inom flygmedicin, och
- c) särskild utbildning när det gäller medicinsk certifiering.

▼ M1**ARA.MED.125 Överlåtande till tillståndsmyndigheten**

När ett flygmedicinskt centrum eller en flygläkare har överlåtit beslutet om en sökandes medicinska lämplighet till den certifikatutfärdande myndigheten ska

- a) den medicinska bedömare eller medicinsk personal som utsetts av den behöriga myndigheten utvärdera den relevanta medicinska dokumentationen samt där så behövs begära ytterligare medicinsk dokumentation, undersökningar och tester, och
- b) den medicinska bedömare fastställa den sökandes medicinska lämplighet för utfärdande av ett medicinskt intyg med en eller flera begränsningar när så krävs.

▼ M3**ARA.MED.130 Format för medicinskt intyg**

Det medicinska intyget ska överensstämma med följande specifikationer:

- a) Innehåll
 - 1) Stat där flygcertifikatet har utfärdats eller ansökts om (I).
 - 2) Klass av medicinskt intyg (II).
 - 3) Intygets nummer som börjar med FN:s landskod för den stat där flygcertifikatet utfärdats eller sökts och följs av en kod med siffror och/eller bokstäver med arabiska siffror och med latinska skrivtecken (III).
 - 4) Innehavarens namn (IV).
 - 5) Innehavarens nationalitet (VI).
 - 6) Innehavarens födelsedatum: (dd/mm/åååå) (XIV).
 - 7) Innehavarens namnteckning (VII).
 - 8) Begränsning(ar) (XIII).
 - 9) Sista giltighetsdag för det medicinska intyget (IX) för:
 - i) Klass 1 kommersiell enpilotsverksamhet med passagerare.
 - ii) Klass 1 annan kommersiell verksamhet.
 - iii) Klass 2.
 - iv) LAPL.
 - 10) Datum för medicinsk undersökning.
 - 11) Datum för senaste EKG.
 - 12) Datum för senaste audiogram.
 - 13) Utfärdandedatum och namnteckning för den flygläkare eller medicinska bedömare som har utfärdat intyget. Allmänläkare kan också anges i detta fält om de har behörighet att utfärda medicinska intyg enligt den nationella lagstiftningen i den medlemsstat där intyget är utfärdat.
 - 14) Sigill eller stämpel (XI).
- b) Material: Med undantag för LAPL utfärdade av en allmänläkare ska det papper eller annat material som används förhindra eller tydligt visa ändringar eller raderingar. Varje tillägg eller strykning i formuläret ska vidimeras av tillståndsmyndigheten på ett tydligt sätt.
- c) Språk: Intyg ska vara skrivna på det eller de nationella språken och på engelska samt på andra språk som tillståndsmyndigheten anser lämpligt.
- d) Alla datum på det medicinska intyget ska vara skrivna i formatet dd/mm/åååå.

▼ M1**ARA.MED.135 Flygmedicinska blanketter**

Den behöriga myndigheten ska använda blanketter för följande:

- a) Ansökningsblanketten för medicinskt intyg.
- b) Blanketten för undersökningsutlåtande för sökande till klass 1 och klass 2.
- c) Blanketten för undersökningsutlåtande för sökande till flygcertifikat för lätta luftfartyg (LAPL).

▼ M1**ARA.MED.145 Allmänpraktiserande läkares anmälan till den behöriga myndigheten**

Den behöriga myndigheten ska i förekommande fall upprätta ett anmälningsförfarande för allmänpraktiserande läkare i syfte att säkerställa att dessa läkare är medvetna om de medicinska kraven i MED.B.095.

ARA.MED.150 Arkiv och registerhantering

- a) Utöver den dokumentation som krävs i ARA.GEN.220 ska den behöriga myndighetens system för dokumentation innehålla uppgifter om flygmedicinska undersökningar och bedömningar och deras innehåll som har lämnats av flygläkare, flygmedicinska centrum eller allmänpraktiserande läkare.
- b) All flygmedicinsk dokumentation för certifikatinnehavare ska bevaras i minst tio år efter det att deras senaste medicinska intyg löpte ut.
- c) Med syfte att göra flygmedicinska bedömningar och för standardiseringsändamål ska flygmedicinsk dokumentation efter skriftligt samtycke från sökanden/certifikatinnehavaren göras tillgänglig för
 - 1. ett flygmedicinskt centrum, en flygläkare eller allmänpraktiserande läkare med syfte att slutföra en flygmedicinsk bedömning,
 - 2. en medicinsk granskningskommitté som den behöriga myndigheten kan inrätta för en andrahandsbedömning av gränsfall,
 - 3. berörda medicinska specialister med syfte att slutföra en flygmedicinsk bedömning,
 - 4. den medicinska bedömare vid den behöriga myndigheten i en annan medlemsstat med syftet att genomföra tillsyn i samverkan,
 - 5. sökanden/certifikatinnehavaren i fråga efter skriftlig begäran från denne, och
 - 6. efter avidentifiering av sökanden/certifikatinnehavaren till byrån för standardiseringsändamål.
- d) Den behöriga myndigheten kan tillhandahålla flygmedicinsk dokumentation för andra syften än de som anges i led c i enlighet med direktiv 95/46/EG så som det genomförs i nationell lagstiftning.
- e) Den behöriga myndigheten ska föra förteckningar
 - 1. över alla flygläkare som innehar giltigt certifikat utfärdat av den myndigheten, och
 - 2. i förekommande fall, över alla allmänpraktiserande läkare som agerar som flygläkare på myndighetens territorium.

Dessa förteckningar ska på begäran delges andra medlemsstater och byrån.

▼ M9**ARA.MED.160 Utbyte av information om medicinska intyg via ett centralt arkiv.**

- a) Byrån ska inrätta och förvalta ett centralt arkiv, det europeiska arkivet för flygmedicinska data (European Aero-Medical Repository, EAMR).
- b) För medicinsk certifiering av och tillsyn över personer som ansöker om eller är innehavare av medicinska intyg klass 1, och för tillsynen över flygläkare och flygmedicinska centrum, ska personer som avses i led c utbyta följande information via EAMR:
 - 1. Grundläggande uppgifter om personer som ansöker om eller är innehavare av ett medicinskt intyg klass 1: certifikatutfärdande myndighet; efternamn och förnamn; födelsedatum; medborgarskap; e-postadress och nummer på en eller flera identitetshandlingar (nationellt identitetskort eller pass) som tillhandahålls av sökanden.

▼ **M9**

2. Uppgifter om medicinskt intyg klass 1: datum för den medicinska undersökningen eller, om den medicinska undersökningen inte har slutförts, datumet då den medicinska undersökningen påbörjades; datum för utfärdande av samt sista giltighetsdatum för det medicinska intyget klass 1; plats för undersökningen; status för begränsningar; intygets status (nytt, frisläppt, tillfälligt upphävt eller återkallat); unikt referensnummer för den medicinska bedömarens vid den certifikatutfärdande myndigheten; flygläkare eller flygmedicinskt centrum som utfärdat intyget och relevant behörig myndighet.
- c) b) Vad gäller led b ska följande personer ha tillträde till EAMR och till de uppgifter som det innehåller:
1. Medicinska bedömare vid den certifikatutfärdande myndigheten för den som ansöker om eller innehavaren av ett medicinskt intyg klass 1, samt all annan vederbörligen bemyndigad personal från den myndigheten som ansvarar för att upprätta eller hantera registreringen av sökanden eller innehavaren i enlighet med kraven i denna förordning.
 2. Flygläkare och all vederbörligen bemyndigad personal från flygmedicinska centrum till vilka sökanden eller innehavaren har lämnat en deklaration i enlighet med punkt MED.A.035 b.2.
 3. All vederbörligen bemyndigad personal från den behöriga myndighet som ansvarar för tillsynen över flygläkare eller flygmedicinska centrum som utför flygmedicinska bedömningar av dessa sökande eller innehavare.

Dessutom får byrån och nationella behöriga myndigheter bevilja andra personer tillträde till EAMR och de uppgifter som det innehåller, om det är nödvändigt för att säkerställa ett välfungerande EAMR, i synnerhet det tekniska underhållet av EAMR. I så fall ska byrån eller den berörda nationella myndigheten säkerställa att dessa personer är vederbörligen bemyndigade och kvalificerade, att deras tillträde förblir begränsat till vad som är nödvändigt för de ändamål för vilka de har beviljats tillträde och att de på förhand har fått utbildning om tillämplig lagstiftning om skydd av personuppgifter och tillhörande skyddsåtgärder. När en behörig myndighet beviljar en person sådant tillträde ska den informera byrån i förväg.

- d) De certifikatutfärdande myndigheter, flygläkare och flygmedicinska centrum som avses i led c ska, varje gång omedelbart efter att ha undersökt en person som ansöker om eller är innehavare av ett medicinskt intyg klass 1, föra in de uppgifter som avses i led b i EAMR eller uppdatera dessa uppgifter om nödvändigt.
- e) Om uppgifterna utgör personuppgifter enligt definitionen i artikel 2 a i förordning (EG) nr 45/2001 ⁽¹⁾ ska de, varje gång de för in eller uppdaterar uppgifterna, i förväg informera den som ansöker om eller är innehavare av klass 1-intyget om detta.
- f) Byrån ska säkerställa integriteten och säkerheten för EAMR och de uppgifter som det innehåller genom en lämplig it-infrastruktur. Den ska upprätta och tillämpa, i samråd med de nationella behöriga myndigheterna, de protokoll och tekniska åtgärder som är nödvändiga för att säkerställa att allt tillträde till EAMR och de uppgifter som det innehåller är lagligt och säkert.
- g) Byrån ska säkerställa att alla uppgifter som finns i EAMR raderas efter en period av tio år. Denna period ska beräknas från det sista giltighetsdatumet för det senaste medicinska intyget klass 1 som utfärdats för den berörda sökanden eller innehavaren, eller från datumet för senaste införande eller uppdatering av uppgifter avseende sökanden eller innehavaren, beroende på vilken dag som infaller senast.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 45/2001 av den 18 december 2000 om skydd för enskilda då gemenskapsinstitutionerna och gemenskapsorganen behandlar personuppgifter och om den fria rörligheten för sådana uppgifter (EGT L 8, 12.1.2001, s. 1).

▼ **M9**

- h) Byrån ska säkerställa att de som ansöker om eller är innehavare av medicinska intyg klass 1 kan få tillträde till alla uppgifter som gäller dem och som finns i EAMR och att de är informerade om att de kan begära att dessa uppgifter ska korrigeras eller raderas. De certifikatutfärdande myndigheterna ska bedöma sådana begäranden och, om de anser att de berörda uppgifterna är felaktiga eller inte nödvändiga för de ändamål som anges i led b, säkerställa att uppgifterna korrigeras eller raderas.

▼ **M1***AVSNITT II**Flygläkare***ARA.MED.200 Förfarande för att utfärda, förlänga, förnya eller ändra ett certifikat för flygläkare**

- a) Certifieringsförfarandet för flygläkare ska följa bestämmelserna i ARA.GEN.315. Innan certifikatet utfärdas ska den behöriga myndigheten ha belägg för att flygläkarens mottagning är fullt utrustad för att utföra flygmedicinska undersökningar inom ramen för det certifikat för flygläkare som ansökan gäller.

▼ **M3**

- b) När den behöriga myndigheten har förvässat sig om att flygläkaren uppfyller gällande krav ska den utfärda, förlänga, förnya eller ändra certifikatet för flygläkare för en period som inte överstiger tre år, med användning av det formulär som finns i tillägg VII till denna del.

▼ **M1****ARA.MED.240 Allmänpraktiserande läkare som är verksamma som flygläkare**

Den behöriga myndigheten i en medlemsstat ska underrätta byrån och de behöriga myndigheterna i andra medlemsstater om flygmedicinska undersökningar för LAPL får utföras av allmänpraktiserande läkare på dess territorium.

ARA.MED.245 Fortlöpande tillsyn av flygläkare och allmänpraktiserande läkare

När den behöriga myndigheten utarbetar det program för kontinuerlig tillsyn som anges i ARA.GEN.305, ska hänsyn tas till det antal flygläkare och allmänpraktiserande läkare som utövar sina befogenheter inom det territorium där den behöriga myndigheten utövar tillsyn.

ARA.MED.250 Begränsning, tillfälligt upphävande eller återkallande av ett certifikat för flygläkare

- a) Den behöriga myndigheten ska begränsa, tillfälligt upphäva eller återkalla ett certifikat för flygläkare när
1. flygläkaren inte längre uppfyller tillämpliga krav,
 2. inte uppfyller kriterierna för certifiering eller fortsatt certifiering,
 3. har brustit i fråga om bevarande/arkivering av flygmedicinsk dokumentation eller har lämnat felaktiga data eller upplysningar,
 4. har förfalskat medicinska journaler, intyg eller dokumentation,
 5. har undanhållit fakta gällande en ansökan om eller en innehavare av ett medicinskt intyg eller har lämnat osanna eller bedrägliga påståenden eller uppgifter till den behöriga myndigheten,
 6. har underlåtit att korrigera brister som har framkommit vid en kontroll av flygläkarens mottagning, och
 7. den certifierade flygläkaren har begärt detta.
- b) Ett certifikat för flygläkare ska automatiskt återkallas under någon av dessa omständigheter:
1. Återkallande av läkarlegitimationen.
 2. Avregistrering från läkarregistret.

▼ **M1****ARA.MED.255 Verkställighetsåtgärder**

Om det vid tillsyn eller på annat sätt kan styrkas att ett flygmedicinskt centrum, en flygläkare eller en allmänpraktiserande läkare har brustit i efterlevnaden, ska den certifikatutfärdande myndigheten ha ett förfarande för att granska de medicinska intyg som har utfärdats av detta flygmedicinska centrum, denna flygläkare eller allmänpraktiserande läkare och kan ogiltigförklara dem när detta krävs för att garantera flygsäkerheten.

*AVSNITT III**Medicinsk certifiering***ARA.MED.315 Granskning av undersökningsutlåtanden**

Den certifikatutfärdande myndigheten ska ha ett förfarande för att

- a) granska undersöknings- och bedömningsutlåtanden som har inkommit från flygmedicinska centrum, flygläkare och allmänpraktiserande läkare och underätta dem om det har förekommit några bristande överensstämmelser, misstag eller felaktigheter i bedömningsprocessen, och
- b) på begäran från flygläkare och flygmedicinska centrum bistå dem i deras beslut rörande flygmedicinskt lämplighet i tveksamma fall.

ARA.MED.325 Förfarande för en andrahandsbedömning

Den behöriga myndigheten ska upprätta ett förfarande för granskning av gränsfall och tveksamma fall, som inbegriper oberoende medicinska rådgivare med praktisk erfarenhet inom flygmedicin för att ta ställning till och komma med rekommendationer i fråga om sökandes lämplighet för certifiering.

▼ **M4****ARA.MED.330 Särskilda medicinska omständigheter**

- a) När ny medicinsk teknik, läkemedel eller förfaranden fastställs som kan motivera att en lämplighetsbedömning av de sökande inte uppfyller kraven, kan forskning bedrivas för att samla in belägg för säkert utövande av de befogenheter som certifikatet ger.
- b) För att bedriva forskning kan en behörig myndighet, i samarbete med minst en annan behörig myndighet, utveckla och utvärdera ett medicinskt bedömningsprotokoll utifrån vilka dessa behöriga myndigheter får utfärda ett visst antal medicinska intyg för piloter med lämpliga begränsningar.
- c) Flygmedicinska centrum och flygläkare får endast utfärda medicinska intyg på grundval av ett forskningsprotokoll och på uppmaning av den behöriga myndigheten.
- d) Protokollet ska överenskommas mellan de berörda behöriga myndigheterna och ska omfatta minst följande delar:
 1. En riskbedömning.
 2. En litteraturöversikt och bedömning för att visa att utfärdandet av medicinska intyg enligt forskningsprotokollet inte skulle äventyra ett säkert utövande av de befogenheter som certifikatet ger.
 3. Detaljerade urvalskriterier för piloter som kommer att tas upp i protokollet.
 4. De begränsningar som införs i det medicinska intyget.
 5. Kontrollförfarandena som ska genomföras av de berörda behöriga myndigheterna.
 6. Fastställandet av slutpunkter för att säga upp protokollet.

▼ M4

- e) Protokollet ska överensstämma med relevanta etiska principer.
- f) Utöandet av befogenheter av certifikatinnehavare med ett medicinskt intyg som utfärdats på grundval av protokollet ska begränsas till flygningar med luftfartyg som är registrerade i de medlemsstater som medverkar i forskningsprotokollet. En sådan begränsning ska anges i det medicinska intyget.
- g) De deltagande behöriga myndigheterna ska
 - 1. förse byrån med:
 - i) forskningsprotokollet innan det tillämpas,
 - ii) de uppgifter och behörigheter för den utsedda kontaktpunkten för varje deltagande behöriga myndighet,
 - iii) dokumenterade rapporter från regelbundna utvärderingar av dess ändamålsenlighet, och
 - 2. tillhandahålla flygmedicinska centrum och flygläkare inom deras jurisdiktion uppgifter om protokollet innan det genomförs.

▼ M7

KAPITEL DTO

SÄRSKILDA KRAV FÖR DEKLARERADE UTBILDNINGSORGANISATIONER (DTO)**ARA.DTO.100 Deklaration till den behöriga myndigheten**

- a) Efter att ha mottagit en deklARATION från en DTO ska den behöriga myndigheten kontrollera att deklARATIONEN innehåller alla uppgifter som specificeras i punkt DTO.GEN.115 i bilaga VIII (Del-DTO) och bekräfta mottagandet av deklARATIONEN, inbegripet tilldelning av ett individuellt DTO-referensnummer till företrädaren för DTO:n.
- b) Om deklARATIONEN inte innehåller de erforderliga uppgifterna, eller innehåller uppgifter som tyder på bristande efterlevnad av de grundläggande kraven i bilaga III till förordning (EG) nr 216/2008 eller av kraven i bilaga I (Del-FCL) och bilaga VIII (Del-DTO) till denna förordning, ska den behöriga myndigheten agera i enlighet med punkt ARA.GEN.350 da.

ARA.DTO.105 Ändringar av deklARATIONER

Efter att ha mottagit ett meddelande om en ändring av uppgifterna i en deklARATION från en DTO, ska den behöriga myndigheten agera i enlighet med punkt ARA.DTO.100.

ARA.DTO.110 Kontroll av utbildningsprogrammets överensstämmelse med kraven

- a) Den behöriga myndigheten ska, efter att ha mottagit utbildningsprogrammet för en DTO, och eventuella ändringar av detta, vilka meddelats myndigheten i enlighet med punkt DTO.GEN.115 c i bilaga VIII (Del-DTO), eller ansökan om godkännande av utbildningsprogrammet för en DTO, vilken inlämnats till myndigheten i enlighet med punkt DTO.GEN.230 c i den bilagan, kontrollera att dessa utbildningsprogram uppfyller kraven i bilaga I (Del-FCL).
- b) Efter att ha försäkrat sig om att DTO-utbildningsprogrammet, och eventuella ändringar av detta, uppfyller dessa krav, ska den behöriga myndigheten informera företrädaren för DTO:n om detta skriftligen eller, i det fall som avses i punkt DTO.GEN.230 c i bilaga VIII (Del-DTO), godkänna utbildningsprogrammet. För sådant godkännande ska den använda blanketten i tillägg VIII till denna bilaga (Del-ARA).
- c) I alla fall av bristande efterlevnad ska den behöriga myndigheten agera i enlighet med punkt ARA.GEN.350 da eller, i det fall som avses i punkt DTO.GEN.230 c i bilaga VIII (Del-DTO), avslå ansökan om godkännande av utbildningsprogrammet.

▼ **M4***Tillägg I***Flygcertifikat**

Flygcertifikat som utfärdas av en medlemsstat i enlighet med Del-FCL ska överensstämma med följande specifikationer:

- a) Innehåll. Punktnumret ska alltid skrivas i anslutning till punktrubriken. Punkterna I–XI är ”permanenta” punkter medan punkterna XII–XIV är ”variabla” punkter som kan stå på en separat eller avtagbar del av huvudformuläret. Det ska framgå tydligt att en separat eller avskiljbar del är en del av certifikatet.

1. Permanenta punkter:

- I. Certifikatutfärdande stat.
- II. Certifikatbeteckning.
- III. Certifikatnummer börjar med FN:s landskod för den certifikatutfärdande staten och följs av ”FCL” och en kod med siffror och/eller bokstäver med arabiska siffror och latinska skrivtecken.
- IV. Innehavarens namn (skrivet med det latinska alfabetet, även om det eller de nationella språken använder ett annat alfabet).
- IVa. Födelsedatum.
- V. Innehavarens adress.
- VI. Innehavarens nationalitet.
- VII. Innehavarens namnteckning.
- VIII. Behörig myndighet och, om nödvändigt, villkor som låg till grund för certifikatets utfärdande.
- IX. Giltighetsintyg och auktorisation för de beviljade befogenheterna.
- X. Namnteckning för den tjänsteman som har utfärdat certifikatet och datum för utfärdandet.
- XI. Den behöriga myndighetens sigill eller stämpel.

2. Variabla punkter:

- XII. Behörigheter och behörighetsbevis: klass, typ, instruktörscertifikat osv. med sista giltighetsdag. Radiotelefonibehörighet (R/T) kan stå på certifikatformuläret eller på ett separat certifikat.

▼ **M6**

- XIII. Anmärkningar: dvs. särskilda godkännanden rörande begränsningar och godkännanden om rättigheter, inklusive godkännanden om språkkunskaper, anmärkningar om automatisk validering av certifikat och behörigheter för luftfartyg i bilaga II som används för kommersiell flygtransport och

▼ **M4**

- XIV. Andra uppgifter som den behöriga myndigheten kräver (t.ex. födel-seort/ursprungsort).

- b) Material. Det papper eller annat material som används ska förhindra eller tydligt visa ändringar eller raderingar. Tillägg eller strykningar i formuläret ska vidimeras av den behöriga myndigheten på ett tydligt sätt.

- c) Språk. Certifikaten ska vara skrivna på det eller de nationella språken och på engelska samt på andra språk som den behöriga myndigheten anser lämpligt.

▼ **M4**

Försättsblad till häftet

Den behöriga myndighetens namn och logotyp (engelska och eventuella andra språk som fastställs av den behöriga myndigheten) EUROPEISKA UNIONEN (Endast på engelska) FLYGCERTIFIKAT (engelska och eventuella andra språk som fastställs av den behöriga myndigheten) Utfärdat i överensstämmelse med Del-FCL Detta certifikat överensstämmer med Icaos normer, utom för LAPL- och EIR-befogenheterna. (engelska och eventuella andra språk som fastställs av den behöriga myndigheten) Easa-blankett 141 utgåva 2	Krav "Europeiska unionen" stryks för stater som inte är medlemmar i EU Varje sida ska vara en åttondels A4
--	---

Sidan 2

I.	Utfärdande stat	Krav
III.	Certifikatnummer	Certifikatnummer börjar alltid med FN:s landskod för den certifikatutfärdande staten följt av ".FCL."
IV.	Innehavarens för- och efternamn	
IVa.	Födelsedatum (se anvisningar)	Standardiserat datumformat ska tillämpas, dd/mm/åååå fullt ut.
XIV.	Födelseplats	
V.	Innehavarens adress: Gatuadress, ort, område, postnummer	
VI.	Nationalitet	
VII.	Innehavarens namnteckning	
VIII.	Utfärdande behörig myndighet T.ex.: Detta trafikflygarcertifikat CPL(A) har utfärdats på grundval av ett trafikflygarcertifikat ATPL utfärdat av (tredje land)	
X.	Utfärdande tjänstemans namnteckning samt datum	
XI.	Utfärdande behöriga myndighets sigill eller stämpel	

▼ **M4**

Sidan 3

II.	Certifikatsbeteckningar, dag för första utfärdande samt landskod	Använda förkortningar följer Del-FCL (t.ex. PPL(H), ATPL(A) osv.) Standardiserat datumformat ska tillämpas, dd/mm/åååå fullt ut.
IX.	Giltighet: Befogenheterna enligt certifikatet får utövas endast om innehavaren innehar ett giltigt medicinskt intyg för den begärda befogenheten. En handling med fotografi ska medföras för att identifiera certifikatinnehavaren.	Denna handling specificeras inte, men ett pass bör räcka utanför den certifikatutfärdande staten.
XII.	Befogenheter för radiotelefoni: Innehavaren av detta certifikat har uppvisat kompetens att handha R/T-utrustning ombord på luftfartyg på (ange språk).	
XIII.	Anmärkningar: Språkkompetens: (språk/nivå/giltighetsdatum)	All ytterligare certifikatinformation som krävs enligt Icao, EG- eller EU-direktiv/förordningar ska skrivas in här. Behörighet för språkkunskaper, nivå och giltighet ska inkluderas. För LAPL: LAPL har inte utfärdats i överensstämmelse med Icaos standarder

Kompletterande sidor – krav

Sidorna 1, 2 och 3 i licensen ska överensstämma med det format som fastställs i förlagan i denna punkt. Den behöriga myndigheten ska föra in ytterligare anpassade sidor som innehåller tabeller som ska innehålla åtminstone följande uppgifter:

- Behörigheter, behörighetsbevis, behörighetstillägg och befogenheter,
- utgångsdatum för behörigheterna, befogenheterna i instruktörs- eller kontrollantcertifikat,
- datum för prov eller kontroll,
- anmärkningar och begränsningar (operativa begränsningar),
- fält för kontrollantens och/eller instruktörens behörighetsnummer och underskrift, beroende på vad som är tillämpligt,
- Förkortningar.

Dessa sidor är avsedda att användas av den behöriga myndigheten eller av särskilt auktoriserade utbildare och examinatorer.

Första utfärdandet av behörigheter eller behörighetsbevis ska föras in av den behöriga myndigheten. Förlängning eller förnyelse av behörigheter eller certifikat kan skrivas in av den behöriga myndigheten eller av särskilt auktoriserade instruktörer eller kontrollanter.

Operativa begränsningar ska skrivas in under ”Anmärkningar och begränsningar”, mitt för den begränsade befogenheten, t.ex. IR-flygtest utfört med biträdande pilot, begränsade undervisningsbefogenheter till en typ av luftfartyg etc.

Behörigheter som inte valideras kan tas bort från certifikatet av behöriga myndigheter.

▼ **M1***Tillägg II till BILAGA VI DEL-ARA***Easas standardformat för kabinbesättningsintyg**

Kabinbesättningsintyg som utfärdas av en medlemsstat i enlighet med Del-CC ska överensstämma med följande specifikationer:

1. KABINBESÄTTNINGSINTYG Utfärdat i överensstämmelse med Del-CC 2. Referensnummer: 3. Utfärdande stat: 4. Innehavarens fullständiga namn: 5. Födelsedatum och födelseort: 6. Nationalitet: 7. Innehavarens namnteckning: 8. Behörig myndighet: 9. Utfärdande organ: <i>Officiellt sigill, officiell stämpel eller logotyp</i> 10. Utfärdande tjänstemans namnteckning: 11. Utfärdandedatum: 12. Innehavaren får endast utöva befogenheter som kabinbesättningsmedlem på luftfartyg vid kommersiella lufttransporter om han/hon uppfyller kraven i Del-CC om upprätthållt hälsotillstånd och giltiga typkvalifikationer för luftfartyg. Easa blankett 142 version 1
--

Instruktioner:

▼ **M3**

- a) Kabinbesättningsintyget ska omfatta alla punkter som specificeras i Easa blankett 142 i enlighet med punkterna 1–12 nedan.
- b) Storleken ska vara antingen 105 × 74 mm (en åttondels A4) eller 85 × 54 mm och det material som används ska förhindra eller tydligt visa ändringar eller raderingar.

▼ **M1**

- c) Handlingen ska tryckas på engelska samt på andra språk som den behöriga myndigheten anser lämpligt.
- d) Handlingen ska utfärdas av den behöriga myndigheten eller av en organisation som har godkänts för att utfärda kabinbesättningsintyg. I det sistnämnda fallet ska hänvisningar göras till godkännandet av den behöriga myndigheten i medlemsstaten.
- e) Kabinbesättningsintyget är erkänt i alla medlemsstater, och det är inte nödvändigt att byta ut handlingen vid arbete i en annan medlemsstat.

Post 1: Beteckningen ”KABINBESÄTTNINGSINTYG” och hänvisningen till Del-CC.

Post 2: Intygets referensnummer ska börja med FN:s landskod för medlemsstaten följt av åtminstone utfärdandeårets två sista siffror och en enskild referens/ett enskilt nummer enligt en kod som har fastställts av den behöriga myndigheten (t.ex. BE-08-xxxx).

Post 3: Den medlemsstat där intyget utfärdats.

Post 4: Fullständigt namn (efternamn och förnamn) som anges i innehavarens officiella identitetshandling.

▼ M1

Post 5 och 6: Födelsedatum och födelseort samt nationalitet som anges i innehavarens officiella identitetshandling.

Post 7: Innehavarens namnteckning.

▼ M3

Post 8: Identifieringsuppgifter för den behöriga myndigheten i den medlemsstat där intyget utfärdas ska anges med den behöriga myndighetens fullständiga namn, postadress och officiellt sigill, stämpel eller logotyp enligt vad som är tillämpligt.

▼ M4

Post 9: Om den behöriga myndigheten är utfärdande organ, ska orden ”behörig myndighet” och officiellt sigill, stämpel eller logotyp föras in. Endast i detta fall kan den behöriga myndigheten bestämma om dess officiella sigill, stämpel eller logotyp också ska anges under post 8.

▼ M1

Post 10: Namnteckning av den tjänsteman som företräder det utfärdande organet.

Post 11: Standardiserat datumformat ska tillämpas, dvs. dag/månad/årtal helt utskrivet (t.ex. 22/02/2008).

Post 12: Samma mening ska återges på engelska och med en fullständig och exakt översättning till de andra språk som den behöriga myndigheten anser lämpligt.

*Tillägg III till BILAGA VI DEL-ARA***CERTIFIKAT FÖR GODKÄNDA UTBILDNINGSGRANSÄTTNINGAR (ATO)****Europeiska unionen (*)****Behörig myndighet****CERTIFIKAT FÖR GODKÄND UTBILDNINGSGRANSÄTTNING**

[CERTIFIKATNUMMER/REFERENS]

I enlighet med kommissionens förordning (EU) nr 1178/2011 och med förbehåll för de villkor som anges nedan, certifierar [den behöriga myndigheten] härmed

[UTBILDNINGSGRANSÄTTNINGENS NAMN]

[UTBILDNINGSGRANSÄTTNINGENS ADRESS]

som en certifierad utbildningsorganisation enligt Del-ORA med behörighet att tillhandahålla utbildningskurser enligt Del-FCL, vilket även omfattar att använda utbildningshjälpmedel för flygtränning och navigationsprocedurer (FSTD), som anges i bifogade godkännande av utbildning.

VILLKOR:

Detta certifikat är, när det gäller befogenheter och omfattning, begränsat till tillhandahållande av utbildningskurser, vilket även omfattar användning av utbildningshjälpmedel för flygtränning och navigationsprocedurer (FSTD), som anges i bifogade godkännande av utbildning.

Detta certifikat gäller så länge som den godkända organisationen (ATO) uppfyller kraven i Del-ORA, Del-FCL och andra tillämpliga föreskrifter.

Under förutsättning att ovanstående villkor är uppfyllda ska detta certifikat förbli giltigt fram till dess att certifikatet har återlämnats, ersatts, begränsats, tillfälligt upphävts eller återkallats.

Utfärdandedatum:

Namnteckning:

[Behörig myndighet]

(*) "Europeiska unionen" utgår för stater som inte är medlemmar i EU.
Easa blankett 143 version 1 – sida 1/2

CERTIFIKAT FÖR GODKÄND UTBILDNINGSORGANISATION (ATO)
GODKÄNNANDE AV UTBILDNINGSKURS

Tillägg till ATO-certifikat nr:

[CERTIFIKATNUMMER/REFERENS]

[UTBILDNINGSORGANISATIONENS NAMN]

har erhållit behörighet att tillhandahålla och genomföra följande utbildningskurser enligt Del-FCL samt att använda följande utbildningshjälpmedel för flygtränning och navigationsprocedurer (FSTD):

Utbildningskurs	Utbildningshjälpmedel för flygtränning och navigationsprocedurer (FSTD) som används, inklusive bokstavskod ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Som anges på kvalificeringscertifikatet.

Detta godkännande av utbildningskurser gäller så länge som

- (a) certifikatet för den godkända utbildningsorganisationen (ATO) inte har återlämnats, ersatts, begränsats, tillfälligt upphävs eller återkallats, och
- (b) all verksamhet bedrivs i överensstämmelse med Del-ORA, Del-FCL, andra tillämpliga föreskrifter samt, i tillämpliga fall, med de förfaranden i organisationens dokumentation som krävs enligt Del-ORA.

Utfärdandedatum:

Namnteckning: [Behörig myndighet]

För medlemsstaten/Easa

Easa blankett 143 version 1 – sida 2/2

▼ M1*Tillägg IV till BILAGA VI DEL-ARA***KVALIFICERINGSCERTIFIKAT FÖR UTBILDNINGSHJÄLPMEDEL
FÖR FLYGTRÄNING OCH NAVIGATIONSPROCEDURER (FSTD)****Inledning**

Easa blankett 145 ska användas för FSTD-kvalificeringscertifikatet. Denna handling ska innehålla FSTD-specifikationen inklusive eventuella begränsningar och särskilda auktorisationer eller godkännanden som är lämpliga för FSTD:n i fråga. Kvalificeringscertifikatet ska tryckas på engelska samt på andra språk som den behöriga myndigheten anser lämpligt.

Versionsändringsbara flygsimulatorer ska ha ett separat kvalificeringscertifikat för varje luftfartygstyp. Olika motor- och utrustningsinstallationer på ett utbildningshjälpmedel för flygträning och navigationsprocedurer (FSTD) medför inga krav på separata kvalificeringscertifikat. Alla kvalificeringscertifikat ska inledas med en bokstavskod och följas av ett serienummer som ska vara specifik för denna FSTD. Bokstavskoden ska vara specifik för den utfärdande behöriga myndigheten.

Europeiska unionen (*)

Behörig myndighet

**KVALIFICERINGSCERTIFIKAT FÖR UTBILDNINGSHJÄLPMEDEL FÖR FLYGTRÄNING OCH NAVIGATIONS-
CEDURER (FSTD)**

REFERENS:

I enlighet med kommissionens förordning (EU) nr 1178/2011 och med förbehåll för de villkor som anges nedan, intygar [den behöriga myndigheten] härmed att

FÖLJANDE UTBILDNINGSHJÄLPMEDEL FÖR FLYGTRÄNING OCH NAVIGATIONSPROCEDURER
(FSTD) [TYP OCH BOKSTAVSKOD]

som finns på [ORGANISATIONENS NAMN OCH ADRESS]

har uppfyllt de kvalificeringskrav som föreskrivs i Del-OR, i enlighet med villkoren i den bifogade FSTD-specifikationen.

Detta kvalificeringscertifikat ska förbli giltigt förutsatt att utbildningshjälpmedlet för flygträning och navigationsprocedurer (FSTD) och innehavaren av kvalificeringscertifikatet fortfarande uppfyller de tillämpliga kraven i Del-OR, om det inte har återlämnats, ersatts, tillfälligt upphävts eller återkallats.

Utfärdandedatum:

Namnteckning:

(*) "Europeiska unionen" utgår för stater som inte är medlemmar i EU.

[Behörig myndighet]

FSTD-KVALIFICERINGSCERTIFIKAT: [Referens]

FSTD-SPECIFIKATIONER

- A. Typ eller variant av luftfartyg:
 B. Kvalificeringsnivå för FSTD:
 C. Primärt referensdokument:
 D. Visuellt system:
 E. Rörelsesystem:
 F. Motorinstallation:
 G. Instrumentinstallation:
 H. ACAS-installation:
 I. Vindskjuvning:
 J. Ytterligare resurser:
 K. Inskränkningar eller begränsningar:

L. Vägledande information för utbildnings-, provnings- och kontrolländamål

KAT I	RVR	m	beslutshöjd	ft	
KAT II	RVR	m	beslutshöjd	ft	
KAT III	RVR	m	beslutshöjd	ft	
(lägsta minimum)					
LVTO	RVR	m			
Aktuell erfarenhet					
IFR-utbildning/kontroll					/
Typbehörighet					
Kompetenskontroller					
Autokopplad inflygning					
Vägledning vid autolandning/utdriftning					/
ACAS I/II					/
Varningssystem för vindskjuvning/förutsägande av vindskjuvning					/
Väderradar					
HUD/HUGS					/
FANS					
GPWS/EGPWS					/
ETOPS-kapacitet					
GPS					
Övrigt					

Utfärdandedatum:

Namnteckning:

För medlemsstaten/Easa.

Easa blankett 145 version 1 – sida 2/2

▼ **M3***Tillägg V till BILAGA VI DEL-ARA***CERTIFIKAT FÖR FLYGMEDICINSKA CENTRUM (AeMC)****Europeiska unionen ⁽¹⁾****Behörig myndighet****CERTIFIKAT FÖR FLYGMEDICINSKT CENTRUM**

REFERENS:

I enlighet med kommissionens förordning (EU) nr 1178/2011 och med förbehåll för de villkor som anges nedan, certifierar [den behöriga myndigheten] härmed

[ORGANISATIONENS NAMN]

[ORGANISATIONENS ADRESS]

som certifierat flygmedicinskt centrum enligt Del-ORA med de behörigheter och den omfattning för verksamheten som anges i de bifogade villkoren för godkännande.

VILLKOR:

1. Detta certifikat är begränsat till det som anges i avsnittet om godkännandets omfattning i den godkända handboken för organisationen.
2. Detta certifikat kräver att de förfaranden som specificeras i organisationens dokumentation som krävs enligt Del-ORA är uppfyllda.
3. Detta certifikat ska förbli giltigt under förutsättning att kraven i Del-ORA är uppfyllda såvida det inte har återlämnats, ersatts, tillfälligt upphävt eller återkallats.

Utfärdandedatum Namnteckning:

⁽¹⁾ "Europeiska unionen" utgår för stater som inte är medlemmar i EU
Easa blankett 146 version 1

▼ M1

Tillägg VI till BILAGA VI DEL-ARA

▼ M3

(TOM SIDA)

*Tillägg VII till BILAGA VI DEL-ARA***CERTIFIKAT FÖR FLYGLÄKARE (AME)**

Europeiska unionen (*)
Behörig myndighet

CERTIFIKAT FÖR FLYGLÄKARE

CERTIFIKATNUMMER/REFERENS:

I enlighet med kommissionens förordning (EU) nr 1178/2011 och med förbehåll för de villkor som anges nedan, certifierar
[den behöriga myndigheten] härmed

[FLYGLÄKARENS NAMN]

[FLYGLÄKARENS ADRESS]

som flygläkare

VILLKOR:

1. Detta certifikat är begränsat till det som anges i bilagan till detta certifikat för flygläkare.
2. Detta certifikat kräver att de tillämpningsföreskrifter och förfaranden som specificeras i Del-MED är uppfyllda.
3. Detta certifikat ska förbli giltigt under en treårsperiod fram till den [xx/yy/zzzz (**)] under förutsättning att kraven i Del-MED är uppfyllda såvida det inte har återlämnats, ersatts, tillfälligt upphävts eller återkallats.

Utfärdandedatum: xx/yy/zzzz

Namnteckning: [behörig myndighet]

(*) "Europeiska unionen" utgår för stater som inte är medlemmar i EU.

(**) Datum då certifikatet löper ut.

CERTIFIKAT FÖR FLYGLÄKARE

Bilaga till certifikat för flygläkare nummer:

BEHÖRIGHET OCH OMFATTNING

[Flygläkarens namn och akademiska titel] har behörighet att genomföra flygmedicinska undersökningar och bedömningar för utfärdande av medicinska intyg enligt tabellen nedan och att utfärda sådana medicinska intyg för:

LAPL	[ja/datum]
Klass 2	[ja/datum]
Klass 1 förlängning/förnyande	[ja/datum] / [nej]

Utfärdandedatum: xx/yy/zzzz

Underskrift: [Behörig myndighet]

▼ **M7***Tillägg VIII till bilaga VI (Del-ARA)***Godkännande av utbildningsprogram**

för en deklarerad utbildningsorganisation (DTO)

Europeiska unionen (*)

Behörig myndighet

Utfärdande myndighet:

Namn på DTO:

Referensnummer för DTO:

Godkända utbildningsprogram:

Standardiserade arrangemang för kontrollanter – FE(S),
FIE(S), FE(B), FIE(B) (**)Fortbildningsseminarium för kontrollanter – FE(S),
FIE(S), FE(B), FIE(B) (**)

Hänvisning till dok.

Anm.:

Ovannämnda utbildningsprogram har kontrollerats av ovannämnda behöriga myndighet och har befunnits uppfylla kraven i bilaga I (Del-FCL) till kommissionens förordning (EU) nr 1178/2011.

Datum för utfärdande:

Namnteckning: [behörig myndighet]

(*) "Europeiska unionen" stryks för stater som inte är medlemmar i EU

(**) Anpassas efter behov.

Easa-blankett XXX utgåva 1 – Sida 1/1

▼ **M1***BILAGA VII***ORGANISATIONSKRAV FÖR ► C2 FLYGANDE PERSONAL ◀**

[DEL-ORA]

KAPITEL GEN

ALLMÄNNA KRAV*AVSNITT 1***Allmänt****ORA.GEN.105 Behörig myndighet**

a) I denna del ska den behöriga myndighet som utövar tillsyn över

1. organisationer som omfattas av ett certifieringskrav vara

i) för organisationer som har ► C2 sitt huvudsakliga verksamhetsställe ◀ i en medlemsstat: den myndighet som utses av denna medlemsstat,ii) för organisationer som har ► C2 sitt huvudsakliga verksamhetsställe ◀ i ett tredje land: byrån,

2. utbildningshjälpmedel för flygträning och navigationsprocedurer (FSTD) ska vara

i) byrån för utbildningshjälpmedel för flygträning och navigationsprocedurer

— som är belägna utanför medlemsstaternas territorium, eller

— som är belägna inom medlemsstaternas territorium och drivs av organisationer som har ► C2 sitt huvudsakliga verksamhetsställe ◀ i ett tredje land,▼ **C2**

ii) för utbildningshjälpmedel för flygträning och navigationsprocedurer (FSTD) som är belägna inom medlemsstaternas territorium och drivs av organisationer som har sitt huvudsakliga verksamhetsställe i en medlemsstat: den myndighet som har utsetts av den medlemsstat där den organisation som är operatör har sitt huvudsakliga verksamhetsställe, eller byrån, om detta begärs av den berörda medlemsstaten.

▼ **M1**

b) Om ett FSTD som är belägen utanför medlemsstaternas territorium drivs av en organisation som är certifierad av en medlemsstat ska byrån kvalificera detta FSTD i samordning med den medlemsstat som har certifierat den organisation som driver detta FSTD.

ORA.GEN.115 Ansökan om ett organisationscertifikat

a) Ansökan om ett organisationscertifikat eller ändring av ett befintligt certifikat ska göras i sådan form och på sådant sätt som har fastställts av den behöriga myndigheten, med beaktande av de tillämpliga kraven i förordning (EG) nr 216/2008 och dess tillämpningsföreskrifter.

b) Sökande till ett första certifikat ska förse den behöriga myndigheten med dokumentation som visar hur de ska uppfylla krav som fastställs i förordning (EG) nr 216/2008 och dess tillämpningsföreskrifter. Denna dokumentation ska omfatta ett förfarande som beskriver hur ändringar som inte kräver förhandsgodkännande ska hanteras och meddelas den behöriga myndigheten.

ORA.GEN.120 Sätt att uppfylla kraven

a) Alternativa sätt att uppfylla kraven i förhållande till de AMC som har antagits av byrån får användas av en organisation för att uppnå överensstämmelse med förordning (EG) nr 216/2008 och dess tillämpningsföreskrifter.

▼ **M1**

- b) När en organisation vill använda ett alternativt sätt att uppfylla kraven ska den ge byrån en fullständig beskrivning av de alternativa sätten att uppfylla kraven före genomförandet. Beskrivningen ska omfatta eventuella ändringar av manualer eller förfaranden som kan vara relevanta samt en bedömning som visar att förordning (EG) nr 216/2008 och dess tillämpningsföreskrifter är uppfyllda.

Organisationen kan genomföra dessa alternativa sätt att uppfylla kraven, förutsatt att detta har förhandsgodkänts av den behöriga myndigheten och under rättelse har skett enligt ARA.GEN.120 d.

ORA.GEN.125 Godkännandets villkor och en organisations behörighet

En certifierad organisation ska följa den omfattning och behörighet som fastställs i villkoren i det godkännande som bifogas organisationens certifikat.

ORA.GEN.130 Organisatoriska förändringar

- a) Varje ändring som påverkar

1. omfattningen för certifikatet eller villkoren för godkännande av en organisation, eller
2. någon del av organisationens ledningssystem som krävs enligt ORA.GEN.200 a.1 och a.2,

kräver förhandsgodkännande av den behöriga myndigheten.

- b) För varje ändring som kräver förhandsgodkännande i enlighet med förordning (EG) nr 216/2008 och dess tillämpningsföreskrifter, ska organisationen ansöka om och få ett godkännande som utfärdats av den behöriga myndigheten. Ansökan ska lämnas innan någon ändring äger rum för att den behöriga myndigheten ska kunna fastställa fortsatt överensstämmelse med förordning (EG) nr 216/2008 och dess tillämpningsföreskrifter samt vid behov ändra organisationscertifikatet och dess bifogade villkor för godkännande.

Organisationen ska förse den behöriga myndigheten med all relevant dokumentation.

Ändringen får endast genomföras efter formellt godkännande av den behöriga myndigheten i enlighet med ARA.GEN.330.

Organisationen ska bedriva sin verksamhet under de villkor som föreskrivs av den behöriga myndigheten under sådana ändringar i tillämpliga fall.

- c) Alla ändringar som inte kräver förhandsgodkännande ska hanteras och meddelas den behöriga myndigheten enligt definitionen i det förfarande som har godkänts av den behöriga myndigheten i enlighet med ARA.GEN.310 c.

ORA.GEN.135 Fortsatt giltighet

- a) Organisationens certifikat ska fortsatt vara giltigt förutsatt att

- (1) organisationen fortsätter att uppfylla de relevanta kraven i förordning (EG) nr 216/2008 och dess tillämpningsföreskrifter, med beaktande av bestämmelserna som avser hantering av brister enligt vad som anges under ORA.GEN.150,
- (2) den behöriga myndigheten beviljas tillträde till organisationen enligt definitionen i ORA.GEN.140 för att fastställa fortsatt överensstämmelse med de relevanta kraven i förordning (EG) nr 216/2008 och dess tillämpningsföreskrifter, och
- (3) certifikatet inte har återlämnats eller återkallats.

- b) Då certifikatet återkallas eller återlämnas ska det returneras till den behöriga myndigheten utan dröjsmål.

▼ M1**ORA.GEN.140 Tillträde**

För att fastställa överensstämmelse med de relevanta kraven i förordning (EG) nr 216/2008 och dess tillämpningsföreskrifter ska organisationen bevilja tillträde till alla lokaler, luftfartyg, dokument, register, data, förfaranden eller annat material som är relevant för dess verksamhet som omfattas av certifiering, oavsett om de har lagts ut på entreprenad eller ej, till varje person som har auktoriserats av

- a) den behöriga myndigheten enligt definitionen i ORA.GEN.105, eller
- b) myndigheten som agerar enligt bestämmelserna i ARA.GEN.300 d, ARA.GEN.300 e eller ARO.RAMP.

ORA.GEN.150 Brister

Efter att ett meddelande om brister tagits emot ska organisationen

- a) fastställa grundorsaken till den bristande efterlevnaden,
- b) ange en plan för korrigerande åtgärder, och
- c) visa att korrigerande åtgärder har vidtagits på ett för den behöriga myndigheten godtagbart sätt inom en tidsperiod som har överenskommits med denna myndighet enligt definitionen i ARA.GEN.350 d.

ORA.GEN.155 Omedelbar reaktion på säkerhetsproblem

Organisationen ska genomföra

- a) alla säkerhetsåtgärder som föreskrivits av den behöriga myndigheten enligt ARA.GEN.135 c, och
- b) all relevant obligatorisk säkerhetsinformation som har utfärdats av byrån, inklusive luftvärdighetsdirektiv.

ORA.GEN.160 Rapportering av händelser

- a) Organisationen ska rapportera alla olyckor, allvarliga tillbud och händelser såsom de definieras i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 996/2010 ⁽¹⁾ och Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/42/EG ⁽²⁾ till den behöriga myndigheten samt till varje annan organisation som måste informeras enligt operatörens stat.

▼ M2

- b) Utan att det påverkar tillämpningen av punkt a ska organisationen till den behöriga myndigheten och den organisation som ansvarar för konstruktionen av luftfartyget rapportera varje tillbud, störning, teknisk defekt, överskridande av tekniska begränsningar, händelse som skulle kunna tyda på felaktig, ofullständig eller tvekydig information i de uppgifter om driftslämplighet som upprättats i enlighet med kommissionens förordning (EU) 748/2012 ⁽³⁾ eller annan onormal omständighet som har eller kan ha äventyrat en säker drift av luftfartyget och som inte har resulterat i en olycka eller ett allvarligt tillbud.

▼ M1

- c) Utan att det påverkar tillämpningen av förordning (EU) nr 996/2010, direktiv 2003/42/EG, kommissionens förordning (EG) nr 1321/2007 ⁽⁴⁾ och kommissionens förordning (EG) nr 1330/2007 ⁽⁵⁾ ska de rapporter som avses under punkterna a och b upprättas i den form och på det sätt som fastställs av den behöriga myndigheten och innehålla alla uppgifter om förhållandet som är kända för organisationen.
- d) Rapportering ska ske så snart som detta är praktiskt möjligt, men under alla förhållanden inom 72 timmar från det att organisationen har konstaterat det förhållande som rapporten avser, om inte särskilda omständigheter förhindrar detta.

⁽¹⁾ EUT L 295, 12.11.2010, s. 35.

⁽²⁾ EUT L 167, 4.7.2003, s. 23.

⁽³⁾ EUT L 224, 21.8.2012, s. 1.

⁽⁴⁾ EUT L 294, 13.11.2007, s. 3.

⁽⁵⁾ EUT L 295, 14.11.2007, s. 7.

▼ M1

- e) I förekommande fall ska organisationen utarbeta en uppföljningsrapport för att beskriva vilka åtgärder den avser att vidta för att förhindra liknande händelser i framtiden, så snart dessa åtgärder har fastställts. Denna rapport ska upprättas i sådan form och på sådant sätt som har fastställts av den behöriga myndigheten.

*AVSNITT II**Ledning***ORA.GEN.200 Ledningssystem**

- a) Organisationens ska upprätta, införa och upprätthålla ett ledningssystem som omfattar
1. tydliga regler beträffande ansvar och ansvarsskyldighet i hela organisationen, vilket innebär att den verksamhetsansvarige chefen har ett direkt ansvar för säkerheten,
 2. en beskrivning av organisationens övergripande filosofi och principer i säkerhetsfrågor, den så kallade säkerhetspolicyn,
 3. identifiering av faror för flygsäkerheten som organisationens verksamhet medför, utvärdering av dessa och hanteringen av därmed förbundna risker, vilket inkluderar att vidta åtgärder för att minska riskerna samt att verifiera att dessa åtgärder är ändamålsenliga,
 4. teknisk personal som har utbildning och kompetens för att kunna utföra sina uppgifter,
 5. dokumentation för alla nyckelprocesser i ledningssystemet, inklusive en process för att göra personalen medveten om sitt ansvar och förfarandet för att ändra i denna dokumentation,
 6. en funktion för att övervaka organisationens uppfyllande av relevanta krav. I övervakningen av uppfyllandet ska ingå ett återkopplingssystem av brister till den verksamhetsansvarige chefen för att garantera ett effektivt genomförande av nödvändiga korrigerande åtgärder, och
 7. eventuella ytterligare krav som föreskrivs i relevanta kapitel i denna del eller andra tillämpliga delar.
- b) Ledningssystemet ska vara anpassat till organisationens storlek och verksamhetens karaktär och komplexitet, med beaktande av faror och därmed förbundna risker som denna verksamhet medför.

▼ M4

- c) Utan hinder av punkt a, kan inom en organisation som tillhandahåller utbildning enbart för LAPL, PPL, SPL eller BPL och tillhörande behörigheter eller behörighetsbevis, hantering av säkerhetsrisker och övervakningen av efterlevnaden som definieras i punkterna a 3 och a 6 ske genom en organisatorisk granskning som ska utföras minst en gång per kalenderår. Organisationen ska underrätta den behöriga myndigheten om resultatet av denna granskning utan onödigt dröjsmål.

▼ M1**ORA.GEN.205 Verksamhet som har lagts ut på entreprenad**

- a) Verksamhet som lagts ut på entreprenad innebär all verksamhet som ligger inom omfattningen för organisationens godkännande men som utförs av en annan organisation som antingen själv är certifierad att utföra denna verksamhet eller också inte är certifierad men är verksam inom ramen för den kontrakterade organisationens godkännande. Organisationen ska säkerställa att den kontrakterade eller inköpta tjänsten eller varan uppfyller tillämpliga krav när någon del av verksamheten läggs ut på entreprenad eller köps in.
- b) När den certifierade organisationen i enlighet med denna del lägger ut någon del av sin verksamhet på entreprenad till en organisation som inte själv är certifierad för att utföra sådan verksamhet, ska den avtalsbundna organisationen bedriva sin verksamhet inom ramen för den kontrakterade organisationens godkännande. Den kontrakterade organisationen ska säkerställa att den behöriga myndigheten får tillträde till den avtalsbundna organisationen för att kunna fastställa om de tillämpliga kraven fortfarande uppfylls.

ORA.GEN.210 Personalkrav

- a) Organisationen ska tillsätta en verksamhetsansvarig chef, som har bemyndigande att se till att allt arbete kan finansieras och utföras i enlighet med de tillämpliga kraven. Den verksamhetsansvarige chefen ska ansvara för att upprätta och upprätthålla ett effektivt ledningssystem.

▼ M1

- b) En person eller grupp av personer ska utses av organisationen, med ansvar för att se till att organisationen alltid uppfyller de tillämpliga kraven. Den personen eller de personerna ska vara direkt ansvariga inför den verksamhetsansvarige chefen.
- c) Organisationens ska ha tillräckligt kvalificerad personal för de planerade uppgifter och verksamheter som ska utföras i enlighet med tillämpliga krav.
- d) Organisationens ska bevara lämpliga uppgifter om erfarenhet, kompetens och utbildning för att visa att kraven under punkt c ovan har uppfyllts.
- e) Organisationens ska se till att all personal känner till regler och förfaranden som är relevanta för att kunna utföra sina arbetsuppgifter.

ORA.GEN.215 Krav på anläggningar

Organisationens ska ha anläggningar som gör det möjligt att utföra och leda alla planerade uppgifter och verksamheter i enlighet med tillämpliga krav.

ORA.GEN.220 Arkiv och registerhantering

- a) Organisationens ska upprätta ett system för dokumentation som medger adekvat lagring och fullgod spårbarhet i fråga om all verksamhet som utvecklas, och särskilt omfattar alla delar som anges i ORA.GEN.200.
- b) Formatet för dokumentationen ska anges i organisationens förfaranden.
- c) Dokumentationen ska förvaras på ett sätt som säkerställer skydd mot skada, ändringar och stöld.

KAPITEL ATO

GODKÄNDA UTBILDNINGSORGANISATIONER (ATO)*AVSNITT I****Allmänt*****ORA.ATO.100 Omfattning**

I detta kapitel anges de krav som ska uppfyllas av organisationer som tillhandahåller utbildning för flygcertifikat och tillhörande behörigheter och certifikat.

ORA.ATO.105 Ansökan

- a) Sökande till utfärdande av ett certifikat som godkänd utbildningsorganisation (ATO) ska förse den behöriga myndigheten med

1. följande information:

- i) Utbildningsorganisationens namn och adress.
- ii) Planerat startdatum för verksamheten.
- iii) Personuppgifter och kvalifikationer för skolchef (HT), flyginstruktör(er), instruktörer för syntetisk flygträning och teorilärare.
- iv) Namn och adress(er) till flygplats(er) och/eller utlandningsplats(er) där utbildningen kommer att genomföras.
- v) En förteckning över de luftfartyg som ska användas för utbildningen, inklusive grupp, klass eller typ, registrering, ägare och kategori av luftvärdighetsbevis, i tillämpliga fall.
- vi) En förteckning över de utbildningshjälpmedel för flygträning och navigationsprocedurer (FSTD) som utbildningsorganisationen avser att använda, i tillämpliga fall.

▼ M1

- vii) Vilken typ av utbildning som utbildningsorganisationen önskar tillhandahålla och motsvarande utbildningsplan.
- 2. drift- och utbildningshandboken.
- b) Utbildningsorganisationer för flygtestbehörigheter. Utan att det påverkar tillämpningen av punkterna a.1 iv och a.1 v ska utbildningsorganisationer som tillhandahåller flygtestutbildning endast ange
 - 1. namn och adress(er) till de huvudsakliga flygplats(er) och/eller utlandningsplats(er) där utbildningen kommer att genomföras, och
 - 2. en förteckning över de typer eller kategorier av luftfartyg som ska användas för flygtestutbildning.
- c) Om det sker en ändring i certifikatet ska sökanden förse den behöriga myndigheten med relevanta delar av den information och dokumentation som anges i punkt a.

ORA.ATO.110 Personalkrav

- a) En skolchef ska utnämnas. Skolchefen ska ha en omfattande erfarenhet som instruktör inom de områden som är relevanta för den utbildning som tillhandahålls av den godkända utbildningsorganisationen (ATO) och besitta en god ledarförmåga.
- b) Skolchefens ansvarsområden omfattar att
 - 1. säkerställa att den tillhandahållna utbildningen överensstämmer med Del-FCL samt, när det gäller flygtestutbildning, att de relevanta kraven i Del-21 och utbildningsplanen har upprättats,
 - 2. säkerställa en tillfredsställande integrering av flygträning i ett luftfartyg eller ett utbildningshjälpmedel för flygträning och navigationsprocedurer (FSTD) samt teoriundervisning, och
 - 3. övervaka enskilda elevers framsteg.
- c) Teorilärare ska ha
 - 1. praktisk bakgrund inom luftfart i områden som är relevanta för den utbildning som ges och ha genomgått en kurs i undervisningsmetodik, eller
 - 2. tidigare erfarenhet av att ge teoriundervisning och lämplig teoretisk bakgrund inom det ämne där de ska ge teoriundervisning.
- d) Flyginstruktörer och instruktörer för flygträning i simulator ska inneha de kvalifikationer som krävs i Del-FCL för den typ av utbildning som de tillhandahåller.

ORA.ATO.120 Arkiv och registerhantering**▼ M7**

Följande dokumentation ska arkiveras under den tid kursen pågår och under tre år efter avslutad utbildning:

▼ M1

- a) Uppgifter om den markutbildning, flygutbildning och träning i simulerad flygning som har tillhandahållits enskilda elever.
- b) Detaljerade och regelbundna framstegsrapporter från instruktörer, med bedömningar, samt regelbundna prov i luften och på marken för att kontrollera framstegen.
- c) Information om elevcertifikat och tillhörande behörigheter och certifikat, inklusive sista giltighetsdag för medicinska intyg och behörigheter.

▼ M1**ORA.ATO.125 Utbildningsplan**

- a) En utbildningsplan ska utarbetas för varje kursstyp som erbjuds.
- b) Utbildningsplanen ska uppfylla kraven i Del-FCL samt, när det gäller flygtestutbildning, de relevanta kraven i Del-21.

ORA.ATO.130 Utbildnings- och drifthandboken

- a) Den godkända utbildningsorganisationen (ATO) ska iordningställa och underhålla en utbildningshandbok och en drifthandbok med information och instruktioner som gör det möjligt för personalen att utföra sina uppgifter och som ger vägledning till eleverna om hur dessa ska uppfylla kurskraven.
- b) Den godkända utbildningsorganisationen (ATO) ska göra informationen i utbildningshandboken, drifthandboken och organisationens tillståndshandlingar tillgänglig för personalen och, då det är lämpligt, för eleverna.
- c) När det gäller godkända utbildningsorganisationer (ATO) som tillhandahåller flygtestutbildning, ska drifthandboken uppfylla kraven för drifthandboken för flygtest, som fastställs i Del-21.
- d) Drifthandboken ska fastställa flygtidsbegränsningar för flyginstruktörer, inklusive högsta antal flygtimmar, högsta antal flygtjänsttimmar samt minsta vilotid mellan undervisningsuppgifterna i enlighet med Del-ORO.

ORA.ATO.135 Skolluftfartyg och utbildningshjälpmedel för flygträning och navigationsprocedurer (FSTD)**▼ M5**

- a) Den godkända utbildningsorganisationen (ATO) ska använda ett tillräckligt antal skolluftfartyg eller utbildningshjälpmedel för flygträning och navigationsprocedurer (FSTD) som är lämpligt utrustade för de utbildningskurser som tillhandahålls.

▼ M1

- b) Den godkända utbildningsorganisationen (ATO) får endast tillhandahålla utbildning på utbildningshjälpmedel för flygträning och navigationsprocedurer (FSTD) när den kan styrka för den behöriga myndigheten
 1. att FSTD-specifikationerna är adekvata i förhållande till relevant utbildningsplan,
 2. att de FSTD som används uppfyller de relevanta kraven i Del-FCL,
 3. för flygsimulatorer (FFS): att flygsimulatorn motsvarar relevant luftfartygstyp på ett adekvat sätt, och
 4. att den har inrättat ett system för att övervaka ändringar i FSTD på ett adekvat sätt och se till att dessa ändringar inte påverkar utbildningsplanens lämplighet.
- c) Om det luftfartyg som används för kompetensprovet är av en annan typ än den FFS som används för utbildning i visuell flygning, får detta som mest tillgodoräknas enligt vad som tilldelas för FNPT II (utbildningshjälpmedel för flygträning och navigationsprocedurer II) för flygplan och FNPT II/III för helikoptrar i relevant flygutbildningsplan.
- d) Utbildningsorganisationer som tillhandahåller flygtestsutbildning. Luftfartyg som används för flygtestutbildning ska vara utrustade på lämpligt sätt med de flygtestsinstrument som krävs med avseende på utbildningens syfte.

ORA.ATO.140 Flygplatser och uteländningsplatser

När den godkända utbildningsorganisationen (ATO) tillhandahåller flygutbildning på ett luftfartyg ska den använda flygplatser eller uteländningsplatser som har lämpliga förutsättningar och egenskaper för att möjliggöra träning på relevanta manövrer, med beaktande av den utbildning som tillhandahålls och den kategori och typ av luftfartyg som används.

▼ M2**ORA.ATO.145 Krav för tillträde till utbildning**

- a) Den godkända utbildningsorganisationen (ATO) ska se till att eleverna uppfyller alla krav för tillträde till utbildning enligt Del-MED, Del-FCL och i tillämpliga fall enligt den obligatoriska delen i de uppgifter om driftslämplighet som fastställts i enlighet med förordning (EU) nr 748/2012.
- b) När det gäller godkända utbildningsorganisationer (ATO) som tillhandahåller flygtestutbildning ska eleverna uppfylla alla krav för tillträde till utbildning som fastställs i enlighet med förordning (EU) nr 748/2012.

▼ M1**ORA.ATO.150 Utbildning i tredje land**

När den godkända utbildningsorganisationen (ATO) har godkänts för att tillhandahålla utbildning för instrumentbehörighet i tredje land ska

- a) utbildningsplanen omfatta acklimatiseringsflygning i en av medlemsstaterna innan flygtestet för instrumentbehörighet (IR) genomförs, och
- b) IR-flygtestet ska utföras i en av medlemsstaterna.

AVSNITT II

Ytterligare krav för godkända utbildningsorganisationer (ATO) som tillhandahåller utbildning för CPL, MPL och ATPL och tillhörande behörigheter och certifikat

ORA.ATO.210 Personalkrav

- a) *Skolchef (HT)*. Frånsett när det gäller godkända utbildningsorganisationer (ATO) som tillhandahåller flygtestutbildning ska den utnämnda skolchefen ha en omfattande undervisningserfarenhet som instruktör för trafikflygarcertifikat och tillhörande behörigheter eller certifikat.
- b) *Flyginstruktörschef (CFI)*. Den godkända utbildningsorganisationen (ATO) som tillhandahåller flygundervisning ska utnämna en flyginstruktörschef som ska ansvara för övervakningen av instruktörer i flygning och syntetisk flygtränning samt för standardiseringen av all flygutbildning och syntetisk flygtränning. Flyginstruktörschefen ska inneha högsta trafikflygarcertifikat och tillhörande behörigheter som har samband med de flygutbildningskurser som tillhandahålls och inneha en instruktörsbehörighet för minst en av de utbildningskurser som tillhandahålls.
- c) *Teoriinstruktörschef (CTKI)*. Den godkända utbildningsorganisation (ATO) som tillhandahåller teoriundervisning ska utnämna en teoriinstruktörschef som ska ansvara för ledningen av alla teorilärare och för standardiseringen av all teoriundervisning. Teoriinstruktörschefen ska ha en omfattande tidigare erfarenhet av att ge teoriundervisning inom de områden som är relevanta för den utbildning som tillhandahålls av den godkända utbildningsorganisationen.

ORA.ATO.225 Utbildningsplan

- a) Utbildningsplanen ska inbegripa en analys av flyg- och teoriundervisningen, presenterad antingen veckovis eller etappvis, en förteckning över standardövningar samt en översikt över kursinnehållet.
- b) Innehållet och ordningen i utbildningsplanen ska fastställas i utbildningshandboken.

ORA.ATO.230 Utbildnings- och drifthandboken

- a) Utbildningshandboken ska ange de standarder, syften och utbildningsmål för varje utbildningsetapp som eleverna ska uppfylla samt omfatta följande:

— Utbildningsplan.

— Genomgångar och flygövningar.

— Syntetisk flygtränning, i tillämpliga fall.

▼ M1

— Teoriundervisning.

- b) Drifthandboken ska ange de standarder, syften och utbildningsmål för varje utbildningsetapp som eleverna ska uppfylla samt omfatta information om allmänt, tekniskt, linjer/flygsträckor och personalutbildning.

*AVSNITT III****Ytterligare krav för godkända utbildningsorganisationer (ATO) som tillhandahåller särskilda typer av utbildning*****Kapitel 1****Utbildningskurs på distans****ORA.ATO.300 Allmänt**

Den godkända utbildningsorganisationen (ATO) kan få godkännande att tillhandahålla modulbaserad distansutbildning i följande fall:

- a) Modulbaserade kurser i teoriundervisning.
- b) Kompletterande teoriundervisning som avser klass- eller typbehörighet.
- c) Godkänd inträdesutbildning med teorikurser knutna till en första typbehörighet på flermotoriga helikoptrar.

ORA.ATO.305 Klassrumsundervisning

- a) Ett moment av varje ämne som ingår i modulbaserade utbildningskurser på distans ska genomföras i klassrum.
- b) Den tid som förläggs till ett klassrum ska inte vara mindre än tio procent av kursens totala varaktighet.

▼ C2

- c) Klassrumsutrymmen ska finnas tillgängliga antingen på den godkända utbildningsorganisationens (ATO) huvudsakliga verksamhetsställe eller i en lämplig lokal på annan plats.

▼ M1**ORA.ATO.310 Instruktorer**

Alla instruktörer ska vara väl insatta i de krav som ställs i distansutbildningen.

Kapitel 2**Godkännanden för typbehörighet utan flygtid (ZFTT)****ORA.ATO.330 Allmänt**

- a) Godkännanden för typbehörighet utan flygtid (ZFTT) enligt Del-FCL får bara ges till godkända utbildningsorganisationer (ATO) som även har befogenhet att utföra kommersiella lufttransporter eller godkända utbildningsorganisationer (ATO) som har särskilda avtal med kommersiella lufttrafikföretag.
- b) Ett godkännande för ZFTT ska endast ges om operatören har minst 90 dagars operativ erfarenhet av flygplanstypen.
- c) I de fall då ZFTT tillhandahålls av en godkänd utbildningsorganisation (ATO) som har ett särskilt avtal med en operatör gäller inte kravet på 90 dagars operativ erfarenhet om den typbehörighetsinstruktör TRI(A) som är involverad i de tillkommande extra starterna och landningarna som anges i Del-ORO har operativ erfarenhet av flygplanstypen.

▼ M1**ORA.ATO.335 Flygsimulator**

- a) Den flygsimulator som är godkänd för ZFTT ska vara funktionsduglig i enlighet med kriterierna i den godkända utbildningsorganisationens ledningssystem.
- b) Rörelsesystem och visuellt system i flygsimulatorens ska vara helt funktionsduglig i enlighet med de tillämpliga certifieringsspecifikationerna för utbildningshjälpmedel för flygtränning och navigationsprocedurer (FSTD) som anges i ORA.FSTD.205.

Kapitel 3**Utbildning till flerpilotscertifikat (MPL)****ORA.ATO.350 Allmänt**

Godkännanden att tillhandahålla utbildningskurser för MPL och MPL-instruktör får bara ges till godkända utbildningsorganisationer (ATO) som även har befogenhet att utföra kommersiella lufttransporter eller godkända utbildningsorganisationer (ATO) som har särskilda avtal med ett kommersiellt lufttrafikföretag.

Kapitel 4**Flygtestutbildning****ORA.ATO.355 Utbildningsorganisation som tillhandahåller flygtestutbildning**

- a) Den godkända utbildningsorganisationen (ATO) som har godkänts för att tillhandahålla flygtestutbildning för utfärdande av behörigheter för flygtest i kategori 1 eller 2 i enlighet med Del-FCL kan få sina befogenheter utökade till att även tillhandahålla utbildning för andra kategorier av flygtest och andra kategorier av flygtestpersonal, under förutsättning att
 - 1. relevanta krav i Del-21 uppfylls, och
 - 2. det finns ett särskilt avtal mellan ATO och Del-21-organisationen som anställer, eller avser att anställa, sådan personal.
- b) Utbildningsdokumentationen ska omfatta skriftliga elevrapporter, enligt vad som krävs i utbildningsplanen, samt i tillämpliga fall databehandling och analys av registrerade parametrar som är relevanta för typen av flygtest.

KAPITEL FSTD**KRAV FÖR ORGANISATIONER SOM HANDHAR UTBILDNINGSHJÄLPMEDEL FÖR FLYGTRÄNING OCH NAVIGATIONSPROCEDURER (FSTD) OCH KVALIFICERING AV FSTD****AVSNITT I****Krav för organisationer som är FSTD-operatörer****ORA.FSTD.100 Allmänt**

- a) Sökande av ett FSTD-kvalificeringscertifikat ska visa för den behöriga myndigheten att de har inrättat ett ledningssystem i enlighet med ORA.GEN avsnitt II. Därigenom ska det säkerställas att sökanden, direkt eller genom avtal, har kapacitet för att upprätthålla prestanda, funktioner och andra egenskaper som anges i fråga om kvalificeringsnivån för FSTD samt för att kontrollera FSTD-installationen.
- b) Om sökanden innehar ett kvalificeringscertifikat som har utfärdats i enlighet med denna del, ska FSTD-specifikationerna anges i
 - 1. villkoren för certifikatet för den godkända utbildningsorganisationen, eller
 - 2. i utbildningshandboken för innehavare av drifttillstånd.

▼ M1**ORA.FSTD.105 Upprätthållande av FSTD-kvalificeringen**

- a) För att behålla kvalificeringen för FSTD ska innehavaren av ett FSTD-kvalificeringscertifikat köra alla tester som anges i grunddokumentet för kvalificeringstest (MQTG) samt funktionsrelaterade och subjektiva tester successivt under en tolv månaders period.
- b) Resultaten ska dateras, markeras som analyserade och bedömda, och bevaras i enlighet med ORA.FSTD.240 för att visa att FSTD-normerna upprätthålls.
- c) Ett system för konfigurationskontroll ska inrättas för att säkerställa att maskinvara och programvara i kvalificerade FSTD fortsätter att vara korrekt.

ORA.FSTD.110 Modifieringar

- a) Innehavaren av ett FSTD-kvalificeringscertifikat ska upprätta och upprätthålla ett system för att identifiera, utvärdera och införliva alla viktiga modifieringar i de FSTD som den är operatör för, särskilt
 - 1. alla luftfartygsmodifieringar som är avgörande för utbildning, provning och kontroll, oavsett om de genomförs genom ett luftvärdighetsdirektiv eller ej, och
 - 2. varje modifiering av FSTD, inklusive rörelsesystem och visuella system, när detta är avgörande för utbildning, provning och kontroll, som t.ex. i fråga om dataändringar.
- b) Modifieringar av FSTD-maskinvara och programvara som påverkar manövrering, prestanda och systemdrift eller alla större modifieringar i rörelsesystemet eller det visuella systemet ska utvärderas för att fastställa hur detta påverkar de ursprungliga kriterierna för kvalificering. Organisationen ska utarbeta ändringar för eventuella påverkade valideringstest. Organisationen ska testa FSTD utifrån de nya kriterierna.
- c) Organisationen ska i förväg underrätta den behöriga myndigheten om eventuella större ändringar för att fastställa om de test som utförs är tillfredsställande. Den behöriga myndigheten ska avgöra om det krävs en särskild utvärdering av FSTD innan den returneras till utbildningen efter modifieringen.

ORA.FSTD.115 Installation

- a) Innehavaren av ett FSTD-kvalificeringscertifikat ska säkerställa att
 - 1. FSTD:n är inrymd i en lämplig miljö som ger förutsättningar för en säker och pålitlig drift,
 - 2. alla FSTD-användare och all underhållspersonal informeras om FSTD-säkerheten för att säkerställa att de känner till all säkerhetsutrustning och alla säkerhetsrutiner i FSTD om det uppstår en nödsituation, och
 - 3. FSTD och tillhörande installation uppfyller kraven i de lokala bestämmelserna om hälsa och säkerhet.
- b) Säkerhetsfunktionerna i FSTD, som nödstopp och nödbelysning, ska kontrolleras minst en gång om året och resultatet dokumenteras.

ORA.FSTD.120 Ytterligare utrustning

Om ytterligare utrustning har lagts till i FSTD:n, ska denna utrustning bedömas av den behöriga myndigheten för att säkerställa att den inte påverkar utbildningskvaliteten negativt, även om den inte krävs för kvalificeringen.

▼ M1*AVSNITT II***Krav för FSTD-kvalificering****ORA.FSTD.200 Ansökan om FSTD-kvalificering**

- a) Ansökan om ett FSTD-kvalificeringscertifikat ska upprättas i sådan form och på sådant sätt som har fastställts av den behöriga myndigheten.
 - 1. För syntetiska utbildningshjälpmedel för grundläggande instrumentflygning (BITD) ska detta utföras av BITD-tillverkaren.
 - 2. I alla övriga fall ska detta utföras av organisationen som har för avsikt att handha den FSTD det gäller.
- b) Sökande till en första kvalificering ska förse den behöriga myndigheten med dokumentation som visar hur de ska uppfylla de krav som fastställs i denna förordning. Dokumentationen ska omfatta det förfarande som har upprättats för att säkerställa efterlevnad av kraven i ORA.GEN.130 och ORA.FSTD.230.

ORA.FSTD.205 Certifieringsspecifikationer för FSTD

- a) I enlighet med artikel 19 i förordning (EG) nr 216/2008 ska byrån utfärda certifieringsspecifikationer som en standardmetod för att påvisa att FSTD uppfyller de grundläggande kraven i bilaga III till förordning (EG) nr 216/2008.
- b) Dessa certifieringsspecifikationer ska vara tillräckligt utförliga och specifika för att ange för sökande de villkor enligt vilka kvalifikationer kommer att utfärdas.

ORA.FSTD.210 Kvalificeringsgrund

- a) Kvalificeringsgrunden för utfärdande av ett FSTD-kvalificeringscertifikat ska omfatta
 - 1. tillämpliga certifieringsspecifikationer som har fastställts av byrån och som var giltiga på ansökningsdagen för den första kvalificeringen,

▼ M2

- 2. Luftfartygets valideringsdata som har fastställts i den obligatoriska delen av de uppgifter om driftslämplighet som har godkänts på grundval av förordning (EU) nr 748/2012, om tillämpligt, och

▼ M1

- 3. eventuella särskilda villkor som föreskrivs av den behöriga myndigheten om relevanta certifieringsspecifikationer inte innehåller adekvata eller lämpliga normer för FSTD på grund av att denna FSTD har nya eller andra funktioner i förhållande till dem som de tillämpliga certifieringsspecifikationerna bygger på.
- b) Kvalificeringsgrunden ska tillämpas för framtida återkommande FSTD-kvalificeringar, om den inte omkategoriseras.

ORA.FSTD.225 Giltighet

- a) Kvalificering för flygsimulatorer (FFS), syntetiska flygutbildningshjälpmedel (flight training device, FTD) eller syntetiska utbildningshjälpmedel för flygtränning och navigationsprocedurer (flight and navigation procedures trainer, FNPT) ska förbli giltigt förutsatt att
 - 1. FSTD:n och den organisation som är operatör fortsätter att uppfylla de tillämpliga kraven,
 - 2. den behöriga myndigheten beviljas tillträde till organisationen enligt definitionen i ORA.GEN.140 för att fastställa fortsatt överensstämmelse med de relevanta kraven i förordning (EG) nr 216/2008 och dess tillämpningsföreskrifter, och
 - 3. kvalificeringscertifikatet inte har återlämnats eller återkallats.

▼ M1

b) Den tolv månadersperiod som anges under ARA.FSTD.120 b.1 får förlängas med upp till 36 månader, under följande omständigheter:

1. FSTD har genomgått en inledande utvärdering och minst en återkommande utvärdering där det har fastställts att den uppfyller kraven i kvalificeringsgrunden.
2. Innehavaren av ett FSTD-kvalificeringscertifikat har uppvisat tillfredsställande resultat med godkända föreskrivna FSTD-bedömningar under de senaste 36 månaderna.
3. Den behöriga myndigheten genomför en formell kontroll av organisationens system för övervakning av överensstämmelsen enligt definitionen i ORA.GEN.200 a.6 var tolfte månad.
4. En särskilt utsedd person från organisationen med lämplig erfarenhet granskar de regelbundna körningarna av kvalificeringsguiden för FSTD (QTG) och genomför relevanta funktionsrelaterade och subjektiva tester var tolfte månad för att sedan sända en rapport om resultaten till den behöriga myndigheten.

c) En BITD-kvalificering ska förbli giltig förutsatt att den behöriga myndigheten regelbundet genomför en bedömning av den tillämpliga kvalificeringsgrunden, i enlighet med ARA.FSTD.120.

d) Om FSTD-kvalificeringscertifikatet återlämnas eller återkallas ska det returneras till den behöriga myndigheten.

ORA.FSTD.230 Ändringar i den kvalificerade FSTD:n

a) Innehavaren av ett FSTD-kvalificeringscertifikat ska informera den behöriga myndigheten om alla föreslagna ändringar av FSTD, som

1. större modifieringar,
2. förflyttning av FSTD:n, och
3. eventuell avaktivering av FSTD:n.

b) Vid en uppgradering av kvalificeringsnivån för FSTD, ska organisationen ansöka till den behöriga myndigheten om en bedömning av uppgraderingen. Organisationen ska köra alla valideringstest för den begärda kvalificeringsnivån. Resultat från tidigare bedömningar får inte användas för att validera FSTD-prestanda för den aktuella uppgraderingen.

c) Om en FSTD flyttas till en ny plats, ska organisationen informera den behöriga myndigheten om detta innan den planerade aktiviteten ska äga rum och lämna en tidsplan för relaterade händelser.

Innan FSTD tas i drift på den nya platsen ska organisationen genomföra minst en tredjedel av valideringstesterna samt funktionsrelaterade och subjektiva test för att säkerställa att FSTD-prestanda motsvarar den ursprungliga kvalificeringsnormen. En kopia av testdokumentationen ska bevaras tillsammans med FSTD-handlingar för att kunna granskas av den behöriga myndigheten.

Den behöriga myndigheten får utföra en bedömning av FSTD:n efter förflyttningen. Denna bedömning ska ske i enlighet med den ursprungliga kvalificeringsgrunden för FSTD:n.

d) Om en organisation planerar att ta en FSTD ur aktiv drift under längre perioder, ska den behöriga myndigheten underrättas om detta och lämpliga kontroller fastställas för den period då FSTD:n är inaktiv.

Tillsammans med den behöriga myndigheten ska organisationen enas om en plan för avaktivering, eventuell lagring och återaktivering för att säkerställa att FSTD:n kan återställas i aktiv drift på sin ursprungliga kvalificeringsnivå.

▼ M1**ORA.FSTD.235 Överlåtelse av en FSTD-kvalificering**

- a) Om det sker ändringar i fråga om den organisation som är FSTD-operatör, ska den nya organisationen på förhand underrätta den behöriga myndigheten så att de kan komma överens om en plan för överlåtelse av FSTD:n.
- b) Den behöriga myndigheten får utföra en bedömning i enlighet med den ursprungliga kvalificeringsgrunden för FSTD:n.
- c) När FSTD:n inte längre uppfyller den inledande kvalificeringsgrunden, ska organisationen ansöka om ett nytt FSTD-kvalificeringscertifikat.

ORA.FSTD.240 Arkiv och registerhantering

Innehavaren av ett FSTD-kvalificeringscertifikat ska bevara

- a) alla dokument som beskriver och styrker den inledande kvalificeringsgrunden och kvalificeringsnivån för FSTD:n under FSTD:ns livslängd, och
- b) alla återkommande dokument och rapporter som rör varje FSTD och övervakningen av efterlevnaden i minst fem år.

KAPITEL AeMC***FLYGMEDICINSKA CENTRUM******AVSNITT I******Allmänt*****ORA.AeMC.105 Tillämpningsområde**

I detta kapitel fastställs de ytterligare krav som ska uppfyllas av en organisation för att den ska vara kvalificerad för utfärdande av eller fortsatt godkännande som flygmedicinskt centrum för att utfärda medicinska intyg, inklusive första utfärdande av medicinska intyg klass 1.

ORA.AeMC.115 Ansökan

Sökande till ett certifikat för flygmedicinskt centrum ska

- a) uppfylla kraven i MED.D.005, och
- b) utöver den dokumentation som krävs för godkännande av en organisation enligt ORA.GEN.115 redogöra för kliniska knytningar till eller förbindelser med angivna sjukhus eller medicinska institutioner med syfte att utföra medicinska specialistundersökningar.

ORA.AeMC.135 Fortsatt giltighet

Certifikatet för ett flygmedicinskt centrum ska utfärdas för en obegränsad giltighetstid. Det ska förbli giltigt förutsatt att innehavaren och organisationens flygläkare

- a) uppfyller kraven i MED.D.030, och
- b) säkerställer bibehållen erfarenhetsnivå genom att utföra ett tillräckligt antal medicinska undersökningar för klass 1 varje år.

AVSNITT II***Ledning*****ORA.AeMC.200 Ledningssystem**

Det flygmedicinska centrumet ska upprätta och upprätthålla ett ledningssystem som omfattar de punkter som behandlas i ORA.GEN.200 samt även förfaranden

- a) för medicinsk certifiering i enlighet med Del-MED, och

▼ M1

- b) för att alltid garantera medicinsk sekretess.

ORA.AeMC.210 Personalkrav

- a) Det flygmedicinska centrumet ska
1. ha en flygläkare utsedd till chef för det flygmedicinska centrumet, med behörighet att utfärda medicinska intyg klass 1 och tillräcklig erfarenhet inom flygmedicin för att utföra sina uppgifter, samt
 2. ha tillräckligt antal fullt behöriga flygläkare och annan teknisk personal och experter anställda.
- b) Chefen för det flygmedicinska centrumet ska ansvara för att samordna bedömningen av undersökningsresultat och för att underteckna utlåtanden, intyg och första utfärdade medicinska intyg klass 1.

ORA.AeMC.215 Krav på utrustning

Det flygmedicinska centrumet ska vara utrustat med lämplig medicinteknisk utrustning för att utföra de flygmedicinska undersökningar som krävs för att kunna utöva de befogenheter som godkännandet omfattar.

ORA.AeMC.220 Arkiv och registerhantering

Utöver den dokumentation som krävs i ORA.GEN.220 ska det flygmedicinska centrumet

- a) bevara dokumentation med uppgifter om medicinska undersökningar och bedömningar och deras innehåll som har genomförts för utfärdande, förlängning eller förnyelse av medicinska certifikat och tillhörande resultat i minst tio år efter det senaste undersökningsdatumet, och
- b) förvara all medicinsk dokumentation på ett sådant sätt att medicinsk sekretess alltid iakttas.

▼ **M7***BILAGA VIII***KRAV FÖR DEKLARERADE UTBILDNINGSGRUPPER
(DTG)****[DEL-DTG]****DTG.GEN.100 Allmänt**

I enlighet med artikel 10a.1 andra stycket anges i denna bilaga (Del-DTG) de krav som gäller för pilotutbildningsorganisationer som tillhandahåller den utbildning som avses i punkt DTG.GEN.110 på grundval av en deklaration som lämnats i enlighet med punkt DTG.GEN.115.

DTG.GEN.105 Behörig myndighet

I denna bilaga (Del-DTG) ska den behöriga myndigheten för en DTG vara den myndighet som utses av den medlemsstat på vars territorium DTG:n har sitt huvudsakliga verksamhetsställe.

DTG.GEN.110 Utbildningens omfattning

a) En DTG ska ha rätt att tillhandahålla följande utbildning, förutsatt att DTG:n har lämnat en deklaration i enlighet med punkt DTG.GEN.115:

1. För flygplan:

- a) Teoriutbildning för LAPL(A) och PPL(A).
- b) Flygutbildning för LAPL(A) och PPL(A).
- c) Utbildning för klassbehörighet för SEP(land), SEP(sjö) och TMG.
- d) Utbildning för tillägsbehörigheter: mörker, avancerad flygning, berg, bogsering av segelflygplan och släp.

2. För helikoptrar:

- a) Teoriutbildning för LAPL(H) och PPL(H).
- b) Flygutbildning för LAPL(H) och PPL(H).
- c) Typbehörighet för enmotoriga helikoptrar för vilka den maximala certifierade säteskonfigurationen inte överstiger fem säten.
- d) Utbildning för mörkerbevis.

3. För segelflygplan:

- a) Teoriutbildning för LAPL(S) och SPL.
- b) Flygutbildning för LAPL(S) och SPL.
- c) Utbildning för utökning av befogenheter till TMG i enlighet med punkt FCL.135.S.
- d) Utbildning för ytterligare startmetoder i enlighet med punkt FCL.130.S.
- e) Utbildning för tillägsbehörigheter: avancerad flygning, bogsering av segelflygplan och molnflygningsbehörighet för segelflygplan.
- f) Utbildning för flyginstruktörsbehörighet FI(S).
- g) Fortbildningsseminarium för FI(S).

4. För ballonger:

- a) Teoriutbildning för LAPL(B) och BPL.
- b) Flygutbildning för LAPL(B) och BPL.
- c) Utbildning för tillägg till klassbehörigheter i enlighet med punkt FCL.135.B.

▼ **M7**

- d) Utbildning för tillägg till klass- eller gruppbehörigheter i enlighet med punkt FCL.225.B.
 - e) Utbildning för utökning av befogenheter till förankrade flygningar i enlighet med punkt FCL.130.B.
 - f) Utbildning för mörkerbevis.
 - g) Utbildning för flyginstruktörsbehörighet FI(B).
 - h) Fortbildningsseminarium för FI(B).
- b) En DTO ska ha rätt att också tillhandahålla de kontrollantkurser som avses i punkterna FCL.1015 a och FCL.1025 b.2 i bilaga I (Del-FCL) för FE(S), FIE(S), FE(B) och FIE(B), förutsatt att DTO:n har lämnat en deklaration i enlighet med punkt DTO.GEN.115 och att den behöriga myndigheten har godkänt utbildningsprogrammet i enlighet med punkt DTO.GEN.230 c.

DTO.GEN.115 Deklaration

- a) Innan någon av de utbildningar som anges i punkt DTO.GEN.110 tillhandahålls ska en organisation som har för avsikt att tillhandahålla sådan utbildning lämna en deklaration till den behöriga myndigheten. Deklarationen ska innehålla minst följande uppgifter:
1. DTO:ns namn.
 2. Kontaktuppgifter för DTO:ns huvudsakliga verksamhetsställe och, i tillämpliga fall, kontaktuppgifterna för DTO:ns flygplatser och utelandningsplatser.
 3. Namn och kontaktuppgifter för följande personer:
 - i) Företrädaren för DTO:n.
 - ii) DTO:ns skolchef.
 - iii) Alla biträdande skolchefer, om det krävs enligt punkt DTO.GEN.250 b.1.
 4. Typen av utbildning, enligt specifikationen i punkt DTO.GEN.110, som tillhandahålls på varje flygplats och/eller utelandningsplats.
 5. En förteckning över alla luftfartyg och utbildningshjälpmedel för flygsimulering (FSTD) som ska användas för utbildningen, i tillämpliga fall.
 6. Planerat startdatum för utbildningen.
 7. En förklaring som bekräftar att DTO:n har utarbetat en säkerhetspolicy och kommer att tillämpa denna policy i samband med all utbildningsverksamhet som omfattas av deklarationen, i enlighet med punkt DTO.GEN.210 a.1 ii.
 8. En förklaring som bekräftar att DTO:n uppfyller och kommer att fortsätta att uppfylla, i samband med all utbildningsverksamhet som omfattas av deklarationen, de grundläggande kraven i bilaga III till förordning (EG) nr 216/2008 och kraven i bilaga I (Del-FCL) och bilaga VIII (Del-DTO) till denna förordning.
- b) Deklarationen, och eventuella senare ändringar av denna, ska upprättas med hjälp av blanketten i tillägg 1.
- c) En DTO ska, tillsammans med deklarationen, till den behöriga myndigheten överlämna det eller de utbildningsprogram som den använder eller avser att använda för att tillhandahålla utbildningen, samt sin ansökan om godkännande av utbildningsprogrammen om sådant godkännande krävs i enlighet med punkt DTO.GEN.230 c.
- d) Med avvikelse från punkt c får en organisation som innehar ett godkännande som utfärdats i enlighet med kapitel ATO i bilaga VII (Del-ORA) tillsammans med deklarationen endast lämna in hänvisningarna till de redan godkända utbildningshandböckerna.

▼ **M7****DTO.GEN.116 Meddelande om ändringar och upphörande av utbildningsverksamhet**

En DTO ska utan otillbörligt dröjsmål meddela den behöriga myndigheten följande:

- a) Eventuella ändringar av de uppgifter som ingår i den deklaration som anges i punkt DTO.GEN.115 a och av de utbildningsprogram eller de godkända utbildningshandböcker som avses i punkterna DTO.GEN.115 c och d.
- b) Upphörande av viss eller all utbildningsverksamhet som omfattas av deklarationen.

DTO.GEN.135 Uppsägning av rätt att tillhandahålla utbildning

En DTO ska inte längre ha rätt att tillhandahålla viss eller all utbildning som anges i dess deklaration på grundval av den deklarationen, om något av följande inträffar:

- a) DTO:n har meddelat den behöriga myndigheten om upphörande av viss eller all utbildningsverksamhet som omfattas av deklarationen i enlighet med punkt DTO.GEN.116 b.
- b) DTO:n har inte tillhandahållit utbildningen under en sammanhängande tidsperiod på mer än 36 månader.

DTO.GEN.140 Tillträde

För att fastställa huruvida en DTO agerar i enlighet med sin deklaration ska DTO:n när som helst bevilja tillträde till alla anläggningar, luftfartyg, dokument, register, data, förfaranden eller allt annat material med relevans för dess utbildningsverksamhet som omfattas av deklarationen, för alla personer som auktoriserats av den behöriga myndigheten.

DTO.GEN.150 Brister

Efter det att den behöriga myndigheten har underrättat en DTO om en brist i enlighet med punkt ARA.GEN.350 da.1 ska DTO:n vidta följande åtgärder inom den tidsperiod som fastställs av den behöriga myndigheten:

- a) Fastställa grundorsaken till den bristande efterlevnaden.
- b) Vidta nödvändiga korrigerande åtgärder för att åtgärda den bristande efterlevnaden och, i tillämpliga fall, avhjälpa konsekvenserna av den.
- c) Underrätta den behöriga myndigheten om de korrigerande åtgärder den har vidtagit.

DTO.GEN.155 Reaktion på ett säkerhetsproblem

Som en reaktion på ett säkerhetsproblem ska en DTO

- a) genomföra de säkerhetsåtgärder som föreskrivits av den behöriga myndigheten i enlighet med punkt ARA.GEN.135 c,
- b) införa relevant obligatorisk säkerhetsinformation som utfärdas av byrån, inklusive luftvärdighetsdirektiv.

DTO.GEN.210 Personalkrav

- a) En DTO ska utse följande:

1. En företrädare, som ska ha ansvaret för och vara vederbörligen bemyndigad att göra minst följande:
 - i) Säkerställa att DTO:n och dess verksamhet överensstämmer med de tillämpliga kraven och med dess deklaration.
 - ii) Utarbeta och inrätta en säkerhetspolicy som säkerställer att DTO:ns verksamhet genomförs på ett säkert sätt, säkerställa att DTO:n följer denna säkerhetspolicy och vidta de åtgärder som är nödvändiga för att uppnå målen i denna säkerhetspolicy.
 - iii) Främja säkerhet inom DTO:n.
 - iv) Säkerställa tillgången på tillräckliga resurser inom DTO:n så att de verksamheter som avses i punkterna i, ii och iii kan genomföras på ett effektivt sätt.

▼M7

2. En skolchef, som ska ha ansvar och vara kvalificerad för att säkerställa minst följande:
 - i) Överensstämmelse med kraven i bilaga I (Del-FCL) och med DTO:ns utbildningsprogram för den utbildning som tillhandahålls.
 - ii) En tillfredsställande integrering av flygträning i ett luftfartyg eller ett utbildningshjälpmedel för flygsimulering (FSTD) samt teoriutbildning.
 - iii) Övervakning av elevers framsteg.
 - iv) I det fall som avses i punkt DTO.GEN.250 b: tillsyn över biträdande skolchef(er).
- b) En DTO får utse en och samma person till sin företrädare och skolchef.
- c) En DTO får inte utse en person till sin företrädare eller skolchef om det finns objektiva indikationer på att han eller hon inte kan anförtros att utföra de uppgifter som förtecknas i punkt a på ett sätt som skyddar och främjar flygsäkerheten. Det faktum att en person har varit föremål för en verkställighetsåtgärd som vidtagits i enlighet med punkt ARA.GEN.355 under de senaste tre åren ska anses utgöra en sådan objektiv indikation, såvida inte den personen kan visa att den brist som lett till den åtgärden, på grund av bristens karaktär, omfattning eller inverkan på flygsäkerheten, inte är sådan att det föreligger någon indikation på att han eller hon inte kan anförtros att utföra dessa uppgifter på det sättet.
- d) En DTO ska säkerställa att dess teorilärare har någon av följande kvalifikationer:
 1. Praktisk bakgrund inom luftfart på de områden som är relevanta för den utbildning som tillhandahålls, och de ska ha genomgått en kurs i undervisningsmetodik.
 2. Tidigare erfarenhet av att ge teoriundervisning och lämplig teoretisk bakgrund inom det ämne där de ska ge teoriundervisning.
- e) Flyginstruktörer och instruktörer för flygträning i simulator ska inneha de kvalifikationer som krävs i bilaga I (Del-FCL) för den typ av utbildning som de tillhandahåller.

DTO.GEN.215 Krav på anläggningar

En DTO ska ha anläggningar på plats som gör det möjligt att utföra och leda alla dess verksamheter i enlighet med de grundläggande kraven i bilaga III till förordning (EG) nr 216/2008 och kraven i denna bilaga (Part-DTO).

DTO.GEN.220 Arkiv och registerhantering

- a) En DTO ska bevara följande dokumentation för varje enskild elev under hela utbildningskursen och under tre år efter slutförandet av det senaste utbildningspasset:
 1. Uppgifter om markutbildning, flygutbildning och träning i simulerad flygning.
 2. Information om individuella framsteg.
 3. Information om certifikat och tillhörande behörigheter som är relevanta för den utbildning som tillhandahålls, inklusive sista giltighetsdag för behörigheter och medicinska intyg.
- b) En DTO ska bevara den rapport om den årliga interna översynen och den verksamhetsrapport som avses i punkterna DTO.GEN.270 a och b i tre år från det datum då DTO:n upprättade dessa rapporter.
- c) En DTO ska bevara sitt utbildningsprogram i tre år från det datum då den tillhandahöll den senaste utbildningskursen i enlighet med det programmet.
- d) En DTO ska, i enlighet med tillämplig lagstiftning om skyddet av personuppgifter, lagra den dokumentation som avses i punkt a på ett sätt som

▼ **M7**

säkerställer skyddet med hjälp av lämpliga verktyg och protokoll och vidta de åtgärder som är nödvändiga för att begränsa tillträdet till denna dokumentation till personer som är vederbörligen bemyndigade att få tillträde till den.

DTO.GEN.230 DTO-utbildningsprogram

- a) En DTO ska upprätta ett utbildningsprogram för var och en av de utbildningar som specificeras i punkt DTO.GEN.110 som DTO:n tillhandahåller.
- b) Utbildningsprogrammen ska uppfylla kraven i bilaga I (Del-FCL).
- c) En DTO ska ha rätt att tillhandahålla den utbildning som avses i punkt DTO.GEN.110 b endast om dess utbildningsprogram för den utbildningen, och eventuella ändringar av detta, har utfärdats av den behöriga myndigheten, efter ansökan av DTO:n, med ett godkännande som bekräftar att utbildningsprogrammet och eventuella ändringar uppfyller kraven i bilaga I (Del-FCL), i enlighet med punkt ARA.DTO.110. En DTO ska ansöka om sådant godkännande genom att lämna sin deklaration i enlighet med punkt DTO.GEN.115.
- d) punkt c ska inte gälla för organisationer som också innehar ett godkännande som utfärdats i enlighet med kapitel ATO i bilaga VII (Del-ORA) som inbegriper befogenheter för den utbildningen.

DTO.GEN.240 Skolluftfartyg och utbildningshjälpmedel för flygsimulering (FSTD)

- a) En DTO ska använda ett tillräckligt antal skolluftfartyg eller utbildningshjälpmedel för flygsimulering (FSTD) som är lämpliga för den utbildning den tillhandahåller.
- b) En DTO ska upprätta och fortlöpande uppdatera en förteckning över alla luftfartyg, inklusive deras registreringsbeteckningar, som används för den utbildning den tillhandahåller.

DTO.GEN.250 Flygplatser och uteländningsplatser

- a) När DTO:n tillhandahåller flygutbildning på ett luftfartyg ska den använda enbart flygplatser eller uteländningsplatser som har lämpliga anläggningar och egenskaper för att möjliggöra träning på relevanta manövrer, med beaktande av den utbildning som tillhandahålls och den kategori och typ av luftfartyg som används.
- b) När en DTO använder fler än en flygplats för att tillhandahålla någon utbildning som specificeras i punkterna DTO.GEN.110 a.1 och a.2 ska den
 1. för varje ytterligare flygplats utse en biträdande skolchef, som ska ha ansvaret för de uppgifter som avses i punkterna DTO.GEN.210 a.2 i–iii på den flygplatsen, och
 2. säkerställa tillgången på tillräckliga resurser för att det ska vara möjligt att på ett säkert sätt bedriva verksamhet på alla flygplatser, i enlighet med kraven i denna bilaga (Del-DTO).

DTO.GEN.260 Teoriutbildning

- a) Vid tillhandahållande av teoriutbildning får en DTO använda undervisning på plats eller distansundervisning.
- b) En DTO ska övervaka och registrera framstegen för varje elev som genomgår teoriutbildning.

DTO.GEN.270 Årlig intern översyn och årlig verksamhetsrapport

En DTO ska vidta följande åtgärder:

- a) Genomföra en årlig intern översyn av de uppgifter och ansvarsområden som specificeras i punkt DTO.GEN.210 och upprätta en rapport om den översynen.
- b) Upprätta en årlig verksamhetsrapport.
- c) Överlämna rapporten om den årliga interna översynen och den årliga verksamhetsrapporten till den behöriga myndigheten senast den dag som fastställs av den behöriga myndigheten.

▼ **M7***Tillägg 1 till bilaga VIII (Del-DTO)*

DEKLARATION	
enligt förordning (EU) nr 1178/2011	
☐ Första deklARATION ☐ Meddelande om ändringar ⁽¹⁾ – Referensnummer för DTO:	
1.	Deklarerad utbildningsorganisation (DTO) Namn:
2.	Verksamhetsställe(n) Kontaktuppgifter (adress, telefonnummer, e-post) för DTO:ns huvudsakliga verksamhetsställe:
3.	Personal Namn och kontaktuppgifter (adress, telefonnummer, e-post) för DTO:ns företrädare: Namn och kontaktuppgifter (adress, telefonnummer, e-post) för DTO:ns skolchef och, i tillämpliga fall, DTO:ns biträdande skolchef(er):
4.	Utbildningens omfattning Förteckning över all utbildning som tillhandahålls: Förteckning över alla utbildningsprogram som används för att tillhandahålla utbildningen (dokument som ska bifogas denna deklARATION) eller, i det fall som avses i punkt DTO.GEN.230 d i bilaga VIII (Del-DTO) till förordning (EU) nr 1178/2011, hänvisningar till alla godkända utbildningshandböcker som används för att tillhandahålla utbildningen:
5.	Skolluftfartyg och utbildningshjälpmedel för flygsimulering (FSTD) Förteckning över luftfartyg som används för utbildningen: Förteckning över kvalificerade utbildningshjälpmedel för flygsimulering (FSTD) som används för utbildningen (i tillämpliga fall, inklusive bokstavskod som anges på kvalificeringscertifikatet):
6.	Flygplats(er) eller uteländningsplats(er) Kontaktuppgifter (adress, telefonnummer, e-post) för alla flygplatser och uteländningsplatser som används av DTO:n för att tillhandahålla utbildningen:
7.	Planerat startdatum för utbildningen:
8.	Ansökan om godkännande av standardiseringskurser och fortbildningsseminarier för kontrollanter (i tillämpliga fall) ☐ DTO:n ansöker härmed om godkännande av ovannämnda utbildningsprogram för kontrollantkurser för segelflygplan eller ballonger i enlighet med punkterna DTO.GEN.110 b och DTO.GEN.230 c i bilaga VIII (Del-DTO) till förordning (EU) nr 1178/2011.
9.	Förklaringar DTO:n har utarbetat en säkerhetspolicy i enlighet med bilaga VIII (Del-DTO) till förordning (EU) nr 1178/2011, i synnerhet med punkt DTO.GEN.210 a.1 ii, och kommer att tillämpa denna policy i samband med all utbildningsverksamhet som omfattas av deklARATIONEN. DTO:n uppfyller och kommer att fortsätta att uppfylla, i samband med all utbildningsverksamhet som omfattas av deklARATIONEN, de grundläggande kraven i bilaga III till förordning (EG) nr 216/2008 och kraven i bilaga I (Del-FCL) och bilaga VIII (Del-DTO) till förordning (EU) nr 1178/2011. Vi bekräftar att alla uppgifter i denna deklARATION, inbegripet dess bilagor (i tillämpliga fall), är fullständiga och korrekta. DTO-företrädarens namn och underskrift samt datum DTO-skolchefens namn och underskrift samt datum

⁽¹⁾ Vid ändringar behöver endast punkt 1 och de fält som innehåller ändringar fyllas i.